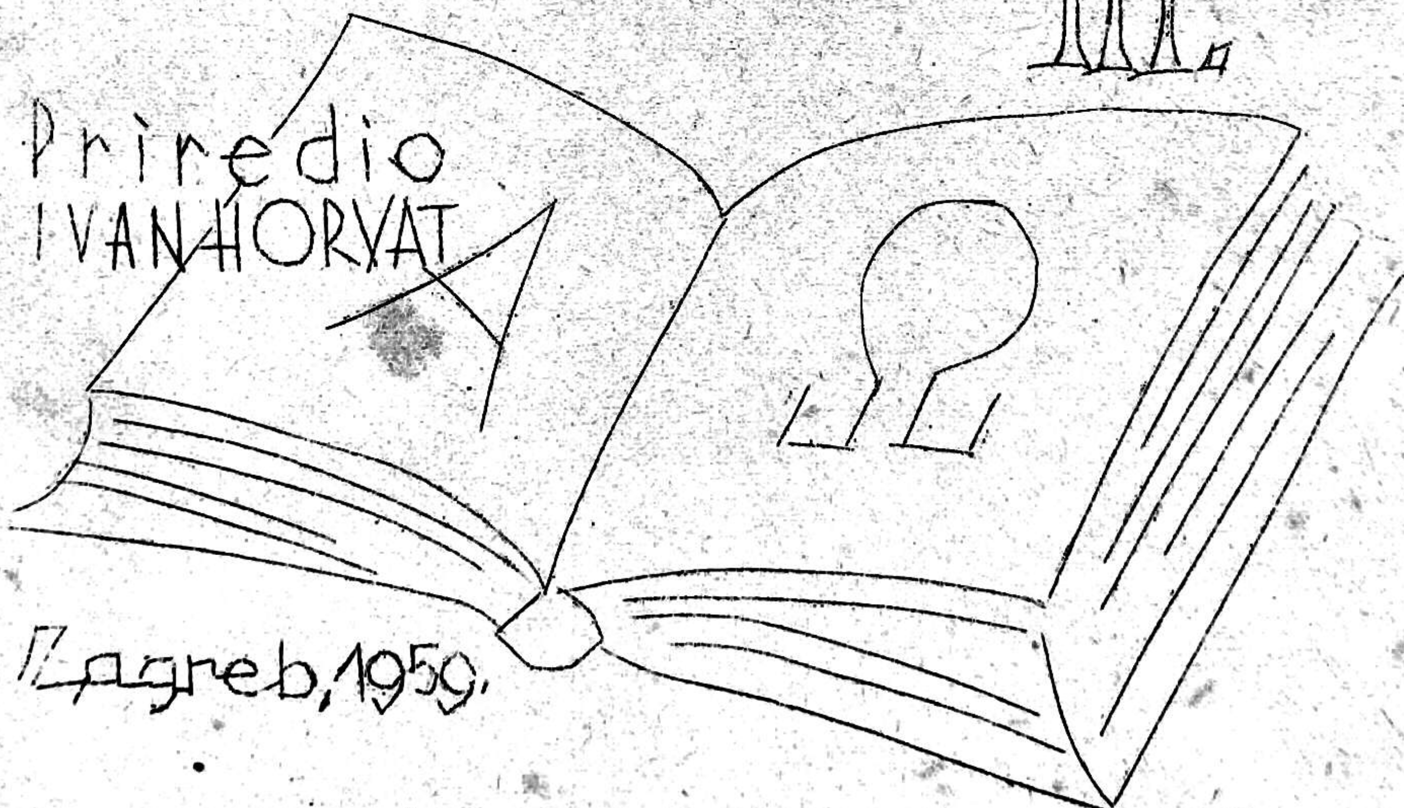
Iv. Gašpert

HAEC LOQUERE

PROPOVIJEDI
ZA NEDJELJE
I BLAGDANE

III.

Priredio
IVAN HORVAT

Zagreb, 1959.

P r e d g o v o r

Treći svezak obuhvata vrijeme od Duhova do uključivo jedanaeste nedjelje poslije Duhova. Obzirom na manji vremenski razmak crkvene godine, koja je u ovom svesku obuhvaćena, postalo je moguće, da pojedini autori dođu do punijeg izraza svoje individualnosti. Nadamo se, da će to knjigu učiniti prikladnijom za namijenjenu svrhu.

Da bi knjiga što bolje pomogla svakom svećeniku, bit će od koristi, da prije nego se odluči za kojugod od propovijedi, najprije pročita sve propovijedi dotične nedjelje ili blagdana. Time će steći pregled nad obrađenim gradivom i po tome će imati slobodniji izbor gradiva koga može obraditi. A sama obradba teme bit će svestranija.

I ovdje sa zahvalnošću ističem, da mi je dr. Nikola Kolarek veoma pomogao i svojim savjetima kod izbora autora, kao i na stručnom pregledu i ispravku samog već izabranog materijala.

Zagreb, 25 svibnja 1959

Pisac

D U H O V I

1. Vjerujem u Duha Svetoga

Duh Sveti je najmanje poznata osoba Presvetog Trojstva u svijesti kršćana naših dana. On je u sebi najtajanstvenija od božanskih osoba. Otac i Sin, kako su nam već po svojim imenima blizu! Da Boga zovemo Ocem, to nam je tako bliz i drag pojam. Njime i zovemo onoga, koji nam je u našem prirodnom životu izvor našega života i uosobljena briga za naš svagdanji život. A kako je lagano oživiti vjeru u Sina, koga smo već od svoga najranijeg djetinjstva slavili kao drago Djetešce, izvor našeg nepomućenog božićnjeg veselja. No Duh Sveti već je po svom imenu nepoznat, dalek i stran i nepojmljiv! A ipak, Duh Sveti nam je u isti mah najbliži. Tako bliz, da Ga Crkva zove milim imenima: Tješitelj, Otac siromašnih, Lahor u vrućini.

Nije li današnji blagdan kao stvoren, da se zamislimo u ono, što nas Crkva uči o Duhu Svetomu? Da Ga bolje upoznamo i, dosljedno, žarče ljubimo?

Možemo li potpuno dokučiti, tko je Duh Sveti? Jasno, da je to nemoguće, jer je to jedna od najviših tajni naše vjere, nepristupačna ljudskom umu, dok Boga spoznaje kroz koprenu vidljivih stvari, po slikama i sjenama. Ipak Objava otkriva nekoliko važnih istina, koje nam Duha Svetoga približuju u toj mjeri, da nam postaje bliži i draži, pa i izvor duboke pobožnosti i nježne ljubavi.

Tko je Duh Sveti?

Objava Božja pokazuje nam Duha Svetoga, kakav je sam u sebi i kakav je u odnosu prema nama.

1. Duh Sveti sam u sebi. - Prvo, što nam objava kaže o Duhu Svetomu jest, da je On pravi Bog. Neposredno pred svoj konačni odlazak u nebo, Spasitelj je sakupio apostole na gori u Galileji i rekao im: "Idite, dakle, i naučavajte sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga" /Mt.28,19/. Ovu zapovijed svoga božanskog Učitelja ispunja Crkva kadgod prima čovjeka, opterećena istočnim grijehom, medju svoje članove u svetom krstu. Formula krštenja jasno kaže, da je Duh Sveti osoba, kao što su osobe Otac i Sin. Formula na isti način, u istom dahu pripisuje Duhu Svetomu isto ono, što Ocu i Sinu, a to je krštenje. Mi znamo, da krstiti znači osloboditi od grijeha. Sveti Pavao zove krštenje kupelj preporoda i obnove Duha Svetoga, koja nas po milosti opravdava, da budemo baštinici vječnog života /Ti 3,5-7/. Vlast uliti u dušu čovjeka milost, koja daje pravo na vječni život, ima samo Bog. Znači, Duh Sveti je, jednako kao Otac i Sin, pravi Bog. To jasno slijedi iz toga, što se imamo krstiti u ime Oca i Sina i Duha Svetoga, a ne u imenima Oca, Sina i Duha Svetoga. Po biblijskom načinu govorenja u ime znači ugled, veličanstvo. Ovdje se govori o

veličanstvu u jednini. Očito je time rečeno, da Otac, Sin i Duh Sveti imaju jedno te isto veličanstvo. Ili drugim riječima, imaju isto počelo djelovanja opraštati grijehe. Imaju istu božansku narav. Zato Isus u času, kad ustanovljuje sakramenat opraštanja grijeha, sv. ispovijed, na dan svoga uskrsnuća, izričito pripisuje Duhu Svetomu vlast opraštati grijehe: "Primite Duha Svetoga, kome oprostite grijehe bit će im oprošteni/Iv 2o,23/.

Jer Duh Sveti ima pravu božansku narav, zato Mu Sv. Pismo pripisuje božanske vlastitosti. On je svemoguć, jer je proizveo čudesno začeće Sina Božjega: "Duh Sveti doći će na tebe,- zato će se ono sveto, što ćeš roditi, zvati Sin Božji"(Lk 1,35). Duh Sveti je dao apostolima na dan Duhova moć da govore tuđim jezicima /Dj.Ap.2,4/. Duh Sveti je sveznajući. U oprosnom govoru na Posljednjoj Večeri Isus obećaje apostolima Tješitelja: " Duh Istine uputit će vas u svu istinu...i javit će vam buduće stvari" /Iv 16,13/. Još Više! Sveto Pismo zove Duha Svetoga sasvim jasno Bogom. Kad je Ananija slagao sv.Petru, ovaj mu je rekao: "Zašto je sotona napunio srce tvoje, da slažeš Duhu Svetomu?...Nisi slagao ljudima nego Bogu"/Dj.Ap.5,3-4/.

Duh Sveti odvijeka izlazi od Oca i Sina. Nauka o izlaženju božanskih osoba otkriva još više osobnost Duha Svetoga, koliko možemo shvatiti u smrtnom tijelu. On je "Duh Očev"/Mt 1o,2o/ koji od Oca izlazi a koga Sin šalje: "A kad dođe Tješitelj, koga ću vam ja od Oca poslati, Duh istine, koji od Oca izlazi, on će posvjedočiti za mene"/Iv 16,17/. Sin dakle šalje Duha, koji od Oca izlazi. Izlaženje i šiljanje kod božanskih osoba ne može značiti drugo, nego davanje i primanje jedne te iste božanske naravi, budući da među božanskim osobama ne može biti nikakve podređenosti ni nadređenosti. Inače bi to značilo, da pojedina osoba nije pravi Bog, da nema božanske naravi. Upravo zato sv.Pismo Duha Svetoga zove čas"Duh Očev", čas "Duh Sinov". "Niste vi koji govorite, nego Duh Oca vašega koji govori u vama"/Mt 1o,2o/., i "Ako tko nema Duha Kristova, on nije Kristov"/Gal.,4,6/.

Duh Sveti je osobna ljubav Oca i Sina. - Izlaženje Duha Svetoga od Oca i Sina otvara nam pogled u unutarnji život Trojedinog Boga, u najdublju tajnu naše vjere. Sv. Augustin je pokušao približiti nam tu tajnu, kad je ovako protumačio osobnost Duha Svetoga. Spoznavajući Otac odvijeka svoju božansku bit, savršenim činom spoznaje sebe u spoznatoj slici svoje biti. On činom spoznaje izrazuje čitavu svoju bit, te je ona istobitna s Njime. Ta slika je Riječ Božja, umskim putem od Oca rođena, druga osoba Presvetog Trojstva, Sin Božji, "odraz Očeve slave"/Hebr.1,3/, a jer su Otac i Sin osobe, dakle spoznaju svoju beskonačnu savršenu bit, oni je nužno ljube činom neizmjerno savršene ljubavi, u kom je činu izražena čitava božanska bit. Taj dah ljubavi Oca i Sina istobitan je s Njime. To je treća božanska Osoba, Duh Sveti, Ljubav Božja.

U Njemu kao i u Sinu prebiva sva punina božanstva. On je zapravo srce, središte Presvetoga Trojstva, makar ga mi ne spominjemo na kraju imena Presvetoga Trojstva. On je osobna veza, kojom se Otac i Sin u neiscrpivom zagrljaju ljubavi ujedinjuju. Jer je dah ljubavi, zato je lebdio nad vodama u početku svijeta. Zato je došao apostolima uz šum vjetra i podzemnu tutnjavu. Jer je ljubav, zato je sišao nad apostole kao vatra u obliku gorućih jezika.

2. Duh Sveti u nama.- Kao što Duh Sveti spaja Oca i Sina u vječni zagrljaj ljubavi, tako On, koji ne pomazao Sina Božjega čovječjom naravi, veže i spaja nas s Trojedinim Bogom po milosti posvetnoj. "Ljubav Božja izlila se u srcima našim Duhom Svetim, koji nam je dan"/Rim 5,5/ Duh Sveti stoji na početku našega kršćanskog života. U sv.Krstu mi smo po Duhu Svetom preporođeni na viši božanski život. Duh Sveti satkao je niti toga života u našoj dušiOn je uveo u nju Isusa Krista i našu je dušu učinio hramom Božjim, u koji tad dolaze Otac i Sin, da u njemu nastavaju. On je sama ljubav Božja, koja se u nama nastanila, da bi je mi nijetili svakim dobrim djelom, svakom molitvom. Da Bi Ljubav Božja u nama rasla i razvijala se do punine Kristove. On potiče, prati i dovršava svako naše djelovanje, koje nas privodi u nebo. Čudo Božjega života, koje se pomalo u nama razvija, Njegovo je djelo.

I što više jača Božanski život u nama, to je snažnije djelovanje Duha Svetoga. U sakramentu sv.Potvrde dolazi kao žar ljubavi u našu dušu. On nas tada ispunja svojom puninom, kao što je nekad ispunio duše apostola, da i mi budemo Božji apostoli. Apostoli kršćanskog života u svojim obiteljima, u djelokrugu svoga zvaničnoga rada. Tako mi bez Duha Svetoga ne možemo načiniti ni koraka u pravcu našega spasenja. I kad bismo imali izvanredne darove, da i gore prenosimo s mjesta na mjesto, a ne bismo imali Duha, bili bismo ništa /I.Kor 13,16/. Bez Duha Svetoga u našoj duši mi smo kao kršćani nagrda nadprirodne Božje slike. Koliko, dakle, moramo biti zahvalni Duhu Svetomu za veliko djelo našega posvećenja, koje neprekidno u nama vrši! Koliko se bismo morali brinuti, da vatra božanske ljubavi u nama nikada ne ugasne niti se trne. To je naša osnovna dužnost kao kršćana.

Zato prva i glavna zapovijed glasi: Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svom dušom i svom snagom svojom. A ljubav prema Bogu najviše iskazujemo time, ako vršimo njegove zapovijedi. Apostol Božje ljubavi sv. Ivan to izričito uči:"U tome stoji ljubav prema Bogu, da držimo njegove zapovijedi"/Iv 5,3/. A mi, ili odgađamo na stare dane, da djelom dokažemo svoju ljubav Duhu Svetomu, pa često puta ni ne dospijemo izvršiti što smo odgađali, jer nas smrt u tome prekine. Ili pak kušamo istovremeno spojiti službu Bogu i đavlu. Zaboravljamo riječi Spasitelja:"Nitko ne može služiti dvjema gospodarima". Bog od nas traži čitavo srce, kao što se i sam čitav daje nama. Kako je to divno shvatio neki indij-

janski poglavica. Slušajući katehezu svoga biskupa o svetoj ispovijedi, u kojoj se opraštaju grijesi počinjeni poslije svetog krsta, rekao je biskupu: "Ne razumijem, kako se može nakon svetog krsta, svete pričesti i nakon svete potvrde pasti u teški grijeh!" Tako je tomu starcu obraćeniku u duši živo sjala veličina Božje ljubavi! Kako on postiđuje mnoge kršćane, koji su primili Duha ljubavi, bili zapečaćeni njegovim znakom u sv.potvrdi, a ipak još služe grijehu i smrti!

To je poziv, koji nam je danas na blagdan Duhova upravljen: obnovimo i raspalimo ljubav prema Duhu Svetomu, da naše duše spremno odgovaraju svakom poticaju Njegove milosti. Da ljubav Božja u nama stalno raste! Da donosi plodove dobrih kršćanskih djela! Da posve pripadamo Duhu posvetitelju naših duša! Da se nikad i ničim ne odvratimo od Njega! Molimo zato i danas, Majku Božje Ljubavi i Majku našu, neka nam isprosi tu veliku milost, da vjeru u Duha Svetoga nikad ne zatajimo ni riječima ni djelima, već u vjernosti Njegovim poticajima do kraja života živimo i u zagrljaju Božje ljubavi preminemo. "Duha ne gasite" /1.Sol 5,19/ To je lozinka današnjega blagdana!

Dr. N. Kolarek

---

2. Duh Sveti u Crkvi i dušama

Kao plod svoga rada i djelovanja šalje Krist Duha Svetoga; šalje Ga, da bude vrtlar svijeta. Krist je u svojoj krvi zaorao i zasijao veliku njivu. Žrtvom na križu dovršio je otkupljenje svijeta, ali ta njiva božanskog sjemena treba da donese plod. Na narode i pojedince treba da se primjene plodovi otkupljenja, i oni treba da donesu veliki plod u vječnom spasenju. To veliko djelo provodi Duh Sveti. Provodi ga od početka, kako je od Gospodina poslan nad apostole do danas i provodit će ga do konca svijeta.

Silan preokret po djelovanju Duha Svetoga vidimo najprije kod samih apostola. Zatvorena vrata apostolskog skloništa širom se otvaraju. S lica nestaje straha, bojažljivosti i zbunjenosti. Na usta im naviru riječi znanja i najvećeg oduševljenja. Propovijedaju o Kristu raspetomu. I što je najčudnije, svaki od prisutnih slušatelja, a bilo ih je iz svih pokrajina prostranog Sredozemlja, sluša ih, kao da govore u njihovom jeziku. Duhovska vatra, kojom su apostoli prožeti i do vrha ispunjeni, širi svoj snažan utjecaj i na njihovo brojno slušateljstvo. Apostol-

ske riječi diraju hladna i okorjela srca Jeruzalemaca. Na ona ista usta, koja su se prije pedeset dana pjenila i puna mržnje vikala pred Pilatovom sudnicom: "Raspni ga!", sad ta ista usta u skrušenosti priznaju svoj grijeh i zabludu. Mijenjaju svoje mišljenje. Vjeruju u Gospodina Isusa Krista, Boga i čovjeka. Krste se i čine novu, veliku i neslomivu zajednicu s Petrom na čelu.

Bilo je to mnoštvo od 3ooo ljudi. Bili su to muževi i žene svakog staleža i dobi, svakog društvenog položaja. To se sigurno ne može pripisati nekom trenutačnom raspoloženju, koje je mogao proizvesti govor neukog ribara. Ova silna promjena jedino se može tako protumačiti, da priznamo djelovanje jedne više, natprirodne sile, djelovanje Duha Svetoga. Tim više, što se zna, da se sve ovo mnoštvo ljudi i žena potpuno promjenilo u svom dosadašnjem životu i za svoje je stečeno uvjerenje bilo spremno da žrtvuje sve, pa čak i vlastite živote.

Duh Sveti jedanput poslan i dan ostaje među nama trajno. Duhovi dakle nisu kao Božić ili Uskrs samo spomendan prošlog događaja, nego spomendan trajnog boravka i djelovanja Duha Svetoga među nama. U Crkvi su vječni Duhovi, jer Duh Sveti u svaki čas i na svakom mjestu silazi na vjerne duše, kako nekoć na apostole, da ih prosvjetljuje, jača, tješi, posvećuje. Da se u njima nastani kao u hramu svoje slave.

Duhovsko je čudo ognjenih jezika povijesna činjenica, koja već punih 2o stoljeća stoji pred očima svijeta kao predmet ispitivanja i kao očiti znak, koji bode u oči sve one, koji ne priznaju opstojnost Duha i Duhovnosti. Čudo ognjenih jezika, to je Kristova Crkva na zemlji.

Duhovi su rođendan Kristove Crkve. Toga je dana Crkva, ta Kristova lađa, kojoj je sveti Petar bio na čelu, započela svoje dugo, tisušgodišnje putovanje. Što je Crkva? - Ona je čuvarica Isusovih darova čovječanstvu, čuvarica Objave, širiteljica njegove nauke, djeliteljica njegovih sakramenata, prinositeljica njegove žrtve. Crkva je jedini sigurni putokaz na putu spasenja. Ona je jedino čvrsto tlo, nepokolebivo uporište u nestalnosti i promjenljivosti najrazličitijih nazora, mišljenja, strujanja i ideologija, jedino sigurno i čvrsto tlo i strašnoj baruštini ljudske propadljivosti i promjenljivosti. Ona je jedino vjerna čuvarica Kristova vjerskog pokladá, koja radije pripušta, da se je ožigoše žigom nesuvremenosti i zaostalosti, nego da ispusti išta od onoga, što joj je njezin božanski Osnivač naredio, da naučava ljude svakog vremena i svake dobi. Ona je jedina, koja u Kristovo ime podjeljuje svoje sakramente, oprašta nam grijehe. Ona jedina podjeljuje živo Kristovo Tijelo u Euharistiji. Ona jedina jača i tješi čovjeka na njegovom teškom putu prema vječnoj domovini. Ona je jedina nada čovjeku i u onom času, kad napušta ovaj svijet. Ona onda silazi s nama u grob, te nad našim nadgrobnim križem pjeva pobjedonosnu pjesmu vjere u vječno uskrsnuće.

Što je Crkva? - Ona je vječno mlada, mnogo progonjena, ali uvijek pobjednička Zaručnica Kristova, koju vodi, oživljuje i čuva Isusov Duh, Duh Sveti.

Današnjim danom otiskuje se lađa Kristove Crkve na svoje putovanje. Kakav je putnočekuje? Koliko progona i trpljenja! Potocima će teći krv njezinih najvjernijih sinova i kćeri. Koliki je problemi i zadaće čekaju, kolike unutarnje borbe, slabosti njezinih vlastitih sinova, kolike nemarnosti, propusti, nevjernosti njezinih samih vlastitih pretstavnika...!

No jednako tako, koliko slavnih pobjeda! Čitavi će narodi sagibati svoje glave pod krsnom vodom. Čitava će se kraljevstva ravnati po smjernicama i odredbama Crkve. Crkva i kršćanstvo stvorit će novu Evropu, novo Božje kraljevstvo na zemlji. Promijenit će lice zemlje, Crkva i Duh Sveti, koji je vodi.

Djelovanje Duha Svetoga i njegovo vodstvo u Crkvi dolazi do izražaja napose u ono vrijeme crkvene povijesti, koje je ispisano crnim slovima i na što najradije upiru prstom neprijatelji Crkve, hoteći da je ruglu izvrgnu i osramote. A baš ništa bolje ne potvrđuje činjenicu, da je Duh Sveti Onaj koji vodi i uzdržava Crkvu, a ne ovaj ili onaj manje dostojan ili nedostojan njezin pretstavnik, već to, što Crkva, unatoč svih ljudskih slabosti, raskola i krivovjerja, još uvijek nije prestala biti Isusova Crkva, stupom i tvrđom istine, jedini put, koji vodi prema Gospodinu.

Čudesno djelovanje Duha Svetoga ne očituje se samo u djelovanju Crkve, nego također i u pojedinim ljudskim dušama, gdje Duh Sveti svojom milošću stvara prava čudesa, koja su neprotumačiva onima, koji ne priznaju Duha ni duhovnosti.

Čudo duhovskih jezika je ona sveta vatra, koja već stoljećima po Kristovim svetim tajnama ili sakramentima stvara istinske junake ljubavi, žrtve i nesebičnosti, junake Duha, pobornike za pravdu, propovjednike vječne istine. Čudesno djelovanje Duha Svetoga, to su legije mučenika rimskih arena. To je ona mučenička krv, koja je poput alema sjala kao znak premoći duha nad tvari. To su tisuće djevica, koje su žrtvovale uzvišeno materinstvo u službi Božanskog Janjeta. To su svi oni, koji nepokolebivim mirom snose tegobe života. Svi oni, koji su ožalošćeni, prezreni i zapušteni, sve ono mnoštvo zaboravljenih. Svi oni, koji pošteno žive, koji ni za kakve novce, blago ili naslove ne će i ne mogu se odreći služenja Bogu i vjernosti Crkvi.

Sva se snaga Duha Svetoga napose očituje u onim dušama, koje je On svojom milošću pozvao od puta grijeha na put svetosti. Što je bio Augustin, što Magdalena, što Margareta Kortonska prije svoga obraćenja, a što kasnije postadoše pod djelovanjem Duha Svetoga! Najljući neprijatelji, najravnodušniji protivnici Crkve postaju njezini najvjerniji sinovi, ako samo Duh Sveti svojom mimošću dotakne njihove duše.

Osjećamo li, da u nama nema više onog duhovskog oduševljenja i vatre, kojom su plamtila srca Kristu vjernih duša, molimo danas više nego ikada ovog velikog davaoca života i posvetitelja duša: Dođi, Duše Sveti! Dođi Posvetitelju naš! Na prve si Duhove došao s olujom, da oboriš stari svijet i da na njegovim ruševinama stvoriš novi. Podigni na ruševinama i razvalinama kršćanskog života u tolikim dušama novi svijet vjere i ljubavi. Ogrij mlake, hladne i studene duše! Ojačaj plašljivce i kolebljive, osokoli malovjerne! Rasipne sinove i kćeri dovedi u Očev dom, nauči ih, da svoje prkosne glave naslone na Tvoje srce. Dođi i obnovi lice zemlje. Amen!

---

3. Duh Sveti Utješitelj

Tješitelju tako drag,
Ti nebeski Goste drag,
Slatki hlade duša svih.

Kad je sv. Pavao došao u Atenu, iznenadila ga je pobožnost pogana: posvuda je nalazio oltare, hramove i kipove bogova. Prolazeći tako gradom odjednom zastane. Naišao je na oltar, koji je bio posvećen "nepoznatom Bogu"(Dj.Ap.17,23). Unatoč toga, što je bilo i previše i hramova i oltara, stari su se Atenjani bojali da možda ipak ne bi izostavili koje božanstvo, koje je silno i moćno. Zato su i podigli taj oltar "nepoznatom Bogu".

Možda se i s nama kršćanima događa nešto slično. Blagdan Duhova dovodi nas pred oltar"nepoznatog Boga". Duh Sveti, treća božanska osoba Presvetoga Trojstva za mnogoga je čovjeka zaista nepoznati Bog. Kao da zbunjeni stojimo pred tim oltarom. Poznajemo zemlju i puteve života. Iz dana u dan naše je znanje sve veće i opširnije, istina, uz cijenu truda i mučnog ispitivanja. Mnogo toga poznajemo, samo Duh Sveti, koji nas prati na svim našim životnim putevima, ostaje za nas "nepoznati Bog".

Sv. Pavao, koji na u izobilju na sebi osjetio djelovanje Duha Svetoga, zna mnogo više o Tješitelju. U svojoj poslanici Galaćanima pjeva pjesmu Duhu Svetomu navodeći dvanaest plodova Duha Svetoga (5,22). U misnoj posljednici izmučena duša kršćanstva zahvaljuje Duhu Svetomu Tješitelju, što mu je tako blizu na mukotrpnom putu kroz ovu suznu dolinu. "Umornima odmore, u vrućini lahore, razgovore žalosnih". To radosno priznanje, koje je potvrđeno životnim iskustvom, i nas sokoli, da pođemo njegovim stopama.

Predragi! Možemo li, smijemo li, da Mu i mi kličemo: "Umornima odmore"? Zar nije i nama potrebno, da u rotovima rada zapalimo i brižno čuvamo vječno svijetlo Duha Svetoga? Zar nas ne će Duh Sveti, koji će nas uvesti u svaku istinu, poučiti i u onoj teškoj, napornoj istini, koja je u Sv.Pismu izražena riječima! "Čovjek je rođen da radi, kao što je ptica stvorena da leti" (Job 5,7)? Zar nije upravo Duh Sveti bio onaj, koji je prvim ljudima u raju učinio rad lakim i upravo oni su se radovali, što su smjeli nadopunjavati Stvoriteljevo djelo? Pa i danas, zar On nije onaj jedini, koji može skinuti prokletstvo, što je bačeno na rad i učiniti ga našom dužnošću, koja dušu ne ispunja gorčinom, nego tihim, predanim i požrtvovnim predanjem? Zar nije Duh Sveti onaj, koji neprestano djeluje, a opet s druge strane miruje i smiruje našu dušu u premnogim dužnostima? Jest, umornima odmore! Tvojom su snagom apostoli prošli zemljom, a da se njihove noge nisu nikada umorile. Tvojom su snagom sveci odabrali i proveli život, koji je bio ispunjen radom, molitvom i dobrim djelima, a da nikada nisu klonili. Tvojom snagom prolazi Crkva opterećena teškim teretom rada i odgovornosti kroz stoljeća, a da nikada nije izgubila svoj smješak dobrote. Tvojom snagom prolaze mimo nas ljudi, koji nikada ne poznaju odmora, a ipak s njihova bića prosijava mir i duševna vedrina, koja ih ne ostavlja ni u najtežim časovima. Uistinu, pravo pjeva crkvena pjesma: "Umornima odmore, u vrućini lahore, razgovore žalosnih".

Predragi! Nitko od nas, kakogod bio različiti krug djelovanja, ne može izbjeći svojim teškim životnim dužnostima. Već sutrašnji će nas dan naći upregnute u dnevni rad, u kom trošimo svoje životne snage. Ali kršćanin, koji jeispunjen vjerom u Duha Svetoga, ne predaje se radu nekom užurbanošću, grozničavim nemirom i vječno uznemirenom dušom. On zna, da Onaj, koji drži čitav svemir i upravlja sva zbivanja u svijetu, može pomoći. Zar nije tako lijepo već sv.Pavao rekao:"Sve mogu u onome, koji me jača"(Fil 4,13).Izgovorio je te riječi s najvećim duševnim mirom, siguran u uspjeh i u najtežim životnim situacijama. Isto možemo i moramo i mi sami sebi reći svaki onaj puta, kad se oko nas šulja duh malodušja i klonulosti, duh nestrpljivosti i nepouzdanja: "Sve mogu u onome, koji me jača!" Te riječi govori čovjek, koji s najvećim mirom polazi ususret svojim dužnostima znajući, da Duh Sveti blagoslivlja njegov rad i da nikoga ne iskušava preko njegovih sila.

Ojačani vjerom u Duha Svetoga Utješitelja odvažno ulazimo u život. Dobro znamo, da nas ne čeka mnogo dobra. Znamo, da je "kršćanski" lijepo umrijeti, ali je "kršćanski" teško i vrlo teško živjeti. To je veoma tvrda borba. Živimo među ljudima, u svijetu, koji je pun prevare, laži, kleveta, nasilja i nepravdi. Mi se smijemo braniti samo časnim oružjem i zato su nam često duhom pravde i obzirnosti ruke vezane. Nalazimo se zapravo uvijek

na dvije fronte: borimo se za ovaj svijet, da se možemo u njem održati na životu, ali se u isto vrijeme borimo i protiv toga svijeta, jer ne želimo vraćati zlo zlim, nego zlo nadvladati dobrim. Mnogo puta dolazi nam, kao da bismo htjeli zavidjeti onima, koji nemaju savjesti, koji lakoumno žive. Možda bismo htjeli svoj život zamijeniti njihovim. Teški su to časovi iskušenja, u kojima je najbolje moliti snagu Duha Svetoga i časno ustrajati u borbi do konačne pobjede.

Kako je sv.Pavao poznavao teške borbe sa samim sobom i sa svijetom, u kom je živio. I on bi najradije bacio koplje u šaš, ali nikada nije sustao i klonuo duhom, jer ga je jačao Duh Sveti. Imao je uvijek na pameti riječi Gospodinove:"Dosta ti je milost moja!"(2.Kor 12,9). Zato je ostao nepobjediv u svim bojevima Božjim, dok ga Gospodin nije pozvao k sebi. Istom sigurnošću treba, da i mi polazimo u život. Dosta nam je milost Božja! Računamo na teškoće, brige, križeve i teška iskušenja, koja nas mogu snaći, ali u isto vrijeme računamo i na pomoć Tješitelja, Duha Svetoga. Često puta možemo rukama pipati Njegovu pomoć u duševnim bojevima i iskušenjima. Zar nismo vidjeli čovjeka, koji s najvećim mirom snosi nezasluženo siromaštvo i bijedu? Zar nismo susreli čovjeka, koji se ustrajno i dosljedno bori protiv svojih slabosti i strasti? Zar ne poznajemo ljude, koji i u nekršćanskoj okolini, izvrgnuti premnogim iskušenjima i opasnostima, ostaju vjerni svojoj vjeri? Svi se oni bore i pobjeđuju snagom Onoga, čija im milost dostaje.

Predragi, život je nerješiva zagonetka. Iza svih tako časnih napora i borbi ova zemlja ostaje za nas dolina suza. Ona to ostaje unatoč dragovoljne žrtve samog Sina Božjega i toliko drugih požrtvovnih kršćanskih duša, koje slijede Njegov primjer. Čini se, kao da Krist one, koji su mu najvjerniji, više vodi križnim putem, nego što im daje osjetiti slavu uskrsnuća.Ah, koliko se suza prolije u kućama najboljih kršćana! Nisu to suze prevelike osjetljivosti ili nezadovoljstva, nego plač, koji s pravom dopire do prijestolja božanske pravde. Nemoguće je otrti sve te suze. No danas želimo svoju subraću i sestre, koje je posjetila bol i teški se križ svalio na njihova ramena, odvesti blagom Tješitelju Duhu Svetomu. Sveti je Jakob napisao:"Trpi li tko u vama, neka se moli!"(5,13) Današnji blagdan nadopunjuje njegovu izreku ovako:"Trpi li tko u vama, neka se moli Duhu Svetomu Utješitelju".

Dragi moji vjernici!

Suze, koje dolaze iz srca, koje je posve predano u volju Božju, suze, koje su molitvom posvećene i isplakane u Duhu Svetomu, pravi su balzam, ako se usporede sa suzama, koje proizlaze iz bezutješnosti i očaja.

Ovo je obećanje, koje ćemo danas od oltara Duha Svetoga ponijeti sa sobom u život: Bog ne uzima s našim ramena teški križ rada, niti će nam pokloniti mir, koji ne bi poznavao borbe,

niti će se zauvijek osušiti sve naše suze, nego će On u svemu biti naš mir, naša okrepa i naš Tješitelj. A na taj način on će na sebe preuzeti polovinu težine našega životnoga križa. Amen!

LITERATURA: R. Linhardt, Brennender Dornbusch

---

4. "Napuniše se svi Duha Svetoga"

Snažno i svečano kao prvi Duhovi Novog Zavjeta, kada je Duh Sveti sišao u silnom šumu vjetra u obliku vatrenih jezika nad apostole, odjekuju riječi ulazne pjesme današnje sv.Mise: "Duh Sveti napunja svemir, aleluja. I onaj, koji sve obuhvata čuje svaku riječ, aleluja, aleluja!"

Nije čovjek taj, o kome ovisi opstojnost zemlje i svemira. Niti prirodni zakoni omogućuju, da svijet opstoji, jer su oni samo tragovi moćnog Zakonodavca, svemogućeg Božjeg Duha, koji preko njih svime upravlja. Duh Sveti je onaj, koji je lebdio nad vodama u praskozorje čovječanstva. On je djelitelj i začetnik svakog života, Zato je bezuman svaki pokušaj, da se ta Božja uprava nad svijetom istrgne iz ruku svemogućeg Božjeg Duha. Sve je u Njegovim rukama. A njegovi neprijatelji? Bespomoćni je to mravinjak, koji ruka Božja može svakog časa rasuti. Zato psalmista govori: "Ustani, gospodine, i neka se raspu neprijatelji tvoji, Neka pobjegnu od lica njegova, koji mrze na nj!"(Ps.67,2) Ili: "Onaj, koji stanuje na nebesima, smije im se; Gospodin im se podruguje!" - Ustani, Gospodine, i pokaži, da si gospodar neba i zemlje.

Mi bismo htjeli, da Bog očito, vidljivo i opipljivo zahvati u ovaj svijet i svojom svemogućnošću uništi sve svoje neprijatelje. A On ponajčešće toga ne čini. On svime upravlja i sve vodi na svoj način tako, da i zlo okreće u dobro. Vrlomsu često i Božji neprijatelji, doduše nesvijesno, samo sredstvo u rukama Božjim. Može u očima svijeta nešto izgledati kao Božji poraz, a u stvari je to bila pobjeda Svemogušega. Zar nije njegov križ u očima njegovih neprijatelja značio njegov poraz i konačno Njegovo uništenje, a u stvari bio je najsjajnija pobjeda Božje milosti.

Zato kršćanin nikada ne smije postati malodušan i priželjkivati vidljivi Božji triumf. Mnogo je bolje, da sa svetom Crkvom molimo u molitvi današnjega dana: "Bože, koji si na današnji dan svijetlošću Duha Svetoga poučio srca vjernih, daj, da u istom Duhu što je pravo mislimo i njegovoj se utjehi vazda radujemo".

Duh Sveti neka svojim milosnim djelovanjem u duši preoblikuje naše mišljenje, da uzmognemo sve gledati i procjenjivati pod vidom vječnosti. Kao što je nemoguć svaki život bez sunca, tako je nemoguć i život duše bez božanskog svijetla milosti Duha Svetoga, koje na sve strane baca svijetlost i toplinu. On prosvjetljuje naš razum, a srce ispunja utješnom ljubavlju.

U poslanici nam govori o samom povijesnom dogadjaju duhovskog čuda. Mlada crkva, koja je iza Isusova uzašašća bila kao siroče, skupila se zajedno sa Isusovom Majkom u dvorani Posljednje Večere. U žarkoj i ustrajnoj molitvi očekuje dolazak Tješitelja, koga je Isus obećao. Oko treće ure (u devet sati prije podne) ispuni se čitava kuća neobičnim šumom kao da duva silan vjetar. Nad glavama se apostola ukazali vatreni jezici, a oni su počeli govoriti različitim jezicima. Svi su postali puni svetog zanosa i oduševljenja. Njihova su se srca napunila ljubavlju, nutarnjom slobodom i svetom radošću. Duh Sveti je prožeo i ganuo srca apostola i učenika. Njihove grudi odahnuše u novoj slobodi, jer ih je oslobodio dosadašnjih slaboća i nesavršenosti. On ih je sasvim preobrazio. Prožeo je njihove misli, htijenje, čuvstva, osjećaje i namjere i osnovao u njima svoje novo kraljevstvo duha. Naučio ih je novom životu. Dao im je odvažnost i stalnost, čvrstoću značaja i nepokolebivu strpljivost. Dao im je spremnost za svaku žrtvu za Krista, pa i spremnost na samo mučeništvo. Uistinu, to je bilo novo stvaranje!

Događajem, koji pripovijedaju Djela Apostolska, započinje pobjedonosni pohod Duha Svetoga na ovoj zemlji. I nama je potrebna ista vatra Duha Svetoga, da postanemo drugi ljudi. Zato molimo u Pjesmi Aleluji:"Dođi Duše Sveti, napuni srca svojim vjernih i zapali u njima oganj svoje ljubavi". U divnoj Posljednici, koja se samo produženje prije spomenute molitve, molimo Duha Svetoga, da dođe i posjeti nas svojim milosti. Molimo Ga, da On bude svijetlo u tami naše duše, naš Tješitelj u žalosti, blagi Lahor u vrućini strasti, svježa rosa u časovima duševne suhoće.

U Evanđelju sam Isus opisuje djelovanje Duha Svetoga u duši. On sam s Ocem i Sinom dolazi u našu dušu i u njoj se nastanjuje. Ona postaje hramom Duha Svetoga. "K njemu ćemo doći i kod njega ćemo se nastaniti". Kad se to zbije, Duh će Sveti, koji je u najvećim dubinama naše duše nazočan, govoriti nama i posvjetljivat će naš duh."On će nas poučiti o svemu". Kao Duh Tješitelj daje našoj duši velike unutarnje radosti:"Miv vam ostavljam, mir vam svoj dajem", mir i sreću, o kojoj svijet niti ne sluti. Jest,i mi čeznemo za takvim Duhom i molimo:"Dođi Duše Presveti!"

I mi smo po svetoj Potvrdi primili Duha Svetoga. On nas je učinio Božjim vojnicima, nosiocima Božjeg Duha. Primili smo silu, koja obnavlja lice zemlje. Kako je danas s nama? Možda je ta sila oslabila? Učinile su to možda prevelike životne brige ili prevelika odanost radostima i užicima ovoga života. Možda dosta

ne molimo, da mi sami najspremnije odgovaramo njegovim poticajima milosti? Zato molimo u molitvi na Prikazanje:"Utvrdi, Bože, što si djelovao u nama. Neka dođu kraljevi (mi sami) i prinesu ti darove u tvom hramu". Obraćeni Kristovim "kraljevskim" duhom (krst i potvrda) dolazimo Božjem oltaru. Tu molimo, da Duh Sveti obnovi, zapečati i utvrdi ono, što je izveo po uskrsnom otajstvu. I nad nama treba da se obnovi duhovski događaj.Tu, u žrtvi sv.Mise, kad se preobraženi Gospodin po svetoj pretvorbi javlja u našoj sredini, javlja se s njime i njegov Duh Sveti. U svetoj se pričesti očito, nad nama zbiva duhovsko čudo. Duh Sveti dolazi zajedno s Ocem i Sinom ne u slici ognjenih jezika, nego u prilici bijele hostije, koja je preobraženo tijelo Kristovo i nosilac Duha Svetoga. Puni Duha Svetoga postajemo Kristogi svjedoci, apostoli i navješćujemo djela Gospodnja. Zato se u bogoslužju dijeljenje svete Pričesti popraćuje ovim riječima:"Najedanput ču se s neba buka, kao kad duva silan vjetar, i napuni svu kuću, gdje su sjedili, aleluja! I svi se napuniše Duha Svetoga navješćujući veličanstvena djela Božja, aleluja, aleluja!" Duhovi su sadašnjost!

Na taj smo način postali puni snage i ognja. Na duhovskom vrelu crpemo oganj, koji uništava svaku nečistoću, svaki grijeh. Crpemo oganj svete revnosti za svoga Boga i Spasitelja.

Zato na kraju još jednom molimo Duha Svetoga:

Sjaju svijetla blaženog,
Sjaj u puku srca svog,
Napuni nam dušu svu. Amen.

5."Živi u Duhu Svetomu!"

Na jugozapadu Portugala nalazi se malen otok, koji se zove Madeira. Taj je otok dobio svoje ime po bogatim šumama, kojima je nekoć čitav otok bio obrašten. Bio je to divan otok, neobično bogat prirodnim bogatstvom. No malo je koristilo sve njegovo bogatstvo, sve njegove ljepote, kad na njemu nije mogao živjeti nijedan čovjek. Zašto ne? Bio je pun divlje zvjeradi,otrovnica zmija i drugih nemani. Mnogo su puta mimo tog otoka prolazile portugalske lađe ploveći na daleki istok ili vraćajući se u domovinu. Mornari su priželjkivali osvojiti taj otok radi njegova bogatstva za svoju domovinu, ali im to nikako nije uspijevalo,jer je ondje život bio nemoguć.

Što se dogodilo jednog dana? Neka je portugalska lađa plovila mimo Madeire. Iz dimnjaka lađe padnje iskra na suhu travu otoka. U čas se zapali najprije trava, a onda malo pomalo i o-

stalo drveće i naskoro je čitav otok bio u jednom plamenu. Izgorjelo je sve, što je bilo na njemu. Nestalo je divnih i bogatih šuma, ali zajedno s njima je nestalo i one divlje zvjeradi, koja je ljudima onemogućivala život na njemu. Sada pristupe Portugalci i na zgarištu počnu podizati nov život. Zasadili su plemenito bilje i vinovu lozu. Danas taj otok broji 250.000.dtanovnika.

Što mislite, draga djeco, ne bismo li mogli čitav svijet prije dolaska Spasiteljeva usporediti s divljom Madeirom, na kojoj se našlo tako malo dobra, plemenitosti i prave ljubavi? Po svuda je vladala samo mržnja, silna pokvarenost i zloba. Život je postao gotovo nemoguć. Nitko od ljudi više nije mogao svijet popraviti. Zato je bilo potrebno, da sam Bog Spasitelj dođe na ovaj svijet i tu pogansku Madeiru pretvori u kršćansku. Taj silni preokret započeo je na današnji dan, na dan prvih Duhova, kad je Duh Sveti ubacio plamen i njime zapalio ljudska srca. Spalio je u njimasvako zlo, napunio ih svojom ljubavlju i oduševljenjem za svako dobro.

Poznato nam je, kako je Duh Sveti preokrenuo apostole. Oni su poslije dolaska Duha Svetoga postali posve drugi ljudi. Prije strašljive kukavice, sada izlaze pred narod i neustrašivo propovijedaju Isusovu nauku. Ne daju se ničim zastrašiti. Na njihovu se riječ odmah isti dan pokrsti oko 3000 ljudi. To sigurno nije bilo njihovo djelo, nego djelovanje Duha Svetoga, koga je Spasitelj na rastanku od svojih apostola njima obećao. Zato blagdan.Duhova zovemo rođendanom Isusove Crkve.

Duh Sveti je nevidljiv, ali on djeluje u ljudskim dušama. On izvodi silna djela u dubinama ljudskih duša, koja mu se širom otvore i prepuste njegovom djelovanju.

On je i u vama izveo velika djela, koja možda ni sami ne poznate. Na dan svetog krštenja ulio je u vaše duše nadnaravni život i učinio vas djecom Božjom. Tom je zgodom svećenik nad vama govorio:"Iziđi, nečisti duše, i daj mjesto Duhu Svetomu Utješitelju!" Đavao je morao uzmaknuti, a u vama se nastanio Duh Sveti. On je počeo vašu dušu sve više uljepšavati. Ona je poradi Duha Svetoga postala divnim hramom Presvetog Trojstva. Nema uistinu ništa ljepše nego duša pokrštena djeteta. Ona je slična netaknutom vrtu. nad čijom ljepotom i svim njegovim proljetnim čarima bdije budni čuvar Duh Sveti.

Na dan sv.Potvrde, koju ste mnogi primili, Duh Sveti vas je učinio Kristovim vojnicima. On vam je udijelio svojih sedam darova, da uzmognete svoje kršćanske dužnosti točno i savjesno ispunjavati i svoju vjeru bez straha ispovijedati. On je u vašu dušu utisnuo neisbrisivi biljeg, znak vaše pripadnosti Bogu.

Divno djeluje Duh Sveti kod svake svete pričesti i svete ispovijedi. Po svetoj ispovijedi On vam udjeljuje poljubac mira, briše svaku ljagu grijeha i opet vas vraća u stanje prijateljstva s Bogom. Po svetoj Pričesti dolazi na poseban način u dušu zajedno s Isusom, koji je pun Duha Svetoga. I kad u nama nestane

posvećene prilike, Duh Sveti dalje djeluje i ostaje u duši, da je čuva i štiti od neprijatelja, koji na nju vrebaju.

Posebni je dar Duha Svetoga nama Bl. Djevica Marija. Ona je pravo remek-djelo Duha Svetoga. On je nad njezinom dušom lebdio u svaki čas njezina života i ukrasio je tako, da je bila dostojan stan drugoj Božanskoj osobi - Sinu Božjemu.

Najveći i najljepši dar Duha Svetoga jest presveto Srce Isusovo. To je Srce Duh Sveti oblikovao u prečistom krilu Marijinu. Ovo Srce puno najveće ljubavi prema ljudima djelo je Duha Svetoga. Koliko mu moramo biti zahvalni!

U našem nam je životu veoma potrebna pomoć Duha Svetoga. Kad u Indiji pismonoše moraju prolaziti kroz prašume i džungle, koje su pune divljih zvijeri i zmija, prate ih posebni pratioci, koji nose zapaljene baklje. Kad životinje vide plamen, bježe i ne usuđuju se njima približiti.

Jednako je tako i nama u našem životu Kad u svojim srcima nosimo plamen Duha Svetoga, plamen i svijetlo njegove milosti, ne trebamo se nikoga bojati, jer pred tim svijetlom Duha Svetoga bježi svako zlo.

On dalje ispunja bolesnike nadom u ozdravljenje. Daje im jakost, da mogu strpljivo podnosti sve bolesti. Daje im, što više, onu vedrinu, koja ih ne ostavlja ni u najvećim bolima.

Na grobovima prvih kršćana nalazimo često ovaj natpis: "Vivas in Spiritu Sancto! - Živi u Duhu Svetomu!" Nemojte nikada ni vi smrtnim grijehom rastužiti Duha Svetoga. Čuvajte se i lakoga grijeha, jer ste hram Duha Svetoga. Naučite se, da nikada ni jedan važniji posao ne započnete, a da se prije toga niste pomolili Duhu Svetomu. Budući da u sebi nosite plamen Duha Svetoga, to morate ljudima svijetliti svojim dobrim primjerom.

Neka danas Duh Sveti svojom milošću napuni vaša srca i vaše duše. Neka vas sretno vodi kroz život i udijeli vam blaženu smrt i u vječnosti krunu vječne slave.Amen!

DUHOVSKI PONEDJELJAK

1. Duhovski darovi i Duhovski zadaci

Duhovi su osobiti blagdan - svetkovina u čast Duhu Svetomu. To je blaženo sjećanje na pramaljeće naše svete Crkve, kad je ona u burnom šumu i huci pobjedonosno pokročila svijetom. Kada su izvori novoga života protekli i narasli u potoke i rijeke, koje su obnovile i pomladile staru zemlju.

Zar su Duhovi samo sjećanje na prošlost, lijepa priča za djecu, ili su oni nešto više? - Duhovi su sadašnjost i budućnost. Duhovi su živo zbivanje u nama i oko nas, sveti zadatak za svakoga od nas. Duh sveti dolazi k nama kao naš Pomoćnik, tješitelj i vođa a mi treba da mu otvorimo svoju dušu i pripravimo mu mjesto, gdje će doći i nastaniti se.

Cooper pripovijeda u svojim pripovjetkama o američkoj zemlji i njezinim stanovnicima o velikom požaru, koji je jednom zahvatio preriju. Jedna skupina muževa i žena, koji su bježali pred Indijancima, sakrila se u šikari. Najednom opaze vatreno crvenilo na obzorju. "Jao, neprijatelj je za nama! Pošao je u potjeru, Zapalio je preriju oko nas. Požarni obruč prodire silnom snagom prema nama. Nemoguće je pobjeći!"- tako su jadikovali ljudi. No stari iskusni vođa mirno i sigurno zapovijedi, da načupaju dosta suhe trave i poslažu je uokrug sebe. Kad je posao bio dovršen, zapali travu. Budući da se vatra prema nutrinji nije mogla širiti, to je svom snagom krenula prema vani. Tako je prodirala vatra protiv vatre. Kad su to vidjeli neprijatelji, morali su se povući, a bjegunci su bili spašeni.

I naša duhovska parola treba da glasi: Vatra protiv vatre! Sveta duhovska vatra iz visine protiv pogubne vatre iz dubine.

a) Duh se Sveti pojavio u značajnom znaku vatre. Vatra je simbol, koji označuje višestruke duhovske darove. Ona osvjetljuje. Požar koji uništava, koga zapaljuje vjeri neprijateljski duh, Kainova je vatra, koja se u gustom i zagušljivom dimu spušta prema zemlji. Duhovski je Duh sjajno svijetlo iz visine, koje je rassvijetlilo apostole i po njima zapalilo sjajno svijetlo u svijetu, koje raspršuje tamu zlih duhova. Pratimo li suvremenu literaturu, svjetske časopise i novine, jasno vidimo, da vode u labirint naziranja i misli. Nigdje nema jasnoće i sigurnosti u životnim pitanjima. Svuda nastaju samo problemi i zagonetke. Nigdje nema visokog svijetla iz svjetionika, prema kojem treba da se ravnaju sve lađe na uzburkanom i otvorenom moru. Dođi Duše Sveti, zapali svoju svetu vatru i raspprši tamu u ljudima i među njima, da upoznaju Tebe, da upoznaju sebe i da sami sebe upoznaju među sobom.

b) Vatra grije. Jesmo li kada vidjeli putnike, koji su zalutali? Kad dođu ognjištu, guraju se oko vatre, da ogriju i ožive smrznute i ukočene udove. Duh Sveti hoće ne samo da prosvijetli

svojim svijetlom naš razum, nego želi i naše srce ispuniti toplinom svoje ljubavi.

Duh vremena postavio je na prijestolje bezobzirni i grubi egoizam, surovi mamonizam, koji je pustio široku slobodu svim niskim nagonima, a prijeti uništenjem svim idealima. Zato su srca ohladila, a među ljudima zavladala mržnja i razdor...Duh Sveti je jednom zapalio svetu vatru svoje ljubavi u mjestu, koje je bilo puno mržnje. Da li je postojalo skladnije i mirnije društvo od one zajednice Isusu vjernih duša poslije Uskrsnuća i njegova Uzašašća? Među njima je vladala savršena sloga i ljubav. Taj je duh potreban i suvremenom društvu, ako želimo da u njemu nestane mržnje, da svi ljudi budu kao djeca Božja i kao braća, koja se ljube međusobno. Taj će duh sve ljude uvesti u istinsku slobodu od grijeha i strasti, bez kojeg je nemoguće zamisliti skladan i zadovoljan društveni život... Dođi Duše Sveti, ugrij hladna srca, daj, da se opet ljudi raspale za svete ideale!

c) Vatra čisti. Uništava rđu i čisti svaki metal. Izlučuje talog i malovrjedne tvorevine. Svijet se nije dao očistiti u ražarenoj vatri dvaju svjetskih ratova. Dogodilo se baš obratno! Kad se naime u ribnjaku voda ustalasa, digne se mulj prema gore i voda postane prljava i gadna. Učini Gospodine, da vatra Duha Svetoga iznutra očisti današnjeg čovjeka, da on mogne postati izabrana posuda milosti, kremenit muž i čvrst značaj, koji će znati odgovoriti zadacima sadašnjih velikih momenata.

d) Vatra tjera i pokreće. Ona je velika snaga, koja pokreće strojeve, silne terete, vlakove i parobrode s tisućama putnika. I duhovska je vatra pokretna i djelotvorna snaga. Njezina je osebina, da potiče na život i da stvara novi život. Kako je silan preokret izveo u ljudskim srcima Duh Sveti u vrijeme svoga prvog dolaska na ovaj svijet! Svojim toplim zrakama izveo je iz ukočene i hladne zemlje prvi život i ukrasio zemlji divnim plaštem ljepote. Na isti način može Duh Sveti pokrenuti i najokorjeli srce i iz njega izvesti divno cvijeće kreposti i pravog kršćanskog života. Duh Sveti ponovo stvara slike i prilike Božje, koje je grijeh uništio. Molimo Ga, da i na nama izvede svoje čudesno djelo.

Još i danas nam stoje na raspolaganje duhovski darovi. To su silne pokretne sile. Slikovito bismo mogli reći ovako: motor je ukopčan, a struja uvedena. Potrebno je samo da se učini spoj i on se kreće. Duh Sveti je obećao Crkvi i On ostaje s njom do svršetka svijeta. Potrebno je samo, da mu dozvolimo pristup u svoje duše i onda ćemo imati sve: vatru koja osvjetljuje pamet, ugrijava srce, nutrinu čisti i pokreće. To je duhovno sunce, koje će stvoriti novi život.

Duhovski nas darovi obavezuju na neke zadatke, koje imademo prema svojoj okolini. Pomoću njih treba da djelujemo na bližnjega i u njemu izgrađujemo Božji život milosti.

Duhovi su Božje djelovanje i ljudsko primanje i suradivanje s tim djelovanjem. Gdje Bog sije, tu hoće i žeti. Gdje daje kapital, tamo traži i kamate. On šalje vatru s neba, pa što hoće drugo, nego da gori? On šalje jezike, pa što hoće drugo, nego da se govori? On šalje dar govora, da svi narodi dožive Duhove. On osposobljuje apostole i želi, da budu njegovi lučonoše, koji će po svem svijetu raznijeti Duhovsku vatru.

I mi smo primili darove Duha Svetoga po svetom krštenju i svetoj Potvrdi. Radi toga moramo nastojati, da ti darovi u nama budu življi i djelotvorniji, da djeluju na naše bližnje. Moramo donositi kamate od talenata, koje smo primili. Bog će tražiti račun od duhovskih darova, koje smo primili. A ne zaboravimo, da nam "Bog ne dade duha strašljivosti, nego sile, ljubavi i razboritosti"(2.Tim. 1,7).

U svetoj smo Potvrdi primilimviteški udarac Duha Svetoga i time smo uvršteni medu njegove vitezove. U Srednjem vijeku bilo je u nekim zemljama viteških redova Duha Svetoga. Kad se koji vitez posebno gdje istaknuo, istom je tada smio nositi na svom plaštu sliku Duha Svetoga- goluba s plamenim jezicima, križ i redovnički lanac. I mi smo vitezovi Duha Svetoga. Gdje su naša junačka djela? Nemojmo se stiditi evanđelja. Zastupajmo odvažno na svakom mjestu Božju stvar. "Buditejaki u Gospodinu po njegovoj silnoj moći"(Efež, 6,1o).

Budite što tjesnije povezani s Duhom Svetim po molitvi! Molimo sa psalmistom:"Ne uzmi Duha svojega od mene! Okrijepi me Duhom spremnim!"(Ps.5o,12,14). Ne ugasite Duha Svetoga smrtnim grijehom. Nemojte ga žalostiti lakim grijehom. Raspalite svetu vatru i dajte da ona svijetli u svijetu, u okolini, u kojoj živite. Amen!

---

2. Zašto oni ne će da budu blaženi?

"Tko vjeruje u njega, ne sudu mu se" (Iv.3,18)

U današnjem je evandjelju sadržana duboka nauka o vjeri i nevjeri, o vječnom blaženstvu i vječnom prokletstvu.

Započelo je duhovsko doba. Naše je otkupljenje dovršeno. Božić, Uskrs i Duhovi tri su snažna stupa, na kojima počiva naše otkupljenje. Značajno je, da Gospodin od početka našega otkupljenja do njegova svršetka od sviju onih, koji žele, da se na njih prenesu plodovi otkupljenja, uvijek traži čvrstu, jaku i nepokolebivu vjeru. Vjera odlučuje, da li će čovjek kroz svu vječnost biti blažen ili od Boga odbačen.

Kad je Isus došao na svijet, kaže sv.Pismo:"Svijetlo je svijetlilo u tami, ali ga tama ne obuzę"(Iv.1,5). Isto nam govori i današnje evanđelje:"Svijetlo je došlo na svijet i ljudi su više ljubili tamu, nego svijetlo"(Iv.,3,19). Iako je dano nama na volju, da se opredjelimo za svijetlo ili za tamu, ne zaboravimo, da je vječna Istina izgovorila i ove riječi:"Tko vjeruje u njega (Sina Božjega) ne sudi mu se, a tko ne vjeruje, već je osuđen" (Iv.3,18). Postoji li dakle išta na ovom svijetu, što bi se svojom vrijednošću moglo mjeriti s vjerom, o kojoj ovisi čovjekova vječna sreća i vječno blaženstvo?

No sjetimo se i toga, da je vjera slobodan Božji dar, koji se nekome može dati, ali i oduzeti, ako se pokaže nedostojan toga dara. Tko živi po vjeri, savjesno izvršava sve, što vjera od njega traži, u njemu vjera raste i sigurno rađa strostrukim plodovima. Tko u vjeri gleda samo zapovijedi i propise, koji su teški i neugodni, njegova je vjera mrtva. Sv.Jakob veli, da i paklenski duhovi vjeruju, iako su puni bjesa i mržnje na Boga. I njihova je vjera mrtva. Vjera je to razuma, koja pred Bogom nema nikakve vrijednosti. Ona je mrtva kao tijelo bez duše.

Vjera nije nešto, čime bismo se mogli hvaliti i pred nevjernicima izdizati, nego je ona dar, na kojemu Bogu zahvaljivati. Ona treba da rađa dobrim djelima, ako ne želimo, da nam je Bog opet ne oduzme.

Sada se pred nama otvara teški problem, pitanje nevjere.

Neshvatljiva je zagonetka, zašto mnogi ne će da vjeruju blagoj Vijesti, da Sin Božji nije došao na svijet da nas osudi, nego da nas izbavi od smrti? Kako možemo ostati ravnodušni na toliku ljubav, kojom nas je Bog ljubio, da je radi nas žrtvovao svoga Sina?

Novi je problem, da li su nevjernici sami krivi svojoj nevjeri? Kako se može o nekome, koji ne će vjerovati, reći, da je "već osuđen"?

Sv. Ivan apostol, koji je napisao današnje evanđelje, neprestano se vraća na misao, da vjera nije stvar razuma, rezultat logičkog zaključivanja, koji bi bio tako jasan i očit kao matematički zadatak. Vjera je u prvom redu moralna stvar. Ona ovisi o čitavom stavu, koji čovjek zauzima prema životu. Samo se po sebi razumije, da čovjek, kome je sva briga u tome, da jede, pije, dalje se razmnožava, koji jedino teži za novcem, zabavama i sjetilnim užicima, da takav čovjek nije pristupačan razgovoru o višim stvarima. Također se samo po sebi razumije, da čovjek, koji ne živi poštenim životom, koji je u svojoj duši posve ravnodušan, koji je otupio ili živi u stalnoj laži, takav čovjek nema oštro oko, da raspoznaje vječne istine od zamamnih laži.

Takav čovjek svojim razumom nikad ne će doći do vjere. Neki danski pjesnik i mislilac veli, da još nitko nije postao mudar po jednoj stvari, koji nije prije toga zavolio. U nama samima mora biti nešto, što nas potiče, da odmah pitamo, slušamo i mislimo, ali i shvaćamo. Ako to nije slučaj, tada ne će vječne istine ovladati našim duhom niti našim srcem. Tada ćemo ostati zatvoreni za vjeru.

Čovjek dakle snosi krivnju radi toga, što ne vjeruje. Nevjera je grijeh. Gospodinov najdraži učenik nas uči, da je nevjera smrtni grijeh. Radi nevjere je čovjek "osuđen", ali ne istom u budućnosti, nego je "već osuđen, jer ne vjeruje u ime jedinorođenoga Sina Božjega" (Iv. 3,18).

Nije li to prestrogo? - O tom nije dano nama da sudimo. Mi možemo samo reći, da tako proizlazi iz Božjih riječi. No slobodno nadodamo, da takva osuda ne će zadesiti onoga, koji nikada nije čuo za ime jedinorođenoga Sina Božjega, kao ni onoga, koji je doduše čuo za to ime, ali nije znao, da je to ime "u kom je jedino spasenje". Ne će zadesiti ni onoga, čiji duh nije sposoban, da to spozna. Ovdje se radi o onima, koji su zauzeli takav stav prema životu, koji sveti Ivan naziva "tamom". O onima, koji više vole tamu, nego svijetlo, više grijeh, nego svetost, kojoj ih želi dovesti vjera, kad bi ona kod njih bila djelotvorna. Budući da se kod njih radi samo o zloj volji i skrajnjem nemaru i nehaju, osuda nije ni u kom pogledu prestroga, nego tako mora da bude.

Ako je tome tako, na koji način da dođem do vjere? Tako će pitati koji nevjernik. I mi pitamo, kako će naša vjera postati dubljom?

Ponajprije moramo htjeti da imamo jaču i žarču vjeru. "Kraljevstvo nebesko trpi silu", kaže sv.Pismo; čitavim svojim životom treba da idemo za tim, da naša vjera bude što jača i življa.

Moramo nadalje izaći iz samih sebe. Moramo se moliti Duhu Svetomu, da nam udijeli dar svete vjere. Tada će nam On priteći u pomoć i poučiti nas, da pravo govorimo o Bogu i nazivamo ga svojim Ocem. Čežnja za vjerom, koja se ne pretvara u molitvu, samo je samoobmanjivanje, a nije dorba za Boga.

Moramo ukloniti sve što vjeru smeta: grijeh koji mazimo, moramo mrziti, a lijenosti, kojoj pogodujemo, moramo navijestiti oštru borbu, da se naučimo svladavati i nešto žrtvovati. Tada nam ne će biti težak ni polazak u crkvu, ni molitva, ni post. Jednom riječi: Moramo nešto činiti.

Moramo nadalje biti spremni na ono, što Bog od nas hiće, i to onda, kad On hoće i zato, jer On hoće. Etiopski je dvorjanik, koga spominju Djela apostolska, bio spreman, da se odmah krsti, čim je sv. Filip njegov razum uvjerio o vjeri. Na isti način moramo i mi urediti svoju spojku između spoznaje i volje. Tko naime ne povuče zaključke, koji proizlaze iz istine, zlopo-rabi istinu.

Moramo vježbati sposobnost svoga razuma, da pravo misli i zaključuje. Ne smije nam stoga biti mrska nikoja pouka ili knjiga, koja govori o vjeri. Treba da svoju vjeru što bolje upoznamo i tada ćemo je početi i ljubiti.

Ako još jedino volja stoji na putu i ona se opire, tada potraži lijek u dobroj, skrušenoj i iskrenoj ispovijedi. Tu ćeš dobiti nove snage i jakosti, koja ti je potrebna. Možeš zamoliti ispovjednika, da ti bude u pomoći u borbi protiv jedinog i najvećeg neprijatelja tvoje duše.

Ako se naši osjećaji bune i odvraćaju nas od vjere, ako nismo navikli na ono, što vjera traži, tada je potrebno vrijeme, i dobri običaji zamijenit će zle...

Moramo biti čista srca i tada nam ne će biti teško htjeti i tražiti samo Boga. Svaka dvoličnost i podvojenost srca, svako lutanje krivim putevima neka nam bude strano; jedina naša težnja neka bude spoznati istinu, Kad smo je spoznali, budimo toliko jaki, da je slijedimo i vjerno provodimo u životu ono, što iz te spoznate istine slijedi, pa stajalo nas što mu drago. Mnogo moramo moliti, da takav duh zavlada našom nutrinjom. Molimo i za to, da jednom odlučno prekinemo sa svojom sebičnošću i utonemo u izvor svake vjere, svijetla i životne dubine u Duhu Svetomu. Amen.

LITERATURA: P. Schindler, Ein Säman ging aus

---

3. Dva duha

Poljski pisac Sienkiewiecz napisao je krasan roman iz prvih kršćanskih vremena "Quo vadis" - Kamo ideš? U toj knjizi opisuje patnje i mučeništvo mlade Crkve. Glavno je lice romana mlada kraljevna Lidija. Živjela je u Rimu kao ropkinja. Budući da je bila kršćanska, osudiše je zajedno s ostalim kršćanima na smrt, i to "ad bestias"- da je razderu divlje zvijeri. Određenoga dana izvedu skupinu osuđenih kršćana zajedno s Lidijom u Arenu. Lidija je imala vjernog slugu divovske snage, a zvao se Urso. Kad su se otvorila vrata bestiarija, izgladnjele zvijeri pojure prema kršćanima, koji su s najvećim mirom i predanjem u Božju volju čekali hladni zagrljaj smrti. Neki grdni bik iz germanskih šuma pojuri prema lidiji, pograbi je svojim rogovima. Kad to opazi Urso, potrči prema nemani. Uhvati bika svojim snažnim rukama za rogove. Nastala je borba na život i smrt. Nabreknuše pile i mišići, kičma se životinje nakostriješi, a oči mu zakrvare. Ursove su noge utonule duboko u pijesak arene kao dva nepomična stupa. Na taj neviđeni prizor zamro je dah u grudima gledalaca. Nastala je grobna tišina. Devedeset je hiljada parova očiju promatralo smrtnu borbu. Sam je Neron ispružio svoj ugojeni vrat i promatrao dvoboj. Uto je Urso sve više zakretao vratinu bika i najednom se neman uz smrtni rik svali na zemlju. Gledalištem se prolomio pljesak oduševljenja. Urso odveže onesviještenu Lidiju, uzme je na svoje ruke i pokazivao je svjetini. Svjetina nije više tražila njezinu smrt. A Urso je govorio:ona sama pripada meni...

Zašto spominjem taj prizor iz mučeničke povijesti Kristove Crkve, i to upravo danas na drugi dan Duhova?

Tvrdo kao kamen rimskog koloseja, bezosjećajno kao suhi pijesak arene, nemilosrdno poput bjesne zvijeri iz germanskih šuma, bilo je tadanje poganstvo. Ono nije poznavalo ni ljubavi ni milosrđa. Ono se nije osvrtalo na patnje i suze tisuća robova, jecaje jadnih žena, zapomaganje prezrenih staraca i starica... Progonstvu nije ništa bilo sveto: ni djevojačka čast ni majčinsko dostojanstvo.Sve se gušilo i davilo u moru pokvarenosti i iživljavanja. Oni koji su bili plemenitiji, osjećali su potrebu života dostojnog čovjeka, ali su bili nemoćni. Poganstvo je zaštićivalo silu i vlast moćnih careva, brojne legije, uređeno zakonodavstvo tako, da je preostajalo malo nade, da će čovječanstvu svanuti sretniji dani.

A ipak! Što se ljudima činilo nemogućim, izveo je Bog. On je neposredno zahvatio u zbivanje i povijest čovječanstva. Odgojio je malu skupinu ljudi, kojima šalje Duha Svetoga i povjerava im veliku zadaću:"Idite po svem svijetu. Naučavajte sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga!" Ova je skupina oduševljenih apostola - mlado kršćanstvo, koje je tek nastalo, imalo je divovsku snagu, da zakrene vratinu nemani poganstva i najavi

svitanje i početak nove ere, Kristove. Visoko je uzdiglo Kristov križ te u tom znaku širilo radosnu vijest evanđelja. Poganski je svijet osjećao nadmoć kršćanstva, njegovu ljepotu i privlačivost. Upotrijebio je stoga sve sile i sva sredstva, da uništi taj pokret kršćana u samom njegovom početku. Natapalo je suhi pijesak arene potocima mučeničke krvi. Punile su se podzemne tamnice i rudnici odvažnim ispovijedaocima vjere. Poslano je u smrt nebrojeno mnoštvo ljudi svake dobi, zvanja i spola, ali se nije moglo spriječiti sve jače prodiranje kršćanstva među slojeve tadanjeg društva. Rušili su se sve više poganski hramovi, a podizale crkve u čast jedinomu Bogu. Trnula je vatra na poganskim žrtvenicima, a palila se vječna svijetla pred svetohraništima. Obarali su se nepremostivi zidovi, koji su razdvajali ljude, jer su svi povezani Kristovom vjerom postali braća, djeca jednog nebeskog Oca. Gospodari i robovi su zajedno pribivali svetim činima bogoslužja. Jednom riječju, nastalo je novo razdoblje ljudske povijesti. Mlado kršćanstvo, iako ogrezlo u krvi bezbrojnih mučenika, moglo je poput Ursa, nad strašnim žrtvama bezdušne okrutnosti Nerona, Kaligule i ostalih progonitelja, nad ruševinama poganske kulture, ipak progovorilo: čovječanstvo otsada pripada meni!

Toliki preokret u svijetu i dušama mogao je izvesti samo Duh Sveti. On je svetom vatrom svojih sedam darova u srcima apostola spalio svaku osrednjost, plašljivost i neodlučnost. U tolikoj ih je mjeri ojačao, da ih ništa nije moglo spriječiti, da ne govore o Kristu i da ne šire njegovu nauku. Tjerani svetim žarom govorili su pred židovskim vijećem:"Mi ne možemo ne govoriti, što smo vidjeli i čuli!"(Dj.Ap. 4,2o) Duh Sveti je bio onaj, koji ih je jačao u svim patnjama za Krista, a napose On im je davao snagu ustrajnosti u trpljenju sve do smrti. No djelovanje Duha Svetoga nije prestalo danom prvih Duhova. On i dalje djeluje i vodi Kristovu Crkvu. Njegovo su djelo legije mučenika, vjernost svetih djevica, strpljenje patnika, požrtvovnost bezbrojnih mučenika tihog izvršavanja svojih kršćanskih dužnosti. Tek na Sudnjem danu ćemo vidjeti čudesno djelovanje, koje je izveo i još uvijek izvodi u dušama Duh Sveti.

Kao što su prvi kršćanski mučenici bili pred svojim sucima, tako i mi danas moramo biti pred ljudima svjedoci Kristovi. Primili smo Duha Svetoga, koji je i našu dušu raspalio svetim žarom. Možda smo posve ohladili. Ugledajmo se u divne junake, kojima obiluje crkvena povijest i pođimo ponovno snagom i milošću Duha Svetoga njihovim stopama. Amen.

BLAGDAN PRESVETOG TROJSTVA

1. Presveto Trojstvo

Divni su snježni vrhunci velikih gora, koji se gube u sivim oblacima, ali i njima je kraj.

Neobuhvative su puste širine oceana, koje kao da se prelijevaju na rubu obzorja, ali i one imaju svoju obalu.

Nepronične su dubine morske, koje skrivaju biserje, ali i one imaju svoje dno.

Visina bez kraja, širina bez obala, dubina bez dna jest tajna nad tajnama - PRESVETO TROJSTVO.

Veliki apostol naroda sv.Pavao prosvijetljen Duhom Svetim, dok razmišlja o toj tajni, baca se u prah i moli:

- O dubino bogatstva, mudrosti i znanja Božjega! Kako su nedokučivi sudovi njegovi i neistraživi putevi njegovi! Jer tko pozna misao Gospodnju? Ili tko mu je bio savjetnikom? Ili tko ga je pretekao darom i On mu ne uzvrati? Jer je sve od Njega i po njemu i u Njemu - Njemu slava u vijeke!

Doista pred tajnom Presvetog Trojstva ne preostaje čovjeku drugo, nego da u prahu kleči i moli. Jer kako bi siromašan bio Bog, kojeg bismo umom svojim mogli potpuno dokučiti! Kako bi slabo bilo svijetlo bića Božjega, kada bismo mogli u Nj pogledati svojim očima!

Kažu da orao svoje mlade odmah u prvim danima njihova života ponese sa sobom u vrtoglave visine. Ondje ih okrene prema suncu, da u nj pogledaju. Ako mogu podnijeti sjaj i žar sunca, orao ih smatra svojim potomcima. Ali ako toliki sjaj ne mogu izdržati i zaklope očne kapke, on ih pušta iz svojih pandža da padnu i razbiju se, jer nisu dostojni, da budu njegovi potomci.

Slično se događa i snama. Tek nam je bilo nekoliko dana, kad je Crkva od nas na svetom krštenju tražila, da se zagledamo u sjaj Božanskog bića - tajnu Presvetog Trojstva. Kad smo preko svojih kumova ispovijedili svoju vjeru u Boga svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje, u Isusa Krista, Sina Njegova i u Duha Svetoga, tek tada nas je sv.Crkva po sv. krštenju uvrstila među svoje sinove i mi smo postali djeca Božja i baštinici nebeskog kraljevstva.

Naš je život započeo u znaku Presv.Trojstva. Ona se i dalje neprestano odvija obasjan svetim svijetlom, što na nj baca ta najdublja tajna svete vjere. Kadgod se križamo ili drugoga blagosivamo, činimo u ime Presv.Trojstva.

Kadgod primao koji sakramenat, primamo ga u ime Presv. Trojstva,

Kadgod započinjemo ili svršavamo molitvu, činimo to opet u ime Presv.Trojstva.

Ta dakle uzvišena tajna svete vjere, koja nadvisuje

naš razum, postao je svakodnevni pratioc našega života. I onda, kad se budemo dijelili od ovoga života, zadnja će svećenikova molitva nad nama biti u znaku Presvetog Trojstva.

Zagledajmo se danas malo u to božansko sunce trojedinod Boga, koji nas prati od kolijevke do groba. Na temelju čega vjerujemo u Presv.Trojstvo?

Tajna Presv.Trojstva temelj je naše vjere. Ako je taj temelj slab i labav, onda naša vjera u Presv.Trojstvo počiva na ljudskoj mudrosti ili na vještom govorništvu, onda ćemo iz našeg kalendara izbrisati današnji blagdan, onda se više ne ćemo križati i govoriti "U ime Oca i Sina i Duha Svetoga". Onda ćemo odbaciti i sve ostale blagdane, jer se po njima proslavljuje Presveto Trojstvo.

Gdje je dakle temelj vjere u Presv.Trojstvo?

Temelj naše vjere jest Isus Krist. Sv. Pavao piše: "I nitko ne može postaviti drugog temelje, osim onoga, koji je od Boga postavljen Isus Krist". Mi svoje vjere ne možemo obraniti niti je razumjeti, osim u Isusu Kristu. Na Kristu je sagrađena naša vjera, na njegovim riječima, koje su čvršće od granitnih stijena.

U knjizi Otkrivenja piše:"Ti si sveti i istiniti! Ti si ključ Davidov, koji otvara i nitko ne može zatvoriti, i zatvara i nitko ne može otvoriti!" Ako je Krist sveti i istiniti, onda su i njegove riječi svete i istinite.

A Isus je govorio:

- Ja i Otac jedno smo!(Iv.1o,3o) Ja i Otac, zar to nisu dvojica? A opet dvojica su jedno. Očito, da su to dvije osobe. Na Posljednjoj večeri je Isus govorio:

- Ja ću moliti Oca i dat će vam drugog Utješitelja: Duha Istine".(Iv. 14,16)Kako su jasno u tim riječima označene tri božanske osobe: Otac, Sin i tješitelj Duh Sveti!

Na koncu svog boravka među ljudima proslavljeni Gospodin daje apostolima nalog:"Idite po svem svijetu, naučavajte sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga"(Mt,28,19).

Na riječima dakle Kristovim gradimo svoju vjeru u Presv.Trojstvo. Nikada ne bismo to propovijedali, nikada, nikada ne bi to ljudski um mogao niti u priči to tvrditi, da nas to nije naučio sam Sin Božji, Gospodin naš Isus Krist.

Svu svoju vjeru zasnivamo ne samo na Kristovim riječima, nego na cijelom njegovom životu, koji je bio objava Presv. Trojstva, napose na njegovoj Krvi, kojom je ta vjera zapečaćena te najposlije na Kristovom slavnom uskrsnuću, koje najsjajnije potvrđuje božanstvo Kristovo i istinitost sviju njegovih riječi, koje jebizrekao.

Vjera apostola također počiva na tajni Presv.Trojstva. Sv. Pavao piše u poslanici Korinćanima:"Bog je, koji nas utvrđuje s vama za Krista i pomaza nas, koji nas i zapečati i dade zalog

Duha Svetoga u naša srca"(2.Kor. 3,5-6).

Vjera u Presv.Trojstvo zapečaćena je krvlju bezbrojnih mučenika. Oni su umirali ispovijedajući svoju vjeru u Presv. Trojstvo. Tako čitamo, da je sv. Epipodije (mučen oko godine 178. po Kristu u Lionu), kad su mu krvnici razbili usta i zube, krvavih ustiju govorio:"Vjerujem, da je Krist s Ocem i Duhom Svetim jedan Bog. Njemu ću predati svoju dušu, koji je moj Stvoritelj i moj Spasitelj. Na taj način ne će mi više oduzeti moj život, nego će se promijeniti u jedan drugi. Kako će svršiti moje slabo tijelo, posve mi je svejedno, samo ako duša dođe u nebo, k Onome, koji ju je stvorio".

U Presv.Trojsvtu, u zagrljaju Oca i Sina i Duha Svetoga, u ljubavi trojedinog Boga konačno je i naša vječna sreća i smirenje. Čitava vječnost ne će nam biti dosta duga, da se nagledamo i nadivimo uzvišenosti i bogatstvu trojedinog Boga,

Do toga nikada ne bismo došli svojim razumom, da nas sam Bog nije iz prevelike ljubavi prema nama uveo u tajne svog božanskog života. Da nam nije objavljena ova uzvišena istina trojedinog Boga, mi bismo Boga smatrali velikim, uzvišenim, ali ne bismo prema njemu osjećali one tople ljubavi, da je on posve sam, da u njemu nije punina života u Trojstvu. Mi smo svi pozvani u taj božanski život, u kojemu vlada samo ljubav.

Neka nas u životu ne zbunjuje vjera u osobnog Boga, koji je jedan u tri božanske osobe. Jedna božanska narav toliko je bogata i prebogata, da je posjeduju trojica, svu cijelu i nerazdjeljivu. Zato su ta trojica, tro Božanske osobe, samo jedan Bog.

Obnovimo svoju vjeru i revno je svojim kršćanskim životom zasvjedočavajmo! Svaki pobožni znak sv.Križa čin je vjere u Presv.Trojstvo. Svaki Slava Ocu hvalospjev je u čast trojedinog Boga. Svaka molitva neka počinje činom vjere u Presveto Trojstvo i njime neka svršava. Budemo li tako živjeli, budemo li svjedočili i slavili svojim životom Presv.Trojstvo - a zato smo stvoreni - tada ćemo zavrijediti, da jednom uđemo u slavu Boga Oca i Sina i Duha Svetoga.Amen!

LITERATURA: o.Bonaventura dr.Duda,Presveto Trojstvo

2.Presveto Trojstvo - temelj naše vjere

Prošlo je oduševljenje Duhova. Crkva danas još jednom promatra blagotvornunrosu nebeske milosti. Sada se pred njom otvaraju neizmjerne dubine savršenstva Božjeg Oceana i ona se divi nedokučivosti uzvišene tajne unutarnjeg Božjeg života Trojedinog Boga: Oca i Sina i Duha Svetoga. Osjećamo se počašćenima, što nam Bog kao naš nebeski Otac hoće otkriti tajne svog unutarnjeg života, iako je znao, da ta tajna daleko nadvisuje sposobnost našega razuma. Znao je, da je nemoguće neizmjerni Ocean prelijati u posudu ograničenog ljudskog uma.

Iako je to prva i najveća tajna naše vjere, ipak je ona izražena u Sv. Pismu kako Starog, tako i Novog Zavjeta. Istina, u Starom Zavjetu ta istina ne sja potpunim svijetlom. No to je razumljivo, jer je Izraelcima prijetila opasnost, da i sami usred poganstva ne postanu mnogobošci i tako zaborave na pravoga Boga. Ipak je ona u više navrata nagovještana.

Kad je Bog odlučio stvoriti čovjeka, kaže Sv.Pismo; "Načinimo čovjeka na svoju sliku i priliku!" Bog je govorio u ime triju božanskih osoba, koje su se savjetovale prije ovog velikog djela.

Abraham u dolini Mambre, kad ugleda pred sobom trojicu gostiju, koji su mu dolazili, progovori:"Gospodine, našao sam milost pred licem Tvojim. Nemoj proši mimo sluge svojega!" Trojicu je vidio, a jednom se poklonio.

Veliki promatralac nebeske slave prorok Izaija, slušajući pjesme nebeskih korova piše, da anđeli pred Božjim prijestoljem pjevaju triput "Svet".

U Starom se Zavjetu često puta govori o jednom anđelu, koji se razlikuje od svih ostalih anđela. Sv. Đavao u svojoj poslanici Hebrejima jasno ističe, da se pod tim anđelom misli Spasitelj, koji je "sjaj i živa slika bivstva Očeva".

Pored druge božanske Osobe jasno se ističe i treća: Duh Sveti. On je lebdio nad vodama svijeta, koji je nastajao. On ga je uređivao i bdio nad njegovim razvojem.

Tajna Presvetog Trojstva mnogo jasnijim svijetlom otsijeva iz Sv.Pisma Novog Zavjeta, Prvi puta dolazi do očitovanja u skromnoj sobici Zaručnice Duha Svetoga u Nazaretu, kad Božji poslanik naviješta Mariji uzvišenu tajnu utjelovljenja Sina Božjega po Duhu Svetomu.

To potvrđuje samo nebo na dan krštenja Isusova na rijeci Jordanu. Nebo se otvara i nebeski Otac svjedoči za svog Sina, a Duh Sveti lebdi nad njima.

U svom oproštajnom govoru Spasitelj tako jasno govori rastuženim apostolima:"A kad dođe Tješitelj, koga ću vam poslati od Oca, Duh istine, koji od Oca izlazi, on će svjedočiti za mene"(Iv.15,26).

Najjasnije mjesto u sv.Pismu o Presvetom Trojstvu jest Isusov nalog:"Idite po svem svijetu, naučavajte sve narode i krštavajte ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga!"

Sv. Ivan u svojoj prvoj poslanici govori:"Jer su trojica, koji svjedoče na nebu, Otac, Riječ i Duh Sveti. I ova su trojica jedno"(I.Iv.5,7).

Sv. Pavao ne zna što ljepše ostaviti kao testamenat svojim Korinćanima nego:"Milost Gospodina našega Isusa Krista, ljubav Boga i zajednicu Duha Svetoga"(2.Kor.13,13).

Kako jasno izbija činjenica, da je kršćanstvo kroz svu svoju prošlost vjerovalo u uzvišenu tajnu Presvetoga Trojstva, iako ta tajna nadvisuje svaku našu spoznajnu moć našega razuma.

Konačno zar i nas u našem običnom životu ne okružuju tolike tajne? Zar nije i sama priroda puna tajni, kojih također ne možemo shvatiti? Pitajte učenjake, što je svijetlost, što elektricitet, što sila teže i t.d. i oni ne mogu otkriti njihovu bit. Njihove riječi samo su opis i pretpostavke, da se protumače prirodna zbivanja, koja bi inače bila neprotumačiva.

Zar onda u našoj vjeri ne smije biti nijedne tajne? Zamislimo slučaj, da iz naše vjere moramo ukloniti sve tajne i što će nam ostati? - Time smo utrnuli sjajno svijetlo evanđelja. Oduzeli smo kršćanstvu svu njegovu moć i snagu.

Što je slomilo oholost svijeta? Zar hvalospjevi skromnosti, čednosti, poniznosti i siromaštvu ili tajna utjelovljenja Sina Božjega, koji je otklonio sjaj božanstva i zaodjenuo se prosjačkim krpama najvećeg siromaha, da postidi bogataše!

Što je jačalo duše u njihovim najvećim nevoljama i patnjama u životu? Zar filozofija:"Prezri bol, pokaži se muževan i jak!", ili tajna Križa, tajna neizrecive Božje ljubavi, koja se dala raspeti na križ, da otkrije njegovo veliko blago!

Što je sveće učinilo velikima i narode jačalo u stisci i smrti? Zar samopouzdanje, ili tajna Božje prisutnosti pod skromnim prilikama Kruha, pod kojima se Bog sam daje ljudskoj duši za hranu!

Što je hrabrilo mučenike na njihovu putu do mučeničke palme? - Tajna vjere u prekogrobni život i nada u vječno blaženstvo u kraljevstvu Presvetog Trojstva.

Upravo sa svojim nas tajnama kršćanstvo uzdiže poput orla iznad svijeta osjetila, laži i privićenja. Čovjekov se pogled ne može ograničiti samo na ono, što ga okružuje, nego on od vidljivoga polazi do nevidljivoga, od konačnoga do neizmjernoga, od stvorenih stvari do samog Stvoritelja. Kršćanstvo nam u svojim tajnama pruža pogled u unutarnji život samoga Boga. Taj pogled obogaćuje naše prirodne spoznaje i nadahnjuje naše moralno djelovanje snažnim motivima, koji nadilaze snage naših prirodnih sposobnosti.

Kako je god ova tajna nedokučiva, ipak je ona od neizrecive važnosti za praktički život svakoga kršćanina. Ona je korjen, iz kojega proizlazi svaka druga vjerska istina. Bog se u vremenu objavio kao trojedini. Po Kristu nas je otkupio i uzeo za svoju djecu. Bez Krista bi Bog bio neizmjerno veličanstvo, pred kojim se obični smrtnik ne bi usudio ni pojaviti. No činjenica, da Boga spoznajemo po Kristu, to nije naša zasluga, nego djelo Duha Svetoga. Ako odbacimo vjeru u Presv.Trojstvo, tada se moramo odreći i našega otkupljenja, tada moramo zabaciti i čitavo kršćanstvo.

U toj je tajni sadržana sva snaga blagoslova Crkve. Tako je blagoslivljao Isus, kad je srce i oči podigao prema nebu i obećao nam puninu Duha Svetoga. Tako su blagoslivljali apostoli i svi njihovi nasljednici do naših dana.

Blagoslov Presv.Trojstva izveo nas je i oslobodio ropstva grijeha i sotone, koje smo odabrali svojim grijesima. Kako je utješno izaći iz sudišta pokore odriješeni u ime Presv. Trojstva!

Na prvom vrelu Božje ljubavi u sv.krštenju podigle su se ruke Božje i očinski nas privinule na svoje grudi. Postali smo djeca Božja i baštinici neba. Naša je duša postala hram Duha Svetoga.

Jednako tako i svaki drugi blagoslov dolazi u ime Presv.Trojstva. Sjetimo se onog časa, kad se po prvi puta nad našom kolijevkom nadvila majka da nas blagoslovi. Tada se sva ljubav i dobrohotnost njezina srca slila u onom znaku sv.križa što ga je načinila nad nama:"U ime Oca i Sina i Duha Svetoga!"

I kad nas jednom bude pozivalo smrtno zvono, nad nama će svećenik govoriti:"Pođi,kršćanska dušo, s ovoga svijeta u ime Oca Svemogućega...u ime Isusa Krista, Sina Njegova...u ime Duha Svetoga, koji se je na te izlio...u mjesto mira".

Vječni nam je Bog u svojoj neizmjernoj ljubavi otkrio tajne svoga bića. Sretnih nas, ako na tu tajnu i objavu Božje ljubavi naše srce izgovori svoj Vjerujem! Sretnih nas, ako nas čitav život bude osvjetljivala vjera u Presv.Trojstvo. Tada ćemo zavrijediti, da jednom kroz svu vječnost gledamo u svoj slavi i uzvišenosti Presv.Trojstvo. Tada ćemo pjevati vječni "Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu, kako bijaše na početku, tako i sada i u vijeke vjekova.Amen"!

LITERATURA:F,X.Eberle,Sonn- und Festtagsklänge

---

3. Blagdan Presvetoga Trojstva

Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu!, tako danas moli, zanosno pjeva i kliče sveta Crkva širom cijeloga katoličkog svijeta od veličanstvene bazilike u Rimu.

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga danas kršćani katolici započinju svoj dan. U tom svetom imenu uveče lijegaju na počinak. U ime Presv.Trojstva započinju svoje molitve, u koje slijevaju sve svoje radosti i žalosti, sve svoje potrebe i molbe u životu.

U ime Presv.Trojstva danas oko sto tisuća djece započinje svoj križni put na zemlji. U ime Presv.Trojstva tisuće se svećenika posvećuju u službu Bogu i dušama. Tisuće se kršćanskih zaručnika združuje u neraskidljivu zajednicu životne vjernosti i ljubavi. I posljednji put čovjekov jest u znaku vjere u Presv.Trojstvo.

Vječna pjesma nebeskih blaženika u ime Presv.Trojstva se pjeva, jer s njihovih usana odzvanja trostruku Svet, Svet, Svet Gospodin Bog nad vojskama!

Ova je najdublja tajna naše svete vjere bila prva naša vjerska pouka. To je bio prvi roditeljski blagoslov nad nama. Jedva je naš razum prosinuo prvim tracima razumijevanja, već nas je dobra majka počela učiti činiti znak sv.križa. I tako nas kroz čitav život prati tajna Presv.Trojstva.

Mi nikada ne bismo na to nadošli svojim umom, da nam to nije objavio sam Bog. Otkrio nam je nešto od onoga, kakav je On sam. Dao nam je malo pogledati u neizmjerni ocean svojih savršenosti. Ova objava istina govori, da je Bog po svojoj naravi, po svome božanstvu jedan, ali da je njegov unutarnji život tako Bogat, da ga uživaju tri božanske osobe, Otac, Sin i Duh Sveti.

Kada čovjek sluša te riječi, razumije njihov smisao, ali nikada ne može dokučiti dubinu tajne, koja te riječi u sebi kriju. Pričinja mu se, kao da promatra svitanje zore, gleda obzorje, koje se kupa u sunčanim tracima, ali samog sunca ne vidi. Jednako je tako s nama, dok razmišljamo o Presv.Trojstvu. Vidimo svijetlo, koje na sve strane širi objavljena istina o Presv. Trojstvu, ali naše su oči preslabe, da njima dopremo do dna neizmjernog oceana Božjeg savršenstva.

Vjera u Presv.Trojstvo najizrazitija je nauka kršćanstva. To su velika vrata, jedini ulaz, kroz koji moraju ući svi oni, koji žele biti sljedbenici Učitelja iz Nazareta. Do Isusova dolaska na svijet bio je svijetu unutrašnji Božji život sakriven. Ljudi su, doduše, već samim zdravim razumom zaključivali, da mora postojati jedan veliki Netko, koji stoji iza i iznad svega, što je stvoreno. On stoji, u uzvišenoj i nedohvatnoj osamlje-

nosti i odanle upravlja svim srcima ljudi, povijesnim zbivanjima, određuje staze nebeskim zvijezdama, brine se za svaki život. No Gospodin je Isus malko podigao ovu zavjesu u svome životu na više načina. Sam se trojedini Bog objavljuje na rijeci Jordanu. Otac nebeski govori s otvorenih nebesa, da je Onaj, koji se krsti, pravi Njegov Sin. Nad njime lebdi Duh Sveti u obliku goluba.

Osim toga Gospodin je Isus često u svojim propovijedima i govorima za vrijeme javnog naučavanja govorio o nebeskom Ocu. Za sebe sam prizna, da je Bog, i to pred Židovskim Vijećem, iako je znao, da će radi toga poći na križ. U dvorani Posljednje Večere govori rastuženim apostolima:"A Utješitelj Duh Sveti, koga će Otac u moje ime poslati, naučit će vas svu istinu". U tim je riječima opet sadržana nauka o Presv.Trojstvu.

Iz svega toga proizlazi, da Bog nije samo jedno osamljeno biće, koje hladno i nepristupačno nadvisuje poput snježnih vrhunaca sve, što je stvoreno. Njegovo je biće toliko bogato, da ga uživaju trojica: Otac, Sin i Duh Sveti.

Preslabe su naše riječi, da njima protumačimo tajnu Presv. Trojstva. Kad bismo to htjeli učiniti, htjeli bismo shvatiti Neshvatljivoga. Moralibismo se svojim očima zagledati u dubine najvećeg, nedokučivog oceana. Najveći geniji i umovi čovječanstva pokušavali su osvijetliti i protumačiti, koliko je to samo moguće, tu uzvišenu tajnu naše svete vjere. Sve njihovo nastojanje možemo uporediti čovjeku, koji malom svijetiljkom nastoji osvijetliti golemi brijeg. Nemoguće je neizmjerne dubine Božjeg oceana prelijati u malu posudu ljudskog razuma.

Bog koga bismo mogli dokučiti, Bog koji za nas ne bi imao više nikakvih tajni, čije bismo djelovanje mogli prozreti i protumačiti kao kakav matematički zadatak, to uopće više ne bi bio Bog! To bi više bio proizvod našega razuma, našeg doumljivanja, sjena naše vlastite nutrine. Ovaj Bog, koji ne bi bio veći od pretinca našega razuma, doista bi bio siromašan i jadan Bog!

To ne bi bio veliki ocean iz kojega potječemo, kamo težimo svakom žilicom svoga bića i gdje ćemo konačno naći smirenje. Bog koga bismo mogli potpuno shvatiti i razumjeti, prozreti svaki njegov potez na velikoj šahovskoj ploči svjetskog i svemirskog zbivanja, to ne bi bio Bog, pred kojim bismo mogli padati na koljena u ljubavi strahopočitanja.

Bog mora biti veći od našeg doumljivanja i zaključivanja, veći nego što to mi možemo i naslutiti. On mora biti sunce, koje nas zaslijepljuje, u koje se ne može sagledati, ali koje nas ipak grije i osvjetljuje. Bog mora biti tako tajanstven, velik i dubok, da je našem razumu potrebna cijela vječnost, da ga istražuje i uživa u njegovoj ljepoti i njegovim tajnama. Samo takav Bog može nas usrećivati kroz svu vječnost.

Sv. Atanazije, aleksandrijski biskup, podnio je nečuvene napore boreći se i braneći istinu Presv.Trojstva. Više je vremena proveo u bjegu i progonstvima, nego na biskupskoj stolici. Kad pomislimo na sve ono, što je on podnio od svojih protivnika, na sve klevete i mržnju, kojom su ga susretali mogućnosi ovoga svijeta, moramo uskliknuti:"Bio je div, a ne čovjek!" Ali on je sve to snosio u snazi Presv.Trojstva, za čiju se slavu zalagao. U njemu je živjela budna svijest, da u njegovoj duši stanuje Presv.Trojstvo i da će jednog dana okusiti veličinu i blaženstvo unutarnjeg Božjeg života, koji je sakriven u toj tajni. Ta ga je svijest jačala i hrabrila u danima patnje i progona.

I s nama će život često nemilosrdno postupati. Čuvajmo čisto srce, da ga ne okalja grijeh, da ono uvijek bude stanom Presv.Trojstva. Nitko nam ne će ništa nauditi, samo ako nam savjest bude čista. A jednog će dana pasti kulise. Izmijenit će se pozornica i pred našim očima zasjati u svoj ljepoti i sjaju uzvišena tajna, koju smo za života vjerovali.

Molimo danas velikog Boga:"Gospodine i Bože moj! U ime Presv.Trojstva primio sam sveti krst i postao Tvoje dijete. U tom sam svetom imenu koracao kroz život. Daj da jednom u promatranju Presv.Trojstva licem u lice postignem blaženstvo vječnog života.Amen!"

---

4. Čast i hvala Trojedinom Bogu

Na svojem putovanju kroz crkvenu godinu zastanimo časkom, da vidimo, gdje se zapravo nalazimo. Duhovskom subotom završeno je uskrsno vrijeme. Danas stupamo u tako zvano duhovsko doba, koje obuhvaća pola godine. No to vrijeme nije, kako se to prije mislilo, zaseban treći duhovski siklus, koji bi se kao samostalni dio nadovezao na božićni odnosno uskrsni ciklus. Ako stvar pravilnije promotrimo, tada moramo reći, da period, koji započinjemo, više pripada uskrsnom ciklusu, ako već želimo zadržati taj naziv ciklusa. Duhovski pak blagdan sam sa svojom osminom nije ništa drugo nego velika osmina Uskrsa.

Smisao je poduhovske liturgije čuvanje onoga, što smo primili po svetom krštenju (Uskrs) i svetoj Potvrdi(Duhovi). Od sada se svaki kršćanin u jednostavnoj i jednoličnoj sadašnjici zemaljskog života mora čuvati i nastojati da dođe do što većeg duhovnog savršenstva, i na taj način da dozori za dan žetve, kada po drugi put bude došao Spasitelj da svijetu sudi (posljednja nedjelja po Duhovima). To je tiho vrijeme "per annum - kroz godinu", a obuhvaća 24 nedjelje, a kadikad više, ako se prirodaju preostale nedjelje iza Bogojavljenja. U to se vrijeme mora božanski život, koji je za vrijeme Uskrsa u nas usađen, sve više utvrđivati i rasti. Krist je pred nama otišao u nebo da nam pripravi mjesto. "Opet ću doći i uzet ću vas k sebi, da i vi budete, gdje sam ja"(Iv.14,3).

Tako danas slavimo prvu nedjelju po Duhovima. No ta je nedjelja već od 14.stoljeća potisnuta od blagdana Presv.Trojstva. Sama se nedjelja nadoknađuje prvim slobodnim danom u tjednu.

Koji je smisao i zadaća blagdana Presv.Trojstva? Ništa drugo, nego iskazati Presv.Trojstvu čast i hvalu za sva primljena dobročinstva.

Štogod posjedujemo od naravnih i nadnaravnih dobara, dar je Presv.Trojstva. Otac nas je iz ništa stvorio kao i sva stvorenja iznad i oko nas. Sin je dapače čovjekom postao, da nas otkupi. Duh Sveti nas u Duši posvećuje. Sve su to velika Božja dobročinstva i bila su predmet liturgijskog slavlja tokom dosadanje crkvene godine. Otac koji je stvorio svijet, htio nas je dignuti u nadnaravni red , jer smo krivnjom Adamova grijeha izgubili milost. Zato nije poštedio ni vlastitog Sina i poslao Ga je na svijet. Na to nas sjeća početak crkvene godine, advent. Za Božić nam se rodio Božji Sin, On je rastao među ljudima i otkupio nas svojom pregorkom mukom i smrću na križu. No tada je slavno uskrsnuo od mrtvih. Iza svog uzašašća na nebo poslao nam je Duha Svetoga s njegovim krasnim darovima milosti. On je od sada, kad

nas je Isus ostavio, postao naš vodič u nebo. Za sva ta neizreciva dobročinstva želimo danas zahvaliti trojedinom Bogu. Današnji je blagdan kao svečani Te Deum iza svih velikih blagdana crkvene godine, jedan rezimé Božića, Uskrsa i Duhova.

Svaka sveta misa kod pristupnih molitava započinje posvetom Presv.Trojstvu: "U ime Oca i Sina i Duha Svetoga..." Molimo danas te riječi s posebnom pobožnošću i činimo kod toga s počitanjem znak svetoga križa.

Odmah kod ULAZNE PJESME ističe se svrha današnjeg blagdana i današnje svete mise: "Blagoslovljeno budi sveto Trojstvo i nerazdijeljeno jedinstvo. Slavimo ga, jer učini s nama milosrđe svoje!" Psalam koji se nadovezuje na te riječi na poseban nas način potsjeća na to, kako je nebeski Otac iz ljubavi prema nama stvorio naravni svijet: "Gospode, Gospode naš, kako je divno sveto ime tvoje po svoj zemlji!" S posebnim poštovanjem molimo "Slava Ocu..."

U KYRIE molimo Oca, Sina i Duha Svetoga za oproštenje, što smo dosada premalo zahvaljivali na dobročinstvima ili smo ih uzvraćali opačinama i grijesima. - GLORIA je najljepša zahvalna pjesma trojedinom Bogu. Ona je kao i Credo trinitarno sastavljena, t.j. redom se obraćamo najprije Ocu, onda Sinu i Duhu Svetomu.- Molitva ističe dvije temeljne misli ove velike tajne: krasno i skladno trojstvo i snažno jedinstvo.

U POSLANICI zajedno sa sv.Pavlom stojimo puni poštovanja pred nedokučivom tajnom svete vjere, koju nijedan stvoreni um ne može shvatiti: tri osobe, a ipak samo jedna božanska narav. Otac, Sin i Duh Sveti svaki je pravi Bog, a opet je samo jedan Bog. Sin izlazi od Oca umskim djelovanjem dok Otac spoznaje samoga sebe. Duh Sveti je uzajamna ljubav Oca i Sina. "O dubino bogatstva i mudrosti i znanja Božjega! Kako su nedokučivi sudovi njegovi i neistraživi putevi njegovi!...Sve je od Njega (Oca), po njemu(Sinu) i u njemu (Duhu Svetomu). Njemu slava u vijeke.Amen" - Pjesma na stepenicama nastavlja hvalospjeve posljednje rečenice poslanice u trostrukom pravcu: Blagoslovljen si, Gospodine, koji gledaš i stoluješ nad kerubinima, blagoslovljen si, Gospodine, koji upravljaš sudbinom ljudi, Bože otaca naših i pun slave u vijeke vjekova!

U EVANDJELJU sam Krist jasnim riječima naglašuje tajnu Presvetog Trojstva: "Idite i naučavajte sve narode, krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga!" U prva se kršćanska vremena krstilo na taj način, da se cijeli čovjek zaronio u vodu. To je simbolički značilo: po svetom je krstu naša duša zaronjena u bujicu tajanstvenog Života, koji proizlazi od Oca, Sina i Duha Svetoga, te tako postaje dionicom božanskog

života (2.Petr.1,4). Na taj način dobivamo i pravo na nebo, postajemo baštinici neba. Ponovo na tome zahvaljujemo u pjesmi na prikazanje: "Blagoslovljen da je Bog Otac i jedinorođeni Sin Božji, Sveti takodjer Duh, jer učini s nama milosrđe svoje!" To je ono lijepo i karakteristično za današnji blagdan: jedva da išta danas molimo za sebe. Uvijek i stalno p pred nama stoji Presveto Trojstvo, trojedini Bog, koga častimo, slavimo i zahvaljujemo mu.

U trostrukom Svet sjedinimo se s pijevom nebeskih anđela, koji slave i časte trojedinog Boga na nebesima. Sada opet Sin Božji silazi na oltar te mjesto nas prikazuje svom nebeskom Ocu u naše ime veliku žrtvu slave, hvale i zadovoljštine. U svetoj Pričesti nosimo u svom srcu Isusa. Sjedinjeni s njim nastavimo slaviti i hvaliti Presveto Trojstvo riječima PRIČESNE: "Blagoslivajmo Boga nebeskoga i slavimo ga pred svima, što žive, jer učini s nama milosrđe svoje".

Amen.

M. Premm

---

5. Nedokučiva tajna naše vjere

Stari Brahmani u Indiji pripovijedaju ovu vrlo zgodnu priču:

U jedno je selo, u kojem stanuju sami slijepci, jednog dana zalutao slon. Slijepci su doduše mnogo toga čuli o slonovima, ali ih dakako nikad nisu vidjeli. Radi toga si nisu pravo mogli zamisliti njegov vanjski izgled. Kad se sada selom pronio glas, da je u njihovu sredinu došao slon, svi izađu iz svojih koliba da ga opipaju i tako sebi predoče ovu neobičnu životinju.

Jedan pristupi i uhvati slona za rilo i reče, da je slon kao deblo od platane.

Drugi dodirne slona za uho i reče, da je slon sličan lepezi, kojom se čisti riža.

Treći opet uhvati slona za rep i zaključi, da zaista nema nikakve razlike izmedju slona i zmije.

Konačno četvrti dodirne noge slona i reče, da je slon sličan običnom stupu... Tako je svaki od slijepaca izrekao svoj sud o slonu i opisao ovu neobičnu životinu onako, kako je mislio, da izgleda. Jasno je, da nijedna predodžba o slonu nije bila ispravna.

Nismo li i mi u nekom pogledu slični ovim slijepcima?

Htjeli bismo svojim slabim razumom predočiti si i dokučiti, što je Bog, kakav je On u sebi. Istina, mi možemo mnogo toga znati o dragom Bogu promatrajući njegova djela. On, koji je sve tako lijepo stvorio, mora da je i sam sama ljepota. On je vječan, svemoguć, sveznajuć. On je naš nebeski Otac, koji se s toliko ljubavi brine za svakoga od nas. Ako je već velika ljubav majčinskog srca prema djetetu, da sve zadivljuje, kako istom onda mora biti velika ljubav Božjeg srca, iz kog je potekla svaka prava ljubav na zemlji.

Mnogo toga već znamo o Bogu, ali unatoč toga ne možemo shvatiti, kakav je Bog sam u sebi. Sveta nas vjera uči, da je jedan Bog, a u Bogu su tri osobe Otac, Sin i Duh Sveti. Tri su božanske osobe, ali je samo jedan Bog.

Odakle mi to znamo? Sam nam je Bog to objavio iz velike ljubavi prema nama. Sjećate se one zgode iz Isusova života, kad je Ivan krstio Isusa na Jordanu? Što se onda dogodilo neobična? Isus je ušao u vodu, Ivan ga je polijevao po glavi, a u taj se čas otvorilo nebo i čuo se glas nebeskog Oca:"Ovo je Sin moj ljubljeni, koji je po mojoj volji!" Duh Sveti je sišao nad Isusa u obliku goluba. Iz tog događaja na rijeci Jordanu lijepo vidimo, da su u Bogu tri osobe:Otac, Sin i Duh Sveti.

Kad je nadalje Isus slao svoje apostole po svem svijetu da propovijedaju evandjelje i naučavaju ljude, rekao im je:"Idite po svem svijetu i naučavajte sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga!"

Presveto je Trojstvo velika tajna naše vjere, ali je to bila prva molitva našeg djetinjstva, prvi roditeljski blagoslov nad nama. Dok ste bili još posve maleni, tek ste počeli sricati pojedine slogove, uzela Vas je vaša majka u krilo, sklopila vam ručice i učivala vas je križati se i govorila:"U ime Oca i Sina i Duha Svetoga! Također vas je naučila kratku molitvicu Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu!

Sigurno ste već vidjeli sliku Presv.Trojstva: Bog Otac drži u svojoj ruci zemaljsku kuglu- on je Stvoritelj. Isus, druga Božanska Osoba, drži u svojim rukama križ - on je otkupitelj. Nad njima lebdi u obliku goluba Duh Sveti - on je posvetitelj ljudskih duša.

Može li se pitati, koja je od triju božanskih Osoba najveća? Ne, tako nemožemo govoriti, jer su sve tri Osobe jednako uzvišene i svaka je pravi Bog. Može li se pitati, koja je od triju Osoba najstarija? Ne može, jer su sve tri Osobe vječne. Može li se pitati, koja je od triju Osoba najbolja? Ne može, jer sve tri neizmjerno ljube ljude. I dobra djeca, koja će jednom doći u nebo, svojim će očima gledati Presveto Trojstvo u svem sjaju i ljepoti. Koliko će to radosti biti za njih! Čitavu im vječnost ne će dosaditi gledanje Presvetog Trojstva!-

Jednom je zgodom veliki crkveni učitelj sv.Augustin razmišljao o tajni Presv.Trojstva. Htio je svakako dokučiti, kako je moguće da su u Bogu tri Osobe, a samo je jedan Bog. Šetajući tako zaduben u misli dođe do nekog dječaka, koji je školjkom prelijevao more u jednu malu rupu na obali. Sv. se Augustin zaustavi i upita:

- Što to, dječače, radiš na pijesku?

- Želim more prelijati u ovu rupu.

Augustin se nasmije i odvrati:

- Uzalud se trudiš! Okani se jalova posla. Tvoja je želja i nastojanje nemoguće. Kroz sva tisućljeća ne bi mogao pregrabiti mora i prelijati ga u tu rupu.

- Zar je zbilja to nemoguće? - upita dječak i svojim se velikim nevinim očima zagleda u Augustina. Ti misliš, da je to nemoguće i meni se smiješ, što pokušavam more prelijati u malu rupu. No i ti činiš nešto slično: htio bi prelijati neizmjerni Ocean Božjeg bića u malu posudu svoga razuma. Prije ću ja uspjeti, da prelijem cijelo more u ovu malu rupu, nego ćeš ti shvatiti da je Presv.Trojstvo jedan Bog u tri osobe.

Iza tih riječi dječaka nestane. Tada Augustin kaže sam sebi one riječi:Vjera je sigurnija od shvaćanja. Boga može shvatiti samo Bog!

Boga ne možemo shvatiti, ali jedno ipak možemo i mi: možemo Ga ljubiti i klanjati Mu se. Onaj koji u životu više štuje Presv.Trojstvo, taj će Ga kasnije gledati u uzvišenijoj slavi.

Svoje ćete štovanje Presv.Trojstva najprije pokazati time, da uvijek pobožno činiti znak svetoga križa. Kod toga pobožno izgovarajte riječi:u Ime Oca i Sina i Duha Svetoga!

Kako je veliki blagoslov sadržan u tom znaku!

Kao je sv.Otac Papa Pijo X. bio posvećen za biskupa, došla je k njemu njegova majka, da od njega primi biskupski blagoslov. Htjela je kleknuti pred njega, ali ju je on pretekao i prije kleknuo pred nju i zamolio je, da ona prije njega blagoslovi onako, kako je to činila u njegovom životu, dok je još bio dijete, mladić student i kasnije kad je odilazio od kuće. Tada majka podigne ruku i načini na njegovu čelu znak svetoga križa govoreći. Ja te blagoslivljem u ime trojedinoga Boga Oca i Sina i Duha Svetoga!"

Kako su ta majka i njezin sin visoko cijenili blagoslov Presvetog Trojstva! Povedimo se i mi za njima. U znaku Presv.Trojstva mi smo kršteni. Primili smo Duha Svetoga u Potvrdi. U ime Presv.Trojstva opraštaju nam se grijesi na sv. ispovijedi. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga započinje

svaka sveta Misa i jednako tako svećenikovim blagoslovom završava u ime Presvetog Trojstva.

Kad se god budemo križali, preporučujmo se Presv. Trojstvu. Svemogućem Stvoritelju, kome ništa nije nemoguće, ljubavi Sina, koji je za nas umro, svijetlu Duha Svetoga, koji je Duh istine. Neka nas Božja svemogućnost čuva, Ljubav Božja ispunja, a svijetlo Duha Svetoga prosvijetljuje.

Izmolimo danas pobožno i sabrano ne samo ustima, nego cijelim srcem molitvicu: Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu. Kako bijaše na početku, tako i sada i vazda i u vijeke vjekova.Amen!

TIJELOVO

U središtu današnjeg blagdana stoji mala bijela Hostija.

Kad bi nam danas bilomdano s velikih visina gledati zemlju, ugledali bismo po čitavom katoličkom svijetu pokret milijunske procesije, jednog zaista svesvijetskog slavlja. Iz seoskih crkvica, gle, izlazi procesija u šarenim i živim bojama i pjevaju se pjesme pune zanosa, a jato bijelih djevojčica prosipa stazom bijelo poljsko cvijeće. Tamo negdje u crnačkom naselju kraj ekvatora uz bubnjeve i svirale i vjerske plesove prate svoga Boga kroz naselje palmi. Po snježnim poljanama Aljaske na saonicama, što ih vuku bijeli psi, uz bijele snježne pahuljice razvija se također svečana procesija. U gradovima visokih kultura uz svečani bruj orgulja i himan fanfara veliki se sportski stadioni pretvaraju na čas u mjesta duboke pobožnosti i klanjanja.

O doista nema dana, koji bi tako sjedinio sve dijelove zemlje u jednoj misli, u jednom poklonu, u jednoj ljubavi. To je dokaz, živ i opipljiv, da ljudi mogu samo onda biti jedan drugom blizu, kada su blizu svome Bogu.

Što se zapravo danas slavi? Čiji je danas spomen?

Kad se život našega Gospodina primicao kraju, one noći u četvrtak uoči Velikog Petka, njegovo je božansko Srce nabujalo od ljubavi prema svojim vjernima sve do sudnjega dana. On je gledao sve, koji će na riječ Njegovih apostola povjerovati u Njega. Gledao je slavni apostola zbor, koji će svi do jednoga krvlju svojom potpisati svoje svjedočanstvo za Njega. Gledao je svjetle pobjedničke čete milijunske vojske mučenika, koji će Njega više ljubiti, nego svoje živote. Njegova se duša naslađivala gledajući ljuljanske procesije djevičanskih duša, koje će tijelo svoje čuvati netaknutim iz ljubavi prema Njemu.

I zaželi taj čas, da On sam bude sa svojim vjernima do posljednjega dana svijeta. Da On sam odgaja svoje apostole. Da On sam bude snaga svojih mučenika, da On sam bude hrana svojim vjernima!

I one večeri, bila je to Posljednja Večera s učenicima - uze kruh u svoje svete i časne ruke i dade svojim učenicima govoreći: "Uzmite i jedite od ovoga svi - ovo je tijelo moje!

Tako isto po večeri uze i preslavnu čašu u svete i časne ruke...opet blagoslovi i dade svojim učenicima govoreći: "Uzmite i pijte od nje svi - ovo je čaša krvi moje, tajna vjere, koja se prolijeva za vas za otpuštenje grijeha".

I zapovijedi tada: "To činite meni na uspomenu, dok opet ne dođem!"

Danas se sjećamo toga svečanog časa. Danas zapravo slavimo Veliki četvrtak, blagdan Posljednje Večere. Danas zapravo slavimo tisućdevetstodvadeset i petu godišnjicu prve svete Mise, koju je služio sam Gospodin Isus. Sjećamo se prve svete pričesti Isusovih apostola. Slavimo prvo svećeničko i biskupsko ređenje, kojim je Krist svoju vlast dao apostolima i preko njih svim biskupima i svećenicima do kraja svijeta, da kruh pretvaraju u Njegovo Tijelo i vino u Presvetu Krv i tako čine Krista vječno prisutnim među nama, njegovim vjernima.

Mi danas slavimo vječno prisutnog Boga među nama. Mi Mu se klanjamo svaki dan. Deset milijuna katolika pričešćuje se svaki dan i slavi Podljesnju Večeru s Njime. Ali ovaj smo dan sačuvali i odabrali, da bude danom naše zahvalnosti, našeg nesuzdržanog klicanja i oduševljenja za našega Boga, sakrivenog pod prilikama kruha.

U starodrevnom samostanu Clugny sveti su redovnici kroz stoljeća uz psalme i pobožne pjesme sijali i želi pšenicu, iz koje su pripremali hostije za svetu Misu. Uz molitvu su izabirali zrno po zrno i uzimali samo najljepša zrna za hostijsko brašno. Zrna bi zatim prali, a jedan najčasniji brat bi ih nosio u bijelom platnu u mlin. Mlinski je kamen također bio brižno opran i naokolo je sve bilo bijelo i čisto. Tada bi mlinar, brat u bjelini sve do očiju, mljeo zrnje, a zatim bi i sito brižno oprali i tada istom prosijali bračno. Četiri su se iza toga brata noću zadržala u crkvi i svom se brigom dali na spremanje hostija. Prije toga su pjevali Zornicu, litanije sviju svetih i sedam pokorničkih psalama. Za vrijeme samog spremanja misnog kruha, malih hostija, vladala je duboka sveta šutnja i budno se pazilo, da nijedan njihov dah ne dotakne tog kruha.

S tolikom brigom i ljubavlju ovi su sveti redovnici postupali već s hostijama, koje još nisu posvećene. S kolikom su se onda čistoćom duše pričešćivali kod svetoga stola! Zato i jesu iz tog samostana izašli toliki sveci, koji su obnovili slavu i čast Crkve Božje i ćudoređa i život kršćana.

Kad bi u našem narodu bilo dosta muževa i žena, djece i mladića, svećenika i redovnika, koji bi se svaki dan ili barem vrlo često sveto i pobožno pričešćivali, s ljubavlju sa srcem pristupali ovom sakramentu ljubavi - o doista, tada bi se opet Isus vratio u naš javni život!

Koliko puta na godinu pristupate k svetoj Pričesti? Skorih dana istječe vrijeme uskrsne Pričesti. Da li su svi u crkvi ispunili tu tešku i osnovnu vjersku obavezu? Da li rado i pobožno prisustvujemo sv.Misi? Koliko ih ima među

nama, koji vrlo lako izostaju od svete Mise!

Bog nam je dao svoje srce, a mi tako malo marimo za to!

O sveta bijela Hostijo! Radi tebe su sagrađene velebne katedrale, Radi tebe sav sjaj našeg bogosluzja, sve zlato i drago kamenje naših kaleža i pokaznica! Radi tebe sve naše pjesme i sve naše melodije! Ti stojiš u sredini našeg bogočašćenja i sv. naše vjere.

Više je čudesa trebalo - uče nas sveti Božji - da Krist bude pod prilikama kruha, više je čudesa trebalo, nego za stvaranje čitavog svemira. Još je veće čudo, kako one slabe prilike kruha mogu izdržati prisutnost Boga! No najveće je čudo, zašto Bog nama iskazuje takvu ljubav - kao što je i čudo, kako mi na toliku Božju ljubav možemo ostati tako hladni i bez srca!

Veleum čovječanstva Toma Akvinski napisao je najsavršenije djelo znanosti i vjere "Summa theologica", Zbornik sveg vjerskog znanja. Stranice tog djela pretstavljaju najveća uzdignuća ljudskog razuma i srca. Ali na kraju svega svetac učenjak je odložio pero i sa svim veličanstvenim svojim djelima bacio se ničice na tle i poklonio Hostiji i napisao najljepšu poklonstvenu pjesmu svetoj Hostiji, Isusu prisutnom među nama, labuđi pijev jednog učenjaka u sveca:

Klanjam Ti se smjerno tajni Bože naš,
Što pod prilikama tim se sakrivaš.
Srce Ti se moje cijelo predaje,
Jer dok promatra Te, riječ mi prestaje.

Isuse, kog sad mi krije veo taj,
Žarku želju,molim, Ti mi uslišaj:
Daj da otkrito Ti lice ugledam
I u slavi Tvojoj blažen uživam!

Amen!

Dr.o.Bonaventura Duda, ofm

---

2. Palladium katolicizma

Pripovijeda se, da je grčki grad Troja imao u svome hramu pohranjenu sliku božanstva, pod čijom se zaštitom nalazio. Doklegod se ta slika nalazila u hramu, grad je bio siguran od svake opasnosti. No, ako bi se ta slika uklonila ili je ukrali, dani su Troje izbrojeni. I zaista, jednog se dana to dogodilo. Uspjelo je ukrasti sliku božanstva, koje je čuvalo grad. Navalili su neprijatelji i grad je pao u njihove ruke. Iza toga je bio razvaljen. Trojanci su nazivali tu sliku palladium.

Tako je bilo i kod Izraelaca. Iza svih ograda, iza obiju skupocjenih zavjesa, iza oltara i spremišta nalazila se je svetinja nad svetinjama. Ondje su se čuvali samo sveti simboli njihove vjere: milosna stolica i kovčeg zavjetni, prazni prijesto Boga, koji je duh, škrinja sa svetim zapovijedima, mana s neba i biskupski štap židovstva. To je mjesto bilo tako sveto, da je pomazani i okrunjeni svećenik smio samo jedanput u godini ući u svetinju nad svetinjama, da žrtvenom krvlju poškropi milosnu stolicu.

U Novom Zavjetu prava Gospodinova Crkva takodjer ima svoj palladium, svetohranište. Nijedna katolička crkva nije tako tijesna i mala, da ne bi na svojem oltaru imala ormarić, u kom stanuje sam Bog. To je ono, što cijelu zgradu posvećuje. To je ono radi čega i onaj, koji ništa ne shvaća svetinje vjere, koji im je vrlo daleko, ipak u crkvi, iako je ona posve prazna, osjeća, da u njoj netko boravi. Taj tajanstveni Netko, ta mistična duhovna ličnost, koja stanuje u našim crkvama, nije nikakva slika, koja stanuje u našim crkvama. Nju treba da potražimo iza vječnog svijetla u svetohraništu na oltaru.

To je vječni Božji Sin, Isus Krist, koji je u noći, kad je bio izdan, poklonio vlastito božanstvo , da ga čuvamo u svetohraništima naših oltara, da se tako ostvari Njegovo obećanje, da će ostati s nama "u sve dane do svršetka svijeta".

Kad se svetohranište kod svete pričesti otvori, vidimo u njemu zlatni kalež /ciborij/, koji je prekriven svilenim velom. U njemu se nalazi Kruh, za koji je Gospodin rekao: "Ovo je tijelo moje!" To je duša Božje kuće. Radi toga pred svetohraništem gori vječno svijetlo. Radi toga pred njim miriše cvijeće, pred njim se prigibaju koljena, kad dolazimo ili izlazimo iz crkve. Nad njim se nadvisuje okrugla kupola, koja za vrijeme molitve kod kuće privlači naše poglede, to je misterij današnjega blagdana.

Zato je danas naša prva dužnost, da ispovijedamo svoju vjeru u Isusovu nazočnost pod prilikama kruha. Svim svojim

srcem ispovijedamo i govorimo sa sv. Petrom: "Ti si Krist, Sin Boga živoga!" Padamo na koljena do Njegovih nogu i govorimo sa sv. Tomom: "Gospodin moj i Bog moj!" Te riječi opetujemo svaki dan i svaki puta, kad svećenik podiže svetu Hostiju ili kalež s Predragocjenom Krvlju za vrijeme svete Mise.

Vjerujemo, da taj Kruh, koji i dalje izgleda kao kruh, iza pretvorbenih riječi postaje pravim Tijelom Gospodinovim. Vino se pretvara u Spasiteljevu Presvetu Krv. Vjerujemo, da je sada taj Kruh posve identičan s onim Tijelom, koje je prolazilo zemljom za vrijeme Spasiteljeva zemaljskog života., s onim Tijelom, koje se radi naših grijeha iskrvarilo na križu. Vjerujemo, da je to Njegovo Tijelo po uskrsnuću proslavljeno i preobraženo, tako da ono više i nije podloženo zakonima materije, nego je neprestano stan božanstva i njegove ljudske duše. Vjerujemo, daje Gospodin Isus nazočan u tom Presvetom Sakramentu isto onako, kako "sjedi s desnu Ocu": kao Bog i čovjek, s dušom i tijelom, tijelom i krvlju - čitav Krist, vječni Božji Sin i dijete Marijino, "Početak i svršetak naše vjere".

Vjerujemo i iskusili smo sami prečesto u svom životu kako je dobro kleknuti pred tim palladijem naše vjere i svete Crkve. Istina, Bog je svudašnji, ali na ovom se mjestu na poseban način osjeća Njegova prisutnost. Možemo Ga dohvatiti svojim poklonom isto onako, kao što su apostolske riječi dopirale do njegovih ušiju. Ovdje Mu možemo izjadati svoje nevolje i bijede, zahvaljivati Mu i moliti se. Tu se nalazimo ne pred slikom ili kakvim simbolom božanstva, nego pred samim Bogom, koji je čovjekom postao, i od onda nikada ne prestaje biti Bog i čovjek.

No mi nismo sami osamljeni, izolirani Isusovi prijatelji. Mi smo njegovo kraljevstvo. Mi hoćemo da i na izvanjski način iskazujemo svome Kralju poštovanje i poklonstvo. Htjeli bismo ukloniti ono, što dijeli sveto od svjetovnoga, ali ne na taj način, da profaniramo svetinju, nego da posvetimo svoju svagdašnjicu i svoje svjetovne brige i poslove. Radi toga uzimamo danas palladij svoje vjere iz svehraništa, stavljamo ga u zlatnu pokaznicu i nosimo uz pjesmu i molitvu svojim ulicama, selima i gradovima onako, kako je nekoć i On sam hodao zemljom promatrajući sijača na polju, ribara kod mreže i ženu, koja umiješa tri mjerice vrašna.

Kako je divno promatrati, kad Spasitelja u svečanom ophodu prati cijela zajednica vjernika. Mnoštvo se drugih nalazi uz rub puta, kojim prolazi Gospodin. I oni, kad im se približi taj palladij svete vjere, kleknu i klanjaju se svome Bogu pod prilikama kruha. Obistinjuju se riječi: "Pred Tobom će se prignuti svako koljeno na nebu i na zemlji!" No

od svega je najljepše, ako čovjek kod svega toga nije samo promatrač, nego i sam sudjeluje, ako nije samo znatiželjni turist, nego vjernik, koji prigiba svoje koljeno i ispovijedax svoju vjeru u Isusovu nazočnost u Presv.Oltarskom sakramentu.

Oduzmite nam taj dragocjeni palladij i katolicizam nije više katolicizam! Kako to predobro osjeća svaki onaj, koji posjeti istične crkve, koje su se odijelile od Rima. Kako je prije Euharistijski val plodonosno oplakivao Istok. Tko da izreče plodonosni blagoslov, kojim je rađala živa vjera u Isusovu nazočnost u presv. Euharistiji! A sada nema više tjelovskih procesija, pretvorba se obavlja iza zatvorenog ikonostasa, sveta je pričest vrlo rijetka, a svetohraništa više nema! Kako je neobično čovjeku pri duši, kad boravi u mjestima Male Azije, koja poznaje iz knjige Otkrivenja, kad ondje moli sa sv. Pavlom i sv. Ivanom, a ne nalazi nigdje svetohraništa, pred kojim bi mogao kleknuti i pomoliti se... Tu čovjek najbolje osjeća, što je nama rimokatolicima naš dragocjeni paladij vjere...

Bog nam je dao taj najveći dar vjere, ali ga jednako tako može predati Filistejima, ako ne budemo znali cijeniti i poštivati Onoga, koji se krije u našim svetohraništima.

Poklonimo se stoga danas našem Kralju, koji mimo nas prolazi incognito. Obećajmo Mu vjernost i ljubav u životu i na smrti. Neka svetohranište bude onaj magnet, koji će naše poglede za vrijeme molitve uvijek privlačiti i k sebi obraćati. Neka nam iznad svega bude draga sveta naša Misa! Neka onaj Kruh, koji je za "život svijeta" sišao s neba, podržava naš život i sretno nas prevede preko praga vječnosti.

On neka bude zalogom našega uskrsnuća i blažene vječnosti!

Dragi kršćani, kleknimo sada! Pomolimo se tiho u svojim srcima, a onda skladnim i snažnim glasom iz tisuća grla zapjevajmo našem Euharistijskom Spasitelju: Divnoj dakle tajni ovoj klanjajmo se smjerno svi!

Amen.

LITERATURA: P.Schindler, Ein Säman ging aus

---

3. Presv.Olt. Sakramenat, predmet naše vjere i ljubavi

Jesmo li ikada, braćo moja, zamislili se i postavili sebi ovo pitanje: Zašto je tisuću ruku surađivalo, donosilo kamen do kamena te nakon dugog i teškog rada konačno izgradilo ovaj divni Božji hram? Zašto je u izgradnji ove crkve sudjelovalo graditeljstvo, kiparstvo i slikarstvo? Zar ne, ova je veličanstvena crkva podignuta radi malog svetohraništa, a svetohranište radi male bijele Hostije, pod čijim se tajanstvenim skromnim velom krije sam Bog, Gospodar neba i zemlje.

No tu pred Isusom-Hostijom stavljena je na kušnju veličina naše vjere i snaga naše ljubavi. Presv.Olt.Sakramenat ostaje za nas duboka tajna, mysterium fidei. Naše se oči uzalud napinju, one gledaju samo bijelu Hostiju. I ruke se naše uzalud trude, one pipaju samo lomne prilike kruha. I sada, dok nas naša osjetila posve drukčije upućuju, dolazi nam u pomoć vjera, kojom prosvijetljeni gledamo pod krušnim velom hostije sakrivenoga Boga i Spasitelja našega.

Već od prvih pouka u vjeru naučili smo, da je Isus u predvečerje svoje muke uzevši u svoje svete ruke kruh, nad njime izgovorio ove riječi:"Ovo je tijelo moje, ovo je krv moja!" Snagom tih pretvorbenih riječi kruh nije više kruh u Spasiteljevim rukama, nego se on pretvara u Njegovo presveto Tijelo. Vino više nije vino, nego predragocjena Krv Gospodinova.

Tu više nema mjesta sumnji! Mi vjerujemo božanskoj i svemogućoj riječi Gospodinovoj. Vjerujemo zato, jer je to rekao Onaj, koji ima riječi vječnoga života. Onaj, koji je Gospodar prirodnih zakona, Onaj koji je sam svojom snagom okove smrti raskinuo svojim uskrsnućem.

Spasiteljeva ljubav, koja je na toliko načina za onih tri i po godine javnog djelovanja pokazala svoju veličinu i snagu, dosegla je svoj vrhunac u času, kad je sinagoga spremala križ. Baš u taj čas Njegova ljubav daje svoje najveće djelo: stvarnu prisutnost Gospodinovu pod velom bijele Hostije. Riječi:"Ovo je tijelo moje!", govori Gospodin, koji će sutra u to doba počivati mrtav u krilu prežalosne Majke. Iako Ga naše oči ne vide, uši ne čuju, ruke ne mogu pipati, On je tu, On Bog naš!

O kako je bogat sadržaj ove svete tajne Presv. Oltarskog Sakramenta, u koji danas cijelim svojim srcem i dušom vjerujemo. To je čudo nad svim čudesima, čudo, koje je mogla izmisliti samo Božanska svemoć. Presv.Oltar. Sakramenat je središte čitave naše vjere. Sve su ostale istine u njemu sadržane. Tko vjeruje u Presv.Olt.Sakramenat, vjeruje također

i u Presv.Trojstvo, jer je u njemu nazočna druga osoba Presv. Trojstva. Vjeruje u utjelovljenje Sina Božjega, jer se utjelovljena Riječ krije pod prilikama kruha; vjeruje u otkupljenje, jer je Presv.Olt.Sakramenat uspomena na muku i smrt Gospodinovu. Vjeruje u Kristovo uskrsnuće, u nebo i vječni život, jer je tu nazočno proslavljeno Kristovo Tijelo. Vjeruje u Majku Božju, jer je ovdje Tijelo, koje je ona začela po Duhu Svetomu. Kako je divan, bogat vijenac vjerskih istina, ispleten oko tajne naših oltara, oko Isusa-Hostije! Kao što ruža svojom peteljkom drži sve latice na okupu, jednako tako i Kristova nazočnost u Presv. Euharistiji okuplja oko sebe sve druge vjerske istine.

Kolikim zaslugama obogaćuje dušu ova vjera u Isusovu nazočnost u Presv.Olt.Sakramentu! Unatoč svoju prigovora naših osjetila, vjerujemo Isusovoj riječi i nauci svete majke Crkve. Božja će nagrada biti to veća, ako u toj vjeri ustrajemo i unatoč prigovora osjetila i svijeta, koji danas ne vjeruje, koji sažalnim i prezirnim pogledom danas mjeri naša prignuta koljena; koji žigom zaostalosti žigoše naše svečano raspoloženje, raspjevanost naših srdaca pred Isusom-Hostijom.

Koliko je bogata naša duša, dok posjeduje vjeru u Isusovu nazočnost u Presv.Sakramentu! Bez tog dragulja naš životni put bio bi taman. Koliko smo sretni, što vječno svjetlo nije utrnulo u našim crkvama!

I naši dragi pokojnici snivaju vječni san pravednika jer su vjerovali u Presv.Sakramenat, jer im je on bio slatka popudbina na njihovom zadnjem putu u vječnost. Sada gledaju licem u lice Onoga, kome su se za života klanjali i poštivali ga pod skromnim prilikama kruha.

Koje onda čudo, što se srce naše pred divnom tajnom Presv.Euharistije širi od ljubavi prema Spasitelju, prema onome, koji je najljepši od sinova ljudskih!(Ps.44,3) Kako je veličanstvena Njegova pojava! Ona zadivljuje cijelo nebo, a i nas sili na koljena, da promatrajući Njegov preobraženi lik, njegovih pet rana, koje blistaju poput sunca, s Tomom tepamo:"Gospodin moj i Bog moj!"

Tu je u Presv.Euharistiji ono Srce, koje je toliko ljubilo ljude, Srce puno milodrđa i dobrote. To je Srce posebno divno čudo, koje svojom ljubavlju očarava i zadivljuje milijunsku vojsku ljudskih srdaca i osposobljuje ih na najveće žrtve. S pravom nazivamo Presv.Sakramenat najvećim darom, kojim je Bog obdario čovječanstvo, i najvećim dokazom Božje ljubavi prema nama.

Kao da samo od sebe na naša usta navire pitanje:"O vječni Bože, što te ponukalo, da siđeš s nebeskih visina i nastaniš se među nama, siromašnim grješnicima? Zašto si ostavio sjajni prijesto nebeske slave i zamijenio ga siromašnim

stanom u našim svetohraništima? Zašto si htio, da bude ovjekovječena tvoja kalvarijska žrtva po svetim misama, koje se neprestano prikazuju po svoj zemlji? Zašto si ostao u svim crkvama i kapelama, gdje primaš u božansku audijenciju sve, koji su željni Tvoje ljubavi?... Na sva ta pitanja dolazi kao odgovor iz svetohraništa: "Ljubav, samo ljubav stvorila je na zemlji Betlehem, oltar i svetohranište!..."

Što da dadnemo Gospodinu kao uzvrat? - Svoje srce! Srce puno vjere, puno neograničenog pouzdanja i velike i požrtvovne ljubavi. Učinimo to srce stalnim svetohraništem Spasitelju. Primajmo Ga što češće u svetoj Pričesti, pa ćemo sami na sebi osjetiti čudesno djelovanje tog svetog sakramenta ljubavi. Tu izvire ona tajanstvena snaga ljubavi, koja od ljudi čini divove samoprijegora. Tu u sjeni svetohraništa odgajaju se djevičanske duše. Tu rastu budući očevi i majke. O Kako bi se posve promijenio svijet i život na zemlji, kad bi svijetom zavladao euharistijski Kralj s naših svetohraništa!

Neka nas na svim našim životnim putevima vodi, jača i tješi ljubav euharistijskog Spasitelja. Dao Bog, da i posljednji san svog života usnemo pod tim drvetom života, da se onda probudimo u vječnim stanovima Božjim. Amen.

---

4. "To činite na moju uspomenu"

Što nam kaže evandjelje današnjeg blagdana? Tijelovo-blagdan Tijela Gospodnjega, koje je nazočno u Presvetoj Euharistiji.

Koji je smisao ovoga blagdana? Pomislimo na čas, da je Spasitelj, koji je ustanovio ostale sakramente, ustanovio i ovaj sakramenat. No da ga nije ustanovio, tad ne bismo imali svete Mise, a ni svete Pričesti. Isus ne bi bio neprestano nazočan u našim crkvama. Kako bi nam pust i prazan bio život! Kršćanstvu bi bilo oduzeto njegovo srce. Ali zahvaljujući Spasitelju, stvarno je i stalno nazočan kod nas i neprekidno s nama. Svaki se dan žrtvuje za nas u svetoj Misi, dolazi u naša srca po svetoj Pričesti. Da mu radi tolike ljubavi jednom svim srcem zahvalimo, slavimo današnji blagdan Tijelovo. Svetom liturgijom opet odjekuje veseli Alleluja kao u uskrsno doba, iako je sam blagdan izvan uskrsnog vremena. Istina da i misni obrasci Velikog Četvrtka potsjećaju na ustanovljenje presv.Olt.Sakramenat, ali onda se više ističe Muka i smrt Gospodinova. Da dođe do izražaja naša radost i zahvalnost Spasitelju, koji je ostao među nama u Presv.Euharistiji u sve dane do svršetka svijeta, ustanovio je papa Urban IV. godine 1246. za cijelu Crkvu današnji blagdan.

+

Misni obrasci već sami po sebi radi jedinstvenog predmeta današnjeg blagdana - Presv.Tijela Gospodinova u Presv. Euharistiji - čine skladnu cjelinu. U pojedinim se dijelovima samo naglašuje različito djelovanje Presv.Sakramenta, da se tako ova sveta tajna sa svih strana što bolje osvijetli.

U Starom je Zavjetu Gospodin hranio izabrani narod na njegovu putovanju u obećanu zemlju manom, koja je doista bila "kruh s neba". Iz jedne je stijele, koja po riječima sv. Pavla simboliziraKrista, potekla je voda, kojom je Gospodin napojio svoj izabrani narod u pustinji. Još se čudnovatije Gospodin pobrinuo za svoj narod u Novom Zavjetu. Na našem putovanju prema nebeskoj domovini dao nam je svoje Presv.Tijelo kao krepku i u isto vrijeme slatku hranu, koja nas usrećuje: "Nahrani ih najboljom pšenicom, aleluja, i nasiti ih šumskim medom, aleluja!"(Ulaz)(Med na istoku kadikad teče iz stijene jer se u njezinim pukotinama nalaze pčele). U sv.Pričesti daje nam Gospodin snage, da možemo dobro činiti("pšenica") isslatku utjehu u zemaljskom trpljenju ("med"). Zato kličite Gospodinu, pomoćniku našemu, radosno kličite Bogu Jakovljevu".

Posebno je MOLITVA bogata dubokim mislima. Ona naziva Euharistiju "čudesnim sakramentom". Za njezino je ostvarenje potreban čitav niz čudesa. Kruh i vino pretvaraju se u Presv.Tijelo i Krv Gospodinovu. Bogočovjek Krist Gospodin

nazočan je pod skromnim prilikama kruha čitav sa svojom ljudskom i božanskom naravi. Njime se hranimo, a da Ga kod toga ništa ne povrijedimo. Ako se lome prilike, On se nalazi u svakom pojedinom dijeliću. Zaista, ima li što čudnovatije od Presv. Sakramenta? Odijeljivanje prilika, odnosno Tijela od Krvi simbolizira Gospodinovu smrt. "Bože, koji si nam pod sakramentom čudesnim ostavio uspomenu muke svoje". Gledajući simbolički u Hostiji je Njegovo mrtvo Tijelo, a u kaležu sadržana njegova Presveta Krv, koja je radi nas prolivena na križu. "Činite to na moju uspomenu", na uspomenu moje pregorke muke. Presveta Euharistija obuhvaća Spasiteljevu krvnu žrtvu na križu i povezuje ju sa svojim trpljenjem i svim Isusovim poniženjima. Zato u Presv. Euharistiji častimo Spasiteljev krvavi znoj s Maslinske Gore, njegovo krunjenje trnjem, njegovu uzvišenu požrtvovnost, poslušnost i posvemašnje predanje u volju nebeskog Oca, njegovu nedokučivu ljubav prema grješnicima. S kolikom bismo onda pobožnošću i svetim žarom morali blagovati Presv. Euharistiju? A mi smo često puta tako hladni i ravnodušni; sveta nam je pričest postala stvar svagdašnjice. Zato molimo Spasitelja: "Daj nam, molimo, tako štovati sveta otajstva Tijela i Krvi Tvoje, da plod otkupljenja Tvojega vazda u sebi osjećamo".

U POSLANICI sv. Pavao nas obavještava, kako je zapravo Spasitelj na Posljednjoj Večeri ustanovio ovaj Presv. Sakramenat. Pružio je apostolima kruh i vino govoreći: "Uzmite i jedite, ovo je tijelo moje. Uzmite i pijte, ovo je Krv moja!" Tim je riječima predao sebe nama. "To činite na moju uspomenu!" Tim je riječima predao apostolima i svim njihovim zakonitim nasljednicima vlast, da čine ono isto, što je i On sam činio, naime da pretvaraju kruh i vino u Tijelo i Krv Njegovu, ili drugim riječima da služe svetu Misu i dijele sv. Pričest. Tu je ustanovljena Presveta Euharistija i katoličko svećenstvo. To se dvoje ne može dijeliti i ne može biti jedno bez drugoga.

PJESMA NA STEPENICAMA donosi najprije jedan tekst iz Starog Zavjeta, a drugi iz Novoga. U prvom se govori o naravnoj hrani, kojom Gospodin preobilno hrani svoja stvorenja, a drugi govori o duševnoj hrani: "Tijelo je moje zaista jelo i Krv je moja doista piće!"

U POSLJEDNICI, koja na poseban način resi današnji blagdan, podučava nas sveta Crkva preko onog najvećeg naučitelja sv. Tome Akvinskoga o tajni Presv. Euharistije.

U EVANĐELJU sam Krist stupa pred nas i govori nam o djelovanju sv. Pričesti. "Tko mene jede, ostaje u meni i ja u njemu". Po sv. Pričesti dolazi do mističkog sjedinjenja naše duše s Isusovim božanstvom. Sv. Ćiril Jeruzalemski donosi ovu usporedbu: "Izlij jedan dio rastopljenog voska na drugi i

oni će se potpuno stopiti. Na sličan način Krist prelazi u nas i mi se pretvaramo u njega". "Tko mene jede, živjet će po meni", kao što "ja živim po Ocu". Po sv. Pričesti dolazi između nas i Krista do neizrecivog sjedinjenja. Povezuje Krist svoj božanski život sa životom naše duše u jedan zajednički život, slično kao što između nebeskog Oca i njegova Sina jest brojčano samo jedan život. Kako je stoga uzvišena i nedokučiva tajna svete Pričesti!

Žrtve nema bez svećenika. Kod svete Misne žrtve je zapravo Krist ohaj pravi svećenik. Svi se vjernici moraju sjediniti s velikim svećenikom Kristom i tako nebeskom Ocu prikazivati žrtveno Janje. Po svetom su krštenju svi vjernici na to pozvani; oni su "kraljevsko svećenstvo". Zato moraju biti slobodni od grijeha. Na to nas potsjeća pjesma na prikazanje: "Svećenici će Gospodnji prikazivati Bogu kad i hljebove i zato će biti sveti Bogu svojemu i ne će oskvrnuti njegova imena!"

Ovaj se čas u punoj stvarnosti događa ono, o čemu smo dosada razmatrali. U času svete pretvorbe dolazi sam Isus na oltar. Čedne prilike kruha postaju Njegovo Tijelo. U sv. Pričesti dolazi kao nebeski Gost u našu dušu. Naše je dužnost, koliko je to samo moguće nama slabim ljudima, da čistom dušom i čistim srcem prisustvujemo svetoj Misi i primamo svetu Pričest. Zato se odmah kod pristupnih molitava skrušeno pokajmo za sve svoje grijehe sjećajući se opomene, koju nam daje PRIČESNA: "Kojigod bude nedostojno jeo ovaj kruh ili pio Gospodnji kalež, bit će kriv Tijelu i krvi Gospodnjoj!".

M. Premm

---

5. Euharistijski Isus i ti

Na Atlantskom oceanu blizu Norveške obale zbio se potresan događaj. Bila je strašna oluja. Pobješnjeli valovi su se poigravali lađom kao orahovom ljuskom. Uzaludno je bilo sve nastojanje mornara da spase lađu. Snažan je vjetar razbije o hrid. Putnici su se najvećim dijelom potopili, jedino se spasila jedna majka sa djetetom. Spasila je goli život, ali kako da prehrani dijete na tome pustom otoku? Neko je vrijeme razmišljala, a onda se odluči na djelo, koje može izvesti samo materinska ljubav, koja sebe posve zaboravlja. Zajedno sa svojim djetetom ode na najvišu hrid toga

otoka. Tu sjedne, uzme oštar kamen, otkopča svoja njedra i tu načini ranu. Privine dijete na otvorenu ranu na grudima i ono je požudno srkalo majčinu krv. Djetetu je tako spašen život, a majku su spasioci nakon nekog vremena našli mrtvu pokraj živog djeteta. Sahranili su požrtvovnu majku, a dijete je svake godine, kad je odraslo, dolazilo na majčin grob i kitilo njezin grobni humak svježim cvijećem ljubavi i zahvalnosti.

Draga djeco! Kako je velika majčina ljubav! Ona ne poznaje nikakve prevelike žrtve. Ona sebe zaboravlja, jer je njezin život život njezina djeteta. Ako ustreba, ona će danima i noćima probdjeti uz krevet bolesna djeteta, ona će se odreći i hrane i odmora, udobnosti i svega ugodnoga, samo da spasi svoju ljubav.

Na današnji dan pred nama je također jedna osoba, koja svojom ljubavlju nadvisuje i natkriljuje svu ljubav svih majki zajedno čitavoga svijeta. Majčina je ljubav samo jedna iskra iz ognja ljubavi. kojom plamsa ovo Srce. Tko je to? Pogledajte, iza zlatnih vratašca ovoga svetohraništa nalazi se On, Spasitelj naš, Isus-Hostija. To je onaj Isus koga će danas u velikoj procesiji ponijeti našim ulicama i putevima. Svijeće će gorjeti na prozorima, narod će mu u počast pjevati pobožne pjesme. A djeca? Ona će svečano pdjevena koracati Njemu najbliže, pred samim svećenikom, i bacati latice cvijeća putem, kojim će Isus prolaziti. U tim laticama kao da njihova čista srca padaju pred Isusa na koljena, da Mu se poklone i zamole Ga za blagoslov.

Odakle toliko oduševljenje i zanos pobožnog naroda i dobre djece? Vjera nam govori: "K njima je došao, kraj njih prolazi onaj predobri Isus, koji je sama ljubav i dobrota". To je onaj Isus, koji je sama ljubav, a koji je pod kraj svoga života učinio nešto slično, kao i ona majka na hridinama onog pustog otoka. On je znao da će ga njegovi neprijatelji uhvatiti i ubiti. Znao je, da će se vratiti svom nebeskom Ocu, odakle je i došao na svijet. No Njegova je ljubav prema ljudima bila tolika, da nije ljude htio ostaviti same. Znao je, da bi Njegov odlazak značio smrt za ljudske duše. One bi osjećale duševnu glad i žeđu, koju ničim na zemlji ne bi mogle utažiti. Zato je u svečanom času svoga rastanka sa svojim učenicima u dvorani Posljednje Večere učinio isto, što i spomenuta majka. Dao nam je sebe, svoje Presveto Tijelo i Krv za hranu i pilo. Svojim je apostolima predao istu vlast, da i oni pretvaraju kruh i vino u Tijelo i Krv Gospodinovu. Na taj je način Isus ostao među nama pod plaštem svete Hostije, da nam bude svakog časa posve blizu, s nama, uz nas. Možemo li zamisliti veće ljubavi?

Što Isus s pravom očekuje od nas? Zar možda samo to,

da danas cvijetnim laticama pospemo njegove puteve? Ili da Mu otpjevamo nekoliko dječjih pjesmica? Ili da prolazimo mimo crkve, gdje se Isus nalazi, skoknemo na čas, poklonimo Mu se, jer nas blago doziva i želi nas imati u svojoj sredini? Jest, i to, ali još nešto mnogo više! Što to Isus traži od nas, to će nam reći i pokazati nam ovaj povijesni događaj:

Vi znate, da je Isus često govorio o propasti grada Jeruzalema. Ono što je Isus prorekao, dogodilo se 7o.godine poslije Isusova rođenja. Rimska je vojska opkolila grad, osvojila ga, porušila i zapalila. Po ulicama Jeruzalemskim kojima su nekoć vodili izmrcvarenog Isusa, tekla je potocima krv poubijanih Židova. No rimski se vojskovođa nije ni time zadovoljio, što je osvojio i uništio grad, nego je dao pohvatati žive najbolje i najodličnije mladiće, prisilio ih da upregnuti u njegova pobjednička kola voze pobjednika Rimljana ulicama grada preko mrtvih tjelesa svojih očeva i majki. Grozan je to bio mimohod, a u isto vrijeme strašna kazna Jeruzalemu, što je odbacio i prezreo svoga Spasitelja, koji mu je dolazio s najvećom ljubavlju i dobrotom.

Nešto slično događa se i danas u svijetu. Đavao je iz mržnje prema Isusu odlučio, da se svijetom proveze. Traži žrtve, koje će upregnuti u svoja kola. On bi htio, da se i njemu iskazuje božanska čast kao Isusu, kome se danas tisuće klanjaju i časte Ga u Presv.Oltarskom Sakramentu. Što mislite tko vuče ta kola svijetom? Svaki onaj, koji teškim grijehom vrijeđa Gospodina. Svaki je smrtni grijeh strašan zločin protiv Isusove ljubavi, najveća nezahvalnost toj ljubavi i otvoreno pristupanje sotoni. Koliko imade ljudi, koji upregnuti svojim grijesima s jarmom koga im je sotona nametnuo, vuku đavolska kola zla prema vječnim ponorima! Što je s nama? Možemo li iskreno samo sebi reći, da smojoš uvijek na Isusovoj strani, da samo Njega ljubimo, da samo Njemu služimo? Blago nama, ako smo danas čiste duše mogli primiti Isusa i blagoslov njegov iz male Hostije, pod kojom se On krije! Ako nas pak naša savjest optužuje i predbacije nam tešku izdaju, ako pred naše oči iznosi grijeh, kojim smo ostavili Isusa i ponudili se đavlu da mu služimo, tada nas Isus iz male Hostije opominje i doziva natrag k sebi. U sv.ispovijedi satrt će lance, kojima nas je sotona svezao. Tu će nas izbaviti ropstva, u koje smo po grijehu upali, a u svetoj Pričesti blago će nas privinuti na dvoje Srce kao ono nekoć dobri otac svoga izgubljenoga sina. Isus će nam pokazati, da nas još nije ostavio niti posve odbacio. Nahranit će nas svojim Presvetim Tijelom i napojiti svojom Presvetom Krvi da osjetimo, kako je sladak Gospodin onima, koji Ga ljube.

Naša ljubav prema Isusu od sada će se mjeriti po

tome, koliko puta dolazimo k svetoj Pričesti. To će biti najbolji dokaz naše vjernosti i odanosti Isusu, koji nije zato ustanovio Presvetu Euharistiju, da bude osamljen u našim svetohraništima, nego zato, da naša nevina i čista srca budu Njegove tople jaslice, ugodan stan sve do onog časa, kad nas bude pozvao k sebi.

Sv. je Augustin tako lijepo rekao: "Neka se pričešćuju zdravi, da ne obole, a bolesni, da natrag zadobiju zdravlje!" Kojoj skupini mi pripadamo? Ako smo zdravi, ako je dragi Isus još uvijek kralj naših srdaca, tada se pričešćujmo često, jer samo Njegova milost može nas sačuvati, da Mu ostanemo vjerni. Isus će biti naša snaga u svakom času, a napose u napastima, kada đavao bude upro sve sile, da i nas podjarmi i upregne u svoja paklenska kola zla i grijeha.

Ako po nesreći bolujemo, jer smo teško sagriješili, tad se opet nakon skrušene i valjane ispovijedi približimo Spasitelju i zamolimo Ga s gubavcem iz evanđelja: "Isuse, očisti me!" Najveća će radost dragom Isusu biti onaj čas, kad u svetoj Pričesti bude na svoje božanske grudi privinuo opet onoga, koji Mu se natrag povratio kao izgubljeno janje.

Dozvolimo dakle dragom Isusu, da često, barem svake nedjelje praćen nevidljivim anđelima kao u tjelovskoj procesiji dolazi k nama u svetoj Pričesti. Tada će naše malo srce biti živo svetohranište, u kom će kraljevati dragi Isus, najveći Prijatelj djece. Amen.

II.NEDJELJA PO DUHOVIMA

1."Nijedan od onih ljudi ne će okusiti moje večere"

Evanđelje današnje nedjelje govori o velikoj gozbi. Sveta je Crkva imala posebno, dobro promišljene razloge, kad je uzela taj odlomak iz Svetog Pisma za današnju nedjelju, koju još nazivamo i tijelovskom nedjeljom. Još uvijek je u središtu naše pažnje i pobožnosti Presveta Euharistija, to sunce pravog kršćanskog života.

Pod evanđeoskom gozbom razumijeva Crkva gozbu uzvišenog Presv.Olt.Sakramenta. Naša je pak dužnost danas, da promislimo o svom stavu o toj duševnoj gozbi.

Tako nam današnja nedjelja pruža savršenu priliku, da promislimo o svojim dužnostima, koje imamo prema euharistijskom domaćinu, koji bi želio, da nikoga od nas ne mora isključiti od svoje nebeske gozbe.

Tko pažljivo čita životopis božanskog Otkupitelja uvjerit će se na svakoj stranici, da je čitavo Gospodinovo išlo za tim, da pomaže svojoj subraći ljudima u njihovim slabostima i bijedi. On je poznavao borbu, koja se u ljudskom srcu vodi između zakona duha i zakona tijela, to bojište, na kojem se vode tolike tihe, ali žestoke borbe, pretrpe toliki porazi. Krist je Gospodin ustanovio gozbu svoje ljubavi, da jača u nama duhovni, plemeniti i bolji dio. Tjesnim sjedinjenjem s najsvetijim, najčišćim Sinom Božjim mora se svako ljudsko srce promijeniti. Ono se oslobađa sile teže, koja ga svom težinom privlači prema zemlji, i diže se u visine. To je još i danas volja našeg Gospodina, a ujedno i spasonosni smisao i svrha Presvete Euharistije.

Kako bi bilo divno, kad bi Presv.Euharistija mogla svom svojom božanskom snagom djelovati među ljudima! Ali, upravo tu započinje sva tužna tragika života, koju najbolje osvijetljuje poredba današnjeg evanđelja. Istina, ona po svojem izvanjskom obliku odgovara prilikama istika, ali njezin smisao vrijedi u cijelosti za sva vremena u punoj mjeri.

Domaćin dakle poziva na gozbu iz čiste dobrote, jer želi uzvanike obradovati i okrijepiti. No uzvanici odbijaju poziv. Ne dolaze i ne stide se otvoreno priznati svoj goli egoizam: na drugom mjestu mogu više zaraditi, više se obogatiti ili uživati.

Što nam time Gospodin želi reći? Sa mnom se to isto događa! Priredio sam u nesebičnoj ljubavi prema ljudima najuzvišeniju, najplemenitiju gozbu, na kojoj se srce i duša osvježuju, pomlađuju i obogaćuju. Ali što moram gledati? -

Kod ljudi ne triumfira moja dobrota, nego hladni sjetilni egoizam. U velikoj svečanoj dvorani, gdje se pruža predragocjeni Kruh, nalazim se sam. Prazna su mjesta uzvanika, koji nisu došli. Oni više cijene stvorenje od Stvoritelja. Vrijednije im je tijelo od duše. Više drže do mamone, nego do čistih duhovnih radosti, koje uživa duša upravljena prema visinama.

Zar da se domaćin onda ne razgnjevi? Molim vas, posve ozbiljno shvatite riječi, koje navodi sveto evanđelje: "Tada se rasrdi domaćin..." Evanđelje nam donosi dosta primjera iz kojih se vidi, da i dobrota najvećeg prijatelja ljudi ima granica. "Jao tebi! Korozaine, jao tebi, Betsaido! Da su se u Tiru i Sidonu dogodila čudesa, što se dogodila u vama, davno bi već u vreći i pepelu činili pokoru. Ali vam kažem: lakše će biti Tiru i Sidonu na sudnji dan, nego li vama. I ti, Kafarnaume, zar ćeš se do neba podići? Do pakla ćeš sići, jer da se dogodila u Sodomi čudesa, što se dogodila u tebi, ostala bi do danas. Ali vam kažem: lakše će biti zemlji Sodomskoj na sudnji dan, nego li tebi"(Mt.11,21).

Uistinu, te Spasiteljeve riječi, izgovorene u svetom gnjevu, isključuju svaku sumnju. Ta su tri grada u Judeji gledala velika Gospodinova djela, ali nisu htjeli vjerovati i služiti Isusu. Zato će njima na Božjem sudu biti mnogo gore i teže, nego poganima, koji tih velikih Gospodnih djela nisu poznavali.

Tko bolje od nas gleda iz dana u dan čudo Gospodinove ljubavi prema ljudima, kojim se zatvara pod skromne prilike kruha, samo da nas privuče k sebi, da nas učini boljima, da nas usreći? Kolike su divne crkve, katedrale i kapele sagrađene, da budu stan sakrivenom Bogu, koji boravi u našim svetohraništima! Ali recite sami, koliko su slični Kafarnaumu, čiji bi zidovi morali govoriti o Gospodinovom obećanju Euharistije. Koliki su mi slični po svojoj hladnoći i neshvatljivom odbijanju milosti! Oni čuju, kako ih Krist preko propovijedi poziva, ali se oni redom počinju ispričavati i to s razlozima, u koje ni sami ne vjeruju, a htjeli bi time zaslijepiti i samog Sina Božjega. Poslušajte još jednom, dragi vjernici, teške Gospodinove riječi:"I ti, Kafarnaume, zar ćeš se do neba podići? Do pakla ćeš sići..." "Nitko od onih ne će okusiti moje večere!"

Domaćin je u evanđelju kratak i odlučan. Kad mu sluge javljaju, da uzvanici nisu htjeli doći, on odmah izdaje nove zapovijedi. Dobro! Onda pođite i dozovite sve siromašne, slabe, slijepe i hrome na moju gozbu! To su dakle oni, koji ne stanuju na sunčanoj strani života. Isus iz Nazareta uvijek je bio njihov prijatelj. Jednom im je drugom zgodom pun topline govorio:"Dođite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti" (Mt.11,28). Uvijek nalazimo u

Isusovoj blizini kao posebne njegove ljubimce one, koji su potišteni i koji trpe. U tom se ne pokazuje samo izvanredna Spasiteljeva dobrota, nego i njegovo veliko poznavanje ljudi. Isus kao nitko drugi vidi do najvećih dubina svakog ljudskog bića. Što se u ljudskom srcu nalazi manje radosti radi zemaljskih užitaka, što ga više tišti teret bijede i trpljenja, to se u njemu jače budi čežnja za božanskim.

Sada shvaćamo zašto Spasitelj na svoju euharistijsku gozbu poziva slabe, slijepe i hrome. Neobično je to mnoštvo pozvanih, ali oni ne odbijaju poziva. Oni su se preradosno odazvali pozivu i kao presretni i zahvalni gosti sjedaju za stol Gospodnji.

Kako iz te Gospodinove prispodobe izlazi divna i spasonosna pouka! Ne smijemo svoje srce izložiti sjetilnim svjetskim užitcima, jer u tom slučaju u nama umire čežnja za Kristom i njegovom gozbom. Pitam vas sve, tko bi se od vas htio nalaziti među onima, kojima će Krist Gospodin reći kao sudac:"Nijedan od vas ne će okusiti moje večere!"

Svatko od nas ima uz Gospodnji euharistijski stol svoje mjesto. Označio ga je sam Gospodin, koji nas poziva i svake nedjelje progovara:"Dođite, gozba je pripravljena!"

Nikako ne smijemo pripadati onom zlom i nezahvalnom društvu, koje čuje poziv, ali ne dolazi. To društvo radi prezira i teške uvrede konačno propada. Moramo mnogo više u svim prilikama i situacijama sačuvati duševnu slobodu i otvorenost za uzvišenu ljepotu i snagu obnove duha, koju krije Presv.Oltarski Sakramenat. Tu je naše mjesto, dragi kršćanine! Ako ono bude prazno, zauzet će ga drugi...

Pitam vas, tko se od vas s time slaže? Sigurno nitko! Zato pristupite božanskoj gozbi, koju je Božji Sin svima vama priredio. Amen.

LITERATURA: J.Honnef, Die Botschaft des Wortes Gottes

---

2. Uzvanici odbijaju gospodarev poziv

Današnje nas evanđelje uči, da je nebesko kraljevstvo slično velikoj svečanosti, veličanstvenoj gozbi. Jedina je želja božanskog Domaćine, da se sve ispuni. Kako se dvorana iza prvog poziva nije napunila gostima, gospodar šalje svoje sluge po drugi puta, samo da se sve ispuni. Kako se time očito našoj kršćanskoj samosvijesti pokazuje Božja sveopća otkupiteljska volja. Bog hoće, da se svi spase. Svima daje istu mogućnost tako, da potpuno samo o nama ovisi, da li ćemo se njome okoristiti. Često puta izgleda, kao da samo pojedine duše primaju posebne mogućnosti da se posvete, dok je drugima već samim rođenjem i roditeljskom baštinom, samom sredinom, u kojoj žive, to uskraćeno. No nemojmo zaboraviti, da je kod prvih sa svakim darom skopčana i velika odgovornost. Bog hoće, da se svi ljudi spase i On daje svakom čovjeku, jer je pravedan, dovoljno milosti da postigne vječno spasenje.

Nadalje nas riječi današnjeg evanđelja uče, da Gospodin nikoga ne sili u svoje kraljevstvo, nego svakoga poziva. Poziva preko svojih službenika, koji prenose njegove poruke. To pobija krivo poimanje nekih koji misle, da Bog, ako nešto od nekoga hoće, mora učiniti nešto dramatsko: poslati tešku bolest, nesretni slučaj, iznenadno osiromašenje, teška razočaranja ili smrtni slučaj. Posvuda je rašireno krivo mišljenje, da Bog hoće na svijetu ratove, epidemije i gospodarske krize, da time probudi ljude. Uvijek se iznova mora isticati, da Bog takvih stvari ne šalje! Mi smo ljudi oni, koji povredom životnog zakona navlačimo na naš svijet posljedice grijeha i smrt. A to što Gospodin đavlu iz ruku trga prokletstvo i pretvara ga u blagoslov samo je veliki dokaz njegove ljubavi, a posebni znak njegove svemoći. Ne treba, dakle, da očekujemo bilo kakvu katastrofu, da se preko nje uvjerimo, da Bog govori, doziva i zove. Jednako ne moramo očekivati neobične vidljive znakove, glasove, pojave svjetla ili anđela, ili neobične duševne potrese. Gospodinov će poziv uslijediti preko njegovih osobnih glasnika.

Mnoge na taj način poziva, da stupe u Njegovu Crkvu. Druge opet, koji izvana doduše pripadaju Božjem kraljevstvu, poziva, da i u svojoj nutrinji postanu njegovi pravi građani, da se više mole, da češće primaju svete sakramente, napose svete ispovijedi i pričesti, da stupe u Njegovu neposrednu službu i posvete Mu se zavjetima. Ili nas opet Bog poziva, da izbjegavamo grijeh, da nosimo svoj križ, da popravimo svoje vladanje i svoj život u braku, poslovnom životu, svakodnevnom saobraćaju s ljudima... Bog uvijek ima nešto što od svakog nas pojedinca traži. Zato se odazivajmo njegovu pozivu, koji do nas dopire preko njegovih službenika, a ne-

mojmo čekati, da nas na to prisile izvanredne okolnosti, katastrofe, prividjenja ili ukazanja.

Nadalje nas današnje evandjelje uči, da časovito nikakav riziko nije povezan s time, ako se netko odazove Božjem pozivu. Oni, koji su odbili poziv i nisu se odazvali, nisu bili pogubljeni niti prokleti. Jedina je poteškoća ta, što Gospodin svoj poziv ne ponavlja. Oni su se sami isključili iz Njegove gozbe. I time je opet osvijetljena kriva jedna religiozna predodžba i mišljenje, da bezbožnicima mora uvijek biti loše, a dobrima uvijek dobro, da Bog odmah kažnjava svaku uvredu. On će učiniti konačni obračun po isteku kredita: na sudu, poslije naše smrti! Bog nas možda u našem životu prepušta da uživamo i radimo kako nas volja, iako smo ga ostavili. Dopušta da pravednici trpe i muče se, no konačno će se riziko pokazati na kraju... Tada će se vidjeti, tko se je prevario.

Nadalje nam današnje evanđelje ocrtava privlačnu sliku našeg Boga i našeg nebeskog Oca. Kad je doznao, da su uzvanici odbili njegov poziv, nije rekao:"Dobro! Onda ne će biti ni gozbe, otkažite sve!" Ne, On poziva druge i opet druge, da mu se napuni kuća. On ne može nikako propustiti, a da ne bude dobar i da nekoga ne dariva. Ako jedna skupina odbija njegovu ljubav i njegov poziv, obraća se drugoj. Takav je postupak Bog potvrdio i povijesnim događajima: kad su Židovi odbili Gospodnji poziv, Bog se obraća Grcima i Rimljanima. Poziva istočne narode, a konačno su njegovi službenici predobili i neke od drugih naroda, da dođu "sa raskršća i gradskih ulica" i pojave se na gozbi, koju je Gospodin priredio...

Tako izgleda Božje kraljevstvo promatrano Božjim očima. A sada nam evanđelje pripovijeda, kako su se uzvanici ponijeli, kad su čuli za poziv na gorzbu.

Tko je taj, koji prkosi Božjem pozivu? To su pristojni ljudi, ugledne ličnosti profinjena vladanja, očevi obitelji, kojima se na oko ne može ništa prigovoriti; to su čestiti i pošteni građani, koji su inače vrlo uljudni i korektni. Ali je za njih teške riječi rekao gospodar gozbe: "Nijedan od onih ne će okusiti moje večere!"

Prosudite sami, može li se jednom čovjeku dogoditi nešto gorče i teže, čovjeku koji je učinio velike stvari, da druge razveseli, ako ga se odjednom posve ignorira, do njega ništa ne drži, drugima zapostavlja! To je teže, nego da je javno bio zlostavljan.

Mohli su uzvanici imati opravdane razloge, koji su ih priječili da dođu na gozbu. Trebalo ih je možda neke i uvažiti. Ali sav je njihov grijeh u tome, što su oni tako malo držali doBoga, da su ga zapostavili bilokakvom zemaljskom poslu. Oni su naprosto ignorirali njegovu gozbu, koja

je bila pomno pripravljena. U svojim su prešnim poslovima posve zaboravili, kako mora da je bilo teško domaćini, kad je morao gledati prazna mjesta u svečanoj dvorani, mjesta, koja su bila njima namijenjena. Boga ignorirati, Njegov poziv zapostavljati bilo kojem zemaljskom dobru i pozivu, to znači nanijeti Bogu uvredu u najunutarnijoj dubini Njegova Bića.

Koji su motivi, kojima se ljudi ispričavaju, da ne će da jednom uđu u nebo, a ovdje na zemlji u Kristovu Crkvu? Klasični su razlozi, koje gospodin napominjeovi: poslovi, rad i ljubav prema ženi. Tako je bilo nekad, tako je i danas. Časne su to i hvalevrijedne stvari, ali ako njih čovjek više cijeni od Božjeg kraljevstva i zbog njih odbija poziv, teško vrijeđa domaćina. Sve će se to čovjeku nadodati, ako "traži najprije kraljevstvo Božje i pravdu njegovu". Bogu mora biti podvrgnut sav čovjekov život i sve njegovo životno djelovanje. Ne može biti ništa svjetovno, bilo ne znam koliko vrijedno za čovjeka, što on ne bi morao zapostaviti Božjem kraljevstvu.

Nemojmo misliti, da Božji poziv, koji poštuje našu slobodnu volju i radi toga ne prijeti niti ne prisiljava, nego samo poziva, da nije za nas sudbonosan. Mismo na to, da Bog redovito samo jednom poziva i to preko svojih osobnih službenika posve na naravan način.

Danas sam ja Božji sluga, koji treba da ti kažem, da je s Božje strane sve spremno i da nas Bog zove. Što je to, na što te On poziva, neka kaže naša savjest! O kamo li sreće, da se mogu vratiti svome Gospodaru i reći mu, da smo rado i spremno prihvatili Njegov poziv i da smo već na putu. Bog će nas s najvećom ljubavlju primiti, obasut će nas neizmjernim darovima i dokazima svoje ljubavi, neiskazanim dobrima, koje je pripravio onima, koji su spremno sve svoje ostavili i odazvali se Njegovu pozivu. Amen.

LITERATURA: P. Schindler, Ein Sämann ging aus

---

3. Presv. Euharistija-čudo svemoći i ljubavi

Iz naših svetohraništa, naposê iz zlatnih pokaznica, izloženih na najvišoj točki oltara, pozdravlja nas "Kruh, koji je sišao s neba", naš euharistijski Spasitelj. Poslužio se svojom svemogućom ljubavlju, da ostane s nama "u sve dane do svršetka svijeta".

Presveta je Euharistija okrunjena pravim čudesima Božje svemoći i ljubavi. Dosta je baciti samo letimičan pogled da se i sami najbolje u to uvjerimo.

Puni strahopočitanja stojimo pred Isusom-Hostijom. Kolikogod se naše oči naprezale, one vide samo Kruh. Ako se rukama dotaknemo svete Hostije, osjetit ćemo, da diramo samo krhke i lomne prilike kruha. Naš će se jezik uvjeravati, da sveta Pričest ima okus beskvasnog kruha. Ako svetu Hostiju podvrgnemo kemijskoj analizi, nalaz će odgovarati čistom brašnu od pšenice. Običan je to kruh, najobičnije i najjednostavnije što može biti; kruh, kojim bi se ljudi mogli hraniti. A ipak pod krušnim velom svete Hostije krije se sam Svemogući Bog i Gospodar svega, što je stvoreno - Isus. Presv. je Euharistija veliko čudo njegove svemoći. Uistinu samo je Božanska svemogućnost mogla neizmjernog Boga zatvoriti u uski krug prilika kruha, pod kojima On stalno boravi među nama.

Kad svećenik kod svete Mise nad kruhom izgovara pretvorbene riječi "Ovo je tijelo moje", vanjski izgled posvećenog kruha ostaje isti. Ni po čemu se ne razlikuje od običnoga, a ipak kolike li razlike! U njegovoj najunutarnijoj biti dogodila se veličanstvena promjena, najveće čudo Božje svemogućnosti: Krist Bog i čovjek zaodjenuo se prilikama kruha, On je tu živ sa svojim Božanstvom i čovječanstvom. Dogodilo se nešto slično kao kod utjelovljenja u prečistom krilu Marijinu, gdje je Krist uzeo na se obličje sluge i plaštem čovještva prekrio svoje božanstvo. Čudo presv. Euharistije mnogo je veće i uzvišenije. Tu on prekriva ne samo svoje Božanstvo, nego i čovječanstvo. Po utjelovljenju Krist je postao čovjekom; imao je dušu i tijelo, osjetila i osjećaje; znao je za želje i suze, a ovdje iščezava potpuno u nadnaravnom; postaje nedohvatljiv materiji i našim sjetilima. Utjelovljenjem Krist je postao čovjekom, koji je imao sva ljudska prava i njima se služio. A ovdje? Kako je posve drugačije! Posve se odrekao svojih prava, jer se posve povjerio svećeničkim rukama; neizmjerna ljubav lišila Ga je dragovoljno slobode i Njegovog uzvišenog dostojanstva. Snagom pretvorbe Krist je za sebe zadržao samo sakramentalne prilike kruha pod kojima krije svoju uzvišenu Osobu, svoje Božanstvo i čovječanstvo. Zato smijemo punim pravom reći: Božje rođenje iz

krila prečiste Djevice Marije u Betlehemu kao i Božje rođenje posredovanjem svećenikovih ustiju čudesna su djela božanske svemogućnosti s tom razlikom, što je poniznost prilika veća i čudesnija od poniznosti obličja sluge.

Mnogi kršćanin tihom zavišću misli na Isusove učenike koji su se smjeli radovati njegovoj tjelesnoj nazočnosti. No onaj, koji pravo misli, koji shvaća čudo Presv.Euharistije, ništa nije manji ni siromašniji, nego još bogatiji od samoga Ivana, ljubljenoga učenika, koji je smio na Isusovim grudima počivati. Što su prvi učenici imali od svoga Učitelja? -Slušali su uzvišene riječi, divne ideje. Uživali su u njegovoj blizini i zajedničkom životu s njime. Gledali su svojim očima tolika čudesa. Ali kad su htjeli shvatiti ono, što je u Kristu "najveće i najbolje", tada su morali jednako tako vjerovati kao i mi. Vjera u utjelovljenog Boga jednako im je tako bila teška, kao i nama vjera u našem Euharistijskog Spasitelja. Posve je sporedno, kakvom je koprenom, krušnom ili čovječanskom, prekriveno čudo našega Boga, u kojeg moramo vjerovati.

Zato moramo reći: mi smo sretniji i bogatiji od betlehemskih pastira, od galilejskih ribara, od samog sv.Josipa, koji je u svome naručaju smio držati božansko Dijete. U Presv. je Euharistiji je Gospodin čudu svoje prave i žive nazočnosti pridružio novo čudo svoje svudašnjosti. Odkako kršćanstvo posjeduje pod skromnim i čednim prilikama kruha svoga euharistijskog Boga, ne treba ići preko mora ili u pustinju. Ne treba iz čitave zemlje doći na jedno mjesto, da nađemo Krista, jer gdje se god na zemlji nalazi svetohranište s Presv.Euharistijom, tu je pravi i živi Krist. Tu je Njegov stan među ljudima. I tko k Njemu dolazi, smije pred Njim govoriti, otpočinuti, izjadati se, plakati, smije Ga moliti isto onako, kako su to činili prvi učenici. Što više, On smije jedno, što nije mogao niti smio nijedan od Isusovih učenika, pa ni sam sv.Josip: smije euharistijskog Spasitelja primati u sv.Pričesti u svoju dušu i tako doći s Njime u najintimnije sjedinjenje. Svi prirodni zakoni kao da su čudom Presv.Euharistije dokinuti, jer mi presretni možemo govoriti:"Ti, Isuse, u meni! Ja u Tebi!" Gledaj, uzvišeni Gospodar i Stvoritelj svega zaodjenuo se tijesnim i skromnim zemaljskim odijelom, prilikama kruha. Neizmjerni Bog priređuje divnu i uzvišenu gozbu, na kojoj se najintimnije sjedinjuje s našom dušom. Zaista, jedno čudo izaziva drugo.

Mi ljudi u Presv.Euharistiji rado gledamo čudo Božje svemoći. I s pravom! No ne smijemo kod toga zaboraviti jedno drugo čudo, koje jemnogo važnije, a to je čudo ljubavi. Prije nego je božanska svemoć mogla izvesti čudo Gospodinove nazočnosti među ljudima, morala je prije toga neizmjerna ljubav našega Spasitelja zamisliti to čudo (stalne prisutnosti među

ljudima). Čitamo kod sv.Ivana:"Kako je ljubio svoje, koji su bili na svijetu, zasvjedoči im svoju izvanrednu ljubav"(13,1) Tim nam riječima sv. Ivan otvara dvoranu Posljednje Večere. Te bi riječi morale ispuniti naša srca oduševljenjem i svetim zanosom svaki puta, kad kucamo na vratašca svetohraništa.

Ni najmanje ne sumnjamo, da je naš Gospodin mogao učiniti veliko Euharistijsko čudo. No da ga je uistinu učinio, to je najveće čudo. Ta učinio ga je uz veliku cijenu. Zar je malo poniženja za Njega, neizmjernog Boga, da mora doći k ljudima, kad Mu god to zapovijede usta svećenika? Ili zar nije poniženje živjeti na zemlji kao sužanj, zatvoren u svetohranište pod čednim prilikama kruha? Isus - Hostija izložen je tolikim poniženjima, kad Ga dotiču nevrijedne svećeničke ruke ili primaju hladna ili grešna ljudska srca. Što istom znače provaljena svetohraništa i obeščašćene prilike Njegove nazočnosti! Što tolika svetogrđa! Najveće se svetinje vuku po blatu pokvarenosti. Kolikom mjerom premnogi nevjere i mržnje susreću euharistijskog Isusa i tvrd im je govor, kad se radi o njegovoj stalnoj nazočnosti među ljudima!... Sve je to Njegova ljubav predvidjela, a ipak je Spasiteljeva posljednja želja bila:"To činite na moju uspomenu"

I ovdje vrijede riječi:"Jedno čudo izaziva drugo!" Na ognjištu Kristove euharistijske ljubavi ugrijali smo i mi, ljudi kulturnog ali hladno vremena, svoja srca, svoju vjeru i svoju ljubav. I naša je ljubav dio čudesnog djelokruga Spasitelja u Presv.Euharistiji. U mnogim smo drugim stvarima djeca svoga vremena, hladni, proračunljivi, kritički raspoloženi, oprezni i tvrdi. Ali kad se otvaraju vrata svetohraništa, kad nam se govori u ime i u duhu našega Isusa Krista, našeg Euharistijskog Boga, kad nam On sam govori, tada kroz naše srce struje tople zrake božanskog sunca ljubavi Njegova Srca. Mi prestajemo biti bezosjećajni strojevi i opet postajemo ljudi. Tada otkrivamo, da je sveta ljubav mnogo jača od smrti ili drugih smrtnih stvari, dužnosti i običaja našega vremena.

Posve smo neprimjetno osjetili, kako je draga Gospodinova blizina i kako je velika ljubav Onoga, koji je iz čiste ljubavi prema nama postao utamničenikom ljubavi i zatvorio se u naša svetohraništa. Veliko je to čudo Božje svemogućnosti, sveznanja i ljubavi. Padnimo danas na koljena pred Isusom, koji za vrijeme svete Mise dolazi k nama, na naš oltar, te Mu s velikom vjerom i iskrenim predanjem govorimo sa svetim Tomom:"Gospodin moj i Bog moj!" Amen.

LITERATURA: R. Linhardt, Brennender Dornbusch

---

4. Dođite svi na veliku gozbu

Već smo prošle nedjelje upozorili, kako sve 24 nedjelje po Duhovima idu za tim, da u našoj duši što bolje razviju uskrsni, t.j. božanski život milosti. U nama se mora jačati i podržavati božanski život, koji smo primili na svetom krštenju i sv. Potvrdi. Samo tako dolazimo s Kristom u ljubavi Duha Svetoga ususret nebeskom Ocu do onoga dana, kad bude Krist opet došao i poveo nas u vječni život.

Time sami od sebe iskrsavaju tri motiva, koji se ističu svake nedjelje po Duhovima. Jedan više naglašen jedan puta, drugi puta opet više drugi motiv.

Prvih šest nedjelja gledaju natrag prema Uskrsu i idu za tim, da u nama što jače razviju milosni život. Čudesna Isusova ozdravljenja, o kojima se pripovijeda na te nedjelje, simboliziraju milosno djelovanje sv.Mise dotične nedjelje. Kao što je nekoć Krist ozdravljao tjelesa, tako isto želi sada po tajnama svete Mise i po svetim sakramentima ozdravljati duše. U misnim tekstovima od 7. do 14. nedjelje odzvanja najviše borbeni motiv: Božje se kraljevstvo najviše opire kraljevstvu ovoga svijeta. Također i pokrštenima stoje otvorena dva puta, put života i put smrti. Prema kraju crkvene godine, od 15. nedjelje pa prema kraju pripremamo se na dolazak vječnoga Suca.

Crkva je zapravo (a to smo mi) "s proslavljenim Gospodinom unišla u Božji svijet, u kom nema vremena i ondje s njime provodi nebeski život. Zato se u poduhovskim nedjeljama ističe čudesan mir proslavljenja. One odišu zrakom vječnosti. Ali Crkva još uvijek nosi novi, nebeski život u krhkoj posudi tjelesnosti i vremenitosti. Zato je može napadati svijet zla, da je predobije. Ona se mora braniti. To je razlog, što u liturgiji poduhovskog vremena izbijaju borbeni povici, vapaji teške nevolje i čuju se vruće molitve. Tako druga polovina crkvene godine nosi dvostruki karakter: borbeno-pokretni i proslavljeno-mirni, ali je ipak mir onaj, koji prevladava" (A.Loehr).

+

Odmah je današnja sveta Misa lijep primjer, kako se sva tri spomenuta motiva isprepliću. Ulazna nas pjesma podsjeća na naše otkupljenje, na Uskrs: "Gospodin bi zaštitnik moj i izvede me na širinu; spase me, jer me ljubi. Ljubit ću te, Gospode, kreposti moja!" S ljubavlju i strahopočitanjem na to molimo: "Slava Ocu i Sinu,.." To je pravi stav svakog kršćanina prema Bogu: s jedne strane djetinja ljubav, a s druge strane djetinje strahopočitanje. Koliko nasgod Bog ljubi i mi Njega, On uvijek ostaje naš Gospodin, a ne samo naš nebeski Otac. Zato za jedno i drugo molimo u MOLITVI:

"Učini, Gospodine, da u nama bude sveudilj strah i ujedno ljubav". Istom to je solidna i čvrsta ljubav, koja se ne će tako brzo pokolebati. Zato smo sigurni, da će Bog uvijek s velikom ljubavlju voditi našu životnu sudbinu.

Dosada je bila riječ o našoj ljubavi prema Bogu. Sada početak poslanice govori o mržnji svijeta. Ljudi ovoga svijeta mrze jedan drugoga, a napose mrze sljedbenike Kristove. Tu se pojavljuje iza uskrsnog motiva i borbeni motiv. Mi se kršćani moramo nadvladavati. Moramo ljubiti i svoje neprijatelje, ali još više moramo ljubiti svoju subraću. Krasne su to riječi, ali ih je teško sprovesti u djelo. Napisao ih je i na nas upravio veliki apostol ljubavi sv. Ivan: "Svaki, koji mrzi na brata svojega, ubojica je...Po tom smo upoznali ljubav, što je on život svoj za nas položio. I mi smo dužni polagati život svoj za braću...Djeco, ne ljubimo riječju ni jezikom, nego djelom i istinom!" Uvijek će nas dosta naprezanja stajati za vrijeme života, da držimo tu zapovijed ljubavi prema bližnjemu, koja je najveća iza zapovijedi ljubiti Boga. Ispitajmo se, kako je s nama u tom pogledu!

Kad smo tako upoznali svoju slabost, molimo u pjesmi na stepenicama Božju pomoć, da bismo mogli izvršavati tu zapovijed: "Ka Gospodinu zavapih u nevolji svojoj...Izbavi dušu moju od usana nepravednih...Spasi me!"

Evanđelje nam govori o velikoj Božjoj ljubavi prema nama. Bog poziva sve ljude na veliku gozbu. Budući da se nalazimo u neposrednoj blizini Tijelova, skloni smo da pod tom gozbom podrazumijevamo isključivo samo Presv.Euharistiju. A zapravo se ta Isusova poredba o gozbi čita na drugu nedjelju po Duhovima i čitala se prije nego je uveden blagdan Tijelova. Gozba, na koju Bog sve poziva, sigurno da je Euharistija (sv.Misa, sv.Pričest, klanjanje), ali se pod njom podrazumijeva također i sveopće Božje kraljevstvo: ponuđeno nadnaravno spasenje, utjelovljenje, otkupljenje, krst sa svim ostalim sakramentima, različite milosti i sredstva milosti, Crkva, i na kraju velika gozba u nebesima. No veliki dio ljudi ne će ni da čuje o toj neizmjernoj Božjoj ljubavi, koja nam je pripravila veličanstvenu gozbu. Oni ostaju iz tisuću mogućih razloga i izgovora daleko od stola, koji je prostrt. Za njih vrijedi strašna prijetnja: "Kažem vam, da nijedan od onih, koji su bili pozvani, ne će okusiti moje večere!" To znači, da nijedan od njih ne smije ući u nebesku gozbu. Njima će reći vječni Sudac: "Odilazite od mene u oganj vječni. Ne poznam vas!" Tu prosijeva treći motiv o ponovnom Kristovom dolasku na svijet.

Da ne bismo i mi pripadali tim ljudima, molimo u pjesmi na prikazanje: "Gospode, obrati se i izbavi dušu moju...

Spasi me zaradi milosrđa svojega!"

Danas, sada kod svete Mise dolazi Krist u pretvorbi kao veliki domaćina i priređuje nam gozbu svete Pričesti. Odazovimo se s najvećom spremnošću Njegovom pozivu!

Po svojoj smo naravi nedostojni za tu tajanstvenu gozbu. Kao siromašni grješnici pripadamo siromasima, slijepima, kljastima i hromima. Ali upravo nas takve Isus u svojoj preveliikoj ljubavi poziva k sebi.

Ako budemo blagovali na toj uzvišenoj gozbi, smjet ćemo na kraju svete Mise pjevati zahvalno:"Pjevat ću Gospodinu, koji mi je udijelio dobra, i slavit ću Ime Svevišnjega!"

A m e n !

M. Premm

4.Ne zaboravite da ste kraljevska djeca

Draga djeco,

Ispod neke engleske slike stoji natpis:"Njegovom veličanstvu djetetu!" Ta slika prikazuje jednu velegradsku ulicu u najvećem metežu saobraćaja. Jure automobili, tramvaji, kola...Sve juri brzim tempom svojim putem. Na pločnicima se žure mnogi pješaci. No odjednom je sve zaustavljeno. Na tramvajskim tračnicama našlo se jedno malo dijete. Život mu je bio u očitoj opasnosti. Tada mu iznenada pristupi netko i prenese ga na drugu stranu. Ovo je dijete, iako maleno i slabašno, zaustavilo sav promet i svratilo na sebe pažnju svakoga.

To je samo slika. A drugu nam sliku prikazuje stvarnost oko nas. U središtu svjetske povijesti stoji Dijete. Tisućljeća se nalaze iza Njega i opet tisućljeća pred Njim. To je utjelovljeni Bog u neoblanjalim jaslama u Betlehemu. I kada čovjek dublje sve to promatra. dolazi do zaključka: "Doista mora da je Dijete nešto veliko, kad je sam Bog taj put odabrao, da dođe čovjeku"(J.Schmitz).

Koliko je lijepih stranica u knjigama ispisano o djeci! O njima pišu pisci i pjesnici. Oni govore, da je dijete blaga sunčana zraka, koja s plavetnih visina pozlaćuje našu zemlju. Ono je mirisavi cvijet, koji svoju okolinu očarava i zadivljuje svojom ljepotom. Ono je kao divna zvijezda na nebu, kao potočić koji blagim žuborom protiče kroz livade i polja i daje im svježinu. Ono je očiti ostatak raja nama

prognanicima u suznoj dolini. Dijete je svetište, u kom se nevidljivi anđeli klanjaju svome Bogu. Zato je svako ono mje sto, gdje stoji dijete, sveto. Najveća briga sviju nas treba biti ta, da čuvamo nevinost dječje duše.

Draga djeco! Mnogo ima odlika, kojima se odlikuje vaša dob. To je ponajprije velika otvorenost. Veseo i nepomućen zvonki smijeh, koji proizlazi iz čistoga srca. Vi imate čiste anđeoske duše. Vaša čela još nije navorala životna briga i borba, koja nerijetko ostavlja nemirnu savjest i teško je opterećuje. Što vam još nedostaje? Možda još samo anđeoska krila i svetačka aureola? Tko Boga nosi u sebi, taj već i to posjeduje.

Već je vaša izvanjska pojava svima nama draga i privlačiva. No ima još nešto drugo, što svima vama daje neprocjenjivu vrijednost i novu odliku. Što je to?

Neki je kralj imao dijete, koje je vaoma ljubio. Jednog dana otmičari ukradu dijete nadajući se velikoj ucjeni. Kralj je mnogo truda uložio da ga nađe, ali je sve bilo uzalud. Godine su prolazile, a kraljeva je kuća bila pusta i prazna. Jednog dana ode kralj u lov. U šumi zaluta. Žedan i gladan namjeri se na jednu rudarsku kolibu. Noć se je spustila i čovjek ga rado primi u kolibu na konak. Rudar je sjedio uz vatru i pripovijedao. Na krilu mu je sjedio desetgodišnji dječak, koji se nije mogao ngledati i nadiviti ljepoti kraljeve odjeće i opreme. Konačno je ugledao ono, što mu je uvijek danju i noću lebdjelo pred očima...I kralj je sjetno promatrao dječaka, pa iza dulje šutnje tužan progovori:"Ah i ja sam nekoć imao sina sa zlatnim uvojcima, kao što ih ima i ovaj tvoj sin. On bi sada također mogao biti u njegovim godinama. Jednog su dana nemilosrdni i bezdušni ljudi oteli moje dijete i odtada više ništa ne znam za njega!"

- Kad je to bilo, veličanstvo?

- Prije sedam godina, odgovori kralj.

- Tako?!...Prije sedam godina donijeli su meni nepoznati ljudi ovoga dječaka i zamolili su me, da ga iz ljubavi prema Bogu primim, jer će inače umrijeti od glada i žeđe.

- Što, zar je moguće, da to bude moj sin? Ako je tako, onda mora na svojim plećima imati znak, koji mu je načinila majka, dok je bio još posve malen.

Drhćući od uzbuđenja podigne kralj siromašnu i trpšnu košulju djeteta i na svoju najveću radost opazi na njegovim leđima malo srce, znak koji je načinila majka, dok je još bio na kraljevom dvoru.

- Plačući od ganuća zagrli dijete:"Sine,moj, dijete moje!"

Kako se sretnim osjećao onaj dječak, što je bio

kraljev sin! Njegova se davna želja i čežnja ispunila. Bio je ponosan na svoje drage i dobre roditelje. Da li je to istina ili ne, ne znamo. No mnogo je ljepšastvarnost i istina, što je čitamo kod sv.Ivana:"Vidite kakvu vam je ljubav dao Otac, da se dječja Božja zovemo i jesmo!(1.Iv.3,1)" Mi smo djeca velikog i moćnog Kralja, čija je zemlja, nebo i sve što je na njima.

"Znak svetoga križa na sv.krštenju učinio nas je djecom nebeskoga Kralja. Po Duhu Svetom naše su duše pomazane u predivni Njegov stan.

Nikada ne biste smjeli zaboraviti na toliko odlikovanje, kojim vas je dragi Bog počastio, da vas je uzeo za svoju djecu!

Kad su pozvali sina kralja Mendesa na gozbu u jednu veoma odličnu i bogatu kuću nekog građanina, kraljević pođe ocu i zamoli ga, da mu dopusti otići i odazvati se pozivu. Otac ga ozbiljno pogleda i reče mu: Možeš ići, ali nikada nemoj zaboraviti, da si kraljev sin!"

Razumijete li, što to znači? Kraljev se sin mora onako vladati, kako to njemu dolikuje, da ne osramoti svoga oca. Njegov govor i vladanje mora biti ocu na ponos. Kreposno vladanje treba da je njegov najljepši ures. Jednako bi se tako i svima nama moglo reći:"Ne zaboravite nikada da ste djeca kraljevskog roda!" - "Djeca bez kreposti, pa bila i lijepo obučena i nakićena, ipak su bez vrijednosti i bez nnutrašnjeg sadržaja"(Opat Kornmann).

Nekoj uglednoj rimskoj gospođi, koja je sa svoje troje djece ulazila u tramvaj, jedan gospodin reče:"Che belli infanti!" Lijepe li djece! Na te se riječi majka malo osmjehne i reče:"Buoni infanti! - Dobra djeca!"

Ta je talijanska majka izrazila svoje uvjerenje, da mnogo više drži do lijepih duša, nego do lijepoga tijela. Ako su djeca dobra, onda su i lijepa!

Nikada nemojmo zaboraviti, da smo po posvetnoj milosti djeca Božja, baštinici nebeskog kraljevstva. Čuvajmo stoga Božji znak u svojoj duši sve do onog dana, kad i k nama bude došao nebeski kralj, da nas može prepoznati kao svoju djecu i povesti nas na svoju gozbu i veličanstveni nebeski Jeruzalem, u lijepo nebo.Amen!

BLAGDAN PRESVETOG SRCA ISUSOVA

1.Srce našeg Velikog Svećenika i Kralja

a)Smisao pobožnosti Srcu Isusovu.-

Bog upravlja čitavim životom Božjeg kraljevstva na zemlji. Taj se život ne odvija po nekoj ukočenoj shemi, nego se širi i razvija sad na jednu, sad na drugu stranu, već prema tome, kako uvjetuju prilike. Tako su tokom crkvene godine nastale različite pobožnosti kao obranbena sredstva protiv određenih opasnosti svoga vremena i kao spasonosna sredstva protiv izvjesnih bolesti svoga vremena. Novijim pobožnostima takve vrsti pripada pobožnosr Srcu Isusovu. Ona se je vrlo brzo raširila po čitavoj Crkvi diljem svijeta. Osim prvih petaka njoj je posvećen čitav lipanj, u čijem središtu je blagdan Srca Isusova. Taj se blagdan slavi na kraju tijelovske osmine. To ima svoj posebni smisao. Presv. Oltarski Sakramenat je najuzvišeniji spomenik otkupiteljske ljubavi. Od njega nas Crkva vodi neposrednom štovanju same te ljubavi, čije je ognjište Srce Boga čovjeka Isusa Krista.

Razlog, zašto je pobožnost Srcu Isusovu po čitavoj Crkvi pustila tako čvrsto korjenje, leši u samoj biti te pobožnosti. U njoj je po riječima Pape Pija XI. "sadržan zbir sveukupnog našeg štovanja Boga i put koji najsigurnije vodi prema savršenosti".

Ponegdje se čuje prigovor, da je ta pobožnost odviše sentimentalna, da ne odgovara religioznom osjećaju našega vremena, a napose ne muškom mentalitetu. No takvo mišljenje počiva na krivim shvaćanjima pobožnosti Srcu Isusovu. Ako se ta pobožnost ispravno shvati i ispravno obavlja, ona je puna dubine i snage, ona je iznad svega vremena, ona je suvremena. Ima malo pobožnosti, koje bi tako snažno djelovale na našu dušu, koje bi je u tolikoj mjeri oplođivale, po kojima bismo došli do tolikih dubina poznavanja, što je Krist i što On od nas hoće, koje bi nas tako snažno poticale, da u svom svagdanjem životu nasljedujemo Gospodina kao upravo pobožnost Njegovom presv. Srcu.

Ona po svom današnjem obliku nije tako stara. Njezina osnovna misao jest baština starokršćanske pobožnosti. Ona je tako stara kao i slika dobrog pastira, ta prva slika Presv. Srva Isusova, koju nalazimo naslikanu već u katakombama. Stara je kao Isusova priča o izgubljenom sinu, koju je moglo izmisliti samo Njegovo božansko Srce. Stara je kao Spasiteljeve riječi, koje su proizašle iz najvećih dubina Njegovog Spasiteljskog božanskog srca:"Žao mi je naroda!" Ona je tako stara kao i pobožnost vjernih kršćanakroz sva vremena, pobožnost, koja je išla za tim, da se klanja,

zahvaljuje i nadoknađuje Otkupiteljevoj ljubavi, koja je zaboravljena, a za uzvrat prima samo nezahvalnost. Pobožnost Srcu Isusovu ide upravo za tim. da iskaže posebno štovanje toj ljubavi. Srce Bogočovjeka Krista, kome u molitvi podižemo svoje oči, govori nam jasnim govorom svog simbola. Naša nas duhovna-osjetilna narav tjera na to, da u sebi duhovne stvari predočujemo slikama i simbolima. Uvijek je ljudsko srce bilo simbol sveukupnog čovjekova osjećanja, a napose simbol ljubavi. Kad naše narodne pjesme opjevaju materinsko srce, tada one u prvom redu veličaju snagu i veličinu materinskog srca. Ako su u prijašnja vremena neki ljudi, koji su umrli u tuđini, odredili, da se iza njihove smrti njihovo srce prenese u domovinu, tada su time željeli istaći svoju veliku ljubav prema domovini. Zato je i Presv.Srce Isusovo zbir sveukupnog mišljenja i osjećanja Bogočovjeka Krista a napose simbol Njegove neizmjerne ljubavi. Konačno zar se i sam Krist u zadnjim časovima svoje žrtve na Kalvariji nije poslužio tim simbolom, da nam pokaže veličinu svoje ljubavi? Kad je prinio svoju žrtvu i mrtav visio na križu, dozvolio je, da mu se probode srce. Time je htio reći svima ljudima: Gledajte, moje je srce za svakoga od vas otvoreno za sva vremena! Kadgod promatramo sliku Raspetoga, svaki se puta naš pogled sukobljuje s velikom ranom na Njegovom boku. Njegovo je Srce otvoreno kao izvor, koji želi dati svoju posljednju kap da utaži žeđ. Otvoreno je kao vrata, koja svekome dozvoljavaju ulaz, koji traži utočište i stan.

Štovati Srce Isusovo dakle znači, klanjati se utjelovljenoj Božjoj ljubavi, koja se u svom prevelikom milosrđu spušta do naše bijede. Znači molitvom uroniti u neiscrpive dubine božanske ljubavi, koja ne pozna granica u svojim darovima, ali je jednako tako i neumoljiva u svojim zahtjevima. Srce Isusovo je srce našeg Velikog Svećenika i našeg božanskog Kralja.

b) Srce našeg Velikog Svećenika.-

Svećenička je služba ustanovljena, da prinosi žrtve kao zadovoljštinu. Kristova je ljubav prema ljudima u svojoj najdubljoj biti bila požrtvovna ljubav. Čitav je Otkupiteljev život bio jedna jedinstvena žrtva pomirnica, dragovoljna žrtva, čija je pokretna sila bila Njegovo Srce, Njegova otkupiteljska ljubav. To je Srce počelo kucati u tijelu Sina Božjega, da se žrtvuje za nas. Svakim je kucajem tog Srca očitovana velika spremnost, da se potpuno preda i žrtvuje za čovječanstvo. Svaki je kucaj bila neprestana molitva:"Evo, o Bože, dolazim, da izvršim tvoju svetu volju!"(Hebr.10,9)

"Dolazim!", govorilo je to srce u času rođenja u Betlehemu. Jednako je tako govorilo u strašnim časovima muke i smrtne stiske na Maslinskoj gori. "Dolazim!" govorilo je

to srce, kad je posljednji put kucnulo na križu. Sve što je god Isus učinio ili izrekao u svom zemaljskom životu, bilo je ispunjeno svetom spremnošću na žrtvu zadovoljštine vječnom Ocu za grijehe čovječanstva. Upravo ta stalna spremnost, ta odlučna i ustrajna volja da se žrtvuje, učinila je čitav Isusov život jednom sveobuhvatnom žrtvom njegova Srca. Istu spremnost na žrtvu i sada ima to Srce, kad se žrtvuje u svakoj sv.Misi obnavljajući onu krvnu žrtvu na križu, da po ovom nekrvnoj svakodnevnoj žrtvi ponovo daje zadovoljštinu za naše grijehe i pribavlja nam tako i primjenjuje plodove otkupljenja.

Ako promatramo Božansko Srce kao Srce Velikog Svećenika, t.j. pod vidikom Njegove otkupiteljske žrtve, tad se moramo prije svega sjetiti duševnih patnja našeg Gospodina, koje su bile još teže od tjelesnih muka. Kako je duboko osjećalo Njegovo Srce sramotu i teret grijeha čitavog čovječanstva! Kako je to Srce bolno osjećalo, što će svi Njegovi napori i nastojanja kod mnogih ljudi ostati bez uspjeha, što će narod ostati tvrdokoran, što će u svojoj okorjelosti prezreti i odbaciti Njegovu ljubav, kojom ih je tražio i nastojao osvojiti za sebe. Slika Spasitelja, koji je ugledavši sveti grad zaplakao i potužio se na njihovu nevjeru, pokazuje nam na potresan način veličinu Njegove boli. Kako je Srce Isusovo bilo ispunjeno neizrecivom grozom pred strahotama muka, kojima je svijesno išlo ususret: "Žalostan do smrti!" Kako je neizrecivo trpjelo u bezgraničnoj osamljenosti i napuštenosti od svkiju! Čak Ga je napustio i nebeski Otac i tu je On na križu , on "ljubljeni Sin", bio samo jedan zbir, jedna suma ljudske krivnje, radi koje je tekla Njegova krv. To su bili ponori duševnih patnja, čiju dubinu možemo naslutiti, dok promatramo krvavi znoj na čelu shrvanog molitelja u tami Maslinske noći ili dok slušamo bolni vapaj raspetoga na Kalvariji:"Bože moj, zašto si me ostavio!" To je trpljenje u tolikoj mjeri bilo neizmjerno, da je samo neizmjerna ljubav mogla dati snage Božanskom Spasitelju, da ga dragovoljo uzme na sebe radi nas. Jest, Srce je Isusovo uistinu žrtveno Srce, Srce našeg Velikog Svećenika.

c) Srce našeg božanskog Kralja.-

Ljubav Božanskog Spasitelja nije neka slaba, sentimentalna ljubav, nego ljubav, koja od nas traži velike, pa i najveće stvari. I upravo radi toga, jer je ta i takva ljubav neizmjerna, ona je tvrda po svojim zahtjevima. Nije uvijek ugodan put, na koji nas Krist poziva, ali je njegov poziv neumoljiv, jer drugog puta nema, koji bi nas vodio našoj konačnoj sreći. Upravo se u tome pokazuje ljubav pravoga kralja, što on kao vođa u svemu smije reći:"Primjer sam vam dao" (Iv.13,15). On od svojih sljedbenika ništa više ne traži, nego ispunjenje riječi:"Slijedite me!"(Mt.4,19) Svaki vojnik

žna, da najradije slijedi svoga vojskovođu i to onog, koji stupa na čelu svoje vojske, koji se prvi sukobljuje sa svim opasnostima borbe.

Pripovijeda se o Aleksandru Velikom, da je jednom sa svojom vojskom prolazio kroz bezvodnu pustinju. Vojska je skapavala od žeđe. Čulo se mrmljanje i negodovanje i više nitko nije htio naprijed. Aleksandar je jednako teško podnošio žeđ kao i sva njegova vojska. Tada mu jedan vojnik u šljemu donese malo vode, koju je našao u nekom skoro isušenom izvoru. No mladi kralj izlije vodu u pijesak i reče:"Ne ću piti, dok je moja vojska žedna." Tada se začulo sa svih strana klicanje, klonulost je svladana i vojska je poslušno i dalje slijedila svoga vojskovođu. To je bila ljubav prema pobjedama.

No gdje se ta ljubav pokazala u savršenijem obliku , ako ne kod našeg Božanskog Kralja, koji je dragovoljno ostavio sve krasote i sjaj neba i "u svemu postao sličan braći"(Hebr.2,17). Tko smije od nas većim pravom tražiti dragovoljno podvrgavanje svojoj božanskoj volji nego Onaj, koji je za sebe mogao reći:"Moje je jelo, da vršim volju Onoga, koji me je poslao"(Iv.4,34). Tko bi nas mogao snažnije potaknuti, da spremno prihvatimo i junački podnosimo životne žrtve ako ne On, veliki Patnik božanski Križonoša! Tko bi nas mogao odlučnije potaknuti, da vršimo djela ljubavi prema bližnjemu, da budemo pravedni, istinoljubivi, čisti, pobožni i u svemu nastojimo oko kreposnog života, ako ne On, koji je u svakoj kreposti naš nedostiživi uzor!

Prava se kraljevska ljubav nadalje pokazuje u stalnoj spremnosti, da jača slabe, pomaže potrebne, spašava izgubljene, oprašta onima, koji su pogriješili. Srce nijednog zemaljskog kralja nije u tolikoj mjeri ispunjeno spremnošću, kao Srce našega Božanskog Kralja. To najbolje i najočitije pokazuje nedjeljno evanđelje u osmini blagdana Srca Isusova. Ono govori o ženi, koja je čitavu kuću pretražila, da nađe izgubljenu grahmu; o izgubljenoj ovci, za kojom pastir neumorno traga sve dok je ne nađe i ne ponese u svoj tor. Tim je prispodobama Spasitelj objavio najunutarnije riznice svoga Božanskog Srca. Njegova ljubav neumorno traži, najspremnije pomaže. Ona nam uvijek ostaje blizu. On čuje svaki krik naše duše. U svako je vrijeme spreman da nam pomogne, da nam oprosti. Iz dana u dan na nas čeka želeći ojačati našu slabost "kruhom jakih", koji u sebi krije puninu života. Njegova ljubav slavi najveću pobjedu onda, kad može svojom milošću pomoći čovjeku i dovesti ga od nevjere i grijeha opet na pravi put. Ljubav je njegova ljubav jednog dobrog kralja.

d) Budimo dostojni Spasiteljeve ljubavi.-

To je prava ljubav, kojom prosijeva slika Srca Isusova. Ljubav koja se žrtvovala za nas! To je ljubav, koja nam

u svakom času spremno pomaže. Kako je vrijedno štovanja Srce, koje u sebi krije toliku ljubav!Poštivati ljubav znači odgovoriti ljubavlju na ljubav. Krist traži od nas ljubav. On to smije od nas zahtijevati."Tko ljubi oca ili mater više nego mene, nije mene dostojan!"(Mt.1o,37) Tako može govoriti samo onaj, koji ima vlast, da nam dadne ono što je najviše, ali i od nas traži najviše. "Ne može biti nekažnjen čovjek, koga je ljubio do križa...Ljubav je život ili smrt. I ako se radi o ljubavi jednog Boga, tada je to vječna ljubav ili vječna smrt"(Lacordaire). Onima koji odbacuju ljubav Srca Isusova, bit će ta ljubav na osudu. Smisao je štovanja Srca Isusova taj, da postanemo vrijedni Krista svojom odanom i bezuslovnom ljubavlju koliko nam je moguće. Zato ćemo danas obnoviti ispovijest svoje ljubavi. Neka bude naše ispovijedanje jače,veselije i sigurnije, što je veća nevjera, nezahvalnost i prezir te ljubavi u svijetu. Poklon naš i zahvala neka budu dublji i iskreniji, što je poklona i zahvale manje u svijetu. "Tvojismo, i tvoji hoćemo da budemo!"

To svoje obećanje treba potkrijepiti i djelom. Štovati ljubav Velikog Svećenika znači biti na sličan način spreman na prihvaćanje žrtve i davanja zadovoljštine. "Tko ne uzme križa svoga i ne ide za mnom, nije mene dostojan!" Moramo bezuvjetno unijeti u svoj život Spasiteljevog duha spremne požrtvovnosti. Svaka žrtva koju dragovoljno uzmemo na sebe u duhu zadovoljštine za svoje grijehe i tuđu krivnju, svaka obnova spremnosti nošenja križa sjedinjeni u trpljenju s Kristovim patnjama, to je djelo pravog štovanja Kristova velikosvećeničkog Srca. Za snagu molimo izgovarajući riječi: Učini srce naše po Srcu svojem!

Biti vrijedan ljubavi jednog Kralja znači nepokolebivom ga vjernošću slijediti kroz cijeli život. On je sam označio ljubav, koju traži od nas srce našeg božanskog Kralja: Tko ima moje zapovijedi i drži ih, on je onaj, koji me ljubi! (Iv.14,21) Pred Kristom nema mnogo vrijednosti ljubav, koja se rastapa u osjećajima ili pobožnom čuvstvovanju, nego ona ljubav, kojom čovjek kao pravi Kristov učenik vjerno drži Njegovu nauku i njegove zapovijedi. Na taj način moramo shvatiti pobožnost Srcu Isusovu i tako je provoditi u svom životu. Tada će nam Božanski Spasitelj objaviti neizrecivo bogatstvo svoga Srca, blagoslovit će nas, kako nas može blagosloviti samo Veliki Svećenik. Nagradit će nas, kako može nagraditi samo kralj. Amen.

LITERATURA: H.Fassbinder, Säman Gottes

---

2. Čekao sam, tko bi me utješio..."(Ps.68,21)

Često puta u današnje vrijeme čujemo kako ljudi govore: Bog bi morao učiniti neki posebni znak, da ovaj ravnodušni svijet potakne na ljubav prema svome Bogu. Bol obuzima naše duše, dok promatramo tolike naše suvremenike, u čijim je srcima davno utrnuo plamen vjere i ljubavi prema Bogu. Velik je broj onih, koji su sve svoje sile uložili samo u to, da sebi urede što bolji i udobniji život na zemlji, a za drugo ne mare. Čovjek bi najradije proplakao nad svijetom današnjice kao ono nekoć Spasitelj nad Jeruzalemom. Nad svijetom, u kom je krepost potamnila i sve je više potiskuju opačine i grijesi. Nad svijetom, koji se više ne zanosi ćudorednom ljepotom, koji više ne cijeni bračnu vjernost, koji senviše ne brine za vjerski odgoj svoje djece. Nad čovjekom, koji je zaboravio moliti, kome je najveći teret nedjeljna Misa. Nad čovjekom, koji ima od svega kršćanskoga duha samo ime kršćanina, a njegova su djela poganska.

Ozbiljno se pitamo, što nam može pomoći u tolikoj duševnoj bijedi? Tražimo znak, koji bi nas doveo do pobjede. Pred nama stoji slično kao nekoć pred Konstantinom, novi znak s neba: jedno Srce, obavito trnovim vijencem, iz kojega kapa krv, u koje je usađen križ, iz kojega suklja plamen. To je novi Znak, Srce Božanskog Spasitelja, koji će nas opet vratiti na ostavljene staze.Ta što drugo može veliku mržnju, koja je ovladala mnogim srcima, veliku ravnodušnost prema najsvetijim stvarima, veliku sebičnost i pohlepu nadvladati ako ne opet ona ista ljubav, koja je jednom pretvorila poganski svijet u kršćanstvo. Zato s punim pravom ovdje vrijede riječi pape Pija IX :"Crkva i društvo imadu svoju nadu u Srcu Isusovu. Ono će nas izbaviti od sviju zala. Propovijedajte po svuda pobožnost prema Srcu Isusovu i tada se ovaj svijet mora spasiti".

Kad u svome životu časkom zastanemo i letimice prođemo cijeli svoj život; kad u hladnoći i nerazumijevanju svijeta mislimo na Srce, koje je uvijek bilo puno ljubavi prema nama, svaki puta pred našim očima iskrsne majčina slika... Uistinu, tko bi mogao izbrojiti napore i muke požrtvovnoga materinskog srca, tolike brige i strepnje, na koje ju je tjerala ljubav prema nama! Kad bismo skupili najžarče osjećaje svakog materinskog srca diljem čitavoga svijeta, bilo bi to silno brdo materinske ljubavi, koja je živjela, djelovala i žrtvovala se u njima. No sva ova ljubav ipak bila bi samo iskrica, kad bismo je usporedili s onom ljubavlju, kojom je plamtilo Srce Božanskog Spasitelja prema ljudima. Ovo je Srce ognjište neizmjerne ljubavi. A neizmjernosti se ne može izmjeriti ni širina, ni dubina, ni visina. Ovaj ocean ljubavi nema obala.

Radi toga mi nikada ne možemo do kraja shvatiti djela što ih je učinila ova ljubav i tako se očitovala nama ljudima. Jer ova ljubav nije za nas žrtvovala samo san jedne ili druge noći, strepnju i zebnju nekoliko godina, odrekla se mnogih dozvoljenih stvari, radosti i užitaka, nego je samu sebe potpuno žrtvovala radi nas. Gospodin je radi toga mogao čovječanstvu govoriti s prorokom: "Što je još trebalo, da ti učinim, a nisam ti učinio?"(Iz.5,4) U dokaz toga navest ćemo samo tri djela iz Njegova života, a oko njih skupljaju se tolika druga bezbrojna dobročinstva što nam ih je učinio.

O Božiću sveta Crkva stupa u Betlehemsku špilju. Ondje pred njom jedno siromašno Dijete leži na hladnoj slami povito u pelene. Ono drhti od studeni. Tvrde su mu jasle ležaj. Crkva, prosvijetljena svijetlom vjere gleda u tom nejakom Djetetu Jedinorođenoga Sina Božjega, koji je radi nas ljudi postao čovjekom. Ona pred Njim pada na koljena i govori: "O neizmjerno veličanstvo, Gospodin moj i Bog moj, kako to da Te ovdje vidimo? Ta tvoj je stan nebeska palača, koja je sjajnija od zlata i blistavija od dragog kamenja. Ondje ti anđeoski korovi neprestano pjevaju trostruki Svet, a evo ovdje sada ležiš u jaslama na slami u štali!" Dijete kao da odgovara: Žao mi je naroda, otpalog od Boga, a time i od svoje sreće, da više iz ljubavi prema njemu nisam mogao ostati na nebu!

Na veliki su Petak tesari pripremali veliki križ. Spremali su nekome posmrtni krevet. Zatim su na nj prikovali čovjeka u naponu muževne dobi. On više nema ljudskog izgleda. Nema na Njemu više ljepote: više je sličan zgaženom crvu nego li čovjeku! Sveta Crkva i opet pada na koljena pred tom žrtvom i govori: O neizmjerno sveti i uzvišeni Bože, kako si htio, da Te vidimo razapeta na križu! Tvoje tijelo mora biti obučeno u grimizne haljine, a ti se zaodjevaš u grimizni plašt svoje krvi! Tvoja glava bi morala biti ovjenčana sjajem nebeskog veličanstva, a Ti si dozvolio, da Ti trnov vijenac bude kraljevska kruna! On pak svetoj Crkvi kao odgovor daje probodeno i otvoreno svoje Srce, iz kojeg je i posljednja kap istekla: htio sam, da moje Srce bude uvijek za tebe otvoreno!...

Na Tijelovo sveta Crkva otvara mala vratašca tabernakula, uzima iz njega svoje najveće blago i u svečanom ga ophodu nosi ulicama i poljima. No on ne stanuje u svetohraništu u svem sjaju svoga božanskog veličanstva, nego sakriven i opet ponižen pod neuglednim prilikama zemaljskog kruha, kamo Ga je opet dovela Njegova neizmjerna ljubav, kojom je htio biti neprestano uz nas. Nije htio više uopće ostaviti ljude same u ovoj suznoj dolini, kad je jednom upravo radi njih došao na ovu zemlju.

Nakon toliko nebrojenih dokaza ljubavi Božanskog Srca Isusova, kako nam bolno zvuče riječi, kojima je otkrio sv.Margareti svoje Srce i unutarnje osjećaje:"Gledaj ovo Srce,koje je toliko ljubilo ljude, a od njih primam samo nezahvalnost!" Zato lijepo iznosi sv.Otac papa Pijo XI u svojoj enciklici "Miserentissimus Deus": "U štovanju Srca Isusova prvo i najvažnije mjesto zauzima duh zadovoljštine i naknade." Bog bi mogao kaznenom pravednošću sebi steći naknadu za brojne uvrede, ali radije čeka ljubav i žrtvu, da one dadnu zadovoljštinu. Stoga je "naknada i zadovoljćtina dužnost pravednosti, da se Njegova neotuđiva prava priznaju, Njegova oteta čast opet natrag povrati.- To je osim toga i dužnost ljubavi, da s Kristom, koji trpi, koji je nasićen pogrdama, i mi trpimo i dajemo Mu unatoč naše slabosti utjehu".

Neka lijepa priča govori, kako su jednog dana anđeli pitali dragog Boga, kad je stvorio brda, da zemlju drže zajedno, što je u svojim stvorenjima još čvršće, nego li su brda? - Čvršća je vatra, koja i željezo topi. - Ima li što jače od vatre? - Ima voda, koja može vatru pogasiti. A što je onda najjače na zemlji? - Najjače je ljubav, jer ona sve pobjeđuje.

Ta je ljubav danas obuzela i naša srca. Ljubav prema presv.Srcu Spasiteljevu treba da od nas učini druge ljude, koji će svim silama raditi oko toga, da rana Njegova bude što uža, da vatra Njegova Srca rasplamti sve nas zajedno, da svi osjetimo blagoslov i preporod u svojim dušama po presv. Srcu Isusovu. Amen.

---

3. Pobožnost Srcu Isusovu

Kad bi Gospodin Isus danas na veliki blagdan Njegove ljubavi prošao našim gradovima i selima i zavirio u naše obitelji, kad bi se svojim dobroćudnim prodornim božanskim očima zagledao u najskrovitije dubine svakog čovjeka, ne bi li morao izreći riječi Njemačkog pisca Hölderlina: "Kamogod pogledam, ljubav je izumrla!" U srcima premnogih naših suvremenika tinja još samo žar mržnje, na kome je planulo sve, što je značilo ljubav, odanost velikoj Ljubavi Srca Sina Božjega.

Povijest je čovjeka u posljednja dva stoljeća označena izdajom, koja je počinjena nad čovjekovim srcem. U XVIII. je stoljeću čovjekovo srce žrtvovano razumu u ideologiji racionalizma, koji je zabaciovao sve, što se nije moglo strpati u inače tako uske njegove pretince. Njegova se religioznost sastojala samo u suhom i bezosjećajnom poštivanju (ako je to i bilo poštivanje!) Najvišeg Bića. Tu srce nije imalo što tražiti.

U to se vrijeme kao ustuk toj hladnoći javlja pobožnost Srcu Isusovu, koja dovikuje čovječanstvu: "Ne zaboravite, da čovjek osim razuma ima još i jedno toplo srce!" Kršćanstvo ne postavlja svoje zahtjeve samo razumu, nego i čovjekovu srcu jednako, jer kaže: "Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom misli svojom!

Posljedice te razumske "religije" bile su kobne i po tog samog čovjeka, koji je gorko iskusio "dobročinstva" tog i takvog stava i prema čovjeku i prema Bogu.

Druga je izdaja počinjena nad ljudskim srcem onda, kad je ono žrtvovano ljudskoj volji. Govorilo se na sva usta: sve je samo u čeličnoj volji, koja ne preza ni pred kakvim žrtvama, koja zna nemilosrdno koračati preko ruševina, preko mrtvih tjelesa, koja se ne obazire na suze i zapomaganje potlačenih i pobjeđenih. Srce je sa svojim vrednotama posve zaboravljeno i zapostavljeno.

Kako našoj naravi toplo odgovara ovakvo štovanje Boga, koji ni ljudsko srce ne zapostavlja, nego želi i njega i njegove prednost primiti za sebe. Ako želimo sami sebi biti iskreni, tad moramo priznati, da naše slabo ljudsko biće traži Boga, pred kojim ne će trebati kao Židovi podno Sinaja padati od straha na koljena.

I dok mi tako tražimo Boga, pred kojim nas strah ne će prisiljavati na koljena, Boga koga budemo mogli ljubiti, u koga budemo mogli imati povjerenja i pouzdanja, pred nas stupa Gospodin Isus, otkriva nam svoje presveto Srce i zove: "Dođite k meni svi...".

Kako je za nas ljude utješna istina svete vjere koja nam govori o velikom Srcu i njegovoj velikoj ljubavi prema nama. Kolika je utjeha otići do ovoga Srca i izjadati mu sve ono, što nas tišti i ranjava. Otkriti mu sve ono, što nas čini putnicima u ovoj suznoj dolini. Kako mi nije teško poslije pojedinih duševnih padova baciti se preda nj i skrušeno priznati svoj grijeh. Kad me napasti salijeću sa svih stranam mogu s najvećim pouzdanjem zavapiti: "Pomozi, Gospodine, pogibosmo!" I ako život sa mnom nemilosrdno postupa, pun se pouzdanja opet utišem Srcu Isusovu, jer znam da će mi On sigurno pomoši. Gledaš li pred sobom ruševine života, propast svoje mladosti, znaj, da je On još uvijek onaj, koji će rado poslije skrušenog priznanja i popravka primiti na svoje božansko Srce. Ako život na tvoje oči istiskuje suze, ako poput ranjenog putnika ležiš pokraj životne staze, znaj da je on još uvijek spreman, da bude tvoj Smaritanac, koji će te povesti k sebi i ozdraviti svojom ljubavlju.

Drago mi je štovanje Presvetog Srca i radi toga, jer po tom štovanju najsigurnije zadobivam vječni život. Sam je Gospodin rekao, da svaki onaj, koji se bude kroz devet prvih petaka u mjescu ispovijedio i pričestio, ne ćeumrijeti bez svetih sakramenata u nemilosti pred Bogom.

Nije davno što se dogodio ovaj slučak: U samostanu je zazvonio telefon. Zovu svećenika teškom bolesniku. On pođe zajedno s Presvetim. Kad je svećenik došao k bolesniku, ovaj ga osorno odbije od sebe uz riječi, da mu nije potreban. Svećenik mirno stavi Presveto na ormarić i počne moliti. Kad umirući to opazi, grubo se na nj otrese: "Što ovdje radite? Nisam li vam rekao, da vas ne trebam i da vas ne želim gledati u svojoj prisutnosti!" Svećenik blagim glasom odgovori: Molim se presvetom Srcu za vas..." Bolesnik je neko vrijeme gledao bez riječi u svećenika, a zatim ga zdvojno i nesigurnim glasom upita: "Što mislite, hoće li i meni presveto Srce oprostiti? Hoće li se i meni smilovati?" - Obavio je svetu ispovijed i primio Poputbinu. Zadovoljan i sretan u duši rekao je svećeniku: "U svojoj sam se mladosti upoznao s jednim svećenikom, koji me je nagovorio, da obavim devet prvih petaka u čast presvetom Srcu Isusovu. To sam i učinio. No poslije je moj život bio strašan. A začudo, Presveto je Srce ostalo vjerno svome obećanju. Do kraja je pratilo jedan takav život. Došlo je ovom čovjeku, dok je bio na samrti i otpratilo ga u vječnost.

Ne bi smjelo biti među katolicima nijednog čovjeka, koji nije obavio barem jedanput u životu pobožnost devet prvih petaka. Time sebi osiguravamo sretnu vječnost, a to je jedna od najvećih zadaća ovdje na zemlji.

Ima još jedan razlog, radi kojega štujemo Presveto Srce Isusovo: ono je najveći blagoslov za naše obitelji.

Ako otvorenim očima promatramo mnoge naše obitelji ustanovit ćemo, da su mnoge od njih bolesne. Da li je uopće ikada bilo razoreno toliko obiteljskih ognjišta kao upravo u naše dane! Da li je ikada ohladilo toliko toplih obiteljskih gnijezda kao upravo u naše dane! Obiteljski se mir pretvorio u rat, a dječja srca boj bojuju, da sebi spase oca ili majku.

Ne zaboravimo, da je Presveto Srce obećalo svoj blagoslov onim obiteljima, u kojima se štuje Presveto Srce Isusovo. Ono će spasiti obitelj, koja je na rubu propasti, ako se samo ne zaboravi na Presveto Srce.

Često smo puta stajali pred kipom Presvetog Srca Isusova. Promatrali smo Njegovo Srve, oko koga je ovijena trnova kruna, a u kome je usađen križ. Neka ovo Srce i nama daje životni pravac. Ako nam dušu mori tuga, nevolja, bol ili kakva god teškoća, pođimo ovome Srcu. Zagrlimo ovaj križ. Ako u duši možda nema više plamena milosti, pođimo opet ovoj vatri ljubavi Presvetog Srca, da se ondje žmžak milosti opet zapali. Ako život ovije i naše srce trnovom krunom, prije nego dozvolimo da nas obuzme očaj, kleknimo pred ovo Srce i ovako molimo: Presveto Srce, u Tebe se uzdam, da će Tvoj blagoslov pratiti svaki moj korak, svako moje djelo, mene samoga i sredinu u kojoj živim. Amen.

LITERATURA.H.S.Braun, Radiopredigten,I
Szivós Dónát, Ma diákja

---

4. Na izvoru milosti i milosrđa

Što danas slavimo? Što Crkva podrazumijeva pod "Srcem Isusovim"? Naše tjelesno srce, srce u doslovnom smislu riječi naš je unutarnju, izvana nevidljivi organ. Iz njega proizlazi čitav život. Ono je pokretna snaga svakog tjelesnog života, centralni organ, koji neprestano radi te imade svoj udio na svim čovjekovim činima. Na sličan u čovjekovom duševnom životu svaka izvanjska djelatnost proizlazi iznutra; ima svoj početak u nevidljivim dubinama naše unutrašnjosti. To vrijedi za sve naše tihe misli, načela, nazore, pokrete straha, nade, ljubavi, odbojnosti itd. To je "srce" u prenesenom smislu riječi. Tako govorimo o plemenitom, čistom, vjernom majčinom srcu.

Pod "Srcem Isusovim" podrazumijevamo sveukupni unutarnji bogočovječanski život našega Gospodina sa svim Njegovim krepostima. Dakle čitav duševni život, Njegove svete željei pokrete, njegovu poniznost, čistoću i predanje u volju Očevu; pobožnost i revnost za spas duša, neiscrpivu ljubav prema ljudima; siromaštvo, strpljivost, blagost, odvažnost i jakost u teškim časovima.

Iz tog neizmjerno bogatog unutarnjeg života proističu sve Njegove misli, djela i riječi, osobito iz ljubavi, koja je kraljica sviju kreposti. Iz tog najnutarnijeg osvjedočenja sišao je s neba i postao čovjekom, provodio je život siromaštva i poslušnosti, neumorno je kroz tri godine djelovao među ljudima da ih spasi za nebo; umro je na križu i uzašao na nebo, da nam pošalje Duha Svetoga i ostao je među nama u Presv.Oltarskom Sakramentu. Sve te izljeve ljubavi Presv.Srca Isusova slavimo danas kao jedan poseban blagdan. Ono je izvor svih velikih djela, što ih je Isus učinio, a koje smo tijekom crkvene godine svečano slavili. Današnji je blagdan opomena za sveti unutarnji život, iz koga sama od sebe proizlaze ostala dobra i plemenita vanjska djela.

+

ULAZNA PJESMA upozorava na najnutarnije misli otkupiteljeva života: sve Njegove misli i želje neprestano idu za tim, da spasi sve ljude za vječnu sreću. "Misli srca njegova od koljena do koljena, da izbavi duše njihove od smrti i da ih nahrani u doba gladi". To posljednje je Gospodin učinio ustanovom Presv.Olt.Sakramenta. Blagdan Srca Isusova nadovezuje se neposredno na osminu Tijelova. U svetohraništu kuca živo srce Našega Spasitelja. Kako lijepo ovaj blagdan pristaje u ovo vrijeme crkvene godine!

MOLITVA nam ponajprije stavlja pred oči sliku Srca Isusova: Spasitelj visi na križu. Njegovo je Srce otvoreno.

Ono je radi naših grijeha izranjeno i otvoreno. Iz njega teče voda i krv, simbol neizmjernog blaga milosti, koje nam preljubezno Njegovo Srce dijeli po zaslugama svoje smrti na križu. Kao protudar s naše strane traži se potpuno predanje u ljubavi i zadovoljštini. Predanje u ljubavi znači posvetiti čitavo svoje biće sa svim svojim silama i sposobnostima Isusu Njemu sve predajemo. Neka On čini s nama sve što želi Njegova sveta volja. Isus je sam rekao:"Tko ima moje zapovijedi i drži ih, on je onaj, koji me ljubi!"(Iv.14,21) Zato "svladavajmo svoja, obuzdavajmo i svoje nedužne radosti. Odijelimo se u svojoj duši, a koliko to dopušta zvanje, i izvana od stvorenja. Sjedinimo svoju volju u savršenoj jednostavnosti s onim, što se Bogu dopada. Sretnih nas, ako On svojom ljubavlju rani našu dušu, da izgubi svaki ukus za ono, što nije On!"(Baur)

Gdje je prava ljubav, ondje sama od sebe dolazi i zadovoljština. Bole nas naši grijesi kao i grijesi drugih ljudi, jer su oni upereni protiv Isusa i uzrok su Isusovog novog trpljenja. Od svega nam je srca žao, što tako mnogi o njemu ništa ne znaju, ili ne će znati. Tim više nastojmo barem mi biti mu vjerni. U tom duhu prihvatimo svaku žrtvu, koju nam život donese. Prava pobožnost prema Srcu Isusovu nije nešto sladunjavo. Po njoj se čovjek odgaja, da odvažno nosi svoj križ.

Iz POSLANICE sv. Pavla prosijeva vatrena ljubav prema Srcu Isusovu. Taj čovjek velikih djela ne stidi se otvoreno priznati svoju veliku i nježnu ljubav prema Isusovom Srcu. Što više, on ističe, da mu je naloženo, da "neistraživo bogatvostvo Kristovo" naviješta cijelomu svijetu, bogatstvo, koje prostiče iz Srca Isusova, a koje se sastoji u tom, da postanemo članovi Njegova otajstvenoga tijela i na taj način stečemo sudioništvo u Njegovom božanskom životu već ovdje na zemlji, a onda i pravo na sudioništvo vječne sreće u nebu. To je ono, što apostol na kraju govori: nepojmljiva je "širina i dužina i visina i dubina ljubavi Kristove, koja nadilazi svako poznanje". Odatle i opomena:"Krist neka vjerom stanuje u vašim srcima, da budete u ljubavi ukorjenjeni i utemeljeni".

Oduševljeni izvaredno dubokim apostolskim riječima podižemo svoje oči prema presv.Srcu Isusovom i pjevamo u PJESMI NA STEPENICAMA zanosni himan:"Dobar je i pravedan Gospodin...On vodi smjerne pravo i blage uči svojim putovima!" Kao odgovor na to čujemo poziv iz Srca Isusova:"Učite se od mene, jer sam blaga i ponizna srca i naći ćete mir dušama svojim!" Dok se u ostalim misnim obrascima najviše govori samo o ljubavi, ovdje se slave i druge kreposti Presvetog Srca: pravednost, blagost, poniznost...Srce je Isusovo izvor svake kreposti.

EVANĐELJE nas vodi izvoru pobožnosti Srcu Isusovu. Sv. Ivan apostol kao očevidac nam pripovijeda, kako je Srce Isusovo - tjelesno je srce Spasiteljevo predmet našeg štovanja - na križu bilo probodeno. Krv i voda, koja je iz njega potekla, simbol je euharistije, krštenja i drugih milosti, koje se od tada u preobilju izlijevaju na zemlju i ljude na njihov spas.

U PJESMI NA PRIKAZANJE sam nas Spasitelj poziva, da Mu dajemo zadovoljštinu. O tom je već bila riječ u Molitvi! U premnogim pogrdama i trpljenju, koje nezahvalni ljudi nanose Njegovom Presv.Srcu, On traži duše, koje će imati "smilovanje s njime i koje bi Ga tješile", ali ih ne nalazi. Evo nas, Spasitelju, nas koji smo spremni, da Te tješimo kao nekoć anđeo u Getsemanskom vrtu.

Srce je Isusovo na križu bilo otvoreno, da se "na nas izlije struja milosrđa i dobrote" (predslovlje). Sada se kod svete Mise opet na nas izlijeva ta struja božanskih milosti. U svetoj pretvorbi i sv.pričesti crpimo na tim izvorima milosti. Na to nas podsjeća PRIČESNA:"Jedan je vojnik kopljem otvorio njegova rebra i odmah poteče krv i voda". Na kraju usrdno molimo Gospodina:"U ranu svog Srca zakloni me (i ne daj da ikada ostavim Te)! Rasplamti dušu mi božanskom ljubavi, o Kralju mog Srca, o Isuse!"

"Tamo traži zauvijek svoje utočište i pobožno mjesto mira"(predslovlje).

M. Premm

---

5. Oporuka napisana krvlju

U nekoj sam staroj knjizi čitao ovu priču:

Moćni i ugledni kraljević imao je roba. Iako mu on nije uvijek bio vjeran niti mu revno služio, ipak ga je kraljević veoma ljubio. Posebno je bio drag njegovom srcu. Ljubio ga je više, nego bi mu to savjetovala ljudska mudrost. Princ nije bio star, ali smrtno oboli. Znao je, da mora u svojim najljepšim godinama umrijeti. Na samrti pozove još jednom k sebi svoga roba i otkrije mu svoju posljednju volju: poklanja mu slobodu! I ne samo to, nego mu ostavlja kao baštinu svoj cijeli dvorac. Da mu poslije ljudi vjeruju, otvori svoje žile i svojom krvlju napiše svoju oporuku, kojom svoga dosadanjeg roba postavlja za baštinika čitavog svog imanja. Kraljević doskora umre, jer je previše iskrvario.

Iza njegove smrti rob dokumenat svima i svi su vidjeli da je ispravan i da ga je kraljević napisao svojom

vlastitom krvlju. Htjeli ne htjeli, morali su pokloniti tom robu slobodu i postaviti ga za gospodara čitavog kraljevićevog dvorca.

Draga djeco! Vi sigurno mislite, da je to samo jedna priča i da se to nikada nije moglo dogoditi. Cıne! To se doslovce dogodilo. Zapisano je to u knjizi svetog Pisma. Jednom prije 2o stoljeća živio je kraljev Sin Isus Krist, koji je veoma ljubio jadne ljude, koji su bili robovi đavla. Umro je mlad, u svojoj 33. godini. Svojom je vlastitom krvlju ispisao dragocjenu povelju, kojom je svima nama pribavio slobodu djece Božje i učinio nas baštinicima nebeskog kraljevstva. Kolike li ljubavi! Njegovom smo smrću otkupljeni i spašeni!

Možete li shvatiti, kolika je bila ljubav Spasiteljeva Srca, kad nas je obasipala tolikim dobrima? Ako samo malo otvorimo evanđelje, uvjerit ćemo se sa svake stranice, da je Presv.Srce Isusovo bilo puno ljubavi, smilovanja i milosrđa za sve ljude, a napose za one, koji su bili siromašni, bolesni i griješni. Njima je poklanjao najviše pažnje i ljubavi. Njihove je boli i nevolje ublaživao i pomagao im nositi njihov životni križ.

Jest, kao što majka ljubi svoga jedinca, isto tako i Spasitelj ljubi svakoga od nas. Ima svakoga od nas nosi duboko upisano u svom srcu. Na svakoga misli, o svakome vodi računa. Svakome poklanja svoju ljubav. Pa makar koja naša duša bila slična razvaljenom Jeruzalemu, makar tko od nas stoput zavrijedio, da bude odbačen, Srce Isusovo još je za nj širom otvoreno, samo ako mu se s pouzdanjem približi.

Zato se nikada ne smijemo bojati svoga Spasitelja. To Njega veoma boli i žalosti. Pa iako smo možda u grijesima, ne smijemo sumnjati, da će nam On oprostiti,ako Ga iskreno zamolimo. Zar smije bolesnik bježati i bojati se liječnika? Isto tako i onaj, koji ima grijeh na duši, mora što prije skrušen i raskajan pasti na Srce Spasiteljevo i On će mu oprostiti. Tada će Spasitelj uančiti svakoga od nas, da bježimo od grijeha i mrzimo ga iz sve duše. On u duši nosi neizmjernu puninu svih milosti i nebeskih darova. On nas potiče, da budemo čisti i da se klonimo grijeha. Svojom nas ljubavlju potiče, da budemo jaki i neumorni u njegovoj ljubavi. Zato sve svoje pouzdanje stavimo u svog božanskog Spasitelja. To On zaslužuje. To Njega veseli, a to usrećuje i tvoju dušu. No Isus ipak jedno traži od svakog djeteta, koje Ga ljubi. On traži srce takvog djeteta. Traži da Mu takvo dijete pokloni svoje srce. On time želi reći, da hoće našu ljubav i to takvu, kojom ćemo Isusa ljubiti više, nego sve drugo. Ako se radi o Isusu, onda je On prvi, a sve ostalo dolazi na red tek iza Njega. To znači ljubiti Isusa. To znači Isusu pokloniti svoje srce.

U dalekoj je Kini, gdje ima mnogo pogana, bio godine 1900. veliki progon kršćana. Pogani su bez milosrđa ubijali svakoga, koji je bio kršćanin. Jednog su dana došli poganski vojnici u sirotište, gdje se nalazilo oko osamdesetoro djece, koja su sva bila već pokrštena. Većina je od njih već bila i na prvoj sv. Pričesti. Vojnici su svu djecu stjerali u vrt. Tada je jedan od vojnika progovorio djeci: "Ako sada ponovo počastite naše poganske bogove i otpadnete od kršćanstva, dobit ćete lijepa odijela i igračke. Ali ako i dalje ostanete kršćani, svi ćete redom biti ubijeni!" Tada je ustala jedna četrnaestgodišnja djevojčica i odgovori vojniku: "Mi smo kod svetog krštenja i kod svoje prve svete Pričesti obećali, da ljubimo Isusa. Mi ćemo i održati svoje obećanje. Pa ako nas i ubijete, doći ćemo našem Isusu!" Na to su i sva ostala djeca povikala: "Mi ljubimo Isusa!" Vojnici su se razbjesnili, izvukli mačeve i pobili svu djecu...

Spasitelj doduše ne traži od vas junaštvo ovakve djece daleke Kine. No svaki puta kad molite "Isuse blaga i ponizna srca, učini naše srce po Srcu svome!", znajte, da to ne ćete nikada postići bez muke i marljivog nastojanja. Nosite u svom srcu Spasitelja, pa će i On vas nositi u svome.

Mi ćemo nastojati, da naša srca budu sto sličnija Srcu Isusovu. Ponudit ćemo progonjenom i odbačenom Isusu, koga svijet ne voli, svoja srca, da On u njima nađe miran zaklon i utočište. To ćemo postići najbolje na taj način, da što češće primamo svetu Pričest. Nemojte uskratiti Spasitelju mjesto u svom srcu. Budite uvijek dobra, poslušna, čedna i pristojna djeca, pa ćete uvijek biti najdraža Božanskom Srcu Isusovu. Amen.

III. NEDJELJA PO DUHOVIMA

1. Homilija

Opet promatramo Božanskog Spasitelja kako prolazi zemljom čineći dobro. Mnoštvo naroda hrli k Njemu sa svih strana, tiskaju se oko Njega ljudi svih staleža, a napose oni omraženih carinika i grješnika. Što je njih magnetskom snagom privuklo Spasitelju? Tjerala ih je k Njemu njihova bjeda i nevolja. Njegova pak blagost i dobrota nije ih odbila od Njega, nego ih je još više privlačila.

To je njih ganulo, a dira i nas tako, da Gospodinu u čast možemo reći:"Ovaj prima grješnike!" Ali tada se našlo mnogo onih, koji su mu to zamjerili i krivo tumačili. Oni su podrugljivim tonom govorili:"Ovaj prima grješnike i jede s njima!"Takovi ljudi osuđuju, što se Isus druži s grješnicima, jer ništa ne znaju o traženju zalutalih i spasavanju izgubljenih. Oni uopće ne poznaju ljudske duše.

Spasitelj prima i te siromašne grješnike, koji se smatraju pravednima i rugaju Mu se. On pruža svima, caricima i grješnicima, farizejima i književnicima, duhovnu hranu u lijepoj prispodobi današnjeg evanđelja. Zato ćemo promotriti i razmišljati o velikoj vrijednosti ljudske duše, jer

nju izgubiti, Spasitelju je najveća bol,
nju tražiti, Spasitelju je najveća briga,
nju naći, Spasitelju je najveća radost.

Ako želimo znati, koja je vrijednost ljudske duše, tada pripazimo što ona vrijedi u Spasiteljevim očima. To nam govori poredba današnjeg evanđelja.

Gledaj pastira, koji pase stotinu svojih ovaca na jednom proplanku. Pastir pomno bdije nad svojim stadom i sve ih drži na oku. Često ih broji da se uvjeri, da su sve na broju i da nijedna ne fali. Kad ih je opet prebrojavao, postao je nemiran, jer mu jedna fali. U svojoj tjeskobi jedva i misli na onih devedeset i devet: sve Njegove misli zaokuplja samo ona, koje nema. Taj ga gubitak boli. Još ga više uznemiruje opasnost, koja prijeti njegovoj izgubljenoj ovci.

Druga slika. Evo domaćice: deset drahmi sačinjava sav njezin imetak. Kad je jednog dana brojila svoje novce, opazi da joj manjka jedna drahma. Sigurno ju je izgubila. Žena je izgubila desetinu svoga imetka. Ona se više ne veseli. Jedino joj još preostaje, da misli na ono što je izgubila Taj se gubitak teško doima njezina srca.

Bol toga pastira i bol te žene slaba je slika boli

dobrog Pastira radi jedne izgubljene ovce, t.j. duše. Kad jedna duša teškim grijehom izgubi posvetnu milost, tada je gubitak tog skupocjenog blaga velika bol Srcu Spasiteljevu, koji je plakao nad tvrdokornim Jeruzalemom, koji je i Judi izdajniku govorio s najvešim bolom, koji je pod teškim bremenom križa sažaljevao Jeruzalemske žene i njihovu djecu. Tada je svojim suzama i vladanjem pokazao ono, što je riječima izrazio u ovim prispodobama: kako je za Nj najveća bol, ako se samo jedna duša izgubi.

A bol Spasiteljeva ne ostaje dokona, kao ni bol onog pastira ili one žene. Bolna savjest, da je jedna duša izgubljena, tjera Ga da je neumorno traži. Čim je pastir primjetio, da mu manjka jedna ovca, sprema se na put, da potraži izgubljeno. Ostavlja devedeset i devet ovaca na paši i polazi za zalutalom. Ide za njom kroz šume i polja, kroz oštro trnje i preko oštrih litica, posvud je traži... I onda je traži, kad već zapadaju zadnji sunčani traci i kad večer obavija prirodu svojom tamom počinka...

Žena koja je izgubila drahmu, pretražuje cijelu kuću. Zapalila je svijetlo i osvijetljuje i najtamnije kutove. Na kraju je uzela i metlu, i izmela sve od gora do dolje i traži dok konačno ne nađe svoju izgubljenu drahmu.

Isto tako radi i Božanski Spasitelj. Tako On traži izgubljenu dušu. Tako je tražio zalutale carinike i farizeje i grješnike. Tako je činio za svoga zemaljskog života, tako čini i danas. Onda ih je tražio na svojim putovanjima neumornim naučavanjem i djelovanjem, na križnom putu, u najtežim mukama i trpljenju, još i na samom križu svakom riječi, koju je izgovorio i svakom kapi krvi, koju je prolio. Tako On još i danas traži i doziva šapatom svoje milosti, glasom svoje Crkve, službom svojih svećenika, svojom velikosvećeničkom molitvom i žrtvom u nebeskoj slavi, u Presv. Oltarskom Sakramentu na zemlji. Kad On traži jednu izgubljenu dušu, kolka mora biti njezina vrijednost u Njegovim očima.

Što je veća bol nad gubitkom, što je više truda uloženo u traženje, to je veća radost, kad se izgubljeno opet pronađe. Našao sam! Tako kliče srce dobrog Pastira. Čim je našao izgubljenu ovcu, hrli prema njoj, oslobađa je trnja i uzima na svoja ramena. Ne kažnjava je, nego je na svojim ramenima nosi natrag u svoj dom. Doziva svoje susjede i prijatelje i govori im:"Radujte se i veselite sa mnom, jer sam našao izgubljenu ovcu." - Jednakom radošću kliče i žena, koja je pronašla izgubljenu drahmu. I ona mora svojim susjedama i prijateljicama saopćiti svoju radost:"Radujte se sa mnom, jer sam našla drahmu, koju sam bila izgubila!"

Tako je velika radost u nebu - kaže Spasitelj - radost kod anđela nad jednim grješnikom, koji čini pokoru.

Odakle ta radost? Ona izvire iz Srca samog Spasitelja. Našao sam! Tako kliče njegovo Božansko Srce, kad je jedan siromašni grijēšnik opet našao put k njegovom milosrdnom Srcu. No On mu ne govori teške riječi. On liječi njegove rane i nosi ga svojom milošću. On se u tolikoj mjeri raduje, što je opet pronašao izgubljenu dušu, da Njegova radost prelazi na nebeske anđele. Veća je radost i veselje nebeskih anđela nad jednim obraćenim grješnikom, nego nad devedeset i devet pravednika, kojima ne treba pokore.

To je vrijednost jedne duše, odvagnute vagom samog Spasitelja, odmjerene Njegovim bolima, popraćene Njegovom radošću. Farizeji i književnici nisu ni naslućivali tolike vrijednosti, koju ima duša u Spasiteljevim očima. Zato se oni niti ne raduju s nebeskim anđelima.

No zar su samo književnici i farizeji, koji ne poznaju vrijednosti ljudske duše? Zar se ne nađe takovih i među kršćanima? Ne ću govoriti o onima, koji ubijaju duše, koje savjest ni najmanje ne grize, ako svojom sablazni, svojim nepristojnim razgovorima i zlim primjerom zavode duše i strovaljuju ih u propast. Ne ću govoriti o nesavjesnim roditeljima, koji paze više na svaki dinar, nego na besmrtnu dušu svoga djeteta. Danas bih radije nešto rekao o tomu, kako ima mnogo onih, koji ne znaju cijeniti ni svoje vlastite duše.

Takvi ljudi sebi mnogo uobražuju, što jesu i što imaju. Oni čine sve, da što bolje izobraze svoju djecu. Naj brižljivije paze, da zdravlje njihovo ili njihove djece ne bude ugroženo. Svoje posjede brižno čuvaju neoštećenima. Ipak samo jedno potpuno zanemaruju, a to je njihova besmrtna duša. Za nju nemaju vremena. Na nju se uopće ni ne brinu. Što više, oni s njom i zlo postupaju, prodavaju je, gube i ubijaju!

Zar možda i mi pripadamo njima? Pitajmo se: da li naša duša još živi ili je već mrtva? Da li je u stanju milosti ili u stanju smrtnog grijeha? Ako je duša živa, tada je i dalje čuvaj u stanju posvetne milosti. Dajmo joj, što joj je potrebno,- svagdanji kruh dnevne molitve, počinak u nedjelju. Okupajmo je u milosnoj kupelji svete ispovijedi i nahranimo je anđeoskim kruhom u svetoj Pričesti. Neka i dalje bude ovca Kristova stada.- Ako je pak naša duša mrtva, u stanju teškoga grijeha? Iako je možda već dugo vremena mrtva i kao zaboravljena, postoji jedan, koji je nije zaboravio, koji se uvijek za nju brine i traži je - vječni Pastir, tvoj Gospodin i Spasitelj. Traži je također naša majka sveta Crkva. Nebeski anđeli s boli i žalošću gledaju na našu dušu, da li će se ona opet probuditi na novi život.

O čovječe, smiluj se svojoj siromašnoj duši, koja je mrtva! Razveseli Spasitelja i dopusti, da te nađe. Pribavi svetoj Crkvi ono veselje, s kojim se ništa na svijetu ne može mjeriti. Priušti također i svojoj vlastitoj duši onu neizrecivu radost, nezamjenjivu radost koju doživi, kad je po sakramentu pokore riješena teškog tereta grijeha. I onu radost, kad za Gospodinovim stolom opet blaguje Njegovo presveto Tijelo i pije Njegovu presvetu Krv. Jedino će na taj način i tvoja duša smjeti ući u vječnu radost i nepomućeni mir blaženstva.Amen!

LITERATURA: P.W.v.Keppler, Homilien und Predigten

---

2. Spasitelj grješnika

Svjedoci su Isusovog života često puta mogli vidjeti i uvjeriti se, da Božji putevi nisu ljudski putevi. Ljudi su to primjećivali, ali nisu tome pridavali neku posebnu važnost. Ali kad su Gospodina pastirski putevi vodili k samim carinicima, tada su se tome čudili i protiv toga prosvjedovali:"Zašto vaš učitelj jede s carinicima i grješnicima?" To nisu pitali sami farizeji, nego se čak i vjerni narod nije mogao s time složiti, da bi Isus, čisti i sveti Učitelj, mogao dolaziti tako blizu nečistim i grješnim carinicima.

Kolikogod je današnji čovjek ohladio prema mnogim vjerskim istinama, ipak je u svojoj duši sačuvao veliku potrebu čistoće. Radi toga je sklon, da i Boga veže nekom etiketom. Našem Bogu gradimo, koliko je to samo moguće, dostojan hram. Presveto zavijamo u zlato i najfiniju svilu. Pokaznice ukrašujemo draguljima. Pred Bogom uvijek stojimo sa strahopočitanjem. Zato napola svijesno napola nesvijesno očekujemo i od Boga, da i On sam nešto drži do sebe i ne druži se s grješnicima, zlim ljudima i zlim poslovima.

No gle, Spasitelj sjedi usred carinika i farizeja i s njima prijateljski razgovara. Drugi puta vidimo, gdje javna grješnica sjedi do Njegovih nogu, On s njome prijateljski postupa i podiže je dobrostivim riječima:"Tvoji grijesi su ti oprošteni. Idi u miru i ne griješi više!"(L.7, 14). I opet drugi puta žena uhvaćena u preljubu stoji pred kamenjem pravednosti i smrti (Iv.8,7). Isus je medjutim izrekao gotovo nevjerojatne riječi, koje pomalo bune čovjekovu nutrinju: draži su Mu carinici i farizeji. Čini se kao

da je opravdan prigovor, da prima grješnike i jede s njima!

Pa još i danas! Zar ne dolazi često puta, doduše nevidljivo, Gospodin u kuće ljudi bez savjesti, u kuće grješnika i blagosliva ih. Blagosliva ih gotovo svime, što njihovo srce može poželjeti: zdravljem i veselom ćudi i svim drugim Božjim obiljem. I zar se ne dogodi po koji puta o Uskrsu, da jedan od takvih izgubljenih ljudi klekne pred Isusove noge možda i za dugih godina ravnodušnosti i sluša, kako Gospodin nad njegovom raskajanom dušom govori riječi pomirenja, oproštenja i ljubavi...

Što da kažemo na to? Gospodine, zašto jedeš s grješnicima i carinicima? Zašto često puta obasipavaš upravo one najgore svakim blagoslovom ove zemlje, a svoje vjerne puštaš da gladuju? Zašto često puta daješ svoju utjehu onima, koji su proigrali svoju mladost i mogu ti donijeti samo uvelu starost, a svoju djecu, koja su ti tako vjerno služila čitavog svog života, ostavljaš u suši duhovne bijede? Zašto, o Gospodine? - "Jer će u nebu biti veća radost nad jednim grješnikom, koji se obrati i čini pokoru, nego nad devedeset i devet pravednika, kojima ne treba pokore".

Kod toga ostajemo. Naš Bog revnuje za spas duša. Gdje naiđe na grijeh, okorjelost, prkos i poroke, onamo znade doći kao vatra koja sve uništava. Zar nije cijelo čovječanstvo potopio u valovima općeg potopa? Zar nije nekoć iznenadnom smrću kaznio Ananiju i Safiru? Zar nije čitav narod protjerao u progonstvo i bijedu, kad su Židovi odbacili Isusa? Zar nije Herodu kao i svima, koji su prije i poslije njega to zaslužili, dao da na vlastitom tijelu osjete prokletstvo grijeha, pohlepe, nečistoće i besavjesnosti?

Ali gdje se god ruke raskajanom molitvom dignu i zamole iz dubine skrušenog srca: "Smiluj mi se, Bože!", ondje Gospodin zastaje i govori: "Milosrđe hoću, a ne žrtvu!" (Mt.9,13) Samo tako možemo donekle protumačiti zagonetku sudbine pojedinih ljudi kao i sudbine pojedinih naroda. Rjeđe susrećemo pravednički gnjev osvete Božje, a često očinsku ljubav, koja nastoji izgubljenu i zalutalu djecu opet privesti na pravi put. Samo tako možemo shvatiti i samog Spasitelja. On mora ostati "Spasitelj grješnika", ili će nam uvijek ostati nerazumljiv. Čitav Njegov život od one svete noći, kad se u siromaštvu rodio, pa do groba, bogata je, krvlju i znojem ispisana ilustracija njegovih riječi: "Ne trebaju zdravi liječnika, nego bolesni...jer ne dođoh da zovem pravednike, nego grješnike"(Mt.,9,12,13).

Hoćemo li i dalje uzbuđeno postavljati svoj "Zašto"? Ili hoće li naše oko biti zavidno, što je naš Bog dobar? Ako naš Bog neprestano prolazi među grješnicima svojim

blagoslovom, On unatoč toga ostaje čisti Bog, sveti i nepodmitljivi Bog. On ne će po grješnicima i sam postati grješnik, nego će oni po Njemu postati pravedni. Zar nam nije očiti primjer carinika i grješnika Mateja? Isus ga je nagovorio:"Slijedi me!" I gle, Matej je ustao i pošao za njim. I odtada je carinik postao izabrani Gospodinov apostol, evanđelista i mučenik. Nemojmo stoga biti u tolikoj mjeri tvrdi i prestrogi kritičari u svojim sudovima stvarnoj i tobožnjoj djeci grijeha, njihovoj stvarnoj ili prividnoj sreći. To je Božji postupak! A Bog ne će smrti grješnika, nego da se obrate i žive.

Mislim da bismo se svi mi mnogo puta više morali radovati tome, što je naš Bog prijatelj grješnika. Tko bi naime od nas mogao reći, da je bez grijeha! Tko bi to rekao, pripadao bi k onim "pravednicima", nad kojima se Gospodin zgrozio i nije ih pozvao. Naša je najveća krepost još uvijek poniznost, po kojoj smo svijesni svoga siromaštva. Najviše smo zaboravili rečenicu, koja je zalog našeg vječnog blaženstva, a glasi:"Oholima se Bog protivi, a poniznima daje svoju milost!"(Jakov,4,6). To neka napose duboko upišu u svoju dušu oni, koji unatoč časne borbe teško dolaze do savršenosti. Možda im je mnogo bolje u poniznosti biti grješnik, nego se u oholosti smatrati pravednikom.

U našem narodu ima mnogo naše braće, na koje možemo misliti samo s boljum u duši. Ne pitamo ovdje, zašto Gospodin trpi grijeh, nego ćemo nastojati molitvom svojom pomoći jadnim grješnicima, da se vrate na prave puteve i dospiju natrag u Isusov ovčinjak.

Svi oni, koji imadu mnogo posla s grješnicima, neka ne zaborave Spasiteljev primjer. On nije grješnike izbjegavao. Nije prema njima bio tvrd i neumoljiv. Nije s njima oštro postupao, nego je išao za njima dobrotom, koja sve osvaja. Činimo i mi isto tako! Budimo i mi drugima vodiči i spasitelji, kao što je i Isus naš vođa i Spasitelj.Amen.

LITERATURA:R.Linhardt, Feurige Wolke

3. Milosrđe koje traži izgubljeno

Današnje evanđelje iznosi dvije prispodobe: jednu o izgubljenoj ovci, a drugu o izgubljenoj drahmi. Te su prispodobe Isusov snažan odgovor na prigovore njegovih židovskih protivnika: zašto opći s carinicima i farizejima? Zašto rado gleda njihovo približavanje? Istina, česti saobraćaj s javnim grješnicima mogao bi biti na sablazan, kad bi to značilo, da se ništa ne drži do grijeha. Uvijek se u prvom redu radi o motivu, radi koga čovjek zalazi u takvo društvo. Ne bi trebalo ni dokazivati, da Krist nije na laku ruku smatrao grijeh, kad se radi njega dao raspeti na križ. Upravo radi toga, jer je u grijehu gledao najveće zlo, puštao je k sebi grješnike. On je, kako je i sam kazao, došao "da potraži i spasi, što je izgubljeno!" Tu se pokazuje dubok jaz, koji Ga je dijelio od farizeja. Oni su u tolikoj mjeri prezirali grješnike, da su prigodom susreta s njima pribrali svoje haljine, da se njihovi skutovi ne bi bilo koga od njih dotakli. Njima je vječna sudbina njihove subraće bila posve sporedna. Zato nisu nikako mogli shvatiti Isusovo držanje niti razumjeti smisao Njegovih riječi: "Ne trebaju zdravi liječnika, nego bolesni". Sigurno da liječnik ne smatra svaku bolest bezazlenom, ali on ide najprije onima, koji su najteže bolesni. Što je tjeralo Spasitelja, da bude veliki liječnik ljudi, prosijeva iz Njegovih riječi: "Idite i pamtite, što znači: Milosrđe hoću, a ne žrtvu, jer ne dođoh, da zovem pravednike, nego grješnike" (Mt. 9,13).

O tom milosrđu govore obje današnje prispodobe. Evanđelista Luka nadodaje još i treću, koja je ugođena istim tonom: o izgubljenom sinu. Te tri prispodobe pjevaju, vele, pjesmu Božjem milosrđu. Kako je ta pjesma draga i utješna čovječanstvu, koje tišti teška savjest krivnje. Kad se ljubav namjeri na nevolju, ona se pretvara u milosrđe. A nijedan čovjek pod vidom vječnosti ne može zapasti u dublju nevolju, nego kad počini svojevoljni smrtni grijeh. Tada luta kao ovca pobjegla iz tora u pustinju, gdje nema puteva. Ali on ne smije ostati na stranputici, ne smije biti izgubljen. Božja se ljubav pretvara u očinsko milosrđe, koje ne čeka da grješnik sam od sebe smogne snage za povratak, nego polazi za izgubljenim i traži ga. To je milosrđe neizmjerno veliko tim više, što je čovjek sam kriv svakoj svojoj grješnoj nevolji.

Različit je način, kojim Bog traži grješnog čovjeka. Nekada to čini neposrednim nagovorom, poticajem i unutrašnjim rasvijetljenjem. Nekada riječju ili primjerom koga čovjeka ili pak potresnim riječima propovjednika ili kakvom dobrom knjigom. Nekad Bog pripušta posebne doživljaje, koji grješnika snažno potresu i dozovu k sebi. Nekada Bog s mnogo strpljivosti čeka na dušu grješnika, kao što je čekao mladog Augusti-

na. Drugi puta opet snažno odjednom zahvati dušu grješnika, kao što je to učinio s dušom Savla pred Damaskom. Ima mnogo stvari, koje čovjek ne smatra milošću, možda u njima gleda i nesreću, a bila je to milost puna milosrđa, koja poziva na povratak u Očev dom. Milost koja pomaže, da se čovjek uzmogne povratiti. Bila je to milost Onoga, koji je rekao:"Nije mi milo, da umre bezbožnik, nego da se vrati bezbožnik sa svoga puta i da živi"(Ezek.33,11).

Dakako da i sam grješnik mora nešto učiniti sa svoje strane. On se mora dati pronaći i poslušati Božji zov. Pravednost traži, da se čovjek posve odvrati od grijeha. Ovca, koja gladna luta pustinjom, mora ponajprije biti svjesna svoje nevolje. Mora u sebi nositi čežnju za povratkom u tor. Mora nastojati pronaći put, koji je onamo vodi. Tek tada joj je pastir blizu, tada je uzima na svoja ramena i nosi je natrag svojoj kući.

Isto tako mora i čovjek ponajprije biti svjestan svoje bjede, u koju je radi grijeha zapao. Mora okajavati svoj grijeh i tražiti oproštenje. Tada zašuti Božja pravednost, a počinje govoriti Božja ljubav. Tada Božanski dobri Pastir širom raširenih ruku stoji pred grješnikom spreman, da ga u svoj radosti natrag ponese u zajednicu svoje milosti. Njegova je radost tolika, da odmah poziva cijelo nebo, da s njim podijeli svoju pastirsku radost. On se u nekom smislu više raduje povratku jednog grješnika, nego vjernosti dobrih ljudi. Kod ovih to znači samo nastavljanje života, a kod grješnika to znači uskrsnuće od smrti na novi život.

Današnja nedjelja leži u osmini blagdana Srca Isusova. Isus nije mogao izrazitije iznijeti misli i osjećaje svoga Srca, nego je to učinio u prispodobama o izgubljenoj ovci i izgubljenoj drahmi. One nam pokazuju, da je Spasitelj milosrdan prema svakom grješniku. Za Njega ljudi u Njegovom kraljevstvu nisu samo masa, u kojoj se ne gleda na pojedinca. On izričito naglašuje, da pastir u slučaju potrebe napušta cijelo stado i polazi za jednom izgubljenom ovcom. U tom leži duboka utjeha za svakoga od nas. Nijedan čovjek nije zapušten u grješnoj nevolji. Nikoga Spasitelj ne odbacuje, doklegod živi. Nikome nije uskraćena milost, koja mu pomaže da se pokaje i obrati. Duša je svakog pojedinog čovjeka Spasitelju dragocjena. Zato nikada ne smijemo zdvajati, pa ni onda, kad bi možda bili daleko od Boga, ili nam je već blizu smrt.

Kako je to utješno! Ali u tome je i opomena, koja se tiče našeg stava prema našoj subraći ljudima. Kako smo brzo skloni da preziremo druge koji žive u grijehu! U svima nama se krije ponešto farizejske oholosti. Smijemo li nekoga prezirati, prema kome Božanski Spasitelj pokazuje svoje milosrđe i ljubav? Ne moramo li se mnogo više truditi oko toga,

, da sve više svoje misli i svoju volju uskladimo s Njegovom! Djela duhovnog milosrđa na višem su stupnju od djelâ tjelesnog milosrđa. No nijedno od tih djelâ nije veće pred Bogom, nego djelotvorna pomoć, kojom grješniku pomognemo, da nađe put obraćenju. Što bismo i mogli bolje i više učiniti, nego da budemo sredstvo Spasiteljeve milosrdne ljubavi. Zato što češće dušom i srcem molimo: Učini srce moje po Srcu svojem i usrdno molimo za obraćenje grješnika. Amen.

LITERATURA: H. Fassbinder, Säman Gottes

---

4. Radujte se, jer sam našao izgubljenu ovcu

To je središnja misao današnje nedjelje. Također i na drugu nedjelju po Uskrsu slavimo Krista kao dobrog Pastira, koji svoj život polaže za svoje ovce. Danas stoji pred nama s izgubljenom ovcom na vlastitim ramenima. To napose lijepo pristaje na nedjelju u osmini Srca Isusova! Krist je pun dobrote i ljubavi prema siromašnim grješnicima. Slika dobrog Pastira je zapravo tako reći slika Srca Isusova prvih kršćana. Često je puta nalazimo urezanu na zidovima katakombi. Pastir nosi na svojim ramenima izgubljenu ovcu, koju je opet pronašao. Ona se je priljubila oko njegova vrata... Ta se slika ne tiče samo kršćana, koji su iza svetog krštenja sagriješili, nego svakog čovjeka, jer je čitavo čovječanstvo u Adamu sagriješilo i više nije moglo vlastitim snagama doći u nebo. Ono je bilo slično ovci, koja više nije znala puta u Božji tor. Tada se smilovao Božji Sin i sišao je na pustu zemlju, da istrgne ovcu iz pandža vuka. Kroz 33 je godine neumorno tražio ono, što je bilo izgubljeno. To Ga najposlije stajalo i vlastitog života: "Dobar pastir daje život svoj za svoje ovce!" Po svetom krštenju čovjek ponovo postaje ovcom, koju je našao dobri Pastir. On je sada vodi na zdravu pašu. Hrani je svojim tijelom i poji svojom krvi. Zato govori sv. Petar svima kršćanima: "Bijaste kao izgubljene ovce, ali sad se obratiste k pastiru i nadstojniku duša svojih!" (1. Petr. 2,25) Na poseban način to vrijedi za kršćanina, koji je iza krštenja pao u teški grijeh, pa se po sakramentu pokore vraća natrag svom Spasitelju.

+

Kod sv. se Mise osjećamo i mi sami u najdubljoj poniznosti kao izgubljene ovce. U tom uvjerenju podižemo svoje oči prema svetohraništu, gdje se nalazi naš dobri Pastir, i govorimo Mu riječima Ulazne pjesme: "Pogledaj me i smiluj se

na me, jer sam osamljen i ubog. Vidi poniženje moje i muku moju i oprosti mi grijehe moje! K Tebi, Gospodine, podižem dušu svoju, Bože moj, u Tebe se uzdam, ne daj da se zastidim" Smiluj nam se, Gospodine. Istim smo raspoloženjem molili Confiteor.

U SLAVI se također ističe taj prosbeni motiv dobrom pastiru: "Koji uzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se... primi molitvu našu. Koji sjediš s desne Ocu, smiluj nam se, jer Ti si sam svet...", a mi to nismo nikako.

Ista je naša molitva, ako bacimo svoj pogled na vlastitu prošlost. Ako se zagledamo u budućnost, neka strepnja i bojazan obuzima našu dušu. Iako smo sada u stanju milosti, ipak nas teški grijeh može odijeliti od dobrog Pastira. Zato naša današnja MOLITVA glasi: "Zaštitniče onima, koji se u te uzdaju, bez kojega ništa nije krepko, ništa sveto, umnoži nad nama milosrđe svoje, da pod tvojom upravom i pod tvojim vođenjem tako prođemo kroz dobra vremenita, da ne izgubimo vječna".

U POSLANICI nas kao ovčice Kristova stada zastrašuje rika lava, koji obilazi tražeći koga da proždre. Tako nam govori sv.Petar, zamjenik dobrog Pastira. I taj je apostol sam prije bio izgubljena ovca. Ali i on je sam na sebi osjetio nedokučivu dubinu Kristove ljubavi i dobrote dobrog Pastira. Zato nas on u isto vrijeme i tješi i opominje, da se previše ne plašimo: "Svu svoju brigu bacite na Njega, jer se on brine za vas...On će vas...okrijepiti!" Ako se odazovemo milosnim pozivima Dobrog Pastira, možemo Mu ostati vjerni do smrti. Koji je duboko ukorjenjen u vjeri i ljubavi, ne pozna zapravo druge brige, nego da svakog časa čini ono, što od njega Bog hoće. Za sve će se drugo pobrinuti sam Bog. To su najsretniji ljudi, koji sve, što im se događa u životu, prepuštaju posve Bogu.

Tako je već i izgubljena ovca, koja se čas prije tužila, ispunjena odvažnošću i pouzdanjem. To nam potvrđuje i PJESMA NA STEPENICAMA: "Kad vikah ka Gospodu, usliši glas moj od onih, koji se približuju meni.Aleluja! Bog je pravedan sudac, jak i strpljiv". On će mi dati snage, da kušnje junački podnesem.

U EVANĐELJU slušamo glas samog Dobrog Pastira. To je zaista vesela vijest. Njegovo Srce, ispunjeno nedokučivom ljubavlju prema siromašnim grješnicima, progovara u dvije prispodobe. U jednoj uspoređuje samog sebe sa dobrim pastirom, koji ide za izgubljenom ovcom. Kad ju je pronašao, oslobađa je svojom rukom iz trnja, uzima je na svoja ramena i nosi je, iako je sam umoran od duga puta. Nosi je kao dragi i slatki teret. Kod kuće je pozvao sve svoje prijatelje: "Radujte se sa mnom, jer sam našao svoju izgubljenu

ovcu". U svi se radi toga vesele s Dobrim Pastirom: "U nebu će biti veća radost za jednog grješnika, koji čini pokoru, nego za devedeset i devet pravednika, kojima ne treba pokore!" Da se ta rečenica ne nalazi u Svetom Pismu i da je sam Krist nije izrekao, mi se sami ne bismo usudili kazati nešto takvo. O neiscrpive ljubavi Presvetog Srca Isusova prema nama grješnicima! Koliko nas to sokoli i diže!

No, Isus nije samo riječima isticao svoju veliku ljubav prema grješnicima, nego je to i djelom pokazao u svojim susretima s carinicima, koji su ono vrijeme slovili kao utjelovljeni veliki grješnici. Pokazao je svoju ljubav prema ženi preljubnici, prema Samaritanki, a napose prema Magdaleni, koja je u gradu bila poznata kao javna grješnica. Može netko tovariti na svoju dušu jedan grijeh za drugim, može ta gomila biti veoma velika, ali ako se u duši raskaje, požali svoje grijehe, Krist ga pun oproštajne ljubavi podiže na svoja ramena i prigrljuje na svoje Srce.

Prepuni zahvalnosti radi tolike nečuvene ljubavi pjevamo u PJESMI NA PRIKAZANJE: "Neka se uzdaju u Tebe svi, , koji poznaju ime Tvoje...jer ne ostavljaš onih, koji Te traže. Pjevajte Gospodu!" Još i danas ide Krist za izgubljenim ovcama.

U pretvorbi se Krist pojavljuje među nama, da obnovi žrtvu svog života za nas, svoje ovce. U svetoj Pričesti Spasitelj opetuje ono, što su Mu nekoć predbacivali farizeji: Blaguje s grješnicima!" Još više! Uzima nas kao izgubljene ovce na svoja ramena i sjedinjuje se s nama: "Tko jede mene, ostaje u meni i ja u njemu". Anđeli Božji, koji ne mogu primati svete Pričesti, dive se tolikoj neizmjernoj ljubavi. Oni se, kako govori PRIČESNA, raduju radi jednog grješnika, koji čini pokoru.

Povratit ćemo se svojim svagdanjim poslovima s tom divnom slikom Dobrog Pastira prepuni sreće i utjehe.

A m e n !

M. Premm

5. Običaj se svladava običajem

Jednog je dana umro od difterije dražestan dječak iz neke brojne obitelji. Na njegovom je sprovodu jedan od prisutnih rekao: "To je samo jedno dijete! Još ih je dosta ostalo roditeljima!" Zar nisu to tvrde riječi čovjeka koji nema srca? I najmanji ljudski život ima vrijednost veliku u Božjim očima. Što dragi Bog misli o vrijednosti jedne duše, rekao nam je Isus u prispodobi o izgubljenoj ovci. Kao što pastir neumorno traži izgubljenu ovcu i ne će nikako da je ostavi, jednako je tako i duša svakog djeteta posebno draga Spasitelju. Njemu bi bila najveća žalost i bol, kad bi samo jednu od ovih izgubio. Sveti Karlo Boromejski je jednom rekao: "Jedna je jedina duša dosta velika biskupija za svakog biskupa." Jedna je duša kraljevstvo vječnog trajanja, natopljeno Kristovom krvi, nakvašeno Njegovim suzama, stvoreno i otkupljeno naporom Njegove Božanske ljubavi. Mnogi državnici žrtvuju stotine tisuće ljudskih života, da osvoje komad zemlje. Crkva bi se radije odrekla svega blaga i svih kraljevstava nego da izgubi duše.

Ako je Spasitelju tako draga jedna jedina duša, zar onda i mi ne moramo iznad svega cijeniti i ljubiti svoju dušu i čuvati se, da je ne izgubimo! Danas ćemo sami sebi postaviti jedno pitanje: "Što nam je činiti, da ne siđemo s pravoga puta i da se ne izgubimo"?

Cestom je preletio u silnoj brzini konjanik. Pustio je uzde, a konj ga je nosio kamo je god htio. Jedan čovjek u brzini upita: "Kamo tako žurno?" Konjanik odgovori: "Toga ni ja sam ne znam! Pitajte konja!"

Koliko je ljudi slično spomenutom jahaču! Oni su se potpuno prepustili strastima da ih vode kamogod hoće. Oni više nisu svoji gospodari. Nemaju snage oprijeti se i suprotstaviti svojim neurednim željama i nagnućima. Ne mogu se ni najmanje svladati i zato ih razulareni konj neuredne nutrinje nosi kamo ga je volja.

Da li sada razumijemo, zašto su sveci pridavali tako veliku vrijednost svladavanju i žrtvi?

Neki roditelji donesu sv.Bernardu svoje dijete, da ga odgaja u kreposnom životu. Bernardo uzme dijete i obeća, da će sve učiniti, što bude mogao. Htio je da dijete odmah iz početka podvrgne jednoj kušnji. Uzeo je dvije zdjele i u njih zatvori jednu ptičicu. Dovede dječaka i reče mu, da nipošto ne otvara zdjele. Kad se Bernardo udaljio, kod malog je sve više rasla znatiželja. Razmišljao je: to je istina prva i lagana zapovijed, koju mi je dao moj učitelj, ali ja bih ipak najradije pogledao što se

unutra nalazi. On je mislio, da je unutra neko fino jelo. Zato otvori zdjelu, a ptičica slobodna odleprša. Taj dječak nije mogao svladati svoje znatiželje i zato ga je učitelj ponovo vratio roditeljima, jer nije mogao držati nijedne zapovijedi. Kako ja taj svetac smatrao važnim svladavanje u životu!

Već je sv.Augustin prije tisuću godina rekao: "Navika se pobjeđuje teškom borbom!" To me podsjeća na priču, kako je neki Egipćanin poklonio Aleksandru Velikom neobičnog psa. Rekao mu je, da je neustrašiv i da nema životinje, koju on ne bi napao. Aleksandar odmah zaželi iskušati svog psa. Dade pustiti najljućeg lava. Na najveće čudo svih pas se zaleti na lava i zarine svoje oštre zube u lavlje tijelo. Uzalud je bila svaka vika i batine: pas nije puštao lava. Odsjekli su mu jednu nogu, opet uzalud. Odsjekoše mu i glavu, ali je tijelo palo, a glava je i dalje ostala na lavu, jer su je držali oštri zubi.

Zar to nije lijepa slika zle navike, koja može u tolikoj mjeri ovladati čovjekom, da se je ne može otresti i osloboditi. Zla se navika najbolje izbija dobrim običajem i dobrom navikom.

Mali je četirigodišnji Emanuel imao lutku, kojom se najradije igrao. Jednog mu dana otac reče:"Da li bi ti Emanuele mogao iz ljubavi prema Isusu kome drugome pokloniti svoju lutku?" Mališ se najprije zbuni. Bilo mu je žao njegove omiljele igračke. No on je i Isusa ljubio, pa je iza kratke stanke odgovorio:"Mogao bih!" Tada otac postavi igračku na stol, kraj kojega je dječak svakog časa morao prolaziti i baciti svoje oko na igračku. To je potrajalo nekoliko dana. Tada ga otac opet upita:"Da li bi htio natrag svoju lutku?" Dječak je odgovorio:"Ne bih! Nikada ne uzimam natrag ono, što sam poklonio dragom Isusu!".

Taj je dječak poklonio čitavo svoje srce Isusu. On se odazvao Isusovu pozivu. Isto možete učiniti i vi, jer sve ovisi samo o dobroj volji. Proračunato je, da slikar, dok naslika jednu sliku, mora nekoliko tisuća puta povući kistom. Želimo li, da naša duša bude što ljepša Božja umjetnina, potrebno je da neumorno dodajemo jedan potez za drugim, jedno svladavanje za drugim, jednu žrtvicu za drugom, i tako će u nama nastati dobre navike, kojima ćemo svladavati sva zla nagnuća i sklonosti.

Na kraju prihvatimo savjet, koji nam daje jedna legenda sandwichkih otoka. Tamo je općenito uvjerenje, da snaga pobjeđenog neprijatelja prelazi na pobjednika. Zar to nije istina i kod nas? Kadgod nadvladamo koju napast, zlo nagnuće ili strast, mi smo svaki puta u svojoj duši jači i otporniji. Dalje nam je sve lakše boriti se. Sve čvršće držimo u svojim rukama uzde neurednih strasti.

Kad je general de Sonis 1857. vodio borbe u Africi, našao je na jednom kamenu, koji je poticao još iz rimskih vremena, urezane ove riječi:"O Kriste, zamijeni ovu zemlju, koju gledaju naše oči, svojim kraljevstvom!"

To isto molimo danas Isusa i mi. Isuse, zamijeni ovu zemlju sa svojim kraljevstvom. Daj nam, da boreći se i nadvladavajući svoje strasti i zle sklonosti zavrijedimo ući u obećanu zemlju i primiti vijenac slave, koji se daje samo pobjednicima. Amen!

LITERATURA:A.Filchner, Kommet Kinder Lauschet

IV- NEDJELJA PO DUHOVIMA

1. Mala homilija

J.1969.

Mnogima je poznat roman svjetskog glasa katoličkog poljskog pisca Henrika Sienkiewicsa QUO VADIS. Sadržaj je uzet iz života prvih kršćana. Dva su glavna lica: mlada krćšanka Ligija i njezin budući muž Vinicije. Kod prvog je susretavs njime Ligija htjela znati s kim ima posla, pa je zato za vrijeme razgovora u vrtu kao igrajući se nacrtala u pijesku na stazi ribu. Vinicije zapazi taj znak, ali mu nije razumio smisla. Po tom je Ligija saznala, da on nije kršćanin.

Isus je istom počeo svoje otkupiteljsko djelo. Nakon prvih čudesa u okolici Nazareta i u Kafarnaumu za Njim je stao grnuti silan svijet. Židovski je narod žedno upijao svaku Njegovu riječ o novom kraljevstvu. Bjednici svih kategorija krčili su kroz svjetinu sebi put do Njega, da Ga se dotaknu, da On na njih položi svoje ruke.

Ovaj je čas došao na obalu Genezaretskog jezera. Za tren se i tamo skupilo svijeta. A mali je gradić uz obalu imao preuske ulice, da bi mogao obujmiti svu ovu svjetinu. Zato Isus uđe u lađu, bila je to Šimunova, te zamoli vlasnika, da malo otisne od obale, kako bi lakše mogao govoriti sakupljenom narodu. Šimun je već čuo od svoga brata Andrije o čudesnom tom Nazarećaninu, a sada evo postaje Njegov gostoprimac.

Kad je Isus završio svoj govor, zaželi, da otisnu malo dublje na pučinu. Kad su otisnuli, kaže im, da bace mreže. Iskusni su se ribari pogledali, bilo ih je naime

više sa Šimunom. Jutro je bilo, a jutro nije vrijeme za lov. Noć je za ribolov, a i prošle su noći cijelu noć tražili i ništa nisu našli. Kako da se sada ujutro nadaju lovini! Pogledaše se iskusni ribari, no Šimun, budući apostol Petar, reče: "Gospodine, cijelu smo noć lovili, a ne ulovismo ništa. No kad ti kažeš, bacit ću mreže!"

Uspjeh je premašio svako očekivanje: dvije su se lađe napunile ribama, da su skoro tonule.

No nadasve je uspio Isus. Nakon čudesnoga toga ribolova On je ulovio svoje prve "ribe", svoje prve učenike, iskusne ribare, priučene poslu i strpljivom lovu. Sam im protumači njihov posao: "Odsada ćete biti ribarima ljudi".

+

Koji je smisao ovog svetog Evanđelja u okviru crkvene godine?

Znate, da smo na početku jednog velikog razdoblja crkvene godine, koje se zove poduhovsko doba.

U ovom razdoblju kroz 24 nedjelje iza Duhova, koje ne prekida gotovo nijedan blagdan, svake nedjelje slušamo odlomke Isusove nauke, kako trebamo živjeti. Naša je pažnja usmjerena na to, što mi trebamo učiniti za naše spasenje prema izreci sv. Augustina: "Onaj koji te je stvorio bez tebe, neće te spasiti bez tebe!"

Naše je spasenje u isto vrijeme i djelo Božje i djelo naše. Čitamo u Sv. Pismu: "Nitko ne može doći k meni, ako ga ne privuče moj Otac" (Iv 6,44). To je dakle djelo Božje. No u istom Sv. Pismu stoji i ovo: "Sa strahom i drhtanjem radite na svome spasenju" (Fil 2,12). Naše je spasenje dakle djelomično i naše djelo. I zato kao što smo kroz prvi dio crkvene godine promatrali, što je Bog sve učinio za naše spasenje, tako u drugom dijelu crkvene godine kroz nedjelje po Duhovima naša pažnja mora biti usmjerena na ono, što mi trebamo učiniti za naše spasenje.

Na početku dakle ovog svetog vremena sveta nam Evanđelja prikazuju Boga kao Spasitelja, koji na svim putevima i bespućima prilazi čovjeku i nudi mu svoje spasenje.

To je također i osnovna misao današnjeg evanđelja. I ono nam otkriva Božje otkupiteljske planove.

Isus započinje svoje otkupiteljsko djelo, koje je iz Galileje trebalo obuhvatiti čitav svijet. Zato u današnjem Evanđelju traži suradnike i pomagače. Traži ih među ribarima. Zašto među njima? Njegovo se kraljevstvo ne će oslanjati na silu niti na ljudsku mudrost, a niti na bogatstvo. Zato su Njegovi pomagači i širitelji njegova kraljevstva ljudi iz puka, iz priprostih narodnih slojeva. Danas je našao svoje prve i najomiljenije apostole. Bili su to dva Jonina sina i dva Zebedejeva sina, dva brata Petar i Andrija i druga dva brata Ivan i Jakov. Njih vodi na Tabor

i nikome kao njima nije na ovoj zemlji dao vidjeti sjaj svoje slave. Njih je želio imati uza se u Maslinskom vrtu. Nitko osim njih nije vidio krvava Njegova znoja.

Po njima osniva svoju Crkvu, sredstvo za spasavanje ljudi. Njoj je opet najljepša slika Petrova lađica, iz koje Isus naučava, u koju stavlja ulovljene ribe, svoje spašenike. Poput Noine lađice, koja je u sebi nosila u vrijeme potopa spašenu jednu Božju obitelj, i Crkva je Kristova duhovna lađica, u kojoj se nalazi spašeno čovječanstvo. Koji god se spasavaju, jedino se po njoj spasavaju.

Prvi je kormilar te lađe, prvi zamjenik Isusa Krista prva glava Kristove Crkve, bio ribar Šimun Petar. Mislim, da je to povodom, što se ovo Evanđelje čita svake godine na ovu nedjelju, koja uvijek pada u blizini blagdana sv.Petra. On je pravi ribar, i to u smislu ljudskom i u smislu Božjem. To je bilo njegovo zanimanje prije nego li ga je Isus pozvao u svoju službu. To je ostalo njegovo zanimanje i nakon Isusova poziva. Ista ljubav, ista strpljivost u radu, a promijenile su se samo ribe:"Odsada ćeš loviti ljude!" Sudjelovat ćeš i pomagati Meni u spasavanju ljudi, Privodit ćeš ih k meni i dovodit u moju lađicu. Samo je onaj čovjek na putu spasenja, koga ulovi Petar iz mora ovoga zloga i propadljivoga svijeta i stavi ga na svoju spasiteljsku lađicu, u Crkvu Kristovu.

No današnje evanđelje ima i jedan širi smisao. Ne samo Petar, nego barem još trojica Njegovih učenika, bijahu ribari: dva po dva brata - Petar i Andrija, Ivan i Jakov. Dakle, jedna trećina učenika Isusovih, četvorica od dvanaestorice, sigurno bijahu ribari!

Isus dakle danas u evanđelju poziva svoje učenike. I zato ono vrlo dobro pristaje u ovo doba godine, kada biskupi po svem svijetu obavljaju sveto ređenje, rede nove službenike Kristove, mlade svećenike. Oni su novi Isusovi ribari, nalik Petru i Andriji, Ivanu i Jakovu.

Jer, braćo moja, znate li, što su svećenici?

Recite mi, što bi bila prekooceanska lađa bez posade? Da li biste se osjećali na njoj sigurnima, mirnima na jednom brodu, gdje su svi premoreni prekomjernim poslom od kapetana do zadnjeg "malog"? Recite mi, što bi bilo društvo za spasavanje bez dovoljnog osoblja?

To su svećenici u Crkvi: posada spasavalačke lađe Božje. Ne kao da o njima ovisi sigurnost Crkve, jer je Bog sigurnost svoje Crkve, ali Gospodin se Isus udostojao spasavanje svijeta dovršiti po svećenicima.

Ljubite li Kristovu Crkvu, lađicu Božju za spas čovječanstva, vi ćete joj željeti veliku posadu, koja će što uspješnije izvršiti svoje spasiteljsko djelo: vi ćete moliti, prinositi duhovne i materijalne žrtve za to, da

omogućite svetoj Crkvi mnogo i svetih službenika.

Ljubite li svoj narod, želite li mu pravu i vječnu sreću, tada ćete željeti te oko toga nastojati, da njegovi najbolji sinovi posvete svoj život najboljem probitku svoga naroda, vječnoj sreći svoga naroda kao svećenici Kristovi, Božja spasavalačka ekipa.

Ljubite li Isusa Krista, Boga našega i Spasitelja, čije Srce gori od želje za spasenjem svakoga čovjeka, vi ćete Mu željeti što više pomoćnika, koji će do na kraj zemlje, do svakoga ljudskog srca, prenijeti Njegovu spasiteljsku poruku svetog evanđelja. Molit ćete i prinositi duhovne i materijalne žrtve, da se iškoluju i odgoje Njegovi suradnici.

C da! To su svećenici - suradnici Krista Kralja kod spasavanja čovječanstva. Oni su, po riječi Isusovoj, ribari ljudi.

I zato doista nema ljepšeg blagdana za ređenje mladih svećenika, ribara Isusovih, nego li je blagdan ribarskog prvaka sv.Petra apostola.

Posebno vas zato pozivam ovog tjedna, da molite i prinosite žrtve za naše mlade svećenike. Ove će godine naš Nadbiskup zarediti u zagrebačkoj katedrali više mladih ljudi. Kolika je to radost! No tu nam radost pomućuje misao, da je to daleko premalo za pokriće potreba u našoj nadbiskupiji. To bi trebalo biti i nama na srcu i morali bi moliti dugo i ustrajno, da nam se Gospodin smisluje i pošalje nam veći broj svojih suradnika. Trebali bismo se moliti i žrtvovati, da barem duhovno umnoži ovaj mali broj, da svaki od njih bude vrijedan za deset drugih.

Svako ljudsko društvo ima redoviti znak raspoznavanja. Prvi su se kršćani raspoznavali po ribi.

Razlog je tomu znaku bilo samo ime riba, što se grčki kaže IHThYS. U prvo je kršćansko doba gotovo sav kulturni svijet govorio grčki. Zato je to ime imalo posvuda svoje značenje. Svako slovo te riječi označuje početno slovo jednog osnovnog naslova Isusa:I - Iesous, H - Hristos, TH - Theou, Y - Yios,Sin, S -Soteř,Spasitelj. To dakle znači:ISUS KRIST SIN BOŽJI SPASITELJ.

Kad je dakle mlada kršćanka Ligija poganskom mladiću po pijesku na putu nacrtala ribu, stavila mu je zapravo nijemo pitanje:"Vjeruješ li ti u Isusa Krista, Sina Božjega Spasitelja?"

No današnje nam sveto evanđelje još dublje i šire tumači to pitanje: Da li si ti riba Isusova? Da li te je već ulovio Isusov ribar svećenik u vodi svetog krštenja? Da li si ti kršćanin? Nalaziš li se u ribarskoj lađi Petrovoj? Da li si živi član Kristove Crkve? Da li te je već našlo spasavalačko društvo Božje, Crkva katolička?

Sretnih li vremena, kad je s tim pitanjem počimala mladenačka ljubav mladih kršćanki i njihovih budućih muževa. Sretnih li vremena, kad su mladi ljudi, prije nego li su sklopili poznanstvo, htjeli znati, da li njihov drug dobro poznaje Isusa Krista! Sretnih li vremena, kad su kršćani utemeljivali svoju obitelj na poznavanju Isusa Krista Sina Božjega Spasitelja. Tada su zaista njihove obitelji bile prva stanica za spasavanje ljudskog društva.

To su bila vremena, kad su još zemljom hodali prvi ribari Božji sveti Petar i Pavao i ostala jedanaestorica Isusovih suradnika.

Hoćemo li, da se ta vremena vrate?

Molimo tada svim srcem i često, da Gospodin i opet- kao ono nekoć Galilejom - obiđe nevidljiv, ali privlačiv i našom zemljom, te da sebi privuče što više nevinih hrvatskih mladića, te ih poput Petra učini ribarima ljudi, da se Crkva Kristova napuni, ta ribarska lađica za spasavanje čovječanstva

A m e n !

o.Dr.Duda Bonaventura OFM

---

2. Počimaj u Ime Božje

Najstarije slike o našem Gospodinu nalazimo u katakombama. To su jednostavne crtarije, koje prikazuju Isusa kao dobrog Pastira ili kao ribara. Vjerojatno također i evanđelja 3. i 4. nedjelje po Duhovima potječu iz onog vremena. Nije slučaj ni to, što se upravo u to vrijeme godine slavio blagdan svetih apostola Petra i Pavla.

Isus je učio iz Petrove lađe. Uvijek je kršćanstvo u tom gledalo duboku simboliku i značenje. Krist nas poučava iz Petrove lađice, koja označuje Crkvu. I mi smo Njegovi vjerni slušatelji. Što nam danas Gospodin govori? Kakvu nam pouku daje? - Sve uvijek započimaj u Ime Božje i tada će tvoja djela i pothvate pratiti Božji blagoslov.

Današnje nam evanđelje prije svega ocrtava šaroliku idilu. Isus stoji na obali jezera. Ljudi dolaze k Njemu sa svih strana da ga čuju. Tiskaju se sve bliže k Njemu. Okružuje Ga gusti zid onih, koji Ga nešto žele pitati, ili su željni spasenja. Kad je počeo govoriti, nisu Ga mogli vidjeti oni, koji su stajali odstraga. Nisu Ga niti mogli čuti, što je govorio.

Tada Isus opazi ribare, koji su veslali prema obali. Jedan je od njih bio Šimun. Isus ga dozove i uđe u njegovu lađicu. On se malko otisne od obale. Tada Isus nastavi pouku iz Šimunove lađice.

Ribari su međutim bili slabe volje i potišteni. Čitavu su se noć uzalud mučili i trudili, jer nisu ništa ulovili. Sada su se vratili k obali, jer se po danu ne može loviti riba. Drugi su ispirali mreže na obali. Svi su bili umorni i neispavani. Nije ni čudo, jer je iza njih bila neprospavana noć.

Kad je Gospodin prestao govoriti, reče Petru i drugima, koji su bili s njime u lađici, da bace mreže. No Petar odgovori:"Učitelju, čitavu smo se noć trudili, ali nismo ništa ulovili!" Samo da nije rekao:"Ako noću nismo ništa ulovili, onda ćemo još manje po bijelom danu, jer se riba povlači u dubinu..." No ipak nije ostao kod svoga, nego je Isusu odvratio:"Na tvoju riječ bacit ću mreže!"

I nije se radi svoje vjere pokajao. Uhvatili su mnogo riba tako, da su im morali doći u pomoć njihovi drugovi s obale, jer su im se mreže razdirale. Petar, kao stari iskusni ribar zna, da se to nije dogodilo na prirodan način, nego da je Isus čudom njima pomogao. Zato progovara:"Odlazi, Gospodine, od mene, jer sam čovjek grješnik!" Iza toga ostave svoje lađe i mreže i pođu za Isusom. Oni su postali ribarima ljudi.

I danas nije mnogo drugačije, nego je nekoć bilo. Mnogi se ljudi tuže, muče i trude godinama, a nikako da dočekaju željena uspjeha. Trebali bi stupiti pred Gospodina i još jednom započeti u ime Isusovo, u ime Božje. Trebali bi misliti na to, da je Isus rekao, da će nebeski Otac dati nama sve, što Ga zamolimo u ime Isusovo!

Moramo svaki dan započinjati u ime Isusovo. Dan bez jutarnje molitve izgubljen je dan i nema nikakve vrijednosti pred Bogom. Ako već nemamo puno vremena, učinimo barem pobožno znak svetog križa i probudimo dobru nakanu:"Sve na veću slavu Božju neka bude ovaj cijeli dan!" I to već znači, da dan započinjemo u ime Božje, i da će nas kroz čitav dan pratiti Božji blagoslov.

Svaki tjedan također započinjemo u ime Božje, i to na taj način, da na početku tjedna, u nedjelju, prisustvujemo svetoj Misi. Tu svaki tjedan stoji Gospodin pred nama i govori nam isto, što je rekao Petru:"Bacite mreže!" Čitav će tjedan biti blagoslovljen, ako ga započimamo pobožnim slušanjem svete Mise.

Nema blagoslova u onom tjednu, koji nismo započeli Misom u nedjelju. Možda će netko misliti, da je onaj, koji i nedjeljom radi, bogatiji od onih, koji polaze na svetu Misu i svetkuju Gospodnji dan. Pa i trebali bi biti za jednu sedminu bogatiji, jer za toliko više rade. A što nam pokazuje život? Upravo to, da takav rad nedjeljama i blagdanima nije blagoslovljen...

Alban Stolz pripovijeda o nekom postolaru, koji je redovito svake nedjelje, dok su ljudi polazili svetoj Misi, radio svoj zanat. Jednom se zgodom svećenik upusti s njime u razgovor i prekori ga na blag način zbog njegova rada u nedjelju. Ovaj mu odgovori:" Lahko je vama, gospodine profesore! Vi nemate ni žene ni djece, a ja se moram brinuti za njih. Radi toga radim i nedjeljama". Alban Stolz ga upita: koliko na taj dan zaradi. Postolar odgovori, da na nedjelju zaradi jedan dukat. Tada mu svećenik predloži, da dođe svake nedjelje k njemu po dukat uz uvjet, da ne radi po nedjeljama. Postolar pristane, i od tada je redovito svake nedjelje dolazio svećeniku po svoj dukat. No odjednom prestane dolaziti. Što je bilo? Zaradio je uz Božji blagoslov kroz tjedan toliko, koliko je više vrijedio ovaj dukat. Zato mu više nije ni bilo potrebno dolaziti svećeniku po ohaj dukat.

To su isto osjetili mnogi, koji svoj rad, svoj dan, svoj tjedan, cijeli svoj život, sve započimaju s Božjim blagoslovom. Ako nemaš Božjeg blagoslova, tada su svi naši napori i sav naš trud uzaludan. A naprotiv, ako Božji blagoslov prati naše djelovanje, tada nam sve polazi za rukom, sve uspjeva i donosi plod.

S punim pravom narod vjeruje i drži, da nema blagoslova onome, što je nepravedno stečeno ili je zasluženo po nedjeljama. Kolikima je samo ratni vihor odnio sve, što su stekli na nepravedan način? Kolike je zadesila kakva nesreća, bolest ili što drugo, u čemu su izgubili više, nego bi bili mogli privrijediti u sve nedjelje čitava svog života.

Dakako da se može dogoditi i to, da i onome, koji sve počinje s Božjom voljom, pođe sve po zlu. On jeuvijek služio Gospodinu, ali je i na njegova vrata pokucalo zlo. Dođu časovi kad se čini, da su sve zvijezde utrnule. Nigdje više nema nade, nigdje utjehe! Zdvojnost se u međuvremenu šulja oko takvog čovjeka, kako bi posve slomila njegov duh i oduzela mu vjeru i pouzdanje.

I tu valja imati na pameti: Sve u ime Božje! Gospodin će i zlo okrenuti na dobro!

Jedna priča govori o čovjeku, koga je zadesila teška nesreća. U selu je izbila jedna pošast i ljudi su umirali. Obolila je i žena i djeca toga čovjeka. Najstarija su mu već dva sina umrla. Polja su ostala neobrađena. Potrošene su zadnje zalihe. Jednog dana dođe strašna oluja i tuča i potuče sve usjeve, pa i ono malo, što je ovaj posijao. Seljak tužna srca pođe na polje da vidi štetu. Neko je vrijeme šutio, a onda progovori:"Gospodine, ti si nam poslao oluju, koja nam je sve uništila. Ona je prohujala nad nama. Sada ćemo u Tvoje ime početi iznova!"

Vratio se kući pun pouzdanja. Gospodin je uslišao njegovu molitvu i stostruko ga nagradio svakim obiljem.

Dogodit će se i nama, da nas pogodi teška Božja ruka. In onda recimo Gospodinu: neka bude tvoja volja! Počet ćemo iznova u Tvoje ime! - Ako budemo tako radili, uvjerit ćemo se, kako Bog nikada ne ostavlja onih, koji se pouzdavaju u Njega.

Bog neka bude s nama uvijek i svagdje i u sve vijeke.

Amen!

LITERATURA: M.Pfliegler,An junge Menschen

==============

---

3. Na tvoju riječ

Zgoda o kojoj nam govori današnje evanđelje pripada onim čudesima, koje je Gospodin činio u prvom redu radi svojih učenika, i to s namjerom, da ih odgoji za njihov budući apostolski rad. Zadaća, na koju su bili pozvani, bila je s čisto ljudskog stanovišta tako neizmjerno velika, da je nadvisivala njihove snage. Izgledalo je, kao da je bezizgledna i besmislena. Ta mala šaka siromašnih, nenaobraženih i ne baš odviše hrabrih muževa trebala je, da pođe u svijet, da promijeni ljude u njihovoj nutrinji te ih ispuni novim duhom. Zar nije bilo ludo vjerovati, da bi oni mogli biti jači od moći careva, koji su vladali svijetom, od sjajne mudrosti grčke i rimske filozofije, od antiknog kulturnog svijeta i njegove pokvarenosti, kojom je bio prožet do u srž? Takav je pothvat morao svatko, tko može zdravo rasuđivati, ocijeniti kao besmislen. Isto onako, kao što je bio besmislen Isusov nalog iscrpljenim ribarima na genezaretskom jezeru: iza uzaludnog noćnog lova sada, u pol bijela dana, kad nijedan razuman čovjek ne polazi loviti ribu, isploviti i bacati mreže! To je bilo direktno protiv svakog razumskog shvaćanja i protiv svih iskustava. A ipak, upravo su tada imali najobilniji lov u svom životu. Doživjeli su to ne radi toga, jer bi ispravno postupali, nego stoga, jer je iza njihova pothvata stajao Učiteljev nalog. Jer se među njima našao jedan učenik, koji je pun predanja pogledao Gospodina i rekao: "Na tvoju riječ!"

Isus je učinio više čudesa, koja su imala isti odgojni cilj. Tako je jedanput za velike bure spavao u lađi i prepustio učenike sebi samima, dok nisu spoznali, da im je bez Njega svaki trud i muka uzaludni. Tada je jednom riječi utišao more i vjetar. Isto je tako dopustio, da Petar potone u more, kako bi ga svojom desnicom pridigao. Odveo je

mnoštvo naroda u pustinju i zatim ih na čudesan način nahranio. Tako je dopustio, da Petar i njegovi drugovi svu noć bez uspjeha love, a po danu bacivši na jednu Njegovu riječ mreže, uhvate veliku količinu ribe. Iza svega toga trebali su učenici doći do spoznaje, da su bez Učitelja slabi i nemoćni, da je bez Njega svako njihovo nastojanje uzaludno i jalovo. No ako se On nalazi uz nas, tada se ne moramo bojati nikakve opasnosti ili bilo kojeg neuspjeha. S tom su spoznajom morali kasnije polaziti na svoja apostolska putovanja. Izvana su bili odijeljeni od svoga Učitelja, ali u svojoj su duši posjedovali njegovo obećanje"Ja sam s vama u sve vrijeme!" Sigurna svijest, da im je Gospodin u svako vrijeme blizu i pokraj njih davala im je nepokolebivu vjeru i snagu u svim životnim prilikama. Ona je nekoć patrijarhu Abrahama učinila velikim. Zato ga i hvali apostol:"Protiv nade je vjerovao!"(Rim 4,18).

Samo tako su mogli postati pravim ribarima ljudi u Kristovoj službi. Zato su im prije svega bile potrebne dvije osebine: poniznost i pouzdanje. Poniznost u sigurnosti, da je bilo tako, kako im je Isus rekao:"Bez mene ne možete ni šta učiniti!" Pouzdanje iz nadnaravnog osvjedočenja, koje je sv.Pavao tako snažno izrazio:"Sve mogu u onome, koji me jača" (Fil 4,13).

Kako mora da je često u svojim kasnijim godinama Petar misli na onaj čudesni ribolov. Možda na dan prvih Duhova, kad je svojom prvom propovijedi predobio za Božje kraljevstvo tri tisuće ljudi. Mislio je na nj i u druga vremena, kad su njegovi napori ostali bezuspješni, a njegova mreža prazna. Tada je u duhu opet pred sobom gledao Gospodina, koji mu je govorio:"Ponovo baci mrežu!" Tada je u njemu volja bila jača od prirodne umornosti i klonulosti. Govorio je uvijek: "Samo na tvoju riječ!"

Isti duh i dalje živi u Kristovoj Crkvi, koja nastavlja djelo apostola. Ona neumorno baca mreže božanskog ribara ljudi. Ona dobro zna, da proširenje po svem svijetu ne može biti djelo ljudskih napora, nego samo i jedino djelo Onoga, koji joj je zapovijedio, da Njegovo evanđelje propovijeda po svem svijetu. To je neprestano povijesno čudo, u kom se čudesan Petrov ribolov obnavlja u velikim razmjerima i neprestano opetuje. I ona je doživjela mnogo neuspjeha i udaraca, Mnoga je područja Božjeg kraljevstva izgubila radi otpada ili prevelikog pritiska sile. Sva je povijest misija povijest uspjeha i neuspjeha. No nijedan neuspjeh ni gubitak ne mogu smesti Crkvu tako, da ona ne bi više nastavljala Učiteljevu misiju vlastitog širenja. Iznad sviju promjena njezine sudbine tokom vijekova stoje Petrove riječi, pune poniznog predanja:"Na tvoju riječ!"

Ista riječ mora stajati iznad svakog kršćanskog života. I tu se združuje nedostatna ljudska snaga s neograniče-

nom Božjom moći. U svim nam je stvarima potrebna Božja pomoć. To što ljudi više ne spoznati istinu da više njima ne treba Boga, mogli bismo nazvali velikim grijehom posljednjih stoljeća. Grijeh je to, a u isto vrijeme i sudbonosno zavaravanje samog sebe. Kako se često nađemo na granicama svojih mogućnosti! Koliko puta moramo govoriti kao oni ribari s genezaretskog jezera: "Tako smo se dugo trudili, ali ništa nismo postigli." Neka nas takva spoznaja učini poniznima pred Bogom. Neka nas to potakne, da govorimo: Bez Tebe sam slab, ojačaj me! Bez Tebe sam slijep, vodi me! Bez Tebe mi ništa ne polazi za rukom, blagoslovi moja nastojanja i moj rad! Ponizno priznanje vlastite nemoći ne mora biti uvijek izražaj i znak klonulosti, nego nas upravo to vodi do jakog pouzdanja u Boga. Do pouzdanja, kojim govorimo: "Gospod je pomoćnik moj i branitelj moj!"(Ps 27,7)

Pravo pouzdanje u Boga nikada nas ne će zavesti, da lijeno prekrstimo ruke i ne radimo. Mnogo ćemo radije poslušati savjet sv.Ignacija Lojole: "Neka tvoje pouzdanje u Boga bude tako djelotvorno, kao da Bog ne bi morao ništa učiniti, nego bi sve morao ti sam učiniti. Tvoje djelovanje neka opet bude u tolikoj mjeri ispunjeno pouzdanjem u Boga, kao da ti ne bi morao ništa učiniti, a Bog sve!" Taj nam stav daje neku nutarnju nadmoć nad svim promjenljivim slučajevima u životu. Kod uspjeha se ne ćemo uzoholiti, nego ćemo misliti kao sv.Pavao: "Ja sam posadio, Apolo je zalio, a Bog je dao da uzraste!"(1.Kor 3,6) Kod neuspjeha ne ćemo klonuti duhom, nego ćemo podići svoje oči prema Bogu, koji nas je pozvao na rad u našem zvanju i govoriti: "Na tvoju ću se riječ ponovo truditi!" Tada ćemo na samima sebi osjetiti, kako je pravo imao psalmista, kad je rekao: "Tko se uzda u Boga, gradi na stijeni".

Literatura: H.Fassbinder, Säman Gottes.

---

4. Kristova ribica

Današnja je nedjelja po evanđelju o bogatom ribolovu apostola Petra u nutarnjoj vezi s blagdanom toga sveca. U ovo se vrijeme slavi njegov blagdan. Inače je današnja nedjelja prava poduhovska nedjelja sa svoja tri motiva: krst, trpljenje i borba, čežnja za drugim Kristovim dolaskom.

ULAZNA PJESMA probuđuje u nama sjećanje na Uskrs, na naše krštenje. Svaka je nedjelja obnova našeg krštenja. Na to nas potsjećaju odmah prve riječi: "Gospod je svijetlost moja". Prvi su kršćani označivali krštenje kao "prosvijetljenje po Kristu." Po krštenju postajemo kršćani - kako to danas napominje današnje evanđelje, Kristove ribice. Tertulijan (oko 2oo.g.) kaže: "Mi smo ribice rođeni u vodi". Tada nas je uhvatila mreža svete Crkve. Na taj se način nalazimo pod posebnom Gospodinovom zaštitom. "Gospodin je svijetlost moja i spasenje moje, koga da se bojim? Gospod je branitelj života mojega, od koga da strepim? Neprijatelji moji, koji me muče, sami iznemažu i padaju".

No budući da smo unatoč toga svijesni svojih slaboća, zato molimo u molitvi, da bi Bog sačuvao Crkvu od izvanjskih neprijatelja i udijelio joj mir: "Daj nam, molimo, Gospode, da nam se tečaj svijeta mirno svojim redom upravlja i da se Crkva tvojom mirnom pobožnošću raduje", da ti nesmetano može prikazivati liturgijsku žrtvu.

U POSLANICI iza veselog uskrsnog motiva odjekuje motiv trpljenja i borbe. Već se na nj lagano prelazi i molitvom. Pavao govori o trpljenju ovoga svijeta. Iza toga točnije izjavljuje, koje trpljenje misli. Sav materijalni svijet očekuje "objavljenje sinova Božjih", t.j. otkupljenje. Također i mi ljudi, koji u svojoj nutrinji posjedujemo prve darove duha - krštenje- u sebi uzdišemo: Iako smo i kršteni, dakle u stanju posvetne milosti, zapravo otkupljeni, u neprestanoj smo opasnosti, da ponovo padnemo u grijeh, Uzdišemo i stenjemo pod posljedicama istočnog grijeha. Kako su brojne tjelesne patnje pojedinaca! Često nas snalazi bezbroj duševnih patnja. Muči nas požuda najrazličititijih vrsta. Ponekad nam se čini, kao da je u nama izumrlo svako dobro. Više se ne radujemo onome, što je dobro i plemenito. "Duh je tup za molitvu, mašta prepuna gadnih slika, pamćenje je tako prazno, kao da nismo nikada ništa čuli o Bogu; volja je lijena, bez života" (Baur). "Danas smo puni oduševljenja za Boga, a sutra osjećamo, da smo uvaljeni u blato grijeha. Danas se osjećamo slobodnima, a sutra vučemo opet iste okove... Sad nas obasjava sjajno sunce, a maločas iza toga opet obavija crna noć. Danas kličemo kao Petar: Nikada te, Gospodine, ne ću ostaviti, a sutra smo ga tri puta zatajili i izdali"

(J.Engel). Takva je sudbina čovjeka, koji se sastoji od onoga što je visoko i nisko, od duha i tvari. Ipak se ne smijemo u svojoj vjeri i nadi dati pokolebati. Ne smijemo u borbi biti mlitavi. Mi smo kršćani unatoč toga optimisti. "Sudimo, da stradanja sadašnjega vremena nisu ništa prema slavi, koja se ima otkriti na nama". Po Božjoj smo volji podvrgnuti tom trpljenju i krajnjem siromaštvu "u nadi", da će doći dan konačnog i potpunog otkupljenja i preobraženja "po Isusu Kristu Gospodinu našem". Kad On bude došao na Sudnji dan - tu dolazi do izražaja motiv paruzije - tada ćemo se osloboditi svih tjelesnih protivština. Tada će i materijalni svijet biti proslavljen. Posljednji Kristov dolazak utješno je svijetlo u tami sadašnjice.

Iza dosta tamnog ugođaja poslanice odjekuje pjesma na stepenicama:"Milostiv budi, Gospodine, grijesima našim... Izbavi nas". Ipak i tom vapaju punom nade dodajemo uskrsni Aleluja.

Ono što nam pripovijeda evanđelje iz Isusova života, ostvaruje se u uzvišenijem smislu danas i sve do Sudnjeg dana. "Isus uđe u jednu lađicu, koja je bila Šimunova...Učio je narod iz lađe". Danas je ta lađa Crkva, koju vodi nasljednik sv.Petra. Sam Isus propovijeda narodu. Nauka je naime, koju propovijeda neprevarljiva Crkva, uvijek čista Kristova nauka. Ona se u Kristovo ime propovijeda svim narodima po svem svijetu. "Idite i naučavajte sve narode. Ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta". "Tko vas sluša, mene sluša". Tada je Gospodin zapovijedio Šimunu i njegovim suradnicima, da bace mreže. Dao im je iza toga obilati ribolov. "Uhvatiše veliku množinu riba". Sam je Isus rekao: To je priča, koja ima svoje značenje za budućnost, jer "odsad ćeš loviti ljude". Takvi su ribari pape kao nasljednici svetog Petra do Sudnjeg dana. No to su i biskupi i svećenici. Baš se u ove dane obavlja ređenje svećenika. Tada nam Isus šalje nove ribare, koji će loviti ljude. Sjetimo se njih svake nedjelje kod sv.Mise, da budu dostojni svoga poziva i da Bog blagoslovi njihov rad.

Kod svete pretvorbe dolazi nam sam Učitelj s obala vječnosti. U svetoj Pričesti ulazi u našu lađicu, u naš tako krhki životni čamac. Molimo ga tada s Petrom:"...Gospodine, ja sam čovjek grješnik!" Gospodine, nisam dostojan...No On želi da Ga ipak primamo. "Tko mene ne jede, nema života u sebi!" Zato Ga primajmo s mnogo ljubavi u svoja srca. Na taj ćemo način novom odvažnošću s njime sjedinjeni odlaziti u svagdašnjicu:"Gospod je utvrda moja i pribježište moje, izbavitelj moj, Bog moj, pomoćnik moj!"(Pričesna).

M. Premm

---

5. Ljubio je radnicima ruke

Prava je sreća za nas ljude, da možemo raditi. Rad možemo nazvati Božjim darom.

Nisu ljudi uvijek mislili tako o radu. Poganski su Grci i Rimljani prezirali rad i radnika. Glasoviti je rimski govornik Cicero rekao:"Radionica nije pristojno mjesto za slobodnog čovjeka". A ugledni je pjesnik Horacije prezirno primjetio:"Mrzim običan puk i ugibam mu se s puta!" Istina, Egipćani su cijenili rad, ali to je bilo radi toga, jer su bili religiozni.

Kršćanstvo je radu dalo počasno mjesto. Časna je stvar raditi. Istina, nas više dira betlehemska štalica i krvlju poškropljeno Kalvarijsko brdo nego nazaretska tišina. Ali od onoga časa, kad su se na Isusovom čelu zablistale svijetle kapljice znoja, kad je sam Isus radom svojih ruku zarađivao svagdanji kruh, tjelesni je rad oplemenjem i posvećen.

Spasitelj je bio radnik, posinak radnika. Njegove su se ruke, koje su toliko dobra učinile ljudima, kupale u znoju. One su bile žuljave od posla. No Isus je sav svoj rad i sve napore prikazivao svome nebeskom Ocu za nas da nas nauči izvršavati sve dužnosti u ime Božje.

Zato moramo uvijek svoj rad cijeniti i ljubiti ga. U jednoj knjizi grofa Montalamberta čitamo ovu lijepu crticu: "Ermenfried je bio opat u jednom samostanu. Za sebe je zadržao uvijek najteže poslove. Ponekad je danima prosijavao žito, koje su njegovi redovnici ovršili. On je ljubio rad i radnika. Po nedjeljama je kod sv. Mise dijelio vjernicima eulogije (neposvećene hostije, koje su služile kao posvećeni kruh). Kad je dijeleći tako blagoslovljeni kruh opazio žuljave radničke ruke, on se s poštovanjem prignuo i poljubio ih".

Grof Montalambert je poznavao povijest mnogih naroda iz starog kao i iz novog vremena, ali nigdje nije našao nešto, što bi ga se u tolikoj mjeri dojmilo. Sada je mogao lako razumjeti, zašto je kršćanstvo pobijedilo poganski svijet.

Draga djeco. Tako kršćanin ljubi i cijeni rad. Stara je riječ:Poštovanje pred onim, koji nosi teret! Sličnu je misao izrekao i jedan pjesnik:"Najbolje je odlikovanje, koje poznajem, ruka puna žuljeva".

Još ćemo nešto posebno naglasiti. Bog uvijek blagoslivlje radnika. Taj blagoslov treba da i vi zaslužite, i to vjernim ispunjavanjem svojih dužnosti. "Ako vam već rad nije potreban, da se možete uzdržavati, potreban vam je kao lijek. Rad je spasonosan za dušu i za tijelo"(William Penn). Dokolica je jastuk, na kome spava đavao.

Jednog je dana sveti biskup Antun polazio u crkvu. Na nekoj kući opazi mnoštvo anđela. Stupi unutra da vidi, što to ima značiti. Ovdje je našao siromašnu ženu sa svoje tri kćeri, koje su marljivo radile. Ta je obitelj zaista teško živjela, jedva su spajali kraj s krajem. Biskup bogato nadari siromašnu udovicu i udalji se. Kratko vrijeme iza toga opet je prolazio mimo iste kuće. Na svoje zaprepaštenje obazrevši ugleda mjesto anđela đavla, kako sjedi na krovu. Pošao je unutra. Udovica više sa svojim kćerima nije radila. Odala se besposlici i ljenčarenju. Nije čudo, što se ta kuća više nije svidjela Bogu, jer dokolica i lijenost vode u grijeh i otvaraju širok put strastima. "Napast imade veoma veliku silu nad nama, ako nas nađe u dokolici"(Sv.Franjo Sal.)

Mislim, draga djeco, da vi rado obavljate i vršite svoje male dužnosti u školi i kod kuće. Neka vam i dalje bude drago ispunjavati dužnosti, koje su s vašim pozivom povezane i koje dragi Bog želi da vi izvršavate.

Jednom su zgodom pitali papu Pija X., koji je njegov najdraži odmor. On je odgovorio:"Posjećivati slikare u svojoj palači i promatrati ih kako rade. Oni strastveno rade u želji da sve što bolje učine!" On ih je zaista posjećivao i ostajao bi dugo kod njih. Isto čini i dragi Bog s nama. On ostaje uz nas uvijek, a napose je rado u našoj blizini dok radimo.

U svemu je tome ipak najvažnije to, kako radimo. U svemu svojem radu moramo uvijek imati dobru nakanu. Sv. je Ivan od križa od svoje majke naučio sve činiti za Boga. Ona je uvijek pitala svako svoje dijete:"Zašto to činiš?" Djeca bi morala odgovoriti:"To činim za dragog Boga!" To je bila dobra nakana, s kojom je dijete obavljalo svoj posao. Bog najviše gleda na srce, na nakanu, s kojom nešto radimo. Zato nastojte oko toga, da sve radite što bolje budete mogli i to iz ljubavi prema Bogu, Bogu na čast i slavu. Dobra je nakananajbolje izražena u ove tri riječi:"U ime Oca i Sina i Duha Svetoga". Na taj način kod rada su naše ruke, a naše je srce kod Boga. Hoćemo li tada imati uspjeha? - Sigurno isto kao i dobri i lukavi Rus, koji je radio veliku kuglu za svijetiljku.

Jednom je naime zgodom car ruski Nikola htio osvijetliti velikim svjetiljkama Aleksandrov stup. U tu je svrhu trebalo načiniti velike svijetiljke s posebno velikim kuglama. Željena se veličina kugle dobije puhanjem. Kako da se sada načine tako velike kugle, kad je ljudski dah bio preslab i premalen! Bila je obećana velika nagrada onome, koji bi uspio riješiti taj problem. Iza nekog vremena javio se jedan Rus s jakim plućima. Najprije je isprao svoja usta vodom, primaknuo ih cijevi i snažno ispuhnuo u masu. Kugla je odmah dobila svoju veličinu. Prisutni su ga zašuđeno pitali, kako

je to mogao učiniti. Rekao je:"Stvar je vrlo jednostavna. U stima sam imao vode, koju sam ubacio u kuglu. Od vode se stvorila para, koja je učinila svoje!"

Po našoj dobroj nakani dragi Bog udahnjuje svoj blagoslov na sve naše poslove. Zato sve činite iz ljubavi prema Isusu. Svakog jutra čitav dan prikažite na veću slavu Božju i čast Bl.Djevice Marije. Tada će i najmanje djelo dobiti veliku vrijednost pred Bogom i otvoriti nam lijepo nebo, a mi ćemo biti slični dragom Isusu iz Nazareta.

Amen.

LITERATURA: A. Filchner, Kommet Kinder lauschet

\+ + + + + + + +

SVETI PETAR I PAVAO

1. Sv. Petar

Današnju bismo svoju propovijed o sv.Petru mogli započeti pitanjem Gospodinu Isusu:"Gospodine naš, nije li to bila nečuvena smionost svoje kraljevstvo osnovati na dvanaest priprostih Galilejaca, a sudbinu vladalačkog prijestolja svoje Crkve utemeljiti na jednom ribaru Šimunu, sinu Joninu?"

U ime Isusovo odgovara nam izabrana Njegova posuda, apostol Pavao:"Što je ludo pred svijetom, izabra Bog, da posrami mudre. Što je slabo pred svijetom, izabra Bog da posrami jake. Što je neplemenito pred svijetom i ništa vrijedno, izabra Bog, I ono, što je ništa, izabra Bog, da uništi ono što jest"(1. Kor 1,27-28).

Bila bi nečuvena smionost, graničilo bi s ludošću, kad bi jedan čovjek htio s dvanaestoricom prostodušnih ljudi osvojiti svijet.

No znak je samo Božje jakosti, da najteže podvige ostvaruje najsitnijim sredstvima. Znak je božanske sile Kristove, da onim, što je pred svijetom ludo, slabo, ništa vrijedno, sebi preduzima osvajanje u najširim razmjerima.

"Nisi li se, Gospodine - možemo nastaviti s pitanjem- ipak prevario?"

1.Već se po svoj Galileji bio pronio glas o Isusu, o novom učitelju, čudotvorcu. Ljudi su pokazivali na sretnike:

"Gle, onoga je kljastog podigao da hoda. Onomu je gluhom dao da čuje. Očinji je vid darovao onom slijepom!" A mnogi su od njih u pustinji jeli od onih pet hljebova i dvije ribe, a bilo ih je jednom pet tisuća, a drugi put četiri...

I stadoše ljudi komentirati dogadjaje: jedni rekoše za Isusa, da je to uskrsnuli Ivan Krstitelj, drugi, da je Ilija, a treći da je svakako veliki prorok...

Isus jednog dana zapita svoje apostole: "A što vi mislite, tko sam ja!"

Apostoli se pogledaju, i sve oči padoše na Petra. Već su dugo naučeni, da Isus s njime postupak kao s njihovim poglavicom. Petar se pribra i reče: "Ti si Krist, Sin Boga živoga!"

2. Na to Isus čvrsto pogleda Petra i kaže: "A ti si Petar - što znači stijena - i na toj stijeni ja ću sagraditi Crkvu svoju i sva je sila paklena ne će nadvladati".

Bio je to najljepši dan Petrov za vrijeme zemaljskog života Isusova: ovaj - i onaj dan na brdu Taboru.

+

"Nijesi li, Gospodine, ipak imao preveliko povjerenje u ovoga čovjeka?"

Došli su crni dani, kad je vlast bila predana tamnim silama.

Isus je bio izdan, uhvaćen, pred sudom. Svi se apostoli razbježali na sva četiri vjetra. Svi osim jednoga vjernog do kraja - Ivana apostola. O ne, nije bio Petar vjeran do kraja, makar se jučer naveče kleo: "Ako Te i svi ostave, ja Te ne ću nikada!"

Osim jednoga vjernoga - Ivana apostola, svi se razbježali na sva četiri vjetra. I Petar...Kamo sreće, da je ostao daleko.

Ali, imao je Petar srce, koje je ipak ljubilo Gospodina. Srce doduše nestalno, srce ljudsko, ali ipak srce željno Isusa...

Pritaji se i došulja, da izdaleka prati svoga Učitelja.

No, jedna osoba za drugom ga prepoznavaju. Na kraju mu svi viču: "Pa ti si njegov učenik!" A Petar - strašljivac taji, niječe, poriče, odriče se i zaklinje se - čitava bujica riječi: "Ja, ljudi, ni ne poznajem toga čovjeka, o kojem vi govorite!"

Stijene su pucale, kad je umirao Krist na Golgoti. Stijena - Petar sva se raspukla i smrvila već noć prije toga.

"O nijesi li, Gospodine, ipak imao preveliko povjerenje u Petra?"

3. Ovdje je stvarno bila najosjetljivija točka svega Petrova poziva. Ovog se istog dana izdajnik Juda objesio.

Dva su učenika načinila najteži grijeh: jedan je Krista izdao, drugi Ga zatajio... No ipak, kolika razlika među njima! Jedan postaje "filius perditionis" - propalica posvemašnja i u najpotpunijem smislu. Drugi međutim postaje ključar Kraljevstva Božjeg!

I jedan je i drugi sagriješio. No jedan je bio očajnik, drugi pokajnik. Jedan se ljubeći svoj grijeh, strovalio u provaliju kraj Jeruzalema, a drugi oplakujući svoj grijeh pred Gospodinom, bacio se u naručaj Božjeg milosrđa.

Suze pokajnice su spasile Petra. Nepokajano pak srce je upropastilo Judu. Judino je srce bilo kamen i zato je Juda propao, kao mlinski kamen, koji ga je povukao u dubinu. Srce je Petrovo postalo rijeka suza i zato je Petar postao stijena Kristove Crkve.

Jest, Bog od čovjeka ne traži da bude anđeo, utvrđen u dobru poput anđela. Ono, što traži Bog od čovjeka, jest - da ne bude sotona, koji ne priznaje svoj grijeh
koji ispričava svoj grijeh
koji ljubi svoj grijeh
koji se saživio sa svojim grijehom.

Bog traži od čovjeka, da bude čovjek, koji doduše može pasti, ali se znade i podići; koji može pogriješiti, ali svoj grijeh ne ljubi niti u njemu ostaje; koji može utonuti u zlo, ali ne želi ostati u zlu.

Najveća prekretnica u Petrovu životu bila je, kad ga je one noći Isus pogledao malo prije, nego je pjetao zapjevao. I tada Petar proplaka. I plakao je cijeli život... Predaja kaže, da su Petru nastale na licu dvije duboke brazde od čestih suza.

4. Iza uskrsnuća Kristova Petar je znao, da mu je sve oprošteno! Ta prva je riječ Isusova dvanaestorici bila: "Mir vama!" No on je tražio zgodu, da Isusu negdje kaže, koliko mu je žao. A Isus? Zar On nije to pročitao? Sam mu je dao zgodu. Bili su Petar i drugovi na ribarenju. Najednom dođe među njih uskrsnuli Isus. I za vrijeme doručka Isus iznenada upravi Petru pitanje tri puta: "Petre, ljubiš li me većma nego ostali?" Petar sav skrušen odgovara, a znao je da pred Isusom riječ ne vrijedi ništa, ako nije iz srca, jer Isus ponire duboko u srca: "Ti znaš, da Te ljubim..."

Triput zanijekan Isus dao je svom ljubljenom učeniku priliku, da triput zasvjedoči svoju ljubav. Tako se sve izravnalo.

Svakomu čovjeku, svakomu grješniku daje Isus priliku u životu, ne jednu nego mnoge, da svoj grijeh okaje i da svoje srce očisti i postane opet dobar. Blago onima, koji tu priliku prihvate!

5. Iza uskrsnuća (uzašašća) Kristova Petar je među

prvim Kristovim vjernicima preuzeo ulogu, koju mu je Učitelj namijenio: postaje vidljiva glava Kristove Crkve.

Takav je upravo trebao biti prvi papa, prvi Kristov zamjenik na zemlji - kormilar spasavalačke Božje lađe, Crkve Katoličke. O da, ona je Crkva nevinih, ali radi ljudske bijede ona je nadasve crkva pojanika, koji su bilo iz ljudske slaboće bilo iz zloće griješili, ali koji ne ljube svoj grijeh, ne ostaju u njemu, nego se pokajanjem i pokorom utječu ključarskoj Petrovoj vlasti, koja pokajnicima u ime Božje otvara riznicu Božjeg milosrđa.

6. Veliki pokajnik postaje velikim apostolom, poglavicom apostolskim. Što je njemu bilo propješačiti ili prijeći na svakojakim prevoznim sredstvima Palestinu, Malu Aziju, Grčku i sve do Rima. Htio je svojim životom pokazati Kristu, da Ga zaista ljubi.

No jedna je tajna želja klijala u njegovom srcu, imao je jedan jedini san. Čuo je on jednom i dobro se sjećao riječi svoga Učitelja:"Nitko nema veće ljubavi, nego da položi svoj život za onoga, koga ljubi". Položiti svoj život za Krista, koji je njega toliko ljubio! Položiti svoj život za onoga, kojega se jednom u času slaboće i u strahu za svoj život bio odrekao.

I kad je nastalo u Rimu krvavo Neronovo progonstvo, kad su prvi Petrovi vjernici neustrašimo davali svoje živote, on ih je tješio i krijepio i suznim im očima zavidio. "O kad bi meni, Gospodine, dao milost, da umrem ljubeći Tebe, koji si umro ljubeći mene!"

I jednog ga dana uhapsiše. Smrtna je kazna bila potpisana. Vode ga na stratište. Za Petra nije bilo ljepšeg dana: umrijeti usred svijeta, u Rimu, pred carskom palačom za onoga, koga se one noći za volju malog broja ljudi bio odrekao.

Na stratištu ga je čekao križ...O da! Toga nije mogao očekivati. Od tolikih drugih mučila izabraše za Petra križ. Htjedoše ga, po njegovu shvaćanju, najokrutnije mučiti, najteže kazniti, najviše osramotiti. Tako su mislili oni, mučitelji. A Petar! On je u tom gledao poseban dar Učitelja. Proplakao je od sreće. Doista sada zna, da mu je Učitelj sve oprostio. Znao je, da je Isus dobar, da se ne sjeća okajanih grijeha, ali da je tako dobar, tako pun ljubavi! Ne veseli se majka kolijevci svoga djeteta, koliko se Petar radovao križu! Većeg dokaza, da ga Isus ljubi, doista nije mogao dobiti. Nečemu se takvomu nije nadao: da će biti dostojan biti raspet na križu za Isusa, koji je za njega, grješnika Petra, bio raspet!

Vrele suze zahvalnice potekoše Petru... Jedno je samo molio: Nisam vrijedan, da bude kao kod Učitelja. Okrenite me, molim, naglavce...

O divno srce svetoga Petra, srce pokajničko, srce stijene temeljne Crkve, srce prvog i najvećeg kršćanina, namjesnika Kristova!

Nije se Isus prevario! Nije uzalud iskazao povjerenje ovom čovjeku Galilejcu iz Kafarnauma.

Slabo je srce čovječje, ali je jaka milost Božja, jake su suze pokajničke.

7. Svaka propovijed treba imati primjenu na život. Danas je primjena na dlanu.

Bog ima povjerenje u svakoga čovjeka, koji dolazi na ovaj svijet. Svaki je pozvan, da izgrađuje na ovoj zemlji kraljevstvo Božje.

Može biti u akciji slaboća čovjekova, koja razara u sebi i oko sebe, štogod čovjek dobro načini. Bog do dna razumije našu slobodu, ali i našu slaboću, da smo prah, da je duh naš sapet zemljinom ilovačom.

No snaga je čovjekova u kajanju, u činu pokajničke ljubavi, koja opoziva svoje zlo. Srce se čovjekovo, okaljano najvećim grijesima, može u čas pretvoriti u zlatnu grudicu dobra čistim pokajanjem.

Blago onima, koji, ako znaju griješiti, znaju još više kajati se. Blago onima, koji nemaju samo srce Petra grješnika, nego i srce Petra pokajnika.

Jest, Bog ima u nas božansko povjerenje. Na Petru-Stijeni sagradio je i udario temelj Crkvi svojoj. A mi? I mi smo kamenje, iz kojega treba da se na Petru-Stijeni i Temelju nadogradi zgrada hrama Kraljevstva Božjega na zemlji.

Sam nas sveti Petar poziva u svojoj poslanici:"Uzidajte se kao živo kamenje u duhovnu kuću Božju", t.j. u Crkvu Kristovu. Jer, mi smo po riječima sv.Pavla "Božja građevina"; mi smo, naime, po riječi istog apostola ukućani Božji, nadozidani na temelju apostola i proroka, a ugaoni kamen je sam Krist".To je zajednica svetih i spašenih, Crkva Kristova pred očima sv.Pavla: kamen ugaoni Isus Krist i Njegov namjesnik Petar, temeljno stupovlje apostola i čvrsta zgrada vjernika, koji je kao živo kamenje izgrađuju.

Ostaje dakle na nama pitanje, dok slavimo Stijenu temeljnu Crkve Kristove, koju sve paklene sile ne mogu svladati radi ljubavi prema Kristu - kakvo smo mi kamenje:čvrsto ili mrvljivo.

Odlučno je zato, što bismo mogli odgovoriti Gospodinu Isusu, kad bi nas kao nekoć Petra pitao:"Petre, ljubiš li me većma?"Nastojiš li okajati svoje grijehe i povezati se posve sa mnom?

Gospodine, Ti znaš, da Te ljubim. Učini, da Te ljubim sve više!...

o. Dr. Duda Bonaventura OFM

2. LJudski elemenat u Crkvi

Pred naše oči stupaju Petar i Pavao kao braća s drugog svijeta. Obojica se tako razlikuju jedan od drugoga, a opet tako su nerazdruživo povezani, da Crkva nikada jednoga ne spominje, a da se u isto vrijeme ne sjeti i drugoga. Jedan potječe iz osamljenih predjela Genezaretskog jezera, a drugi iz svjetskog grada Tarsa. Jedan iz siromašne ribarske kućice, drugi iz bogate patricijske palače. Jedan je jednostavan i neuk, a drugi je izobražen u školi mudrosti Gamalielove. Jedan se odlikuje nemirom i živahnošću sangvinika, a drugi vatrenim očima i žilom gnjeva kolerika. Dva su to čovjeka, koji su posve različiti i po svom porijeklu i po prirodnim sposobnostima, a opet živo su među sobom povezani u Kristu i Crkvi.

Jest, gotovo ne bismo mogli zamisliti pobjedonosni tok evanđelja, ne bismo mogli pravo zamisliti Crkve, kada bismo izrezali iz evanđelja život i djelovanje svetih apostola Petra i Pavla. Pomislimo, da nema sv.Petra! Apostolski zbor ne bi više imao onoga, koji ima glavnu riječ. Mnoga bi pitanja ostala bez odgovora, mnogo toga neučinjeno. Nedostajala bi stijeha duha i oduševljenja, na kojoj treba da jednom počiva cijela Crkva. Nedostajala bi središnja točka, u kojoj se sastaju misijski putevi, različiti nazori apostola i združuju se u jedno.

Pomislimo, da nema sv.Pavla! Početničko kršćanstvo ne bi imalo sveopćega duha, koji bi mogao, govoreći svjetskom mudrošću, imponirati Grcima. Kršćanstvo bi ostalo samo Židovska sekta, ne bi imalo snage da postane vjera, koja je određena za cijeli svijet, pa i za pogane. Ne bismo nadalje imali silnog organizatora i misionara, koji je najprije Židovima, a onda Grcima i barbarima, svima postao sve.

Na blagdan svetih apostola Petra i Pavla najbolje shvaćamo, što u kraljevstvu Božje Crkve znači čovjek i ljudski elemenat, ljudska snaga i revnost, čovjekovo djelovanje. Istina, Spasitelj je imao pravo, kad je rekao: "Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta", nije rođeno po ljudskoj milosti, ljudskom snagom i mudrošću, nego Božjim duhom. Kao što je sam Krist rođen iz krila Očeva, tako je i Kristova Crkva proizašla iz krila Duha Svetoga. Crkva je uistinu za sva vremena prije svega Božje kraljevstvo. Duh Sveti je ona najnutarnjija i najvažnija životna stanica svete Crkve. Duh je istine čini neprevarljivom. Duh je života čini neprolaznom. Svemogući stvoriteljski duh čini, da prkosi svim burama i olujama. Konačno i ono, za čim Crkva ide, uvijek je Duh i duhovno. Zar ne ide Crkva u svemu svojem nastojanju za tim, da u nama razvija duh i dušu. Da služeći tjelesnim potrebama ne zaboravimo na duhovne. Zar nisu svi sakramenti nosioci duha?

Štogod naša Crkva pruža očima, ušima, drugim osjetilima, ne možeš pronaći nijedan obred, nijednu odredbu Crkve, koja ne bi u svojoj najdubljoj biti išla za duhovnim i božanskim.

Kako ima danas mnogo kršćana, koji ne će da znaju za takvo vodstvo Crkve. Oni vjeruju, boje se i ljube dragog Boga, pripravni su moliti, žrtvovati, ispovijedati se i kajati za svoje grijehe, ali čim čuju riječ Crkva, čim im se govori o sakramentima i svećenicima, o crkvenim zapovijedima i dužnosti poslušnosti crkvenim poglavarima, o dužnosti nedjeljne svete mise, o zajedničkom prisustvovanju svetoj Žrtvi, tada im se čini kao čovjeku, koji bi htio Bogu, a stalno ga se šalje k ljudima i ljudskim slabostima.

Ti naši dobri i siromašni vjernici muče se sa stvarima, za koje bi morali zahvaljivati. Ta sam je Krist ustanovio svoje kraljevstvo na ljudima, pa prema tome i na ljudskim uređenjima. Prema Njegovoj volji ljudi treba da drugim ljudima donose vjeru. Zato je rekao:"Idite i naučavajte!" Ljudi treba da ljudima u ljudskim posudama donose milost. Zato je rekao:"Idite i krstite!" - "Kojima oprostite grijehe bit će oprošteni, a kojima zadržite bit će zadržani". "Činite to na moju uspomenu!"t.j. obnavljajte uvijek Posljednju Večeru. U ljudske je ruke predao puninu svoje vlasti. Zato je rekao:"Kao što je Otac poslao mene, tako i ja šaljem vas". Jedan čovjek treba da bude kamen temeljac duhovne zgrade, Božjeg kraljevstva. Zato je rekao prije svog Uzašašća:"Ti si Petar, stijena, i na toj stijeni sagradit ću svoju Crkvu i vrata je paklena ne će nadvladati". Zato nije ničija samovolja, nego Božja volja, da naš put k Bogu vodi preko Crkve, a time i preko ljudi.

Pitam se: da li bismo uopće mogli zamisliti Božje kraljevstvo na zemlji bez ljudskog elementa? Možemo li na ovoj zemlji uopće i zamisliti, da trajno opstoji nešto čisto duhovno? Mislim, da ne! Doklegod smo mi ljudi ljudi, dvostruka bića, sastavljena od duše i tijela, za nas će morati da bude svaka duhovna stvar povezana s tjelesnim. Nema nijedne misli, a da u isto vrijeme ne fosforescira mozak. Nema nijednog čina volje, a da na nj ne reagira srčani mišić. Na sličan način nema nema nijedne milosti, a da ona nije popraćena nečim ljudskim, zemaljskim, materijalnim. Milost nam dolazi preko sakramentalnih sredstava i organa. Milost Božjeg posinjenja u vodi svetog krštenja. Bitno sjedinjenje s Kristom po blagovanju nebeskog kruha, po Presvetoj Euharistiji. Svih je sedam Sakramenata popraćeno molitvom i vidljivim znakovima. I sama je Crkva sakramenat u tom smislu, što sve u Crkvi, biskupi i svećenici s papom i sami vjernici, kuće Božje, blagdani i bogoslužje samo je sredstvo u službi Božje milosti i istine. Sve to skupa nije ništa drugo, nego zemaljska posuda, u kojoj Krist i Njegovo

sveto evanđelje dalje živi među ljudima. Zato je vjernicima i Crkva sveta, kao što su nam sveti sakramenti, kao što nam je sveto sakramentalno Tijelo Kristovo.

Možda će se gdjekojem između vas, dragi vjernici, ono što sam do sada rekao, činiti neobičnim slijedom misli. Zato bih vas želio, da bolje cijelu stvar razumijete, podsjetiti još na jedan drugi sakramenat ili tajnu Božjeg kraljevstva. To je sam Krist, utjelovljeni Sin Božji. Nitko se ne će sablazniti nad Njime. A gle, Isus nam je pružio svoje božanstvo u ljudskom obličju. Kristovo je utjelovljenje najveći sakramenat ili tajna kršćanstva, iz kojeg se izvode svi ostali sakramenti. Tko bi stoga htio, da iz Crkve ukloni svaki ljudski elemenat, za nj bi se moglo reći, da se bori protiv Kristove ljudske naravi.

Možda je gdjekoji između vas u svetoj godini hodočastio u Rim, kleknuo nad grobom svetog Petra i poljubio ruku Petru dvadesetog stoljeća. Ondje je vidio veličanstvenu građevinu nad grobom svetih apostola. To je ono najljudskije u kraljevstvu Crkve. Kakav je bio dojam? Da li se je i samo jedan potužio i požalio svoju vjeru u svetu Crkvu? Naprotiv gotovo svatko priznaje, da čovjekovom dušom ovladavaju neobični osjećaji, kad kleči u veličanstvenom hramu svetih apostola. Tu osjeća svu veličinu svete vjere, koja združuje sve narode bez obzira na njihove međusobne razlike. Tu se najbolje osjeća snaga Crkve i njezina duhovna moć. Ta je veličanstvena bazilika svetih apostola vidljivi dokaz Božje volje, da Bog preko ljudi vodi druge vječnom spasenju. To je zaista "Božje kraljevstvo na zemlji". Amen.

LITERATURA: D.R.Linhardt, Feurige Wolke

---

3. Petar ne umire

Učeni je protestant G. v.Schubert jednom prisustvovao obredima Velikog Tjedna u Rimu. O svojim nezaboravnim dojmovima piše ovako:"Kad sam u crkvi sv.Petra čitao Muku Isusovu, bio sam duboko ganut pomišlju, da su upravo Rimljani bili oni, koji su Spasitelja sudili i osudili. Da su rimski vojnici Otkupitelja vodili na Kalvariju, ondje stražili podno Njegova križa. Što bi oni Rimljani odgovorili čovjeku, koji bi im rekao:Vi, građani Rima, koji ste na sedam brežuljaka svog grada podigli hramove za svoje bogove i palače za svoje careve, sada poslušajte: ovaj Isus, koga ste usmrtilisramotnom smrću kao razbojnika, bit će jednom štovan u vašem panteonu. Njemu u čast dizat će se hramovi u vašem gradu. Hramovi vaših bogova bit će porušeni i uništeni. Uzimat će kamenje, stupove i mjed vaših svetinja i od njih će graditi hram u čast Kristu. U čast onomu, koga su ruke Vaše izbičevale i na križ razapele. I onaj učenik, zvan Šimun Petar, koji je slab i bojažljiv svoga Učitelja i Gospodina tri puta zatajio, doći će u vaš grad i propovijedati djelo Isusovo. Vaša će ga subraća ubiti. Vaš brežuljak Vatikan bit će njegova golgota. Ali nasljednici tog istog Šimuna Petra upravljat će odavde duhovnim kraljevstvom, prema komu će vaše "svjetsko kraljevstvo" izgledati kao mala pokrajima!"....

Tko bi mislio, da će tako završiti tužna tragedija Velikog Petka? Isusova se smrt u očima i prijatelja i neprijatelja činila kao konačno i potpuno uništenje i propast Njegova djela. Učenici su Ga ostavili. Pa i sam Petar, koji je tako svečano izjavio na tiberijadskom jezeru:"Ti si Krist, Sin Boga živoga!"

A ipak tom i takvom Petru Krist svečano govori: "Ti si Petar, t.j. stijena i na toj stijeni sazidat ću svoju Crkvu...I vrata je paklena ne će nadvladati." Petra određuje za svoga zamjenika na zemlji. Njemu povjerava najveću čast i vlast, da bude vidljivi Krist na zemlji, poglavar čitave Isusove Crkve.

Ljudski govoreći čini se, da Krist nije mogao izabrati manje podesnog čovjeka, da bude temelj Njegove Crkve, nego što je upravo neuki, plašljivi i kolebljivi galilejski ribar Šimun. Petar nije imao nikakve ni vlasti ni moći. Bez naobrazbe i bez vojske, bez kakvih izvanrednih drugih sposobnosti...No imao je jedno, čega drugi apostoli nisu imali a to je Spasiteljevo poslanje i nesebično srce, raspaljeno velikom ljubavlju prema Kristu.

Izborom sv. Petra za prvaka apostolskog i vrhovnog poglavara Crkve Bog je najočitije pokazao, da Crkva nije

ljudsko djelo, nego božanska ustanova, namijenjena najvišoj zadaći, da nastavlja Kristovo djelo spasenja ljudi i da duše vodi prema sigurnoj luci vječnog spasenja.

I kada je taj Petar nakon dugog putovanja dolazio u grad Rim, nitko se na nj nije obazirao. Svatko je radije pogledavao nepobjedive rimske legije, koje su svečano koracale rimskim ulicama. Činilo se, kao da samo one stvaraju povijest i daju svijetu novo lice. A ipak zaprašeni putnik, priprosti ribar iz Galileje u tom svečanom času, kad je stupio na tlo grada Rima, mogao je reći:"Ovdje i od sada počinje novi odsjek povijesti". Središte poganstva postat će središte Kristove Crkve. Krist je odabrao upravo glavni grad svojih neprijatelja, da u njemu postavi svoje neoborivo prijestolje, s kog će Njegov vidljivi zamjenik na zemlji Petar vladati duhovnim kraljevstvom, koje će povezivati sve narode u zajednicu Kristovih sljedbenika.

Petar je s apostolima neumorno sijao Božju riječ i propovijedao evanđeosku istinu. Narod željan ljubavi i čovjekoljublja rado je prihvatao kršćanstvo. Prihvaćao ga je s tolikim oduševljenjem, da ih ni muke, pa ni sama smrt, nije moglo odijeliti od Kristove ljubavi. Nije dugo potrajalo, da je i sam prvak apostolski sv. Petar svojom krvi zasvjedočio najveću ljubav prema Onome, koga je tri puta u Kajfinom dvorištu zanijekao. Raspet je naglavce na križu u vatikanskim vrtovima. Do posljednjeg je časa bodrio i sokolio kršćane, koji su zajedno s njime bili raspeti.

Činilo se opet, da će sada smrću sv.Petra propasti Crkva i ugušiti se u krvi vlastitih sinova, koja je potocima tekla puna tri stoljeća. Ispalo je kormilo Crkve iz ruku Petra, ali je to kormilo odmah preuzeo drugi Petar: dolazi Lino, pa Klement, dolaze Grguri, Bonifaciji, Leoni, Piji do današnjega dana... Oni su do danas neslomiva pećina Kristove Crkve. Ostali su vjerni svojoj zadaći i svom velikom određenju, da budu kormilari Kristove lađice.

Istinit je zato natpis iz katakomba:"Petar ne umire!" On vječno živi u svojim nasljednicima, rimskim biskupima.

Skoro dvotisućgodišnja povijest Kristove Crkve najbolje potvrđuje istinitost riječi Isusove:"Ti si stijena... i vrata paklena ne će je nadvladati!" Svijet je gledao, kako se sotona sa svim svojim saveznicima urotio i digao protiv Crkve, da je uništi i zbriše s lica zemlje Kristovo Ime. Ali svijet je gledao i to, kako su mnoge slavne dinastije vladara propale, kako su kraljevstva nestajala, narodi iščezavali, kulture propadale, a Crkva je uvijek iz svih progona izlazila pomlađena i ojačana. Preko sedamdeset je revolucija drmalo pećinom Kristove Crkve, ali su sva naprezanja ostala uzaludna. Papa je morao dvadeset i četiri puta bježati iz Rima,

ali se opet u nj vraćao. Trideset i dvojica papa su bili mučenici, ali je Crkva ostala, jer je vodi i čuva sam Bog.

Kad je onomad Napoleon kušao pridobiti papu Pija VII. za svoje političke ciljeve, oholi car dohvati umjetnički izrađen model crkve sv.Petra u Rimu i baci ga, da se razbio u sitne komadiće: "Gledaj starče, tako ću skršiti i uništiti tebe i tvoje kraljevstvo!" Papa je mirno izišao i rekao na odlasku: "Tragičan će biti tvoj svršetak!" Napoleon je odveo papu u zatočeništvo u Fontainebleau. No što se dogodilo? Nakon Napoleonova sloma papa se opet pobjednički vraća u Rim, a Napoleon upravo u Fontainebleau mora potpisati svoju kapitulaciju.

I papa je čovjek, ali za njim stoji Božji autoritet. Njemu je dano isto, što i sv.Petru prvom papi: obećanje vječne Božje prisutnosti i nepobjedivosti. Do kraja svijeta stajat će i voditi Kristovu Crkvu pape, novi Petri, jer "Petar ne umire!". Amen.

LITERATURA: A.Koch, Erganzungsband XI.
H.S. Braun, Radiopredigten I.

V. NEDJELJA PO DUHOVIMA

1. Prava i kriva pobožnost

Današnje je evanđelje odlomak iz Isusove propovijedi na gori. U njoj Gospodin iznosi osnovne zakone religiozno-ćudorednog života svakog kršćanina. Napose ističe, u čemu se sastoji prava pravednost, koja daleko nadvisuje pravednost književnika i farizeja. Pod riječju "pravednost" podrazumijevamo sveukupni kreposni i ćudoredni život jednog kršćanina.

a) Čuvaj se lažne farizejske pravednosti!-

U čemu stoji farizejska pravednost? Ona pazi jedino na vanjštinu. Prividna je i lažna svetost, kojoj je blizu pretvaranje i hinjenje. Farizeji nisu nikoga ubili, ali su bez milosrđa tlačili udovice i siročad. Oni su, istina, davali milostinju, često obilatu, ali samo zato, da se o njima govori. Oni su i postili, ali samo radi toga da ih ljudi vide. Oni su i molili, ali samo javno, da ih vide. Vršili su i djela ljubavi prema bližnjemu, ali je njihova ljubav bila ograničena samo na njihove sunarodnjake Židove. "Uklanjali su mušice, a gutali deve". Ispunjavali su samo slovo zakona, a ne njegov duh.

Postoji li još i danas farizejska pravednost? Ima ljudi, koji se previše vole hvaliti i isticati svoje molitve i svoju pobožnost. Ima takvih, koji polaze u crkvu i vrše svoje kršćanske dužnosti jedino iz ljudskoga obzira, da ih ljudi vide i smatraju dobrima. Često se ispovijedaju, a u svagdanjem su životu veoma skloni ogovaranju, klevetanju i svadljivosti. Nerijetko žive u dugotrajnom neprijateljstvu s nekim i nikako ne će da oproste nanesenu uvredu. Istina, nikoga nisu ubili, ali je njihovo srce puno mržnje i želje za osvetom. A dobar kršćanin pazi, da ni u mislima nikome ne želi zlo.

Svaki čovjek slika pobožnost po svojoj strasti i mašti. Ko prione uz post, misli, da je vecma pobožan ako posti, premda mu je srce puno zlobe. Drugi će se držati pobožnim, jer danomice izgovara svu silu molitava, premda iza toga navaljuje na ukućane i na susjede pogrdnim i nepravednim riječima. Onaj će oprostiti svojim neprijateljima, ali ne će podmiriti duga vjerovnicima, dok ga ne prisili sud. Sve ove ljude drže pobožnima, ali u njih ima malo pobožnosti.

Kamo vodi farizejska pravednost? Spasitelj je posve jasno i određeno rekao, da ne vodi u nebo: "Ne će svaki koji mi govori: Gospodine, Gospodine, ući u nebo, nego onaj, koji čini volju Oca mojega, koji je na nebesima." (Mt 7,21) Još određenije govori u današnjem evanđelju: "Ako ne bude

pravednost vaša mnogo veća od književnika i farizeja, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko". Naša pravednost mora biti mnogo veća od pravednosti književnika i farizeja. Ona mora biti prava i istinita.

Lažna i kriva pobožnost mnogo škodi kršćanstvu. Protivnici često puta prosuđuju vjeru i kršćanstvo prema stvarnom životu kršćana. Ako njihov život nije potvrda evanđelja, tada će i njihovo kršćanstvo biti samo karikatura, koja će nevjernike još više utvrditi u nevjeri. Mnogi su okorjeli grješnici radi toga ustrajali u zlu i grijehu, jer ih nije dobar primjer kršćana oduševio, da i sami pođu njihovim stopama.

b) U čemu stoji prava kršćanska pravednost?

Prava pobožnost mora dolaziti iz čovjekove nutrinje, iz njegova srca. Ona ne stoji u nagomilavanju izvanjskih vjerskih vježbi i čina, ni u točnom izvršavanju i obdržavanju pravila. Prava pravednost ne stoji ni u izvanrednim djelima kreposnog života, još manje u čudesnim djelima, nego ona stoji u ljubavi.

Potrebne su i druge kreposti, ali među njima je najveća ljubav (1.Kor 13). Ona je "veza savršenstva"(Kol 3,14) ona je kraljica među drugim krepostima. Ona ujedinjuje i povezuje sve ostale kreposti izvana i iznutra. Ona je pokretna sila na svaku drugu krepost.

Glavna zapovijed glasi:"Ljubi Gospodina Boga svoga...a bližnjega svoga kao samoga sebe". Tome još sam Spasitelj nadodaje:" O tim dvjema zapovijedima ovisi sav zakon i proroci"(Mt 22,4o).

Prava dakle pobožnost stoji u tome, da ljubimo Boga i bližnjega. Spasitelj posebno ističe, da se čuvamo svih grubih, uvredljivih i srditih riječi, koje vrijeđaju bližnjega. Ta je dužnost veoma teška. Sam Spasitelj navodi jedan primjer: Neki je čovjek došao u hram, da prinese svoj dar. Kod toga se sjeti, da ima nešto protiv svoga bližnjega. Isus zahtijeva, da se vrati i prije izmiri sa svojim bratom, a tek onda neka dođe i prinese svoj dar. Tertulijan kaže: "Ne može se zadobiti Očeva ljubav, ako se mrzi brat čovjek".

I sv.apostol Petar zahtijeva djela ljubavi, jer se u njima sastoji prava pravednost (1.Petr 3,8).

U molitvi današnje svete Mise molimo:"Bože, ulij u srca naša prijazan svoje ljubavi..."

"Gledajte, kako se ljube među sobom!", govorili su nekoć s udivljenjem pogani motreći život prvih kršćana. Pogledajte, kako se ljube među sobom! Pogledajte, kako je njihova vjera pobjeda, koja nadvladava svijet. Pogledajte, kako ih njihovo kajanje čisti, kako ih njihovo ufanje izdiže iznad svakog trpljenja i boli, iznad svake bolesti i same smrti! Pogledajte, kako ih euharistijska žrtva ispunja dunom

požrtvovnosti i junaštva. Pogledajte, kako po svetim pričestima postaju sve sličniji Kristu. Pogledajte, kako bolesničko pomazanje unosi strpljivost i predanje u duše bolesnika, a umiruće sokoli i jača u času smrti! Kad bi se o svim kršćanima jednom moglo reći sve ovo, tada bismo mi zaista postali svijetlo svijeta i sol zemlje.

Započni odmah danas vježbati se u pravoj pravednosti i uvijek i svagdje biti čitav i potpun čovjek poput prvih kršćana. Ne zaboravi Isusovih riječi:"Kažem vam! Ako ne bude pravednost vaša mnogo veća nego li književnika i farizeja, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko!" Amen.

LITERATURA: Heilige Saat,III.

+ + +

2. Srdžba

Put, koji nas vodi do današnjeg evanđelja, prolazi preko gore blaženstava. Ona sačinjavaju jedan dio, zapravo jezgro Gospodinove propovijedi na gori. Tim je neobičnim govorom Gospodin obračunao s farizejskom doslovnom i prividnom pravednošću. U istom je govoru Isus navijestio novu, kršćansku pravednost, po kojoj slovo ubija, a duh oživljuje.

Od onda mi kršćani prolazimo svijetom kao ljudi, koji smo drugačiji od drugih. Drugačije mislimo i osjećamo, drugačije radimo nego drugi ljudi. Što drugi izbjegavaju i čega ne mogu razumjeti, kao siromaštvo, krotkost, poniznost, žalost, nesreću, progonstva, to je u Kristu Isusu postalo blaženstvo i sreća. Što u očima drugih izgleda kao nemogući kukavičluk, to je u Kristu Isusu postalo snaga i zasluga. Osam blaženstava imaju iza sebe povijest, koje se ne moramo stidjeti. Ona su nadvladala naoružanu moć Rima, snažno su utjecala na razvoj kršćanske zapadne kulture srednjega vijeka. Mi danas jedva možemo i naslućivati, što su onda značila i znače za misijsko djelovanje Crkve u sadašnje vrijeme kao i u budućnosti.

Iz tog kora osam anđela čuvara ljudske i kršćanske kulture preporuča nam i na srce stavlja današnje evanđelje dobar duh miroljubivosti i izbjegavanja svake srdžbe. "Čuli ste, da je kazano starima: Ne ubij, a tko ubije, bit će kriv sudu. A ja vam kažem, da će svaki onaj, koji se srdi na brata svojega, biti kriv sudu". "Blaženi mirotvorci, jer će

se nazvati sinovi Božji"(Mt 5,9). Onaj, koji je izrekao te riječi i sam je bio utjelovljeni anđeo miroljubivosti, koji nije dao da srdžba ovlada njegovom dušom. Njegovi su neprijatelji na Nj podigli kamenje, a On je izmaknuo ispred njihovih očiju, iako ih je mogao uništiti. Okrivljivali su Ga, da je u savezu sa đavlom, a On je liječio njihove bolesnike. Izvrtali su svaku Njegovu riječ, a On je ponovo i ponovo dolazio u hram i ondje ih poučavao. Tjerali Ga pred Pilata i ondje se bestidno poigravali sa samom Pravednošću, a On je šutio. Svojim paklenskim porugama zadavali su nove boli izranjenom Patniku, a On je molio:"Oče, oprosti im, jer ne znaju što čine!" U čitavom njegovom životu, koji je pun nezahvalnosti i nerazumijevanja, ne poznamo nijedan jedini slabi momenat, kada bi nepravedna srdžba i ozlojeđenost ovladala Njegovim srcem.

Možda nam je malo neshvatljivo Gospodinovo vladanje u nekoliko zgoda, u kojima vidimo Njegov gnjev i nešto oštrije riječi? Kad je Cezareji Filipovoj stao Petar odvraćati Isusa, da ne trpi, Isus ga je oštro odbio riječima: "Odlazi od mene, sotono, ti me hoćeš sablazniti, jer ne misliš na ono, što je Božje, nego na ono, što je ljudsko" (Mt 16,23). Znamo nadalje, da je iz hrama bičem istjerao trgovce i prevalio stolove mjenjačima novca (Mt 21,1). Farizeje je nazvao pobijeljenim grobovima, zmijskim leglima i ubojicama proroka. Ne čini li nam se, da je Spasitelj poznavao srdžbu i dosta oštro nastupao prema nekim ljudima? Gdje je tu drugo i osmo blaženstvo, prema kojima će mirotvorci i krotki posjedovati zemlju?

Stojimo, dakle, pred problemom, koji kao da u sebi krije neko protuslovlje. Mnogi kršćani nerado misle i na drugu stranu Spasiteljeve slike, pa poznaju i ljube jedino Isusa, koji je blaga i ponizna srca. Još i danas kršćani najradije mole pred slikom Presv.Srca Isusova, koje je ljudskom srcu tako drago i tako blizu.

Ipak, želimo li imati potpunu sliku Spasiteljevu, tada je potrebno, da poznajemo obadvije strane te slike. Oboje treba poznavati: ne samo Spasiteljevu blagost, nego i Njegovu pravednu srdžbu, koja ponekad dolazi do izražaja.

Postoji, dakle, kod kršćana pravedna i nepravedna srdžba. Sustezanje od pravedne srdžbe može biti u pojedinim slučajevima grješno. Smijemo i moramo se ljutiti, kad su u opasnosti sveta dobra, kad se radi o svetim stvarima, o Bogu, Božjoj časti, vjeri i o sveopćoj dobrobiti i ćudoređu.

Smijemo i moramo susprezati svaku srdžbu onda, kad se radi o nama samima. Kad se nama nanese kakva nepravda, kad nam izmakne kakva stvar, nada ili lijepa želja. Moramo nadalje suspregnuti svaku srdžbu i onda, kad je povrijeđeno naše bolesno častoljublje. Kad drugi sebi dozvole, da misle

i rasuđuju drugačije, nego to mi činimo. Kad drugi više znadu, sretniji su i mudriji od nas. Još jednom! Smijemo se ljutiti, ako naša savjest, sveta prava i sveta dobra u nama bude srdžbu. Samo moramo paziti, da ne bismo đavla izgonili po Beelzebubu, da se nepravdom ne borimo protiv nepravde, da ne bismo svojom srdžbom trovali i ubijali, mjesto da liječimo i ublažujemo zlo. Pazimo da ne zaboravimo, da je drugi čovjek možda naš prijatelj, brat, otac, majka, muž, žena ili dijete. U pravo vrijeme moramo susprezati svaku srdžbu i biti gospodari svojih osjećaja i misli.

Kad smo tako obnovili osnovna načela, ispitajmo svoju savjest. Kako je s nama s obzirom na dvostruku dužnost kad se smijemo, a kad ne smijemo srditi? U kršćanskom naime svijetu ima dosta srdžbe, ali i dosta blagosti i krotkosti. Ali se postavlja pitanje, da li znamo u pravo vrijeme zašutjeti i zatomiti svaki gnjev i srdžbu, a s druge strane, kad to zahtijevaju prilike, znamo li odlučno i bez straha nastupiti? Zar se prečesto ne događa baš obratno? Ljutimo se radi svake sitnice i srdimo, a ondje, gdje bismo morali nastupiti i pokazati svoju odlučnost, ondje kukavički šutimo! Ako se nama osobno nanese kakva uvreda ili bol, žestimo se i uzrujavamo, a ako se radi o časti i poštovanju Božjeg imena i Božjih prava, tada nemamo snage, da odlučno stupimo u njihovu obranu. Ako se nama učini kakva nepravda, tada više nemamo lijepe riječi o stvarnim dobrim stranama i odlikama onoga, koji nas je uvrijedio. A naprotiv, kad nam je netko drag, tada vrlo lako i bez opravdanog razloga ispričavamo i teške njegove prestupe i mane. Kako često premalo lučimo stvar od osobe! Koliko ima kršćana, očeva, majki, prijatelja, pretpostavljenih, vođa i nositelja odgovornosti, čije kršćanstvo naginje jednostranoj popustljivosti i snošljivosti, iako bi morali odvažno nastupiti, ako ne žele biti izdajice svoga poziva i svog položaja! Čini se, kao da nikada nismo čuli za Mojsija, koji je znao i razbiti ploče ploče Božjeg zakona i u svetom gnjevu ustati protiv svog nevjernog naroda.

Predragi! Prava kršćanska pravednost mora poznavati oboje, i srdžbu i šutnju. Jasno da se ne smijemo ravnati prema svojoj volji i prohtjevima svoga srca, nego prema onome, što od nas traži spasenje vlastito i naših bližnjih. Nama sv.Pavao, koji u svetom gnjevu piše poslanicu pokvarenim Korinćanima, govori:"Ne hvalim vas!" i jednako nam je lijep uzor kao i sveti Ivan, koji je uvijek poticao svoje učenike i vjernike:"Dječice, ljubite se među sobom!" Amen.

LITERATURA: R. Linhardt, Feurige Wolke, II.

---

3. Bog oprašta, da oprostiš

Za vrijeme borbe s Hugenotima u Francuskoj ušuljao se neki Hugenot u šator zapovijednika katoličke vojske vojvode de Guise s namjerom, da ga ubije. Na sreću je uhvaćen i doveden na sud pred vojvodu. Ovaj ga najprije prijateljski upita:

- Da li sam ti štogod nažao učinio, da si me htio ubiti?

- Ne! - odgovori Hugenot, ali htio sam te ubiti, jer te kao najvećeg neprijatelja svoje vjere mrzim i proklinjem.

Na to mu vojvoda mirno odgovori:

- Ako tebi tvoja vjera zapovijeda, da mrziš, moja vjera meni nalaže, da ti oprostim. (Koch,III,657,8,1)

Bio je to divan odgovor pravog kršćanina, koji je na djelu pokazao svoju ljubav prema bližnjemu i tako zasvjedočio, da je pravi sljedbenik Isusa, koji nas je učio ljubiti i dobro činiti ne samo prijateljima, nego i neprijateljima.

Prava kršćanska ljubav prema bližnjemu pokazuje se najbolje, kad od srca opraštamo uvredu, koja nam je nanesena, kad djelom potvrđujemo ono, što molimo u Očenašu: Oprosti nam duge naše, kako i mi opraštamo dužnicima našim.

Koliko su puta naša usta izgovorila spomenute riječi najljepše molitve, koju nas je naučio naš Gospodin! A ipak unatoč toga, koliko smo puta tu istu molitvu molili tvrdim srcem, koje ne poznaje smilovanja, koje nerado oprašta i zaboravlja uvredu? Možda smo izrekli i teške riječi: "Do groba mu ne ću oprostiti!" U takvom duševnom stanju dolazimo u crkvu, molimo se, ispovijedamo i pričešćujemo, a zaboravljamo, da je Gospodin rekao:"Ako dakle prineseš dar svoj na oltar i ondje se sjetiš, da tvoj brat ima nešto protiv tebe, ostavi ondje dar svoj pred oltarom i idi te se najprije pomiri sa svojim bratom, pa onda dođi i prinesi svoj dar"(Mt 2,23,24).

Naša je stroga kršćanska dužnost i znak, po kojem se poznaju pravi kršćani, da od srca rado i spremno opraštamo jedan drugomu. Svaka srdžba i nepomirljivost treba da je strana kršćanskom srcu, koje ima pred očima Spasitelja, koji je umirući molio i za svoje neprijatelje (Lk 23,24).

Već u Starom Zavjetu čitamo:"Misli na zapovijedi i ne mrzi na bližnjega! Misli na zavjet s Višnjim i oprosti krivnju"(Sir 28,7) Slično opominje i Mojsije svoj narod:"Ne budi osvetljiv prema zemljacima svojim...nego ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!"(3.Mojs 19,17-18)

Kudikamo jasnije proizlazi velika dužnost ljubavi i praštanja svakom čovjeku iz Novog Zavjeta. Sam je Gospodin

rekao: "Ljubite i neprijatelje svoje; činite dobro onima, koji na vas mrze i molite za one, koji vas progone i kleveću!" (Mt 5,44) Sv. Pavao u poslanici Efežanima (4,32) opominje: "Budite jedan drugomu blagi, milosrdni, praštajući jedan drugomu, kao što je i Bog u Kristu oprostio vama". I opet na drugom mjestu: "Srdite se, ali nemojte griješiti; sunce neka ne zađe nad srdžbom vašom" (Efež 4;26).

Kad je Gospodin svojim apostolima govorio o dužnosti opraštanja, pitao je sv. Petar, koliko puta da oprosti svome bratu, ako sagriješi. Isus mu je odgovorio: "Ne velim ti sedam puta, nego sedamdeset i sedam puta" (Mt 18,21).

Pravi su Kristovi sljedbenici uvijek se odlikovali velikom ljubavlju prema bližnjemu. Znali su opraštati i najvećim neprijateljima.

Dogodilo se prije dvadeset godina. Jedan španjolski svećenik, župnik iz mjesta Mataro, stajao je pred napunjenim puškama i čekao smrtonosni plotun. Prije nego umre zamolio je da smije još jednom zagrliti svoje "prijatelje", koji će ga ubiti. Kad mu zapovijednik dozvoli, pristupio je svakom pojedinom vojniku i zagrlio ga uz riječi: "Moja braćo! Moja je vjera vjera ljubavi i opraštanja. Zato vas grlim u ovaj posljednji čas i s najvećom ljubavlju gledam na vas. Ako vas poslije bude mučila grižnja savijesti, što ste me ubili, tada nemojte zaboraviti, da sam vas ja prije smrti još zagrlio i od srca vam oprostio vaše djelo. Ja vam zahvaljujem, što ste mi pribavili veliku milost svetog mučeništva!" Iza toga je natrag stupio na svoje mjesto i rekao: "Ja sam spreman, pucajte!" Sklopio je ruke, oči podigao prema nebu...Srušio se na zemlju s molitvom na ustima za svoje neprijatelje (Koch, XII, 657,3).

Kako je to divan primjer junačke ljubavi prema bližnjemu, koja ne pozna granica i jednako grli neprijatelja kao i prijatelja.

Ako usporedimo sebe sa spomenutim mučenikom, koji umirući oprašta svojim ubojicama, kako smo jadni, tvrdi i nemilosrdni, kad ne znamo i ne ćemo oprostiti svome bližnjemu kud i kamo neznatnije uvrede i nepravde, koje su nam nanijeli! Pokazujemo, da imamo vrlo malo Kristova duha. Da smo kršćani samo po imenu.

Najjače oružje, kojim ćemo sigurno pobijediti i najtvrđe srce svojih neprijatelja, nije osveta, nego opraštanje. Jedino opraštanjem ćemo osvojiti one, koji nas mrze i zlo nam čine. Lacordaire je rekao: "Hoćeš li časoviti mir, osveti se! Hoćeš li trajan mir, oprosti!" Teško je podnijeti nepravde, koje nam nanosi tuđa zloba i mržnja, ali za kršćanina vrijedi ono, što je rekao biskup Seiler: "Uzmi svako trpljenje iz ruku premudrog Boga. Zaboravi sve one druge ruke, preko kojih je tebi trpljenje naneseno i od srca oprosti".

Kako samo lijepo opominje sv.Pavao prve kršćane Rimljane, a preko i sve nas:"Ne osvećujte se sami, ljubezni, nego podajte mjesto srdžbi, jer je pisano: Moja je osveta, ja ću je vratiti, govori Gospodin.

Konačni razlog, koji nas mora poticati da rado i spremno opraštamo svome bližnjemu, jest taj, što velikodušno opraštanje unosi u našu dušu obilje mira i sreće. Čovjek se osjeća posebno zadovoljnim kad zna, da nema neprijatelja i da je svakome oprostio.

Čitamo u životopisu sv.Tome Morus-a (1478-1935), kome su radi vjere sve oteli i konačno ga bacili u tamnicu, da je bio unatoč toga veoma miran i zadovoljan. Takav je bio i onda, kad su ga osudili na smrt. To je bilo njegovim neprijateljima čudno i neobično. Prije smrti pitali su ga, da li imade još kakvu želju. Odvažni je mučenik odgovorio: "Želim, kao što je sv.Pavao, koji je pristao na smrt sv. Stjepana, sada zajedno s njime u nebu zajedno sa svecima i ugodnicima Božjim, da jednako tako i vi, koji ste me osudili, jednom dođete u nebo i ondje uživate vječno blaženstvo".

Ispitajmo danas svoju savjest! Da li u svom srcu još uvijek gajimo kakvu mržnju i želju za osvetom? Možda se već godinama srdimo na svoga bližnjega i nikako ne ćemo da mu oprostimo, iako on možda pokazuje ozbiljnu volju i želju, da se odnosi urede? Nemojmo misliti, da će Bog biti nama blagoslov i milostiv, ako smo mi prema svome bližnjemu tvrdi i bez smilovanja. Sv. Augustin opominje:"Hoćeš li oproštenje, tada i sam oprosti!" Neka sunce prave, istinske, nesebične i bratske ljubavi uvijek svijetli nad nama i obasjava naše životne puteve.

Na koncu još jedanput svima stavljam na srce riječi sv. Pavla kršćanima u Efezu: "Neka se svaka gorčina i gnjev i srdžba i vika i psovka ukloni od vas sa svakom zlobom. A budite jedan drugomu blagi, milosrdni, praštajući jedan drugomu, kao što je i Bog u Kristu oprostio vama" (Efež 4,31-32). Amen.

---

4. Kršćanska sloga

Današnja se nedjelja mnogo razlikuje od prijašnjih nedjelja. Razlikuje se misnim obrascem i glavnom misli, koja prožima čitavu liturgiju današnje nedjelje. .

U prošlim nam je nedjeljama Crkva pokazivala Spasitelja u slikama. Najprije kao Dobrog Pastira, kao brižnog Domaćina i najposlije kao Ribara, koji svojom mrežom hvata ribe i tako proširuje svoju Crkvu i obogaćuje je novim članovima.

Danas nam sveta misna liturgija ne pokazuje Spasitelja u slici, nego nam donosi Njegovu nauku, koja je veoma važna i svaki bi je kršćanin morao duboko upisati u svoje srce. Ta nauka glasi: ljubite jedan drugoga! Ljubite i svoje neprijatelje, iako su vam učinili nepravdu. Oprostite im i pomirite se s njima!

Odmah na početku sv.Mise, dok molimo pristupne molitve, sjećamo se svojih premnogih prestupaka protiv zapovijedi ljubavi prema bližnjemu. Ispovijedamo se, da smo mnogo sagriješili mišlju, riječima i djelom. Zato molimo Gospodina, da nam oprosti. Njega molimo za oproštenje i u ulaznoj pjesmi: "Usliši, Gospodine, glas moj, kojim vapih k Tebi; budi mi pomoćnik, ne zapusti me i ne prezri me!"

MOLITVA je današnjega dana jedna od najljepših molitava. Bog je onima, koji ga ljube, pripremio nevidljiva dobra, a to je Njegova milost. No ljubav prema Bogu nije ljudsko djelo; ona može doći samo od Boga (Duha Svetoga). Zato molimo: "Ulij u srca naša prijazan svoje ljubavi!" Ništa nije potrebitije i ljepše, nego li moliti, da Boga ljubimo u svemu i iznad svega, a svoga bližnjega radi Boga. Svaki je naime čovjek slika Božja. Svatko je pozvan, da bude baštinik neba.

U POSLANICI vidimo prvaka apostola sv. Petra, koji sakupljenoj kršćanskoj zajednici propovijeda ljubav. "Budite svi složni, milostivi, bratoljubivi, milosrdni, ponizni. Ne vraćajte zlo za zlo, ni psovke za psovku, nego naprotiv blagoslivajte (molite jedan za drugoga milost Božju), jer ste na to pozvani, da baštinite blagoslov". Sv. Petar traži od kršćana isto, što je tražio i sam Gospodin, da ljubimo i svoje neprijatelje, "ako moramo trpjeti radi pravde!"

Na koncu svoje poslanice sv. Petar ima pred očima kršćane grada Rima. U Rimu vlada Neron, strašni krvolok. On upravo žeđa za kršćanskom krvlju. On ih okrivljuje, da su zapalili Rim. Naziva ih neprijateljima i mrziteljima čovječanstva, kulture i države. Zato ih nemilosrdno progoni i muči. Dobro to zna sv.Petar. Zato tješi svoje stado: "Tko da vam naškodi, ako se natječete oko dobra? Blago vama, ako što

trpite radi pravde! Ne bojte se njihova zaplašivanja i ne plašite se, nego blagoslivajte Krista Gospodina u vašim srcima", vjerujte u Njega i slijedite Njegov primjer. Na dan vječnosti bit ćete s njime proslavljeni.

U PJESMI NA STEPENICAMA s najvećim pouzdanjem molimo Gospodina, da nam udijeli svoju milost. Bez nje nam je nemoguće izbjeći svim nezgodama i napastima se oduprijeti, da nigdje ni riječima ni djelom ne povrijedimo ljubav prema bližnjemu..."Zaštitniče naš, pogledaj, Bože, i obazri se na sluge svoje...Usliši molitvu slugu svojih". U pjesmi Aleluja gledamo na Krista Kralja, koji je izvojevao divnu uskrsnu pobjedu i sada sjedi o desnu Očevu. Njegovom smo snagom i mi toliko puta pobjedili i zato Mu zahvaljujemo: "Gospode, u jakosti Tvojoj radovat će se kralj (kršćanin) i veoma će kliktati radi spasenja tvojega.Aleluja!"

Iza svetog apostola dolazi u našu sredinu sam Gospodin. On u svojoj nauci o ljubavi ide još dalje. Evanđelje je odlomak iz propovijedi na gori, koja nas mora uvesti u duh Njegova kraljevstva. Najvažnija je ljubav. Krist Gospodin izgovara teške riječi, na koje ne može i ne smijemo ostati ravnodušni. Nije dosta obdržavati zapovijedi Starog Zavjeta: Ne ubij! Farizeji su se zadovoljavali tom zapovijedi. Isus traži mnogo više. Svaka mržnja na brata u Njegovom kraljevstvu jednaka je umorstvu. Njegov nebeski Otac ne će primiti dara ni žrtve iz ruku onoga, koji se srdi na svoga brata i nije se prije toga s njime izmirio. Ne samo da ne smijemo vrijeđati zapovijed ljubavi prema svomu bližnjemu djelima, nego ni mislima ni riječima. Isus nam je donio novu zapovijed, po kojoj se poznaju pravi njegovi učenici. Zato mora biti daleko od nas sve ono, što se protivi ljubavi prema bližnjemu: svaka zavist, mržnja, osveta, zloba, zluradost i antipatija. Uvijek se moramo opirati takvim mislima i sklonostima, da ne povrijedimo Boga u svome bratu čovjeku.

U svojoj nauci o ljubavi prema bližnjemu Gospodin dovodi u usku vezu našu nepomirljivost kao i svaki drugi grijeh protiv ljubavi s misnom žrtvom. Njegove su riječi:"Ako prinosiš dar svoj na oltar i sjetiš se, da tvoj brat ima nešto protiv tebe, ostavi ondje pred oltarom tvoj dar i idi, da se prije izmiriš sa svojim bratom i tada se vrati i prinesi svoj dar". Kako možemo sa srdžbom, antipatijom i mržnjom u srcu učestvovati u svetoj Žrtvi, gdje se Krist žrtvuje iz ljubavi za braću! Kako ćemo moći s Njime žrtvovati i s Njime postati jedna žrtva, kad kaljaju naša srca zavist, ljubomora i omalovažavanje!

U vidljivim žrtvenim darovima kruha i vina prinijet ćemo na oltar svoju volju i spremnost, da uistinu kršćanski ljubimo. Pred našim se očima u osjetnoj blizini i stvarnosti nalazi Kalvarija. Krist krvari na križu i mi slušamo riječi

Njegove ljubavi: "Oče, oprosti im, jer ne znaju što čine!" U svetoj pretvorbi ostvario je nalog evanđelja i poslanice.

Ispitajmo svoju savjest. Možda se i kod nas nalazi, iako često ili možda svaki dan pristupamo svetoj žrtvi, toliko nestrpljivosti, uzrujanosti i nemira, toliko starozavjetnog zakona :Oko za oko, zub za zub! Posljednje je vrijeme, da se povedemo za Spasiteljem, jer inače ili ćemo napustiti svetu Žrtvu i prestati se pričešćivati, ili će u nama zavladati Kristova ljubav!

Zahvaljujemo Gospodinu na velikom daru Njegove ljubavi, kojom nas je posebno usrećio. U tom duhu zahvalnosti pjevamo pjesmu na prikazanje: "Blagoslovljen Gospodin, koji mi dade razum (da sam spoznao zapovijed ljubavi)...On mi je s desne strane, da ne posrnem".

TAJNA ima u sebi divnu misao zajedničarstva: ono, što su pojedinci pridonijeli za Žrtvu, neka koristi svima prisutnima. Pred našim očima stoji stol prepun darova, što su ih kršćani donijeli. Oni su zajednička žrtva sviju, koja se prinosi za spasenje svih vjernika.

Približava se čas pretvorbe, u koji sam Krist k nama dolazi da svojim primjerom potvrdi svoju nauku najveće ljubavi prema bližnjemu. Žrtvuje se za sve nas kao nevino Janje. Iskrenim srcem molimo u Očenašu: "Oprosti nam duge naše, kao što i mi otpuštano dužnicima našim!" Jedino ako smo medjusobno izmireni, ako među nama nema nikakve mržnje ili srdžbe, možemo primiti poljubac mira, što se nekoć davao za vrijeme svete službe Božje.

"Daj nam svoj mir!", naš je vapaj prije same svete Pričesti, da bismo uvijek imali medjusobno slogu i ljubav, da budemo jedno srce i jedna duša bez ikakve sjene svojevoljne antipatije, mržnje ili razdora. S tako očišćenim srcem smijemo primiti i plod svete Žrtve, svetu Pričest.

Usrećeni tako krasnom zajednicom ljubavi molimo na koncu molitvom Pričesne: "Za jedno samo molim, Gospodine, samo to ištem, da stanujem u domu Gospodnjem sve dane života svojega", da nas povezuje prava i nesebična ljubav prema bližnjemu te konačno dovede samoj nestvorenoj Ljubavi.Amen.

---

5. Ne vraćajte zlo za zlo

Događaj koji spominjemo zbio se za vrijeme progona kršćana. Upravitelj grada Tuscije je dao uhvatiti sbetog biskupa Sabina. Budući da se biskup Sabin nije htio odreći svoje vjere, bezdušni je upravitelj Venusijan naredio, da mu otsjeku obadvije ruke. Kad je izvršena kazna nad nevinim biskupom, spopadne upravitelja teška bolest očiju i činilo se da će oslijepiti. Potražio je pomoć kod najvrsnijih liječnika svoga vremena, ali je bilo sve uzalud. Međutim je dočuo, da je sakati biskup Sabin čudotvorac. Pozva ga pred sebe i zamoli, da ga oslobodi njegove bolesti. Sveti je biskup došao pred svoga krvnika, podigao ostatke svojih ruku prema nebu i pomolio se za bolesnoga upravitelja. I gle čuda! Isti tren upravitelj ozdravi. To je u tolikoj mjeri djelovalo na upravitelja, da se osvjedočio o ispravnosti kršćanske vjere i odmah se dao krstiti.

Tako se svetac "osvetio" svome neprijatelju. Poveo se za Kristovim primjerom, koji je umirući molio za svoje krvnike i ubojice.

Nitko ne može biti pravi Isusov učenik, ako se ne odlikuje velikom ljubavlju prema bližnjemu. Ne smijemo zaboraviti, da je sam Isus rekao:"Po tom će svi poznati da ste moji učenici, ako imate ljubav među sobom!" I opet na drugom mjestu:"Ovo je moja zapovijed, da se ljubite među sobom!"

Učenjaci su izračunali, što bi se na zemlji dogodilo kad bi odjednom nestalo sunca. Kad bi sunce kojom nesrećom utrnulo, još se osam minuta na zemlji ne bi opažala nikakva promjena. Toliko je naime vremena potrebno, da svijetlost sunca stigne do nas na zemlju. Iza toga bi na zemlji nastupila takva studen, da bi promrzla sva mora i rijeke. Zemlju bi obavila velika gusta tama. Iza kratkog vremena zrak bi postao tekući. Trećeg bi dana sve ptice i životinje bile mrtve. Ljudi bi možda još mogli živjeti kojih osam dana. Tada bi nestalo vatre i oni bi morali pomrijeti.

Bez sunca dakle nema života na zemlji. Ono sunce, bez kojega ne možemo zamisliti život među ljudima, jest ljubav. Ako iz života uklonimo ljubav, tada smo zajedno s njome uklonili sve što je dobro, lijepo i plemenito. Kad među ljudima više ne bi bilo ljubavi, čovjek bi čovjeku postao vuk, prava zvijer, koja ne pozna nikoga izvan sebe.

Kolikogod bilo mržnje među ljudima, ipak nalazimo i divne primjere kršćanske ljubavi. Vi se, draga djeco, ništa ne čudite, što vas okružuje ljubav dobrih i požrtvovnih roditelja. Mislite, da to tako mora biti. Nad vama još bdije i ljubav dobrih prijatelja i svete Crkve, koja želi da u vašim srcima sačuva milosni život djece Božje. Vi ste im sigurno

zahvalni. Vi sigurno uzvraćate ljubav za ljubav onima, koji vas ljube i čine vam dobro. Što mislite, da li biste izvršili svoju kršćansku dužnost, ako ljubite samo svoje prijatelje? Da li je dovoljno ljubiti one, koji nama dobro čine, a mrziti one, koji nas mrze i zlo nam čine? Na početku smo čuli, da sveti biskup Sabin nije tako postupao. Nije uzvratio zlo za zlo. On je u svojoj ljubavi išao tako daleko, da je učinio dobro djelo i onome, koji mu je odsjekao obadvije ruke. Ljubio je dakle i svoje neprijatelje. Taj se sveti biskup ugledao u Isusov primjer, koji je jednako u svom životu postupao.

Kako je s vama, draga djeco? Da li vašim malim srcem vlada ljubav, ili možda ima i još nešto drugo u njemu? Možda se srdite na nekoga, koji vam je nešto nažao učinio? Možda s njim i ne razgovarate? Možda se dugo već srdite na svoga prijatelja ili prijateljicu, jer su vam možda rekli koju neprijaznu ili uvredljivu riječ? Kako nas lijepo opominje sv.Petar u današnjoj poslanici:"Ne vraćajte zlo za zlo ...jer ste na to pozvani, da baštinite blagoslov!" Prirodno je, da se u nama nešto uzbudi, kad nam se učini kakva nepravda ili nanese koja uvreda, ali kršćanski je da znademo i opraštati i ne uzvratiti istom mjerom. Ako ti se netko narugao, nemoj uzvratiti još pogrdnijim izrazima, nego radije šuti. Na taj ćeš način "razoružati" svoga protivnika i on će se povući. Ako te je tko udario, mnogo je bolje svladati se, nego uzvraćati udarac udarcem, jer si tada pobijedio ti, a ne onaj, koji je svojim vladanjem pokazao samo svoju prostotu i neodgojenost, a da ne reknemo veliki manjak kršćanskog duha. Kad čovjek zna oprostiti, tada ljubavlju, koja oprašta, može od najvećeg neprijatelja učiniti najvećeg prijatelja. Može u gdjekojem srcu upravo oproštajnom ljubavlju ponovo oživjeti davno utrnuli život Božje milosti. To potvrđuje i ovaj primjer.

Jednom je sveti misionar franjevac Ludovik iz Napulja susreo u Aleksandriji zloglasnog buntovnika Danielija, koji je ondje živio u izagnanstvu. Danijeli je silno mrzio ne samo kralja Ferdinanda II. Napuljskog, koji ga je protjerao, nego i svećenike. Zato sepribliži svećeniku i snažno ga udari po licu i reče:"Ponesi to od mene svome kralju i prijatelju!" Svećenik se bez riječi s prijateljskim osmjehom udalji. Osam mjeseci iza toga vrati se u Napulj. Tom ga zgodom kralj primio u audijenciju. Svećenik se baci kralju pred noge i zamoli:"Vi znate, veličanstvo, koliko vas poštujem i cijenim. Ovaj puta imam jednu veliku molbu na vaše plemenito kraljevsko srce. Molim za pomilovanje zloglasnog Danijelija, jer mi je za vrijeme moga boravka u Aleksandriji učinio veliku uslugu!" Kralj se iznenadi neobičnoj molbi, ali kad ga je njegov vjerni prijatelj molio, odgovori: "Neka bude!".

I kralj dozvoli, da se Danijeli povrati u Domovinu. Kad je buntovni Danijeli nakon svog povratka u domovinu saznao, na koji je način pušten na slobodu, na njega je djelovala tako snažno ova ljubav franjevca misionara, da je ostavio svijet i postao redovnik. Ušao je u samostan i želio, da pod ravnanjem i vodstvom svetog svećenika o. Ljudevita i sam postane drugi čovjek, čovjek Božji.

Što bi bilo od onog buntovnika, da mu je svećenik uzvratio udarac udarcem! Možda ne bi nikako i nikada našao put k Bogu, a ovako je oproštajna ljubav svetog svećenika dovela njega na pravi put i spasila mu dušu.

Draga djeco, ugledajmo se u svijetle primjere svetih slugu Božjih, koji su kao pravi kršćani slijedili primjer svog Božanskog Učitelja, te i sami prolazili zemljom čineći dobro svima, pa i svojim neprijateljima.

Kad sveti Ivan apostol radi starosti nije mogao držati duge propovijedi, tada je neprestano svojim vjernicima opetovao ove riječi:"Dječice, ljubite se među sobom!" Kad su se oni ljutili, što uvijek isto govori, tada im je on rekao:"Opetujem te riječi, jer je to Božja zapovijed. I ako budete držali tu zapovijed, dosta je!"

Iste riječi ponavljam i ja vama danas: Djeco, ljubite se među sobom i nemojte uzvraćati zlo zlim, nego zlo nadvladajte dobrim. Amen.

VI. NEDJELJA PO DUHOVIMA

1. K r u h

Sveto Pismo dvaput pripovijeda o čudesnom umnoženju kruha, kojim je Gospodin nasitio veliko mnoštvo naroda. Ljudi, koji su Ga slijedili u pustinju, nisu ni pomišljali, da bi se vratili svojim kućama. Kako mora da je snažno na te narodne mase djelovala lignost božanskog Spasitelja! Kako mora da su osvajale Njegove riječi njihova srca, kad su tisuće ostavljale svoje svagdanje poslove i pošle za Njim! Spasitelj ih je u tolikoj mjeri privezao uza se, da nisu ponijeli sa sobom ni ono, što je najnužnije. Tolika je bila njihova čežnja za veselom vijesti o Božjem kraljevstvu, da su zaboravljali svu ljetnu žegu, sav umor, glad i žeđ. Konačno došlo je do neobične situacije, o kojoj nam pripovijeda današnje evanđelje. Tisuće je ljudi bilo izvrgnuto ozbiljnoj opasnosti, da pomru od glada, jer nisu imali što da jedu. Nitko se nije dublje zagledao u bijedu njihovih duša od Isusa. Ta radi te je bijede i došao na svijet! Sve štogod je govorio ili činio, služilo je tome, da pokaže ljudima uzroke njihove duševne bijede. Da u njima probudi čežnju za otkupljenjem i tako da ih pripravi na svoje otkupiteljsko djelo.

Lako možemo sebi predočiti, koliko su se ljudi zapanjili, kad su uočili da ponestaje kruha u rukama apostola, koji su lomili i dijelili kruh sve dok se nije čitavo mnoštvo nasitilo. Možemo sebi zamisliti, kako su slavili i veličali Gospodinovu dobrotu, koja se je na tako čudesan način za njih pobrinula. Uistinu, to je bilo jedno od najočitijih Gospodinovih čudesa.

Zar se nešto slično ne događa i s nama? Zar mi ne proživljavamo isto čudo božanske svemoći i očinske skrbi na našim poljima, samo u kudikamo većim razmjerima? Čudo je to, ali mi mu se ne divimo niti na njemu Bogu zahvaljujemo samo radi toga, jer se ono ponavlja svake godine i jer se na njega privikavamo od svoga djetinjstva.

Nadošlo je opet to vrijeme, kad na našim poljima dozrijeva kruh. Kako je lijepo žitno polje, koje talasa lagani povjetarac! Puni su klasovi naklonjeni k zemlji kao da zahvaljuju Stvoritelju na blagoslovu, koji se u njima krije. Svaka je pojedina vlat sa svojim klasom čudo umnoženja kruha. Kao da nad svakim žitnim poljem čujemo Gospodinove riječi: "Žao mi je naroda!" Istina, mnogo je ljudskih ruku surađivalo, da se pribavi taj kruh, ali što bi sav trud koristio, da nije bio popraćen Božjim blagoslovom, da Bog nije svakom zrnu dao tajanstvenu snagu, po kojoj je od jednog zrna izraslo mnogo.

Nitko ne zna bolje od seljaka, koliko je brige i straha pratilo nastajanje svagdanjeg kruha, dok nije konačno spremljen u žitnice!

Neki je mudri čovjek jednom rekao: "U kruhu se krije sva Božja ljubav prema nama". Kruh sačinjava jednom riječi svu našu hranu. Već na prvim stranicama Svetog Pisma čitamo Gospodinove riječi, kojima je osudio sav ljudski rod: "U znoju ćeš lica svojega jesti svoj kruh svagdanji" (1.Moj 3,19) Istina, ima mnogo različitih jela, ali kruh će uvijek ostati najvažnije jelo za sve ljude. Često uživamo taj Božji dar bez ikakvih misli ili zahvalnosti prema dobrom Stvoritelju, koji nam ga daje. Štoviše, možda smatramo samo po sebi razumljivim, da se svaki dan njime hranimo. No dva prošla rata naučila su nas, da svagdanji kruh nije nešto, što je samo po sebi razumljivo, nego uvijek ponovni dokaz Božje očinske dobrote i skrbi za nas. I u naše vrijeme mnogo ovisi o tome, hoće li nas zemlja obilno ili škrto obasuti svojim darovima.

U teškim smo godinama ratne krize veoma dobro shvaćali, zašto je Gospodin u najljepšu molitvu Očenaš uvrstio prošnju "Kruh naš svagdanji daj nam danas". I u naše je dane aktuelna molitva Crkve u litanijama Sviju Svetih "Da se dostojiš plodove zemlji dati i uzdržati, molimo Te, usliši nas!" I o tom smo se u teškim danima oskudice uvjerili, kako imamo dubok razlog zahvaljivati od srca Bogu za obilatu žetvu.

Upada nam u oči, što Gospodin nalaže apostolima, da prikupe sve preostale komadiće kruha. Istina, onaj, koji ih je sve čudesno nahranio, ne treba tih preostalih komadića kruha. Ali u tom se Njegovom nalogu krije mnogo dublji razlog i nakana. Time je očito htio poučiti narod, da Božji dar poštuje i onda kad ga ima u izobilju.

Zaista uvijek moramo poštivati svagdanji kruh, koji nam tako uvjerljivo govori o Božjoj stvoriteljskoj moći i o Njegovoj očinskoj skrbi za sve nas. Kako su naši bogobojazni pređi znali poštivati kruh! Prije no što se hljeb reže, pravi se na njemu znak križa, a ako bi slučajno kojem djetetu pao iz ruke komadić kruha, dijete je moralo kruh podignuti, poljubiti ga i tek onda staviti na stol. Tu dolazi do izražaja profinjeni smisao kršćanske obitelji, koja poštuje Božji dar i od malenih nogu uči djecu ne prezirati i bacati kruh, nego s njim postupati s velikim poštovanjem kao s Božjim darom. Kruh je simbol Božje skrbi za nas. Kruh je konačno i ono, u čemu je htio Spasitelj ovjekovječiti svoju prisutnost među nama. Kruhom se poslužio, da učini pred nama veliko čudo Presvete Euharistije, po kojoj je postao hrana našim dušama.

Još jednu pouku možemo izvući iz današnjeg evanđelja. Ono nam pokazuje apostole, koji po Goapodinovu nalogu

dijele kruh izgladnjelom mnoštvu. Zar ta slika nije preživjela sva vremena? Još uvijek iz dana u dan Gospodinovi učenici dijele izgladnjelom mnoštvu u Njegovo ime kruh. Zar nije posebna čast nalazitise među tim učenicima, koje je Gospodin izabrao i odredio im tu svetu dužnost? U svako će naime vrijeme biti ljudi, koji gladuju. Nad svakom ljudskom bijedom odzvanjaju Gospodinove riječi: "Žao mi je naroda!" Za svakoga od nas, koji želimo slijediti Gospodina i biti pravi Njegovi učenici, vrijedi Njegova opomena:"Lomi gladnome kruh!"(Iz 58.7) Na taj ćemo način ublažavajući ljudsku bijedu, služeći u nesebičnoj ljubavi bližnjemu, najsigurnije spasiti svoju dušu. Amen.

LITERATURA: H. Fassbinder, Säman Gottes

\+ + +

2. Dobri Isus

30.I.1966.
8 sol

Na raskršću ceste stoji raspelo kao prekriveno otajnim velom Božjeg mira usred buke prometa. Ljudi dolaze i odlaze. Jedni skidaju svoje šešire i naklanjaju glavu. Takvih je svakim danom sve manje. Drugi se, kao kradljivci, kao da čine nešto nečasno, križaju jedva vidljivim pokretom ruke. Ima i trećih, kojima iz očiju sijeva mržnja na sam pogled raspela. - Većina medjutim prolazi mimo kao da na raskršću ni nema znaka ljubavi Božje, svetog križa Isusova. Takvih je najveći broj.

To je, predraga braćo, samo slika još žalosnije istine, slika cijeloga čovječanstva.

Na svim putevima čovjekovim stoji Isus Krist, Bog i čovjek. Svaki se čovjek na svom životnom putu jednom, prije ili kasnije, susretne s Gospodinom Isusom. Svi ljudi kao u mimohodu prolaze pred Njim.

Jedni prolaze s mržnjom u srcu i očima. Oni ne mogu vidjeti pravo lice Isusovo, jer su im oči potamnjele.

Drugi prolaze mimo Njega posve nehajno, kao da Ga i ne vide. Za njih je Isus Krist jedna davna prošlost i - ništa više. Takvi ni ne žele vidjeti Njegova lica.

Treći - to su vjernici. No ni oni svi ne pristupaju Kristu na pravi način. Jedni Mu dolaze sa strahom, kao nekom

strašnom biću. Drugi se opet, želeći Mu ugoditi, poput Marte se izgube u mnogim pobožnim vježbama, u trčanju od crkve do crkve, od pobožnosti na pobožnost, pa ni ne dospiju pogledati ravno u lice Isusovo i zapravo nemaju prave slike o Isusu.

Rijetke su duše, koje poput Marije, sestre Martine, sjednu do nogu Isusovih i zagledaju se u Njegovo sveto lice, upijaju u sebe crte Njegova lica i izbliza upoznaju Isusa.

Nakon svih pobožnosti, nakon svih propovijedi, nakon pročitanog svetog evanđelja, nakon svih blagdana, malo ima kršćana, koji nose u sebi pravu sliku Isusovu.

+

Kakva je prava slika Isusova?

Sveti nam Pavao u svojoj božićnoj poslanici želi jednim potezom nacrtati Isusa:"Pokazala se dobrota i čovjekoljublje Boga i Spasitelja našega ...u Isusu Kristu!"

Kroz Isusa Krista pokazala nam se dobrota i čovjekoljublje Božje. Dobrota i čovjekoljublje - to je pravo lice Isusovo.

Sv. Luka evanđelista govori o Isusu:"Prošao je zemljom čineći dobro"(Dj.Ap.lo,38).

Nije bilo nijednog društvenog sloja u narodu, do koga ne bi doprlo Njegovo djelovanje. Dobrotom je svojom osvajao narod. Tisuće su se tiskale oko Njega tako, da su gazili jedan drugoga hoteći biti sasvim uz Njega. Svi su znali, da u Njemu kuca srce, koje ih beskrajno ljubi, koje razumije sve njihove jade, koje može pružiti melem za sve boli.

Žena, koju su uhvatili u preljubu i već je vode na kamenovanje, doleti pred njega i baci Mu se do nogu. Božanskim je svojim pogledom prodro u njezinu dušu, ne bi li našao tragove kajanja. Kad je to pronašao, odgovori:"Ne ću te osuditi!"

Umoran od puta sjeda u sjenu drveta, i majke se već žure i donose mu djecu. Učenici stadoše uokolo i ne daju nikomu, da smeta Učitelja, dok počiva. No Učitelj nije umoran, kad treba iskazivati ljubav:"Pustite malene k meni!" I zagrli ih i stavi ruke na njih.

U pustinju Ga slijedi silan narod, do deset tisuća. Žedni i gladni istine Božje zaboraviše na jelo i pilo. Ali - Isus ne zaboravlja. Pogleda narod i reče:"Žao mi je naroda!" jer bijahu izmučeni i oboreni kao ovce bez pastira (Mt 9,36). I čudom ih nahrani u pustinji.

Obilazio je gradovima i selima po zbornicama. A tek što je svršio naučavanje, već bi Ga čekali bolesnici, žalosni i potrebni. On se sagibao nad nosiljke i polagao ruke na bolesne i ozdravljao ih. Toplim je pogledom punim sažaljenja krijepio žalosne duše i ulijevao im snage za život. Jednom je riječju riješio mnoge sumnje i pokazao način, kako će izaći iz bespuća i staviti nogu na pravu stazu života.

A sve je to činio iz čiste ljubavi. Zar nije svojim radom mogao sebi osigurati prve časti u upravi zemlje? A gle, i kad ga narod hoće izabrati za kralja, On se skriva. Koliko bi blago stekao, da je za novac činio svoja čudesa i liječio bolesnike? Ništa nije dobio, ni stopu zemlje, na koju bi mogao položiti svoju glavu, ni toliko novaca, da bi platio porez za hram. "Ptice nebeske imaju svoja gnijezda, a Sin čovječji nema gdje da glavu svoju nasloni!"

Usred svih tih poslova znao bi se povući na molitvu. A narod bi Ga tražio, dok Ga nije našao (Mk 1,35). Drugi puta se na lađi vozio prema Genezaretu, a oni su Ga prepoznali i optrčali Ga i počeše na posteljama donositi bolesnike.

Poput milosrdnog samaritanca, jer je to najnježnija 1
slika Isusova, pun iskrene samilosti sagnuo se Bog u tijelu nad ispaćeno čovječanstvo, te je kao otac izgubljenog sina, primio čovjeka u svoj naručaj i dao mu poljubac mira i oproštenja.

Čovjek se upravo ne snalazi nad tom dobrotom i govori:"Nisam vrijedan, da budeš prema meni dobar!" A Isus mu 2
ni ne odgovara, već govori slugama:"Brzo iznesite najljepšu haljinu i podajte mu prsten na ruku! Veselite se, jer je ovaj moj sin bio mrtav i oživio, izgubljen i našao se"(Lk 15)

Pun pažnje prema svakom nastupa svom ljubavlju i nikoga ne sili, nego zove. Visokoga vijećnika židovskoga pri- 3
ma noću, da ga sačuva od mržnje Židova. Zakej Ga želi vidjeti u Jerihonu, i penje se na smokvu, jer je bio malena rasta. Kad Isus dođe do onoga mjesta, zamoli Zakeja da Ga primi na ručak, da Ga se može izbliza nagledati.

Nakon svih dokaza svoje ljubavi i dobrote prema lju- 4
dima sam nam je Gospodin dao svoju pravu sliku: "Ja sam dobri pastir. Ja poznajem svoje ovce i moje ovce poznaju mene. Dobri pastir daje život svoj za ovce svoje"(Iv 10). Govorio je to malo prije smrti kao da želi dati svoju spomen aliku. I zato slika dobrog pastira stoji naslikama na tamnim hodnicima katakomba.

Kao što se sunce na kraju dana pokaže u jačem sjaju i svijetlu, tako je Gospodin spremao zadnje napore svoje do- 5
brote za one, koji Ga još nisu razumjeli.

"Ja kad budem uzdignut sa zemlje, sve ću privući k sebi!" Tada će bar svi upoznati, da sam ih ljubio. A dok je to govorio, veli sv. Ivan, mislio je kakvom će smrću umrijeti.

Pelikan kljunom svojim razdire prsa i vlastitom krvi hrani svoje mlade. Sva je Kristova krv istekla na dervetu križa iz ljubavi prema ljudima.

Hoće li se ljudi još i dalje opirati Tvojoj ljubavi?
O da, hoće, hoće!
Ali Isus ne sustaje. On ljubi do smrti, do smrti na

križu. Tu se ispunja riječ sv.Ivana:"Isus je znao, da mu je došao čas, da ide s ovog svijeta k Ocu. Tada On, koji je ljubio svoje, zasvjedoči im svoju ljubav do kraja!"(Iv 13,2) I kad više nije mogao, dopusti, da mu i mrtvomu vojnikovo koplje otvori srce...

Dragi vjernici!

Tko će shvatiti širinu i dužinu i visinu i dubinu ljubavi Kristove prema nama, prema meni, prema vama?

Sv. Pavao stojeći pred misterijem beskrajne dobrote i ljubavi Isusove jecao je u suzama:"Ljubio me je i sebe je predao za mene"(Gal 2,28).

Dobri Isus!

Misionar je u posljednji čas došao bolesnom Indijancu. Trebalo je u brzini starca poučiti o Kristu. Misionar u najkraćim crtama ispriča starcu Isusovo rođenje, njegov život, dobrotu i Njegovu smrt iz ljubavi prema nama. Starac iza toga izjavi spremnost da se krsti. Kad je misionar izlazio iz kolibe, pozove ga starac i reče:"Crni kaput vidi, da sam star i slab. Reci mi još jednom ime Onoga, koji je umro iz ljubavi prema meni!" Misionar izvadi križ i pokaza ga starcu. "Evo, to je On, Spasitelj tvoj Isus Krist!" Kad se križ nalazio u rukama starca, grlio ga je i ljubio u suzama i govorio:"Dobri Isuse, kako mi je žao, što sam Te tako kasno upoznao! O da sam te ranije upoznao, kako bih te ljubio!"

Dobri Isuse!

Kako ih je malo, koji Te pravo poznaju! Jer Ti si dobrota, a oni Te se boje. Ti si ljubav, a oni Te ne ljube. Ti si pastir, a oni su daleko od Tebe. Ti si milosrdni Otac, a oni se ne vraćaju k Tebi!

Dobri Isuse!

Daj, da Te svi kršćani upoznaju kao dobroga Boga. I oni, koji su ti vjerni, da Te ljube do smrti kao dobrog Boga. A oni, koji su Ti se iznevjerili, da se vrate k Tebi kao dobrom Bogu.

Isuse, ostani nam uvijek dobar i učini, da mi prema Tebi budemo uvijek dobri. Amen.

o.Bonaventura dr.Duda

2."Neki od njih dođoše iz daleka"

Današnje evanđelje jasno ističe, da su mnogi, koji su okruživali Gospodina u pustinji, došli iz daleka. Možda s one strane Genezaretskog jezera, možda s Galilejskih gora, iz Samarije ili okolice Jeruzalema. Glas o Učitelju iz Nazareta dopro je u svako selo. Posvuda se našlo ljudi, koji nisu bili zadovoljni s time, da imaju krov nad glavom, da su opskrbljeni zalihama hrane, da su dobro obučeni. Oni su trebali nešto više od kruha i igara. Zato su ostavili sve svoje poslove i brige i pošli prema Kafarnaumu, da čuju velikog proroka. Nadali su se od Njega dobiti ono, što su uzalud tražili u svijetu ili do nogu svojih rabina u sinagogama. To je bio razlog, da su išli za Isusom i u bezvodnu pustinju, da su ostali uz Njega i onda, kad im je ponestalo zaliha hrane. Ništa se zbog toga nisu uznemirivali ili zabrinjavali. Oni su se s najvećim pouzdanjem nadali od Njega dobiti sve, što im je bilo potrebno. I nisu se prevarili, jer Gospodin nije nahranio samo njihove duše, nego i njihova tijela čudesnim umnoženjem kruha.

Oni su došli izdaleka! Koliko ima ljudi, koji također žive daleko od Boga. Njihovi su životni putevi obaviti tamom nevjere.

Ništa u čovjekovu životu nije tako sudbonosno, kao upravo ta udaljenost od Boga. Može li se život čovjeka, koji ne vjeruje, nazvati sretnim i zadovoljnim životom? Ne izgleda li ta udaljenost od Boga kao ledeni predjeli, u kojima zamire svaki život? Može li se bez Boga uopće živjeti? Siromašan je čovjek, koji je izgubio svoju domovinu, svoju obitelj ili svoje imanje. Ali je siromašniji onaj, koji je izgubio svoju vjeru. Njegov je život sličan zrncu prašine, kojim je poigrava vjetar slučaja, baca ga amo tamo i konačno dospije u bezdan. Bezvjerac ne pozna nad sobom brižno očinsko oko, toplo zabrinuto srce našega Boga, koje je najsigurnije utočište svakom putniku kroz ovu dolinu.

I oni koji misle, da su poput Nietschea ubili Boga, na kraju s njime žalosno priznaju: "Duboki čovjek treba prijatelje, da može živjeti, ili ima svoga Boga, a ja nemam ni prijatelja ni Boga!" Koliko je neizrecive melankolije, tuge i očaja u ovim riječima!

Kršćanska filozofija tvrdi, da je moguće naći ljude, koji sumnjaju u vjeri, koji su praktični bezvjerci, t.j. žive kao da nema Boga, ali da je gotovo nemoguće naći čovjeka, koji bi nepokolebivo, bez i najmanjeg unutarnjeg straha bio uvjeren, da je istina da nema Boga. Što pokazuje životno iskustvo? Nemoguće je naći ma i jednog samo čovjeka, koji bi s potpunim diševnim mirom i sigurnošću kroz čitav život mogao ustrajati u nevjeri. Nema nijednoga, koji se kad tad ne bi noću probudio i osjetio kako sumnja podilazi

njegovu dušu i pita:a što, ako unatoč svih fraza ipak Bog postoji? Nema nijednog čovjeka, koji bi bio vrijedan tog imena, u čijoj se nutrinji negdje u samoći ne bi pojavljivao Bog, blago ga motrio i pitao, ne bi li se htio predati Njemu! Izgleda da se mi sami toliko ne borimo za Boga, koliko se On bori za nas, traži nas i trudi se, da nas pod svaku cijenu predobije za sebe. Jadan je i siromašan čovjek, koji se u toj borbi za dušu ostaje pobjednik. Može čovjek dugo vremena izmicati s puta dragom Bogu. Može živjeti, kao da na njemu nema ništa božanskoga. Ali jednom će sigurno i taj čovjek doći i naći se pred svojim Bogom. Tada mu ne će izmaći ispred očiju niti se lišiti misli na Boga običnim frazama. Ako ne prije, bit će to smrtni čas!

Druga je daljina, u kojoj se mnogi čovjek može naći, a nažalost i nalazi, jest ravnodušnost. Ne griješi on posebnim grijesima, kojima bi se razlikovao od prosječnih kršćana. Inače je pristojan i pošten čovjek, dobro odgojen i mnogo pazi na izvanjske vladanje. Daleko je od toga, da bi možda poricao koju vjersku istinu ili bi možda zauzimao borbeni stav prema Bogu i vjeri. Ali on želi bezbrižno uživati svoj mir. Zalijenio se i postao ravnodušan u svojoj vjeri. Nedostaje mu svakog poleta, oduševljenja i ljubavi, kojom je ispunjen život svakog dobrog kršćanina. Sveta Božja zemlja, o kojoj je nekad u svojoj mladosti slušao, sada leži iza sedam dolina i bregova. Nema on sada više ni odvažnosti ni snage da prevali taj put preko brda i dola i opet da nađe tihu sreću svoga djetinjstva.

Kako se nama kršćanima često predbacuje i najmanja pogreška, nepromišljena riječ, kori nas se zbog svakog propuštenog dobrog djela, kadgod smo i malo izdali svoje kršćanstvo! To čine oni, koji su takodjer kršćani, firmani i vjerski odgojeni, smatraju se kršćanima, ali su u svojoj nutrini suhi, bez duha i ljubavi. Njihova je vjera puki formalizam i farizeizam. U tuđim očima vide trun, a brvna iz svojih očiju ne vade. Na koji će način oni ispričati svoj kajnji nehaj i nemar? Pred Bogom će mnogi ispričati svoj grijeh nesavladivom strašću, neukrotivim temperamentom. Ali na koji će način čovjek opravdati svoju nemarnost, ravnodušnost i potpunu nezainteresiranost za Boga i Božje stvari? Kako će ispričati svoj stav, koji je uvijek bio daleko od Boga?

Ima još možda mnogo drugih daljina, tuđina, stepa i pustinja, u kojima se mnogi čovjek izgubio. Tko će ih sve nabrojiti! No svima koji lutaju, upravljen je topli Božji poziv na povratak. Gospodin želi svima pokazati put u svoj dom, put k sreći. No i čovjek mora nešto sa svoje strane učiniti. Mora spremno poći natrag, da smanji udaljenost između sebe i Boga. Možda se komu taj put čini predalek, gotovo nepremostiv, jer ga prekrivaju brda grijeha i krivnje!

No znajmo, da Gospodin može u jedan tren utopiti u moru svog milosrđa sve grijehe i krivnje, sve zaboraviti, samo ako se čovjek raskajana srca vraća na izgubljene staze. Ako grješnik učini samo jedan korak, Gospodin mu dolazi ususret s nekoliko milja, te ga prije nego i misli na to sretne, uzima u naručaj i nosi u svoj dom.

Iz sedam je kruhova nastalo je toliko obilje kruha da se njime nasitili golemo mnoštvo ljudi i još je preostalo dvanaest košarica. Ako se čovjek približi svome Bogu, te sav svoj život uredi prema Njegovom svetom zakonu, tada će iz sedam jadnih ovozemaljskih radosti procvasti toliki unutarnji mir, da će ne samo njegovo srce ispuniti srećom, nego će usrećivati i druge tisuće oko njega. Amen.

LITERATURA: H.S.Braun, Radiopredigten II

+ + + +

4. Krst i Euharistija

U tekstu i u pjesmama današnje sv.Mise odzvanja uskrsni motiv. Što smo na Uskrs po svetom krštenju dobili, to nam je u Euharistiji usađeno u našu dušu kao snažna klica, to treba da raste i da sazrije pod žarkim suncem djelovanja Duha Svetoga.

Odmah u ulaznoj pjesmi sjetimo se velikih dobara, koja smo primili o Uskrsu. Po svetom krštenju postali smo "njegov narod", "pomazanici" (kršćani). On je naša krepost, t.j. izvor snage i čuvar vrhunaravnih dobara našega spasenja. Zato molimo Gospodina: "Spasi svoj narod i blagoslovi baštinu svoju i vladaj njime sve do vijeka!" Molimo Ga, da sačuva i umnoži u nama vrhunaravne uskrsne darove.

U Molitvi Gospodin preda nas izlazi kao vrtlar, koji sadi duševne stabljike i dajeim, da rastu. Uskrsni je život onaj vrt, u koji božanski vrtlar usađuje nježne stabljike vrhunaravnoga života. Tu treba da rastu zaštićene od olujnog vjetra i drugih duševnih nepogoda. Zato molimo: "Bože, usadi nam u grudi ljubav imena svojega i daj, da u nama poraste bogoljubnost, te podržavaj što je dobro i u pobožnoj revnosti čuvaj, što podržavaš!"

Današnji tekst sv.Mise donosi i sredstva, koja valja upotrebljavati, ako želimo da božanski život u nama raste, uspjeva i donese željena roda.

Poslanica ukazuje na prvo sredstvo, na sam početak svakog vrhunaravnog života: sveto krštenje. Ono je izvor, iz kojeg proističe svaki vrhunaravni život. Sv. Pavao kaže, da smo po krštenju "usađeni u Isusa Krista". U nas prelazi Njegov božanski život. Zato bi svaka nedjelja za nas morala biti obnova krsnoga zavjeta, da u "novom životu hodamo". Tko s Kristom po krštenju postaje jedno, taj treba da zajedno s Njim bude "raspet, da se uništi grješno tijelo i da više ne robuje grijehu". Teškim naime grijehom gubimo svaki vrhunaravni život milosti, te postajemo osušena loza na božanskom Trsu, koji je Krist. Kao što Krist iza svoga uskrsnuća ne umire, jednako tako ni onaj, koji je po svetom krštenju doživio svoj duševni preporod, koji je uskrsnuo na novi život, ne smije više svojevoljno upasti u grijeh, koji je duševna smrt. Sv. Pavao lijepo završava svoju opomenu u današnjoj Poslanici: "Tako i vi držite sebe, da ste mrtvi grijehu, ali živi Bogu u Kristu Isusu, Gospodinu našemu!"

Jest! Kako bi divan, upravo rajski bio naš život na zemlji, kad se poslije krštenja ne bismo morali bojati grijeha. Ali u nama su jake strasti i požuda tijela. Naš se život odvija u neprestanoj borbi između naravi i milosti. Raspeti smo između dva svijeta, između neba i zemlje. Naše sile malakšu i u dušu se uvlači klonulost, ali se puni pouzdanja obraćamo Bogu i molimo s pjesmom na stepenicama: "Gospodine, Ti si utočište...U Tebe se...uzdam...U pravdi svojoj oslobodi me i izbavi me; prikloni k meni uho svoje, pohitaj, da me izbaviš".

Evanđelje nam ukazuje na drugo sredstvo, kojim se u nama podržava božanski život milosti, Presveta Euharistija. Isus kao da je svojim sveznajućim očima gledao naprijed naš život i izrekao samilosne riječi: "Žao mi je naroda!" Da ne klonemo na putu u pustinji ovog života, iz prevelikog smilovanja prema nama dao nam je Krist kruh života. Okrijepljeni tom nebeskom hranom, nasićeni anđeoskim kruhom Presv. Euharistije, proći ćemo pustinjom života i poput proroka Ilije doći na svetu Goru Horeb svome Bogu.

Nemoguće je u sebi trajno čuvati nadnaravni život milosti bez Presvete Euharistije, bez svete Pričesti, u kojoj sam Isus k nama dolazi, da ojača našu slabost i ugasi žar strasti, koji nježnim stabljikama naših kreposti prijeti uništenjem. Zahvalimo Isusu na tom daru i revno dolazimo pred Njegovo svetohranište, da nas obogati svojim milostima.

U Pjesmi na prikazanje ponavljamo molitvu Gospodinu: "Utvrdi stope moje na stazama Tvojim, da ne zadu koraci moji ...Pokaži divne milosti svoje...", koje si očitovao u evanđelju, gdje si nahranio gladni narod.

Ono, o čemu nam Gospodin govori preko svetog evanđelja u današnjoj svetoj Misi, to postaje svetom stvarnošću

u najuzvišenijem smislu. Nekoć se čudo umnažanja kruha događalo u rukama apostola, dok su hranili narod. Danas se to isto događa, jer svećenici, vlašću dobivenom od samog Krista izgovaraju čudesne riječi pretvorbe. Oni danas dijele taj kruh izgladnjelom narodu. Tko čvrstom vjerom prima Presv. Euharistiju, prima kruh jakosti i duševne snage, da snagom te hrane uzmogne nadvladati sve neprijatelje svoje duše i sretno doći u Očev dom. Puni smo zahvalnosti prema nebeskom Ocu te Mu kličemo:"Slavit ću Gospodina i pjevati Mu psalme".

Kako vidimo iz čitave današnje misne liturgije, krst i Presv.Euharistija sudva žarišta liturgijskog života svakog kršćanina. Ta su dva sakramenta izvela našu dušu iz tame neotkupljenosti u svijetlo božanskog života. Oni nas sve više i više pripremaju na sudioništvo u vječnom preobraženju.

Po svetom krstu postajemo ne samo djeca Božja i baštinici neba, nego postajemo jedno s Kristom, drugi Krist. Postajemo udovi Njegovog mističnog tijela Crkve i upravo po tome dobivamo klicu vječnog uskrsnuća i proslave. Da tu milost nikada ne izgubimo, potrebna nam je Njegova pomoć i snaga, koja nam se daje u Presv.Euharistiji. Obnovimo kod sv.Mise svoju vjeru u Isusovu nazočnost u Presv.Euharistiji i molimo s molivom popričesne:"Nahranjeni, Gospodine, Tvojim darovima, molimo Te, da nas očistiš njihovim djelovanjem i zaštitiš njihovom moću.Amen"

+ + + +

5. Svijeća pobožnog viteza

Kad je njemački car Fridrih Barbarosa poveo križarsku vojnu, da oslobodi svetu zemlju, s njim je pošao i neki vitez iz Kölna. Bio je to hrabar i neustrašiv čovjek, koji se u svakoj bitci našao u prvim redovima. Kod opsjedanja grada Akkon-a bio je smrtonosno ranjen neprijateljskom strelicom. Prijetila je ozbiljna opasnost, da će izgubiti život pod zidinama grada Akkona. Tada učini neobičan zavjet: "Gospodine Bože, ako opet ozdravim, tada ću na tvom svetom Grobu u Jeruzalemu zapaliti svijeću i donijeti to zapaljeno svijetlo u svoj grad Köln. Ondje ću je staviti na jedan oltar, da svi ljudi vide svijetlo, koje je zapaljeno na Tvom grobu. Na taj će se način u svim srcima roditi velika ljubav i oduševljenje za Tebe".

Gospodin je uslišao ovu molbu i ovaj je čovjek ozdra-

vio. On pođe u Jeruzalem, klekne na Gospodinovom Grobu i dugo je molio. Tada zapali svoju svijeću na svijetiljci, koja je osvjetljavala Grob, kako se bio i zavjetovao. Svjeća je gorjela jasnim plamenom, dok je koracao crkvom svetog Groba. Sada se vitez uputi preko gradskih ulica Jeruzalema, pa preko Svete Zemlje u svoju domovinu. Nije to bio niti lagan ni malen put. Tisuće je poteškoća morao svladati samo da sačuva plamen svoje svijeće. Čuvao ga je od burnihvjetrova, koji su ga gasili. Bdio je nad njime, da nigdje posve ne utrne, nego bi ga svaki puta ponovo raspirivao. Tako se sve više približavao svome cilju, rodnom gradu.

Dok je tako nosio zapaljenu svijeću s Gospodinova groba, nastala je u njegovoj duši velika promjena. U njoj se sve jasnije razabirao veliki plamen svete i nesebične ljubavi prema Isusu. Dozrijevala je u njemu odluka, da posve posveti svoj život Isusu, koji je jedino i pravo svijetlo, što obasjava svakog čovjeka. Posve se promijenio. Kad je došao u Köln i stavio zapaljenu svijeću na oltar svoje župne crkve, kako se bio zavjetovao, bio je posve drugi čovjek. Odložio je svoje viteško odijelo i zamijenio ga jednostavnim i priprostim redovničkim haljinama. Iz ljubavi prema Isusu ostavio je svijet i sve njegove radosti i povukao se u tišinu samostana, da ondje preostali dio svoga života posveti Bogu i spasenju svoje duše. Iza nekoliko godina revnog i pobožnog redovničkog života, umro je sveti vitez i preselio se u vješnost, da ondje zauvijek gleda vječno Svijetlo, koje je Bog.

Draga djeco! I s vama se dogodilo nešto slično, kao i prije sa spomenutim vitezom. Dok ste bili još posve mali, donijela Vas je kuma na krštenje. Tu je svećenik, kad vas je krstio, atavio u vaše ruke zapaljenu svijeću s ovim riječima:"Primi gorući svijeću i neporočan čuvaj svoje krštenje. Vrši Božje zapovijedi, da Gospodinu, kada dođe na svadbu, možeš poći ususret sa svim svetima u nebeskom dvoru i da živiš u vijeke vijekova. Amen".

Ta je zapaljena svijeća označivala ono nevidljivo svijetlo posvetne milosti, koju je Gospodin zapalio u vašoj duši po svetok krštenju. Postali ste djeca Božja, baštinici neba i subraća Kristova. Kolike časti i dostojanstva za svakoga od vas! No u isto vrijeme koliko odgovornosti i dužnosti da živite onako, kako to dolikuje Božjoj djeci.

Vaša najveća životna dužnost i briga mora biti, da sačuvate zapaljeno svijetlo posvetne milosti i svagdje ostanete Bogu vjerni. Da nikad ne učinite svojevoljni teški smrtni grijeh. Dapače, da i u drugim dušama zapalite to svijetlo, da drugima svijetlite.

Nije to laka zadaća. Kao što vitez putujući iz Svete Zemlje budno je morao paziti na svoj plamen svijeće, jednako tako i još više morate vi paziti na svijetlo posvetne milosti.

Zar ne osjećamo, kako sa svih strana puše hladan vjetar nevjere, koji je već ugasio mnogo zapaljeno svijetlo. On prijeti najvećom opasnošću i nježnom plamičku svete vjere, koji je zapaljen na svetom krštenju u vašim dušama. Čuvajte taj sveti plamen i klonite se svake zgode, u kojoj bi vaša vjera bila u opasnosti. Pazite na knjige koje čitate, na društva u koja zalazite, jer je često i samo jedna nepromišljenost dovoljna da ugasi sveti plamen.

No ne samo da siloviti vjetar nevjere prijeti svetom plamenu u vašim dušama. Pored njega i žarči dah strasti može veoma lako ugasiti svijetlo posvetne milosti. Dijete, koje želi kroz sav život ostati vjerno svome Spasitelju, čuvat će svoje srce neokaljano, proći će ovom zemljom, ali samo tako da zablati svoje noge, a njegovu će dušu uvijek resiti ljiljan čistoće. Svaka prostota,nepristojnost i sve takvo zlo neka je daleko od vas. Znajmo dobro, da đavao, kad ne može ugasiti svijetlo vjere u vašim dušama silovitim vjetrom zlog primjera i nevjere, koja nas okružuje, pokušava približiti se pod lažnom krinkom prijatelja mladosti, koji nudi svoje užitke te u ime mladosti želi upropastiti neiskusnu dušu. Blago onome, koji imadé duševne snage oprijeti se tim nasrtajima i uz pomoć Božju uvijek ostati pobjednik u svim duševnim bojevima.

Ne zaboravimo, da je Bog i Njegova milost naša snaga. Ta i mi smo po svetom sakramentu potvrde postali vojnici Kristovi, pravi vitezovi, koji su odlučili svim marom boriti se i ostati pod svaki cijenu vjerni Gospodinu. Nikada ne bismo smjelo zaboraviti dostojanstvo, koje nam je udijeljeno po svetom sakramentu potvrde. Molimo ne samo danas, nego i ostale dane Duha Svetoga, da nas ojača, da nikada ne dopustimo da sveti plamen u našim dušama utrne. Da ga uvijek nosimo upaljena, da ga čuvamo i da sa zapaljenom svijećom nevinosti iza svoje smrti pokucamo na nebeskim vratima, O tada će nas Gospodin pustiti, da kroz sve vijeke gledamo vječno Svijetlo, samoga Boga.Amen!

LITERATURA; A. Filchner, Kommet Kinder lauschet,II

VII. NEDJELJA PO DUHOVIMA

1. Drvo i plodovi

Današnje je evandjelje za nas veliko upozorenje, koje nam je Gospodin dao odmah u svojoj prvoj propovijedi na Gori blaženstava. U njem su sadržane dvije opomene: čuvajte se krivih proroka i druga nedajte se varati od drugih i ne varajte sami sebe. Nemojte misliti, da ćete se spasiti, ako govorite: Gospodine, Gospodine, a ne ispunjavate Božju volju.

Ima li što jasnije i razumljivije od tih snažnih rečenica svetog evanđelja punih životne mudrosti i životnog iskustva? A ipak ima i takvih, koji to evanđelje krivo tumače. Poredbu o drvetu i njegovim plodovima, koje je podignuto protiv krivih proroka, oni zloporabe i pokušavaju od njega sebi načiniti ovčje runo, kojim bi prekrili svoju vučju narav.

Stablo sa svojim korjenjem, krošnjom, granama, lišćem, cvjetovima i plodovima, sa svojim rastom i jesenskim umiranjem prastari je simbol čovjeka. Njime se poslužio i sam Spasitelj. On u velikom vrtu čovječanstva razlikuje dobra i zla stabla s dobrim i zlim plodovima. Svako dobro stablo rodi dobre plodove, a zlo drvo rađa zlim plodovima. To bjelodano pokazuje životno svakidanje iskustvo. Plod na drvetu nije nešto izvanjsko, nego proizvod njegove najunutarnije naravi, njegovih sokova i njegove životne sposobnosti. Zato može dobro drvo, doklegod je dobro, rađati samo dobrim, a zlo drvo samo zlim plodovima.

Sada se postavlja pitanje, koje je drvo prema Kristovu shvaćanju dobro, a koje zlo? - Tu se javljaju krivi proroci i govore, da je čovjek po svojoj naravi i po svom rođenju dobar i nepokvaren. Za nj nije ništa drugo potrebno, nego ga prepustiti prirodnom razvoju. Može se naobrazbom oplemeniti, odviše divlje nagone obrezati da ne smetaju razvoj njegove plemenite čovječnosti. On će tada sam rađati dobrim plodovima, koji će biti njemu i društvu na čast i korist. Pustite drvo kakvo jest. Nemojte ga presađivati s prirodnog tla na tako zvano nadnaravno tlo religije. Nemojte od njega tražiti nadnaravnih plodova...

Nije medjutim istina, da će čovjek, ako se prepusti samom sebi, postati sam od sebe dobro drvo, koje će rađati dobrim plodovima. Nije istina, da je čovjek po svojoj naravi dobar i nepokvaren, da može čisto naravnim silama biti krepostan. Čisto naravni moral bez vjere, milosti i Boga ne može dati plodova u nadnaravnom pogledu.

Htjeli bi brati grožđe s trnja i smokve s čička! Kako se do toga dolazi? Posve jednostavno. Ako se izvrne ljestvica vrijednosti, onda zabranjeno postaje dozvoljeno.

Čovjek se poznaje po plodovima. Naravan čovjek može činiti naravno dobra djela, no ta dobrota nema vrijednosti pred Bogom i nema odjeka u vječnosti. No ni takve naravne dobrote nema na naravnom čovjeku puno. Rekao je Izaija prorok:"Dvije, tri bobe posve na vrhu, četiri ili pet na granama stabla"(17,6).

Koje je dobro stablo prema Kristovom shvaćanju? - Nije to naravan čovjek, kako je proizašao iz majke rođenjem. On je tada bio u svojoj nutrinji bolestan od istočnog grijeha. On se tada nakon rođenja mora preporoditi. Preporođen vodom krštenja, opravdan i posvećen Božjim duhom novi je čovjek, "koji je stvoren po Bogu u pravdi i svetosti istinitoj"(Otkr 2,7; Efež 4,24). To je dobro drvo, mladica s drveta života, od plemenite Loze, koja je usađena u tlo čovječanstva, od Isusa Krista, koji je pravi trs. Kršćanin je presađen iz predjela grijeha i neplodnog tla neotkupljenog svijeta u poljane Božjeg kraljevstva, u životne sokove milosti i vije svoju krošnju u nebeskom svijetlu. Njegova narav, koja je po milosti očišćena, uzdignuta i oplođena, može rađati dobrim plodovima.

Plodovi, to je glavna stvar. Po njima se raspoznaje drvo, a ne po lišću i cvijetovima. Dobri plodovi - dobro drvo, zli plodovi, zlo drvo. I za te se riječi Spasiteljeve hvataju krivi proroci i govore nam:"Tražimo od vas plodove, djela, koja će koristiti drugima, a vi proizvodite samo lišće i cvijetove. Tratite vrijeme u beskonačnim molitvama, pobožnostima i bogoslužju. Priznajemo plodove djelotvorne ljubavi, ali nas poštedite cvjetovima molitava i ceremonija!

Ako je istina, da ne će ući u nebo oni, koji samo govore: Gospodine, Gospodine, zar je istina, da onda ne će nitko ući u nebo? Zar je istina onda, da ne će ući u nebo oni, koji i tako govore Gospodinu i ujedno vrše Njegovu volju?

Gdje ima drvo, koje bi donosilo samo plodove, a ne bi imalo i lišća i cvjetova? List i cvijet su jamci obilnog jesenjeg roda.

Isto je tako i s čovjekom. Ako je čovjek ćudoredno zdrav, njegovo će zdravlje prolistati i procvasti dobrim nazorom, mišljenjem, osjećajima i riječima. One nisu uzaludne i beskorisne, jer iz dobrih misli i dobrih riječi kliju dobra djela. Kod takvog će se čovjeka rascvasti bogat život molitve. Ni to nije beskorisno, jer u molitvi duša udiše snage s jednog drugog svijeta. Ona će procvasti dobrim odlukama i načelima, a to su plodne klice dobrih djela.

Zato se, moja braćo tako i vladajte i tako živite. Slobodno govorite Spasitelju "Gospodine, Gospodine...!" Ispovijedajte svoju vjeru ustima i srcem. Gajite svagdanju molitvu, dobre misli i pobožne osjećaje. Sve je to potrebno!

No to još nije dovoljno. Ne smijemo ostati samo kod lišća i cvijeća. Mora zbilja doći do plodova. Svakodnevna djela moraju postati po dobroj nakani dobri plodovi. Ne smijemo biti slični Izraelovu vinogradu, za koji prorok piše, da je bogat lišćem (Ozeja lo,l), ali nema na njemu grožđa.

Izgleda mi, kao da sam Gospodin prolazi svojim vrtom i motri svako stablo. Označuje jedno za drugim. Ovo i ono su dobra stabla. Vesele Ga njegovi bogati plodovi. Doskora će poslati svoju službenicu smrt, da te plodove ubere za vječnost. I tu je dobro stablo, ali je na njemu dosta kvrga, nepotrebnog suhog granja oholosti, neurednih težnji. Izbijaju nametnici taštine i prevelike odanosti svijetu. Mnogo lišća i cvjetova, ali malo plodova! Navratit će se Gospodin tom stablu nožem tjeskoba i trpljenja, da ga obreže i uredi, da rodi obilatije.

A što je s onim drvetom? Već je treća godina, što dolazi Gospodin i uzalud na njemu traži ploda. Uklonit ćemo ga, da ne zauzima uzalud prostor (Lk 13,7).

O Gospodine, dozvoli da se zauzmem za nj! Ostavi ga još neko vrijeme, odloži sjekiru s korjena! Možda će dogodine donijeti roda! Gospodine, smiluj se nama svima! Obrati se k nama i svojom milošću posjeti svoj vinograd. Čuvaj ga i svojom desnicom brani!(Ps 79,15-16)

Vječni Bože, blagoslovi nas i nemoj nam uskratiti svoje milosti, da ne propadnemo radi prokletstva besplodnosti, nego da u Tebi i po Tebi rastemo, cvatemo i donosimo plodove za vječni život.Amen!

LITERATURA: Dr.P.v.Keppler, Homilien und Predigten

\+ + +

2. Kriva savjest - krivi prirok

Svečanom ozbiljnošću odjekuju riječi Spasiteljeve iz današnjeg evanđelja:"Čuvajte se krivih proroka, koji k vama dolaze u ovčjem runu, a iznutra su vuci grabežljivi". Čovjek se i nehotice pita, tko su ti lažni proroci, koji mogu toliko naškoditi duši? Ima ih mnogo, ali najopasniji je onaj, koga najveći dio ljudi nosi u sebi, u svom vlastitom srcu, a to je kriva i neispravna savjest,

Što je savjest? Zagledaj se u svoje srce: u njem osjećaš šapat, koji te potiče da dobro činiš, a zla da se kloniš. Ako si nadvladao napast, čudnom milinom i srećom ispunja se tvoje srce i cijelo tvoje biće. Prati te na tvom putu i prosuđuje svako tvoje djelo. Ako si sagriješio, snažno te optužuje, ako si dobro učinio, blago te nagrađuje. To je savjest!

Ako je savjst dobra, onda je ona izvor svake kreposti. Ako je kriva i neispravna, ona rađa najstrašnijim grijesima. Zla je savjest pravi Božji bič, a ona je u svakom pogledu i pravo Božje remek djelo.

Savjest živi u srcu svakog čovjeka, bio na visokom ili na niskom stupnju kulture ili pripadao zaostalim primitivnim narodima. Nju je Bog usadio u čovjeka zajedno s ljudskom naravi. Savjest nije moderni ili ljudski pronalazak. Za nju su znali i stari filozofi. Seneka kaže: "Bog nije daleko od tebe, jer je u tebi!"

Sveto Pismo često govori o savjesti. "Pazi i na savjet savjesti, jer ti nije ništa vjernije od nje! Savjest katkada daje bolje obavijesti, nego sedam stražara, koji gledaju s visoka vidika" (Sir 37,13-14). Slično govori i sv. Pavao: "Naša je slava svjedočanstvo savjesti!" (2.Kor 1,12)

Preko savjesti Bog upravlja našim duhovnim životom. Njegovoj ljubavi nije bilo dosta, da nam preko objavljene nauke jasnim crtama označi put, koji vodi prema vječnom blaženstvu. Bog nam je u svojoj ljubavi htio dati još više i zato je stavio u srce svakog čovjeka savjest, taj žižak, u čijem svijetlu i u tamnoj moći napasti i iskušenja možemo sigurno naći onaj uski i strmi put, koji preko kreposti vodi spasenju.

Savjest je posljednja nit, koja ljudsko srce veže s Bogom. I onda, kad je grijeh uništio nevinost, kad je u grješnoj duši umrla vjera, nada i ljubav, kad više nema nikakve veze, koja bi nas povezivala s Bogom, i tada savjest budno izvršuje svoju dužnost. Doklegod živimo na zemlji, sve možemo popraviti, natrag steći krepost, natrag dobiti vjeru, ufanje i ljubav!

Savjest je u srcu svakog čovjeka Božji glas, koji u svako vrijeme govori što moramo činiti, a što ne smijemo. Tko sluša svoju savjest i radi po njoj, nikada ne će sagriješiti. Zato možemo posve mirno reći, da dobra savjest spada među najveće Božje darove.

Savjest progovara kralju, koji sjedi na prijestolju, kao i zadnjem siromahu, koji bjedno životari u svojoj kolibi. Progovara, kad nas obmamljuje strast i grijeh i vabe nas u propast. Ona nas podiže i potiče na pokoru.

Savjst je najpravedniji sudac. Preda se izvodi svakoga, siromaha i bogata, grješnika i kreposna čovjeka i svakome, ne obazirući se tko je tko, izriče osudu. Dobre nagrađuje, a zle muči strašnim predbacivanjem, koje je od svih zemaljskih zala najteže.

Time je jasno naglašena činjenica, da svaki čovjek ima savjest, koja je temelj svih ćudorednih čina.

Možda će netko reći, da to nema nikakve veze s krivim prorocima, kojih se moramo prema Isusovim riječima čuvati.

No nažalost i savjest se može iskriviti i takva je kriva savjest krivi prorok.

Spomenuo sam, da je savjest Božji glas, koji upravlja našim moralnim činima. To ona ne čini neposredno, nego se Božji glas probija, da tako kažem, kroz ljudski razum i srce. Na tom se putu nažalost može iskriviti. Što je tome uzrok? - Ograničenost ljudskog razuma i sklonost srca na zlo. Zato su razumljive riječi kardinala Faulhabera: "Toliko su različite savjesti kod ljudi, koliko ima različitih crta lica!"

Čime da to razjasnimo? Pogledajmo stari vijek. Posve mirno možemo reći, da je i prije Kristova rođenja bilo poštenih ljudi, u kojima je živjela savjest. Kako je moguće, da su ti ljudi imali različito shvaćanje o kreposti, o ćudoređu, dobroti, Bogu? Zašto je tadanje društvo ogrezlo u toliku pokvarenost? Ta Bog je i onda govorio ljudima preko glasa savjesti! Zar se promijenio Bog ili ustrojstvo savjesti? - Bog se ne mijenja i savjest je ista. Promijenio se onaj organ, preko koga Bog nama progovara. Promijenila se u čovjeku njegova sposobnost prosuđivanja, promijenilo se njegovo raspoloženje srca. Zato mi mislimo drugačije, nego su mislili i rasuđivali ljudi prije dva tisućljeća.

Na oblikovanje savjesti utiču i odgoj, javno mnijenje, općenito raspoloženje, značajke ljudskog karaktera... Uslijed djelovanja vanjskih čimbenika može se dogoditi, da savjest otupi, postane manje osjetljiva i konačno se skoro posve ušutka. Grijeh je potamnio razum, oslabio volju i tako se lako dogodi, da čovjek jasno ne raspoznaje što je grijeh a što krepost. Okolina je učinila svoje. Ona je poslužila kao krivi prorok, koji je zaveo jednu dušu s pravog puta.

Prva je i najvažnija dužnost čovjeka, koji primijeti da je njegova savjest kriva i neispravna, da je ispravi. Civilne vlasti, kad to smatraju potrebnim, ispitaju mjerila i baždare ih. Isto moramo činiti i mi sa svojim savjestima. Kako ćemo to učiniti? U srce je svakog čovjeka duboko urezan osjećaj ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu kao i sve Božje zapovijedi. Može biti da neuredne tjelesne želje kadikad prekriju savjest, kao što se izvor može zatrpati i prekriti zemljom, ali će on prije ili kasnije ipak izbiti van. Isto se tako ni glas savjesti ne može potpuno ušutkati. Hladnim razmišljanjem imajući pred očima deset Božjih zapovijedi i pet crkvenih zapovijedi lako ćemo ispraviti krivu savjest i opet je dovesti u pravu mjeru.

Drugo nam sredstvo ispravljanja savjesti daje životno iskustvo, koje govori, da mnogo lakše vidimo trunak u oku svoga brata, nego veliku gredu u svom vlastitom! Naš je sud često neispravan. Stavimo se na mjesto svoga bližnjega i prosuđujmo svoja djela, kao da su od drugoga učinjena i vidjet ćemo, da će naš sud biti objektivan i istinit.

Izvanredno profinjuje našu savjest misao, da se ništa ne događa bez svjedoka. Štogod činimo, govorimo ili osjećamo, za sve imamo svjedoke. Svjedok je Bog, koji će nas suditi. Svjedok je đavao, koji će nas optuživati i koji uoči svaku pojedinost, da nam može što više napakostiti.

Savjest najlakše iskrivi pretjerana odanost zemaljskim udobnostima i užitcima. Popuštanje strastima i grješnim željama ubiju u nama misao na smrt i vječnost. Čovjek se baca slijepo u grijeh i srlja ususret vremenitoj i vječnoj propasti.

Tko ozbiljno shvaća svoj životni poziv, ozbiljno radi oko spasenja svoje duše i traži ispravan put, taj ne može ni zalutati niti se izgubiti. Sam je Bog rekao:"Ne ću smrti grješnika, nego da se obrati i popravi i živi". Ako budemo uvijek imali na umu Kristove riječi, grijeh, koji je plod zle savjesti, sa svim svojim posljedicama će pomalo nestajati, a dobra će savjest rađati neprestano obilnim dobrim plodovima, koji imaju trajnu vječnu vrijednost.Amen!

LITERATURA: Égi hullámokon rádiószentbeszédek

+ + + +

3. Proroci i "proroci"

Od vajkada, otkako postoji čovječanstvo, pojavljivali su se "proroci", koji su se ljudima svoga vremena nuđali kao pomoćnici i izbavitelji iz svake nevolje, kao spasitelji.

Već u zemaljskom raju ponudio se zavodnik Lucifer, da bude prvim ljudima vođ k sreći. Nastupio je kao prorok prosvijetljenja i slobode. Zaodjenuo se ne doduše ovčjim runom, nego blještavom i sjajnom zmijskom kožom.

Kako su bezbroj puta tokom povijesti ljudska srca, obitelji, pai i čitavi narodi unesrećeni radi takvih "proroka" koji izvana izgledaju kao nedužne ovce, a u sebi kriju vučje srce i otrovne zmijske zube. Kad su ljudska srca uvidjela, da su postala žrtva zavodnika, tada je bilo već u najviše slučajeva prekasno: već je bila razderana sreća i ukraden mir.

Ganutljivom brigom zabrinute majke opominje božanski Spasitelj, jedini pravi prorok i Spasitelj čovječanstva, svoje apostole, a preko njih i sve nas, da se čuvamo krivih proroka.

Takve je ljude veoma lako propoznati. Spasitelj nam sam govori kako: "Po njihovim djelima ćete ih prepoznati!"

Siromašno ljudsko srce! Tko ti govori, da novac, blago ovoga svijeta može čovjeka trajno zadovoljiti i učiniti sretnim? Da je najbolje nauživati se života i srknuti iz pehara grešne radosti do dna? Tko ti kaže, da široka sloboda bez ikakva ograničenja donosi radost i zadovoljstvo nutarnjeg mira? Upravo naprotiv, plod je nezadovoljstvo u dušama, zamiranje svega onoga, što je sveto i plemenito, jadno robovanje najnižim strastima i požudama.

Pravi prorok Isus uči, da je žrtva izvor najčišćih radosti. Da je čistoća duše i tijela uzrok najzdravije životne snage i korjen najkrasnije slobode duha. Da je poslušnost temelj obiteljskog mira, sreće i zadovoljstva.

Kršćanska mladeži! Još ti nedostaje životnog iskustva i poznavanja ljudi. Na poseban se način čuvaj onih, koji ti govore, da treba prekinuti sa svim Božjim i svetim, da se ne treba obazirati na Božje zapovijedi. Tvoja je sreća u Bogu i tu ćeš je jedino imati. Na svim ćeš drugim putevima prije ili kasnije požnjeti gorčinu razočaranja, neuspjeha, žalosti i nemira. U takvim časovima razočaranja nastupa dosada i sitost života, koja nerijetko rađa očajanjima, koja dovode do prekida životnih niti, jer je veza s Bogom razvaljena i ostale su samo jadne ruševine.

Lažan je prorok svaki zavodnik i bludnik. Svaki onaj, koji svojim prljavim nogama gazi duhovno cvijeće. No kao opomena neka nam bude to, da mnogi lijegaju prije vremena u grob baš radi takvog načina života.

Kršćanski muževi! I vi ćete biti u napasti da pomislite ili vam netko kaže, da je vjera samo za ženski svijet, i to stari. Da je nedostojno za vas ozbiljne ljude i da je to protiv vašeg muškog ponosa dolaziti u crkvu i pristupati sakramentima. Baš upravo u takvim časovima treba da dođe do izražaja tvoj muški ponos i tvoja čvrstima karaktera. Tu ne će biti jedna laskava riječ dovoljna, da te odvede iz crkve.

Jednako tako nije prijatelj čovjeku i narodu onaj, koji bez ikakvih ograda obara brakove, uništava njihov karakter stalnosti i vjernosti i time kopa temelj društva, koji je upravo jedna stabilna obiteljska zajednica. Upravo ta i takva zajednica može dijete i roditi i zaista ga odgojiti, da jednom postane koristan član narodne i ljudske zajednice.

Dragi vjernici! Treba ozbiljno primiti ovu Kristovu opomenu o čuvanju svoje vjere i paziti da se ili sami ili da nas drugi ne zavedu na krivi put. Neka nas primjer prvih ljudi pouči u tom, kako oholost čovjeka nisko baca; na primjeru Jude, koga je pohlepa za novcem dotjerala dotle, da je završio na jednom drvetu iznad potoka Cedrona pokraj Jeruza-

lema; na primjeru Heroda, koji je postao žrtva jedne putene žene, zbog čije je volje pala glava jednom od najvećih velikana čovječanstva; na primjeru tolikih drugih, koje možda i vi sami poznajete ili ste poznavali, a čija je sudbina bila tako tragična, jer su se udaljili za glasom sirene, koji ih je odveo na stijenje i grebene života i ondje ih razbio u paramparčad kao kakvu drvenu trulu barku.

Plodovi dobrog drveta uvijek su dobri, Plodovi su znak raspoznavanja.

Gospodine, sačuvaj dušu moju od tame! Daj oku mojemu jasno svijetlo i vodi me k sebi putem kao pc danu.Amen.

LITERATURA: Heilige Saat,III

+ + + + +

4. Pravo i krivo kršćanstvo

Današnjim danom započinje novi otsjek u nizu nedjelja po Duhovima. Dosada smo neprestano bacali svoj pogled unatrag prema Uskrsu i sv. krštenju. Od danas nas Crkva opominje: trudite se oko toga, da donesete dobre plodove! Također i oko nas u prirodi je žetva. O nama ovisi, da li ćemo poći putem Božjih zapovijedi, ili putem grijeha i smrti. To nam dva puta izvodi pred oči misna liturgija slijedećih nedjelja. Moramo se odlučiti, da li ćemo biti dobra stabla s dobrim plodovima (VII nedjelja), duhovni ili tjelesni ljudi (VIII nedjelja), da li ćemo se vjerno služiti Božjom milošću ili ćemo je proigrati (IX nedjelja), da li ćemo biti oholi farizeji ili ponizni carinici (X nedjelja).

+

Današnji je Introitus prava ulazna pjesma. Moramo sebi predočiti, kako čitava zajednica vjernika ulazi u župnu crkvu: naprijed su djeca, iza njih mladež, muževi i žene, na kraju svećenici s ministrantima. Ulazeći u Božji hram bacamo svoj pogled prema oltaru. Ondje vidimo Krista, kako sjedi na prijestolju u svojoj slavi kao uskrsnuli. Pozivamo cijeli svijet, da Mu se s nama pokloni i zajedno s nama prisustvuje svetoj Žrtvi: "Svi narodi plješčite rukama, slavite Boga glasno kličući, jer je Gospod uzvišen i strašan, kralj velik po svoj zemlji. Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu...".

U istom radosnom raspoloženju molimo hvalospjev Slava. U Molitvi se potsjećamo na to, da još nismo u divnom

nebu kod Gospodina, nego da se nalazimo na putovanju prema svojoj vječnoj domovini. Zato usrdno molimo:"Bože, ukloni od nas sve što je štetno i pokloni nam sve, što će nam koristiti". U toj su kratkoj molitvi sažete sve naše brige.

Sada pred nas u Poslanici stupa sv.Pavao kao učitelj i drži nam ozbiljan nagovor. Oštrim crtama riše dva oprečna tipa ljudi: nekrštenog čovjeka (čovjeka bez Krista) na jednoj strani. On ga jednostavno naziva "robom grijeha". Na drugoj pak strani krštenog čovjeka (čovjeka u Kristu). On sluga i dijete Božje. Svaka je Pavlova rečenica puna značenja:"Jer kao što nekad predadoste udove svoje na službu nečistoći i bezakonju, tako sad predajte svoje udove u službu pravdi za posvećenje. Jer kad bijaste robovi grijeha, prosti bijaste od pravde...Smrt je svršetak njihov. A sad oslobođeni od grijeha, a postavši sluge Božji, imate plod svoj na posvećenje, a svršetak je život vječni...u Kristu Isusu Gospodinu našemu". Kao što je to bilo u vrijeme apostola, jednako tako i danas postoje dvije vrste ljudi. Moderan čovjek ne će ništa čuti o Kristu, Bogu, Božjim zakonima i zapovijedima. On hoće biti svoj vlastiti zakonodavac. On želi biti posve autonoman. Ne će ikoga priznavati nad sobom. Svatko poznaje svoj ja i svoje prednosti. Provodi "nevezani život"... Jer ne će biti Božji sluga, postaje rob tog svog slobodnog života. Svršetak je takvog života smrt duše.

Mi kršćani želimo biti Božji sluge. Naše intijelo i duša pripadaju Bogu. Misli i želje su Njegove. Posve se želimo pokoravati Njegovoj volji i Njegovim zapovijedima. Činimo to ne iz straha pred kaznom, nego iz ljubavi prema nebeskom Ocu kao njegova djeca. To nas čini slobodnima i sretnima, "Plod je posvećenje, svršetak život vječni!"

Pjesma na stepenicama je odgovor na ozbiljnu poslanicu. Preko nje nas opominje majka Crkva:"Dođite, sinci, poslušajte me, naučit ću vas strahu Božjem". I sada dolazi sam Krist, da nam navijesti svoje evanđelje. Radosno Ga pozdravimo:"Aleluja! Svi narodi plješčite rukama i slavite Boga glasno klikčiću!"

Isus nastavlja ozbiljnu opomenu svoga apostola u evanđelju. I On postavlja, samo u drugoj slici, dvije protivne vrste ljudi pred kršćanina. Jedni su nalik zlom drvetu, koje donosi zle plodove ili su uopće bez ploda, a drugi su nalik dobrom drvetu s dobrim plodovima. "Svako dobro drvo rodi dobrim plodovima, a zlo drvo zlim plodovima". Zli su plodovi: nesvete misli, požuda, zle riječi i djela. Drugi su pak uopće bez ikakva ploda. Oni su slični drvetu, koje je puno lišća, ali nema na njemu ploda. To su mlakonje, koji se ozbiljno ne trude oko savršenosti. Oni nastoje život sebi učiniti udobnijim i to im je jedina briga. No Gospodin želi vidjeti plodova. Plodove skrušenosti, poniznosti, ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Ljubav uzima na sebe žrtvu. Takve duše tada

Gospodin privlači k sebi. Vanjština ne znači ništa. Nije dovoljno vanjsko odijelo, pa makar to bilo redovničko ili svećeničko. To još ne znači ništa, jer se pod tim može kriti grješno srce. Sam Spasitelj upotrebljava riječi, kojima opominje ozbiljno na to, da treba i plodova dobrih djela. Nije dovoljno neko jalovo i prazno rastapanje u molitvi, nego treba junački prionuti za žrtvu, vršiti volju nebeskog Oca i tako provoditi dane svoga zemaljskog života. To je prava pobožnost!

Kod današnje ćemo svete Mise svoju volju posve prikazati kao žrtvu Bogu. U tom smislugovori Pjesma na prikazanje: "Kao u paljenicama jaraca i junaca i kao u tisućama pretilih jaganjaca, tako neka je danas žrtva naša pred Tobom, da Ti ugodi".

Pretvorba nam pokazuje, kako je Isus poslušan prema svom nebeskom Ocu sve do smrti na križu. I On je kao čovjek pred nebeskim Ocem bio kao sluga, kako Ga izričito naziva prorok Izaija. Neka nam danas Spasitelj po obnovi svoje žrtve udijeli milost, da bismo uvijek ispunjavali Božju volju. Ona se očituje u zahtjevima uređene ljudske naravi, u Božjim i crkvenim zapovijedima. Ona se očituje u svim staleškim dužnostima, u dužnostima oca i majke. Sve što se događa preko dana, moramo smatrati Božjom voljom, bilo ugodno ili neugodno.Uvrede, teški odnosi s okolinom, napasti i unutarnja iskušenja, sve to On pripušta. Istom tada, kad sve to s najvećim predanjem u volju Božju podnosimo i kod toga ostajemo vedri i radosni, tada je naša pobožnost prava i savršena. Tada smo - kako kaže sv.Pavao - sluge Božji, - ili kako kaže Spasitelj, da dobro drvo donosi samo dobre plodove.

Usrdno molimo Spasitelja, koji k nama dolazi:"Prigni uho svoje i pohitaj, da me izbaviš"(Pričesna).

M. Premm

5. Vječno ćemo živjeti

Draga djeco! Jeste li kojeg lijepog ljetnog dana sjedili na livadi i promatrali na njoj bogati život? Vidjeli ste sitne mrave, koji se užurbano penju na travku i kad više ne mogu dalje, spuštaju se i opet jure natrag. Čuli ste, kako na sve strane cvrče cvrčci i u brzim skokovima preskaču s jednog mjesta na drugo. Opazili ste među travom različite kukce, koji se oprezno provlače i kao da nešto traže. No sigurno od svega vam se dopao najviše onaj šareni leptir, koji prelijeta od jednog cvijeta na drugi. Kad ga nestane ispred naših očiju, jedva da i mislimo na to, da je on prije nekoliko dana puzao zemljom kao odvratna gusjenica. Kolike li promjene! Najprije se vukao po zemlji, a sada leti kao ptica!

Kako se silna promjena događa s jajetom? Ono je najprije nepomično i bez života. Iznenada se probija lupina i iz njega izlazi lijepo malo pile. Otvara svoje sitne očice i začuđeno nas gleda. Opet će koje vrijeme proći i ono će doći kao mirisava pečenka na naš stol.

Zar nije nadalje svakodnevno čudo, koje se događa sa sitnim zrnjem sjemenja, koja bacamo u zemlju, a iz njega nikne za kratko vrijeme stabljika ili divan cvijet? Siromašno zrnce mora najprije umrijeti, da tek tada može iz njega niknuti stabljika i na njoj mirisavi cvijet, koji nas očarava svojom ljepotom.

Nešto se slično događa i s čovjekom. Život bi se svakog čovjeka mogao usporediti sa životom leptira iz onog vremena, kada je još kao gusjenica puzao po zemlji. Kao što iz ličinke izlazi na svijetlo dana prekrasni leptir, tako će jednako i naše tijelo na sudnji dan uskrsnuti. Ono će biti preobraženo. Tada će se opet duša sjediniti s njime i ono ne će više nikada umrijeti. Kao što pile, kad probije ljusku, iz tame izlazi na svijetlo, jednako tako će i naša duša na dan smrti izaći iz tamnice tijela na vječno svijetlo, da zauvijek dalje živi. Kao što svako sjeme, ako želi niknuti i donijeti cvijet i plod, mora u zemlju, jednako tako i svaki čovjek mora umrijeti i pokopati se, da može na jedan mnogo ljepši način dalje živjeti.

Djeco! Posve je sigurno, da će naša duša iza smrti našeg tijela dalje živjeti na drugom svijetu i to vječnim životom. Već davno prije no što je Isus došao na svijet vjerovali su stari Grci i Rimljani, da čovječja duša poslije smrti dalje živi. U poslanici pak današnje nedjelje čitamo, da je "plaća za grijeh smrt, a milost Božja vječni život u Isusu Kristu, Gospodinu našemu".

Kao što je sigurno da ćemo živjeti, isto je tako sigurno, da nikako ne možemo sebi predočiti vječnost. Pokušat ćemo sebi stvoriti sliku vječnosti s nekoliko primjera.

Čovjek otprilike živi 7o-8o godina. Rijetki su, koji žive dulje. Uzmimo, da smo se i mi rodili ne prije nekoliko godina, nego u vrijeme Isusovo! Tada bismo svojim očima mogli gledati i ušima slušati divne Isusove riječi. Vidjeli bi i poznavali svete apostole i Blaženu Djevicu. Poznavali bi i okrutnog Nerona, koji je dao poubijati toliko kršćana zato, jer se nisu htjeli odreći svoje vjere. Poznavali bismo Kristofa Kolumba i druge povijesne ličnosti. Čitav bi nam se svijet divio i o nama pisao, da smo najstariji na svijetu. No ni toliki broj godina ne bi ni izdaleka bio slika vječnosti. To ne bi bio ni početak.

Vječni život nikada ne prestaje, nego uvijek traje. Biti star kao ljudski rod, biti star kao zemlja, kao sunce, još više, ne imati početka ni kraja, to znači biti vječan. Ta se vječnost ne može izreći nikakvim brojem godina, jer kakogod izmislili beskonačno velik broj, uvijek je to samo početak, a nikada sva vječnost, jer ona ne pozna uopće vremena. U vječnosti nema ni prije ni poslije, ni jučer ni danas, nema ni godina, ni dana, ni sati, vječnost je neprestani sada.

Sveto Pismo nam spominje lijepe Spasiteljeve riječi koje govore o vječnom životu:"Ja sam uskrsnuće i život, rekao je Isus Marti, Lazarovoj sestri. Tko vjeruje u mene, živjet će i ako umre. I nijedan, koji živi i vjeruje u me, ne će umrijeti dovijeka!" Isus je jasno rekao, da svaki onaj, koji u Njega vjeruje, ne će nikada umrijeti (za vječni život). Vi, koji vjerujete u Isusa Krista i ljubite ga, koji živite po Njegovim zapovijedima, uvijek ćete zajedno s proslavljenim Isusom živjeti u blaženoj vječnosti. Istina, tijelo će jednom umrijeti. Biti će položeno u grob. No ne će u grobu ostati zauvijek, nego će biti združeno s dušom nakon uskrsnuća i zajedno s njom dalje sretno živjeti u vječnosti.

Što se događa s onima, koji ne će vjerovati u Isusa i odbacuju njegovu nauku? Ima i djece, koja su takva! Što će biti s njima? Hoće li i oni vječno živjeti ? Hoće li i njihove duše živjeti u vječnosti?

Odmah ću vam odgovoriti na to pitanje. Duša je čovjekova neumrla. Ona ne može umrijeti. To vrijedi za sve ljude jednako. Dakle i oni, koji ne vjeruju, uskrsnuti će na sudnji dan. Samo što njihovo tijelo ne će biti proslavljeno, divno i preobraženo, nego ružno i odvratno. Oni ne će zajedno s dragim Bogom, svetima i anđelima, zajedno s predobrom Majkom živjeti kroz svu vječnost, nego će biti prognani i odbačeni u strašnu i vječnu tamu, gdje će biti plač i škripa zubi.To mjesto tame se zove pakao. Ono je nešto tako strašno i užasno, da se jedino može usporediti s vječnom smrću. Radi grijeha čovjek je osuđen, da zauvijek bude daleko od Boga i od svoje vječne sreće. Grijeh je krivac njegove strašne

sudbine, koja se nikada ne će i ne može promijeniti, jer su muke prokletnika u paklu vječne.

Djeco! Vi svi želite vječno živjeti i to u blaženoj vječnosti. Da to i postignete, najviše se morate čuvati svakoga grijeha, osobito smrtnoga, jer on najsigurnije otvara vrata pakla i dušu odvodi u vječnu tamu. Vjerujmo Isusovim riječima. Prihvaćamo rado i spremno Isusovu nauku i budimo uvjereni, da ćemo se po milosti Božjoj jednom opet vidjeti u lijepom nebu, da ondje s dragim Bogom zauvijek živimo i nikada ne umremo.

Dao dragi Bog tu milost svima vama.Amen!

+ + + +

VIII.NEDJELJA PO DUHOVIMA

1. Djeca svijetla

Mnogima je današnje evanđelje, koje govori o nepravednom upravitelju, kamen smutnje. Opravdano se pitaju, kako je mogao gospodar pohvaliti tog nepravednog upravitelja, koji je kratko vrijeme prije konačnog obračuna, počinio nove prevare? Ne izgleda li kao da Isus preporuča lažno poslovanje, samo ako ono donosi korist!

Ovdje se radi o nečemu drugomu. Najprije nam mora biti jasan smisao samog evanđelja.

Priča o nepravednom upravitelju nije, kako se često misli, poredba, u kojoj se pod upraviteljem podrazumijeva čovjek, a pod gospodarom Bog. To je zapravo jedna poučna priča, kojom je Krist htio oštro naglasiti jednu misao. Postavio je dva duhovna svijeta jedan nasuprot drugome: "djecu ovoga svijeta" i "djecu svijetla". Pod prvima podrazumijeva one ljude, koji ne poznaju nikakvog višeg životnog cilja. Kojima je sve samo ovozemni život. Koji ni najmanje ne vode brigu o ćudorednim zapovijedima. Za njih se čitav život kreće oko izvanjskih uspjeha, radilo se to o novcu, bogatstvu, uživanju, vlasti ili časti. Da dođu do svog cilja, nijedno im sredstvo nije loše Njihovo osnovno načelo glasi: što vodi do uspjeha, dobro je i zavređuje svako priznanje. Takvoj vrsti ljudi pripada ne samo upravitelj, nego i sam gospodar. To je razlog da on ima razumijevanja za upraviteljevu prevaru: Učinio si to lukavo! Snašao si se dobro! Sigurno da je upravitelj morao u sebi priznati:U sličnom položaju ni sam ne bi drugačije uredio!

Nasuprot tim besavjesnim ljudima ovoga svijeta Isus stavlja "djecu svijetla", koja imaju posve drugačiji nazor. Njihov pravi životni cilj leži u vječnosti. Znaju, da ih u životu obvezuju Božje zapovijedi i očekuju na kraju života sud Božji, koji će odlučiti njihovom vječnom sudbinom. Njihov je nazor na svijet i život posve ispravan i zato u svemu nadvisuje ljude, koji su orjentirani prema zemlji. No ipak bi i od njih u nekoj stvari nešto mogli naučiti. Mogli bi ih nasljedovati u dosljednosti njihova praktičnog života. Često naime ne shvaćaju dosta ozbiljno svoj nazor na život. Istina, oni vjeruju, ali često puta žive kao da nisu vjernici. Oni znaju da kraljevstvo Božje trpi silu, ali se ne trude, da ga osvoje. Priznaju, da je njihov konačni cilj u vječnosti, ali se često vladaju, kao da sumnjaju u stvarnu opstojnost vječnoga života. To je ludost "djece svijetla".

Kako naprotiv rade dosljedno ljudi ovog svijeta! Kako su neumorni u radu! Kako znaju postavljati dalekovidne planove! Kako su mudri! Kako bez krzmanja upotrebljavaju svako sredstvo, koje im se pruži. To je mudrost "djece ovoga svijeta". Starozavjetni mudrac govori:"Postoji mudrost, koja vodi zlu"(Si 21,15). Što ćemo dakle učiti od mudrosti djece ovoga svijeta? - Kao što se oni trude svim silama, svim sposobnostima i pomnjom oko jadnih zemaljskih dobara, istom dosljednošću i odlučnošću morali bismo i mi raditi, da postignemo vječni cilj. Kao što oni marljivo upotrebljavaju zla sredstva, da se domognu cilja, isto tako moramo i mi upotrebiti dobra sredstva, da osiguramo sebi vječni život.

Jednom riječi: kršćanin mora biti dosljedan. Jesmo li mi takvi? Dan ima 1440 minuta. Koliko minuta od toga upotrebimo za ono, što je jedino potrebno? Tjedan ima 168 sati. Ne mislimo li možda, da smo dosta učinili, ako jedan sat od toga posvetimo nedjeljom službi Božjoj! A kako se služimo zemaljskim stvarima? Naša nam vjera govori, da iznad svakog čovjekovog prava vlasništva stoji Božje gospodarsko pravo. Što smatramo svojim, zapravo je Božji dar. S njime je skopčana i odgovornost, kako ćemo ga upotrijebiti. U ovom naime životu moramo izvršavati ono, što Bog od nas traži. Prema Njemu i mi smo upravitelji. To pak znači, da smo za svoja djela Njemi i odgovorni. Kad jedan čovjek stupa u život, Gospodin mu u isto vrijeme govori: Dat ću ti tisuće životnih dana; upotrijebi ih služeći meni! Dajem ti tjelesne sile i duhovne sposobnosti, upotrijebi ih prema mojim zapovijedima! Dajem ti različita zemaljska dobra i mogućnost da stekneš nova: učini sve to korisnim za svoju vječnost! Istina, dana ti je mogućnost, da sa svime time činiš kako ti je volja, ali samo neko vrijeme. Nemoj nikada zaboraviti, da sam ja Gospodar i da ću jednom od tebe tražiti račun!

Zar nije najveća i gotovo neshvatljiva ludost sve to pustiti izvan pažnje i staviti na kocku vječnu sudbinu? Zar

ne zavređuje naša nepromišljenost da bude kažnjena, a mi se još puštamo zavesti Božjom šutnjom, iako znamo, da je uvijek Božja šutnja znak strpljivosti prema nama, kojom nas Bog očekuje. Zar nije drska lakomislenost pouzdavati se, da je čas konačnog obračuna još daleko, iako nam može doći svakog dana?

Neki je poznati pisac rekao jednom zgodom: Ljudski je život kao knjiga, u kojoj su od posebnog značenja napose tri lista: naslovna strana, strana na kojoj je napisan sadržaj i zadnji list. Ljudi ponajvećma gledaju samo naslovnu stranu. Mnogo manje gledaju na sam sadržaj, a gotovo se ništa ne obaziru na zadnju stranicu. No Bog postupa posve obratno, kad u svoje ruke uzima životnu knjigu jednog čovjeka. On malo pazi na naslovnu stranu. Pomno i točno pregleda sadržaj, a za Njega je od presudne važnosti zadnja stranica. Na njoj je napisana bilanca cijelog života. Prema konačnom stanju na kraju života odredit će pravedni Sudac nagradu ili kaznu.

Kršćanska je životna mudrost, da u svako vrijeme svog života imamo urednu svoju životnu bilancu. Ako to još nismo učinili, onda se odmah prihvatimo posla. Uvijek ozbiljno shvaćajmo svoje kršćanske dužnosti. Svakog dana ispitujmo svoju savjest. Pokajmo se za svoje grijehe i obnovimo svoje dobre odluke. Primajmo redovito svete sakramente. Ako budemo tako radili i živjeli, onda nas Bog može, kadgod želi, pozvati na račun, i mi Mu u svaki čas možemo reći: "Ja sam pripravan, Gospodine!" Amen.

LITERATURA: H. Fassbinder, Säman Gottes

---

2. Prava mudrost

Zaista je mudar čovjek, koji sve svoje misli i sposobnosti upravlja na cilj, koji je u skladu s Božjom voljom. Zato umjetnost prikazuje mudrost kao plemenitu djevicu, koja svoj pogled upravlja prema nebu. Zato je mudrost prva i najvažnija krepost. O njoj kaže mudri Salamon: "Cijenio sam je više nego žezlo i prijesto i držao sam bogatstvo prema njoj za ništa. Najskuplji dragi kamen nijesam smatrao njoj jednakim; jer je uz nju sve zlato samo malo pijeska, i srebro je uz nju samo blato" (Mudr 7,8-9).

Mudrost može doći do izražaja u dobrom i lošem smislu

1. Nadvladaj svijet! - "Svijet", kako ga shvaća objava, obuhvaća sve zemaljsko, ukoliko je ono prekinulo s Bogom ili se protivi Bogu (Mt 13,22; Lk 16,18; Iv 8,23).

Što nam može svijet dati? - Uglavnom tri stvari:

Ponaj prije bogatstvo. Ta riječ ima čarobni zvuk. Ona ima veoma veliko značenje u životu čovjeka pojedinca kao i čitavih naroda. Ne kaže se uzalud:"Novac vlada svijetom!" Posjedovanje samo po sebi nije ništa zla, nego naprotiv stvarno dobro. Tko je imućan, normalno da se mnogo ne brine za svoj napredak. On može sebi štošta priuštiti, što je siromahu uskraćeno. Može prije svega učiniti mnogo dobra. Na taj način stiče sebi prave prijatelje i zasluge pred Bogom. No imetak ne će nikada sam po sebi čovjeka potpuno zadovoljiti. Kad bi netko mnogo imao, pa i čitav svijet, ne bi bio sretan. Sreća je u svojoj biti stvar duše. Njezin je izvor potpuno predanje Bogu.

Drugo, što nam svijet može dati, jest čast i ugled. Ni to nije po sebi ništa zlo. To može dosta puta biti zaslužena nagrada. Koga svijet poštuje, taj je sličan svijetlu, koje sve obasjava. No čast i ugled sami po sebi nipošto ne mogu čovjeka potpuno zadovoljiti ni usrećiti. O njima vrijede riječi sv.Ivana Zlatoustoga:"To nije radost srca, nego samo sjetila!"

Treće, što nam svijet obećaje, jesu sjetilni užici. To je u svakom pogledu najgora nagrada. Kako bi grijeh mogao bilo koga usrećiti! Upravo je protivno istina! On otima čovjeku i ono malo mira, što ga je posjedovao, i potpuno ga unesrećuje. "Grijeh, koji ti obećaje slast, slatki je otrov, kome ne smiješ vjerovati".

Da čovjeka ne može usrećiti ništa zemaljsko, to nam obilato potvrđuje iskustvo.

Salamom (960-920) je bio najsjajniji kralj izabranog naroda. Nije bio samo silno bogat, nego i izvanredno mudar i ugledan. No da li je u svemu tomu bio i sretan? Čujmo, što on sam govori u knjizi Propovjednika:"Velika djela učinih: sagradih sebi kuće i vinograde zasadih sebi. Vrtove i perivoje načinih sebi i nasadih u njima svakojakih rodnih drveta...Nabavih sebi sluga i sluškinja...Posjedovao sam goveda i ovce više nego svi...Nakupih zlata i srebra...pjevače i pjevačice...Što su poželjele oči moje, nijesam im uskratio. ...Istraživao sam sva djela svoja, što uradiše ruke moje i trud također, što sam ga uložio u to, da ih uradim. I eto: sve je bila taština i trka za vjetrom. I od toga nema koristi pod suncem!"(2, 2-11)

John Rockfeller (1839-1937) je svojedobno slovio kao najbogatiji čovjek na cijelom svijetu. Njegovi su intimni prijatelji držali, da je sva vrijednost imanja otprilike 6 do 7 milijardi švicarskih franaka. Velik je dio svog imetka upotrebio za dobrobit naroda. Podizao različite ustanove, bolnice, zavode, učilišta, sirotišta, sveučilišta... No da li je bio u svemu tomu sretan? U povjerljivom je razgovoru jednom rekao:"Želim vam reći, da sam ja najsiromašniji čovjek!

Najsiromašniji je onaj, koji nema ništa drugo osim novca!" Prije smrti je priznao:"Sažaljevam iz dubine svog srca čitav svoj život".

Budući da sve, što svijet pruža, ne može čovjeka usrećiti, nego ga razočarava i u mnogo slučajeva silno ga čini nesretnim, zar onda nije mudro kloniti se toga i nadvladavati sve, što on pruža?

2. Služi Bogu!

Što nam Bog daje? Također tri stvari:

Prvo je dobra i mirna savjest. To zaista nije nikakva malenkost, nego najvažnija stvar, što postoji. "Imaj čistu savjest, opominje Nasljeduj Krista, i uvijek ćeš biti radostan". Kad bi netko svega imao, a ne bi posjedovao mirne savjesti, bio bi nesretan. Bio netko najveći siromah, no sa čistom i mirnom savjesti, on može biti posve sretan. Može u svemu "radosno služiti Bogu i uvijek se radovati u Gospodinu"(Ps 63,11).

Tko Bogu služi, nije sam, nego mu Bog pomaže. Bog svojih ne ostavlja nikada. Mudri Salamon priznaje:"Bio sam mlad i ostario sam, ali još nisam vidio nikoga, koga bi Bog ostavio, osim onoga, koji je sam prije ostavio Boga!" Božja je pomoć tako snažna i jaka, da može i najveću gorčinu osladiti.

Osim toga Bog nam daje za sve što činimo ili podnosimo u njegovoj službi vječnu nagradu. Zar to nije sve? Zar ne bismo radi toga morali rado sve trpjeti? Zar nije imao pravo sv.Franjo Asiški, koji je rekao:"Čim se sjetim sreće, koja me čeka, svaki mi je napor i svaka muka slatka".

+

Svaki od nas treba da se odluči, da li će biti u pravom smislu mudar ili ne.

Orjentalni pisac imenom Barlaam pripovijeda o neobičnoj zemlji, čiji su stanovnici sebi birali kralja na godinu dana. Uvijek je morao biti stranac, koji nije poznavao njihovih običaja. Puštali su, da godinu dana slobodno vlada nad njima. Kad bi mu istekao rok, u času kad se kralj nije ni najmanje nadao, urođenici bi ga napali, oteli mu sve, što je imao i u okovima ga na jednoj lađi otpremili na jedan osamljeni otok, gdje je u najvećoj bjedi i siromaštvu umro. Tako su opet jedne godine izabrali čovjeka stranca za kralja, ali ovaj je znao za sudbinu svojih predšasnika. On je potajno ispitao, na koji će ga otok prebaciti. Onamo je dao za vremena kriomice otpremiti mnogo državnog blaga. Kad je prošla godina dana, bio je svrgnut i protjeran na osamljeni otok. On ondje nije bjedno životario, nego je imao svega, jer se za vremena pobrinuo.

Čudna zemlja i čudni običaji!

Zar nije naša zemlja ta čudna zemlja? Ona pušta, da čovjek na njoj jedno vrijeme dobro i sretno živi, a onda mu u jedan tren sve oduzima, što mu je prije dala. Kad je potpuno lišen svega, otprema ga u daleku zemlju, u vječnost.

Jao nama, ako se nismo za vremena pobrinuli i onamo spremili pravo blago, od koga se može živjeti u vječnosti. Kako je potpuno lišen svega, kako će ta duša kad prestupi prag vječnosti, a ondje ne nađe ništa?

Budite mudri! Nemojte se povoditi za ovim svijetom, opominje nas apostol. Nadvladavajmo svijet. Stavimo zemaljsko u službu nadzemaljskoga, prolazno u službu neprolaznoga, vremenito u službu vječnoga. Nastojmo, da se u svemu svidimo Bogu. Činimo dobra djela i otpremajmo ih pred sobom u vječnost, u koju ćemo jednog dana sigurno i mi ući. To, jedino to je mudro i pametno.Amen.

LITERATURA: E.Keller, Sanctificate dominicas

+ + + +

3. Na pragu vječnosti

Stari opat Ilija iz prvih kršćanskih vremena, koji je proveo mnogo godina služeći vjerno Gospodinu, običavao je svojoj subraći govoriti:"Tri su stvari, kojih se bojim: bojim se onog časa, kad se moja duša bude rastajala s tijelom; bojim se Božjeg suda, i najposlije osude, koju će Bog izreći nada mnom!"(Koch, 471, 7,1)

Činjenica je, koju nitko ne pobija niti osporava, da je svaki čovjek u pandžama smrti kao ptičica izvađena iz gnijezda. Ona pijuče, veselo krilima lepršа, pjevucka, a nesretna zaboravlja, da će je izdajnička ruka smrti prije ili kasnije zagušiti i lišiti života. Što sv.Pavao ističe u poslanici Hebrejima:"Svakom je čovjeku određeno jedanput umrijeti", ali on dodaje i ove riječi:"A poslije smrti dolazi sud!"(9,27) Dok se još rođaci i prijatelji kupe oko mrtvog tijela pokojnika i opraštaju se s njim, nad njim je već izvršen sud, kojim je zapečaćena čovjekova sudbina.

U Sv. je Pismu na više mjesta istaknuto, da čovjeka poslije smrti čeka sud. U poslanici Rimljanima opet govori sv.Pavao:"Svi ćemo doći pred Božji sud!"(14,10) Zatim u knjizi Otkrivenja sam Gospodin govori:"Evo, doći ću brzo i plaća moja sa mnom, da dam svakome po djelima njegovim"(22,12).

Sv.Bernardo također jasno potvrđuje spomenutu istinu katoličke vjere, kad piše:"Bog će te ondje suditi, gdje

te zatekne, i njegova se osuda ne će mijenjati niti će je Bog ikada povući". To je najsudbonosniji čas za čovjeka, kad on iz Božjih ustiju sluša, odnosno sam spoznaje u vječnom svijetlu svoju vječnu nagradu ili vječnu kaznu, koju je zaslužio svojim životom.

U času posebnog suda pojavit će se pred čovjekom kao u jednoj velikoj slici cijeli njegov život. Pred njim će se kao na filmskom platnu odvijati čitav njegov život. Promatrat će one daleke krajeve i mjesta, gdje je sproveo svoje djetinjstvo, sjetit će se svojih djetinjih sanja, želja, kreposti i pogrešaka. Gledat će pred sobom kao u jednoj neizbrisivoj slici i one najskrovitije želje, misli i djela, za koja je mislio da su uvijek zaboravljena. Tada će se rađati slike njegove mladosti. Godine mladenačkog zanosa i ljubavi, ali i godine lutanja, zabluda i grijeha. Što li sve ne će vječno svijetlo osvijetlivši te godine iznijeti na vidjelo? Možda i ono, što je kod ljudi ostalo vječnom tajnom!...Redat će se slike obiteljskog života. Snimljena je svaka pojedinost i ništa nije ispušteno. Sretan dan vjenčanja. vjernost pozivu majčinstva ili očinstva... Ali tu su možda vidljive i crne mrlje, kojima je obeščašćeno obiteljsko svetište. Grijeh je bio prekriven plaštem ženidbe, no ipak nosi sramotni pečat izdaje. Tu su uskrsla djeca, koja nisu krivnjom roditelja rođena. Ona su tužitelji roditelja. Ništa nije zaboravljeno: svaka misao, svaka nepotrebna riječ, svako djelo, sve noći i svi dani, sav sadržaj svojih godina čovjek u taj čas gleda u jasnom svijetlu vječnosti. Čovjek po prvi puta stoji pred svojom pravom slikom. Gleda sebe onakva, kakav zaista jest. Otkriva svoju osobu u pravom svijetlu onako, kako ga je Bog uvijek gledao. Kao magla pred suncem rasplinula se svaka laž i svako obmanjivanje, lažno utvaranje. Čovjek potresen jedva prepoznaje sama sebe.

I tada će svaki čovjek biti sam sebi sudac i porotnik.

Uzmimo slučaj, da dođe na sud duša, koja je okaljana teškim grijehom. Čim su se zauvijek zaklopile tjelesne oči, ona će duševnim očima spoznati svu uzvišenost, čistoću i neizmjernost Boga, a s druge strane svoju grješnost, nevrijednost i nedostojnost. Ona ne će moliti za milost, ne će raspravljati s Bogom, nego će nakon spoznaje svog stvarnog duševnog stanja iz dubine svoga bića reći: Gospodine, nisam Tebe dostojna!

Ako je ta nedostojnost samo radi lakih grijeha, onda Bog stavlja dušu u čistilište, da uredi svoju krsnu odjeću. No ako je okaljana neizbrisivom ljagom smrtnoga grijeha, onda je baca u tamu odbačenja, da bude vječni svjedok Božje pravde, kad nije htjela biti svjedok Božje ljubavi i milosrđa.

Gospodin Bog, kad se pred njim pojavi duša, gleda

samo jedno: da li je ta duša slična Njegovoj naravi. Da li je u milosti. Samo je naime tada dijete Božje i baštinik neba. Kao što svaka majka poznaje svoje dijete od ostale djece po sličnosti sa svojom naravi, sa samom sobom, tako i Bog na duši traži svoju sliku. Kad je otkrije, on takvim dušama govori: "Dođite blagoslovljeni u kraljevstvo, koje vam je od vijeka pripravljeno!"

No kada dođe duša, koja nema na sebi obiteljskih crta samoga Boga, duša koja nema sličnosti s Presv.Trojstvom, koja nema milosti, jer ju je po grijehu izgubila, Bog za nju ima samo riječi strašne i sudbonosne: "Ne poznam te!"

Sv. je Franciska Chantal čas prije svoje smrti pozvala svoga ispovjednika. Dočekala ga je ovim riječima: "Oče, kako su strašni sudovi Božji!" A svećenikovo pitanje, da li se boji, ona je odgovorila: "Ne, Oče, ne bojim se! Ali vam kažem, da su Božji sudovi strašno strogi!" (Koch, 481,7,2)

Svaki dan oko 14o.ooo ljudi dolazi pred Božji sud. Za njih počinje vječnost, sreća ili propast. Jednog će dana u taj broj biti uvršteno i moje ime. Tada će i moja duša stupiti pred vječnog suca, da iz njegovih ruku primi nagradu ili kaznu. Da li će moja duša biti kao bogato stablo krcato dozrelim plodovima, koji očekuju ruke berača, ili pak osušena gola grana, koja nije za drugo, nego da se posiječe i baci u oganj? Hoće li moj život u času smrti biti sličan bogatoj žetvi, dozrelim klasovima, koji se pod teretom plodova naginju prema zemlji čekajući srp žeteoca, ili će to biti samo prazno klasje, pusta i bezvrijedna pljeva?

Živimo, braćo tako, da nas ne iznenadi taj čas.

Blago ljudima, koji su iskoristili svoje dane života da čine dobro, da se u času smrti i suda ne moraju pred Bogom pojaviti praznih ruku.

Budemo li slični ovima, ne će nas pričekati pravedna Božja ruka, ne ćemo vidjeti Božjeg gnjeva, nego dobrostivu ljubav dobrog Oca, koji će tada raširiti svoje ruke i privinuti nas na svoje dobrostivo očinsko Srce, nas dvoju djecu, koja se vraćaju iz tuđine, iz bjede i nevolje, natrag u Očev dragi dom. Amen!

---

4. Pravednost

U svom životu nerijetlo susrećemo ljude, koji nezadovoljni sa svojom sudbinom i raždiobom zemaljskih dobara, govore: Nema više pravednosti! Prava im je zagonetka, kako Bog može pripustiti, da se počinjaju tolike nepravde. Predbacuju Njemu, da je i On nepravedan, kad ne posreduje na tolika nepravedna djela.

Gdje je istina? - Ako otvorimo misni obrazac današnje nedjelje, odmah u ulaznoj pjesmi čitamo ove riječi: "Kao što ime tvoje, Bože, tako i hvala tvoja dopire do krajeva zemlje; pravde je puna desnica tvoja!"

Smijemo li na Boga baciti krivnju radi nepravda, što ih susrećemo? Smijemo li Bogu pripisati nepravedna djela, što ih počinjaju ljudi? - Sigurno ne! Naš je Bog neizmjerno pravedan Bog, "pravdu ljubi on, samo pravednici gledaju njegovo lice"(Ps 11,7).

Zašto dakle tolike nepravde i zlo na svijetu?

Svi smo mi od svoje mladosti skloni na grijeh i nepravdu. Zato punim pravom moramo moliti Gospodina molitvom današnje nedjelje: "Daruj nam, molimo Gospodine, milostivo sveudilj duh, da mislimo i radimo, što je pravo..." Uvijek i svagdje trebali bismo tražiti volju Božju i najspremnije je izvršavati.

Što Bog od nas traži i s pravom očekuje? - Na to nam pitanje odgovara sv. Apostol naroda u poslanici, kad govori: "Braćo, nismo dužnici tijelu, da po tijelu živimo. Jer ako živite po tijelu, umrijet ćete. Ako li duhom tjelesna djela morite, živjet ćete!" Oni, koji žive po tijelu, nemaju oka ni srca za tuđu nevolju, a jedini im je životni cilj, da se sami što više nažiju života i njegovih radosti. Njihove su duhovne oči udarene sljepoćom za sve ono, što nije materija. A Sv.Pismo kaže: "Ako li je oko tvoje bolesno, sve će tvoje tijelo biti tamno!"(Mt 6,23)

Mi, koji smo primili Duha posinjenja, ne smijemo biti kao djeca ovoga svijeta. Duh Sveti, koji stanuje u nama, stvara u našoj duši ono duševno raspoloženje i orjentaciju volje, da se u svemu obziremo na Boga. On nam govori, da se put k plemenitoj naravnoj i rhunaravnoj duhovnosti oslobađa samo borbom i ozbiljnom samozatajom. U nama se nalazi mnogo, što je nisko, puteno, što ratuje protiv duha. No unatoč toga teži, da se vine k Bogu. Ako se ne uzdigne i ako borbom ne prodre k svetom i čistom nastojanju, bit će joj utisnute crte svjetovnog putenog čovjeka. Ona je dakle prisiljena ili da se preda životinjskim nagonima, da živi neslobodna kao ropkinja svake pohote i putenosti, ili pak da se neumorno bori. Samo u borbi protiv zakona tijela, protiv požude rađa se dijete Božje. Samo tako postajemo baštinici Kristovi, koji

sabiremo sebi blago na zemlji, koje moljac i rđa ne ništi niti ga tat potkopava i krade (Mt 6,19).

Ni najmanje se ne bojimo žrtava i trpljenja, što moramo u životu podnijeti, ako želimo ostati djecom Božjom, "jer stradanja sadašnjega vremena nisu ništa prema slavi, koja se ima otkriti u nama"(Rimlj 8,18).

Ali ta je buduća slava daleko. Ona ne će približiti Boga dušama, koje su Ga u borbi za zemaljsku pravednost izgubile. Današnji svijet ne traži od nas, da mu dokazujemo ropstvo, u kojem živi, jer je toga sam svjestan, Ne očekuje, da pobijamo njegove zablude, jer će naše riječi malo djelovati. On s pravom očekuje od djece Božje živi dokaz, da smo oslobođeni od tjelesnog ropstva. Traži, da svojim životom potvrđujemo ono, što ustima ispovijedamo.

Kako ćemo to postići? To nam govori sam Spasitelj u svojoj prispodobi u današnjem evanđelju. Smisao je te prispodobe ovaj: Mi ni smo neograničeni gospodari dobara, koja posjedujemo, nego samo Božji upravitelji. Jednom ćemo polagati račun o tome, kako smo upravljali dobrima, što nam ih je Bog povjerio. U tome ne smijemo slijediti svoju samovolju ili sebičnost, nego moramo slijediti volju Božju i slušati poticaje ljubavi. Kad jednom dođe smrt, prestat će naša uprava, a ono, što smo smatrali svojim, pripast će drugima. Iznijet će nas u drvenom sanduku iz naše kuće, otrgnuti iz kruga naših ukućana kao najveće siromahe, koji sa sobom na drugi svijet ne mogu ponijeti ništa, a najmanje ono, što smo možda čitavog života zgrtali.

No to još nije sve! Bog će od nas tražiti, da položimo račun, kako smo upravljali onim, što nam je on povjerio. U što smo upotrijebili tolika duhovna i tjelesna dobra, kojima nas je u životu obasipao? Gdje su dokazi naše dobre uprave? Gdje su prijatelji, koje smo stekli "ništetnim bogatstvom"?

Što ću jadan tada moći?
Komu ću se molit poći,
Gdje će jedna dobri proći!

Kao što je nepravedni upravitelj iz evanđelja sebi stekao prijatelje, koliko bi više sinovi svijetla morali dobrim djelima, milostinjom, darovima, čineći tjelesna i duhovna djela milosrđa, spremati sebi najvjernije prijatelje, koji će biti najčvršći dokaz vjernog i pravednog upravljanja dobrima, koja nam je Bog povjerio.

Njemački je pisac Hugo Hofmannstal napisao dramu pod neobičnim naslovom "Jedermann" - Čovjek. Tu opisuje nekog bogataša, koji je raskalašeno provodio život. Jednog dana, dok se nalazio u svom društvu i zabavljao se, začuje neki tajanstveni glas, koji je dozivao:"Jedermann - Čovječe!" Bio je to poziv smrti, koju je Bog poslao, da ga povede na Božji sud. On se prenerazi. Kako da pođe na drugi svijet, kad ni najmanje nije bio spreman! Zato je molio smrt, da mu još

za nekoliko dana produlji život, da popravi ono, što je do sada pogriješio. Smrt mu ispuni želju, ali mu naredi, da ugovorenog dana nađe pratioce, koji će ga pratiti na drugi svijet. "Čovjek" stade tražiti pratioce: molio je svoje prijatelje, ali su oni odbili. Obratio se na najbliže rođake, potražio je osobe, s kojima je griješio, ali je svatko s užasom bježao od njega. Molio je svoj novac, ali mu i on otkaže službu. Što da učini? Ostavljen od sviju pođe u crkvu. Tu se skrušeno ispovijedi i izmiri s Bogom. Kad je ustao iz ispovijedaonice, pridruži mu se nekoliko mršavih slabih prilika - njegova dobra djela - , koja mu se ponude, da ga otprate do prijestolja pravednoga Boga...

Taj je "Čovjek" s atko od nas. Jednom će nas božanski Domaćin pozvati na račun. Poći ćemo preda Nj kao najveći siromasi. Oko odra skupit će se naši prijatelji. Najvjerniji će nas dopratiti do groba, a onkraj groba pratit će nas samo naša djela, koja će biti očiti dokaz, da smo dobro i pravedno upravljali dobrima, koja nam je Bog povjerio.

Činimo dakle dobra djela, jer nas pjesma na prikazanje opominje, da će Gospodin spasiti ponizan narod, a poniziti će ohole i bogate otpustiti prazne.

Vjerni će upravitelji Božjih dobara, koji su evanđelje djelotvorno proveli u svom životu, "kušati i vidjeti, kako je sladak Gospodin"(Pričesna). Vidjet će, da se nisu uzalud uzdali u Gospodina i prema Njegovoj volji služili zemaljskim dobrima.

"Neka nam, Gospodine, nebesko otajstvo bude obnova duše i tijela, da oćutimo učinak onoga, što poštujemo i izvršujemo, po Gospodinu našem Isusu Kristu. Amen!

(Popričesna)

LITERATURA: M.PFliegler, Homilien der Zeit

---

5. Djeca smo Božja

Jednog ranog jutra - kako nam pripovijeda neka legenda - našao je Gospodin u raju na bijelom listu ruže kapljicu rose, koja je blistala na suncu. Učinio je, da kapljica padne na Njegovu ruku. Čim je pala, odmah se razdvojila i nastale su dvije kapljice, u kojima se čistim sjajem odrazivalo nebesko plavetilo. Anđeli su to promatrali s počitanjem. Tada ih Gospodin upita, što bi iz tih kapljica mogao u svojoj dobroti i ljubavi stvoriti za ljude? Prvi je anđeo rekao:"Cvijet, koji bi imao takav miris i koji bi bio tako lijep, da ga ljepšeg na zemlji još nema". - Drugi je anđeo rekao:"Još bolje:dijamant, koji bi bio tako krasan, kakvog ljudi još nisu ni zamislili!" - Treći je anđeo savjetovao: "Trs, na kojem bi raslo takvo grožđe, iz kojeg bi se dobilo vino, od kojeg boljeg još nitko nije pio!" Gospodin se Bog tada nasmiješi i pusti, da obadvije kapljice rose padnu na zemlju. Anđeli brzo polete onamo da vide, što je od njih nastalo. Doskora se čulo klicanje:"O, kakve li divote! Kako su lijepe i drage!" - Ono što su prije bile dvije kapljice, sada su bile djetinje oči!

To je samo legenda! No ona krije u sebi duboku pouku. Ne govori se uzalud, da su djetinje nevine oči odraz ljepote izgubljenoga raja. "Svako je dijete poseban, divan i čudesan svijet. Kad Bog ne bi ništa drugo stvorio, bio bi Bog neizmjerna moć, mudrost i veličanstvo"(Alban Stolz).

Tko vjerom gleda kroz prozorčiće djetinjih očiju, vidi kroz njih novo nebo, nebesku milinu i sreću. To je dragi Bog u duši stvorio po sakramentu svetog krštenja. Zato je svako dijete usred buke i vreve ovoga svijeta kao rascvjetana livada, kojom još nisu prošli burni vjetrovi. Ono je mali Božji hram, živa crkvica, sagrađena na pećini katoličke vjere. Srce je takvog djeteta svetohranište, u kojem stanuje sam Bog. Ljubav je vječno svijetlo, koje svijetli danju i noću. S pravom se dijete, koje je sačuvalo svoju krsnu nevinost, naziva "nebeskim vrtićem na zemlji", malim rajem, u čijoj se sredini nalazi drvo posvetne milosti, koje rađa mnogim plodovima. Koliko moramo biti zahvalni Bogu, što nas je toliko obdario. Svaki je kršćanin dijete Božje. Zato "slavite Boga radi tog imena!"(1.Petr 4,16). Kršćanin je najljepše ime, koje nam se moglo nadjenuti (Sv.Franjo Sal.).

Po svetom ste krštenju postali djecom Božjom. To je najveća čast, koja se može jednom čovjeku iskazati. To je najveći plemićki naslov! Slabi čovjek postaje dijete Božje! Kolike časti, kolike vrijednosti takve duše!

Kad je carica Marija Terezija dobila mladog princa ili princezu, svaki je puta dala dijete vagnuti. Iza tog je dala načiniti anđela od srebra iste veličine i težine, koliko

je vagalo dijete. To bi onda poslala u župnu crkvu u Innsbruck. Da je carica dala načiniti svakog anđela iz čistog zlata, još ni izdaleka ne bi njegova vrijednost bila jednaka vrijednosti djeteta Božjega.

Francuski je kralj Ljudevit bio kršten u malom gradiću Poissy-u. Zato je kasnije veoma ljubio taj gradić. Kad su ga jednog dana pitali, zašto toliko ljubi to mjestance, on je rekao:"Ovdje mi je dosuđena najveća sreća i iskazana najveća čast. Tu sam postao dijete Božje. To dostojanstvo nadvisuje svaku drugu čast i dostojanstvo svijeta".

Kršćanski su roditelji uvijek zabrinuti za duševnu sreću svoje djece. Ona su njihova sva radost, ali i najveća žalost i bol, ako skrenu s pravoga puta. Dok presretni promatraju vas malene, tjeskobno se pitaju, hoće li ta djeca njihova djeca uvijek živjeti kao djeca svijetla, ili će možda jednog dana nastati u njihovim dušama mrak radi grijeha? Hoće li njihova srca, koja su danas pupoljci, kad se rascvatu, radovati svoje roditelje, ili će ih već u nježnoj mladosti ofuriti smrtni dah grijeha? Ako se ona izgubi, ako ona propadne, tada je za nju Krist uzalud trpio. Zato jedan biskup upravlja roditeljima ove riječi:"Cijenite u svojoj djeci krv Krista, našeg božanskog Otkupitelja!"

Draga djeco! Što slijedi iz toga, što ste djeca Božja? Zauvijek pripadate dragom Bogu i ne smijete se od Njega odijeliti. Učinite, kao što je učinio poljski kralj Boleslav: on je uvijek na svojim grudima nosio zlatnu medalju sa slikom svoga oca. Kad je morao poći na koji važniji državni posao, svaki bi puta uzeo tu medaljicu u svoje ruke, poljubio je i rekao:"Bog neka me čuva, da bilo što učinim, što ne bi bilo dostojno moga kraljevskog imena!"

Ostajte nam uvijek dobra djeca, dobra Božja djeca, da zaslužite pohvalu, koju je već sveti Pavao rekao svojima: Vi ste slava naša i radost naša!"(I.Sol 2,2o)

LITERATURA: A. Filchner, Kommet Kinder lauschet, II

IX. NEDJELJA PO DUHOVIMA

1. Tko misli da stoji, neka pazi da ne padne!

Kad čitamo današnje evanđelje, dušu nam zaokupljaju ozbiljne misli. Pred nas je dramatskom snagom stavljen čitav isječak života u svim svojim snažnim i oprečnim, a opet tako dirljivim i potresnim oblicima.

Isus plače usred mnoštva, koje Ga uz poklike prati na posljednjem Njegovom svečanom putu u Jeruzalem. Grad u svom blještavilu i blagdanskoj vrevi leži na obroncima Siona i Morije kao lijeno jato ptica. Začas smo proročkim letom preneseni 4o godina unaprijed i gledamo strahote 7o.godine. Opsjedanje i razvaljenje grada. Tada opet vraćeni sadašnjosti gledamo rasrđenog Sina Božjega, kako čisti hram Božji oštrim zamasima biča i snagom svojega bića. Iz prikrajka stoje zmijski lukavci i vrebaju, gdje bi stavili stupicu osvajaču masa, koji smeta njihovim računima. Konačno se cijela slika smiruje: Isus uči mnoštvo, koje Ga ljubi i koje visi o Njegovoj riječi.

U ovih je nekoliko rečenica prikazana, da tako kažemo, sva povijest svijeta i sudbina Crkve, životna usmjerenost pojedinaca i čitavih naroda.

Prije svega, ova nam stranica svetog evanđelja daje uvid u Srce Isusovo, iz kojeg je izvirao čitav plan našega spasenja i otkupljenja.

Kad se oko čovjekovo prvi puta orosilo suzom nad izgubljenom rajskom srećom, već je tada u planu Presv.Trojstva bilo Srce, u kome će Bog zaplakati nad čovjekom. I suza će Bogočovjeka posvetiti suzu palog čovjeka, i vratiti mu rajsku sreću. Kada je došla punina vremena, zakucalo je pod srcem Djevice Srce Sina Božjega i objavilo se ljudima. To je ono Srce, koje je gorjelo od želje, da svijet zapali ognjem ljubavi prema nebeskom Ocu. To je Srce, koje je kucalo u Dobrom Pastiru, koji je neumorno tražio svoje izgubljene ovce po trnovitim stazama i oštrim liticama. Srce, koje je htjelo, da Ga vojnikovo koplje probode, dok je visio na križu te se s njega, tog svetišta božanske darežljivosti, izliju na nas potoci milosrđa i milosti.

A danas na kraju njegova životnog puta (jer je On točno znao, da je blizu čas tame!), danas...

Isus je stao začas na putu. S Maslinske se gore pružao divan pogled i vidik na kraljevski grad Jeruzalem. Grad, mezimče Božje, u kom je stanovala slava Božja u stupu oblaka. Grad, ljubimče Božje, nad kojim je bdjela ruka Njegova.

Isusa obuze bolna sjeta. Tri je godine radio u tome gradu i tome narodu. Kroz tri je godine hodao zemljom čineći dobro. Ljubavlju je svojom grlio narod. Čudesima je

svojim legitimirao pred inteligencijom.

A ipak! Koliko ih ima danas u ovome gradu, koji Ga ljube? Koliko ih je u tom narodu, koji su iskreno vezani uz Njegovo Srce? Narod, koji je uzdisao za Njim čitavo jedno tisućljeće, sutra, prekosutra tražit će Njegovu krv iz poganskih ruku!...

O kad bi malo odgrnuli zastor Njegova Srca, kad bi oni znali, koliko ih On ljubi, kad bi vidjeli, da je On Bog njihov, koji je bdio nad njima kroz svu njihovu povijest kao što kvočka bdije nad svojim pilićima,.- ne bi li se okrenuli k Njemu i uzljubili Ga?

Ne, ne bi!

Oni nisu trebali takvog Otkupitelja. Oni su tražili Boga po svojim željama. Oni su htjeli biti blaženi na zemlji, deset, dvadeset, pedeset godina, i to je dosta. I zato su napustili Boga, izvor žive vode i iskopali sebi šuplje bunare.

"Vinea mea electa, ego te plantavi! - Izabrani moj vinograde, ja sam te rukom svojom sadio! Nisam li se zato s pravom mogao nadati dobrome plodu? Kako si mi se dakle okrenuo u gorčinu?" I zaplače Isus gorkim jecajima..."Što sam još trebao učiniti vinogradu mome, a da nisam učinio?"

Strašna su stvar Božje suze nad srcima, koja su se svjesno zatvorila Njegovoj milosti. Veliko je milosrđe Božje, ali je i neopisiva Njegova pravda. "Doći će dani nad tebe, i okružit će te neprijatelji tvoji opkopom i opkolit će te i pritisnut će te odasvud, i o zemlju lupit će tobom i djecom tvojom, jer nisi upoznao vremena pohoda svojega".

Jednom je Božji poslanik Mojsije stajao pred narodom židovskim i govorio:"Eto, iznosim danas pred vas blagoslov i prokletstvo". I sinovi Izraelovi nisu htjeli blagoslov, i udaljio se od njih. Htjedoše biti prokleti, i došlo je na njih (Ps 108).

Dragi vjernici! Čovjek ima strahovitu moć, da se opire dobroti i ljubavi Boga. Bog je zamislio čovjeka slobodnim, koji će mu slobodnim pokretom svoje duše odgovarati na pozive Njegove dobrote i svjesnim Mu se činom pokloniti u ime čitavog svemira. Htio je Bog nadalje, jer je stvorio čovjeka na sliku i priliku Sovju, da čovjek uz Njegovu pomoć sam slobodno sudjeluje u ostvarenju svoje sreće. Da bude na neki način sam uzrok svoje sreće. I zato mu je dao kraljevski dar slobode. Ali, to je u sebi nosilo i katastrofalnu mogućnost, da čovjek sam sebe strovali u bezdan nesreće i propasti. No Bog je pošao u svojoj dobroti, da tako kažemo, do kraja. Opasao je čovjeka i ogradio tolikim ogradama milosti, svijetlom razuma i snagom volje, kako bi što sigurnije i lakše pošao ravnim putem pravom cilju. Međutim, uza sve to ima duša, koje propadaju. Ima duša, koje se same strovaljuju

u propast. Ima zajednica, ima gradova, ima naroda, ima čitavih razdoblja, koja se svijesno odmetnu od Boga i zameću borbu s Njime.

Pitate, zašto Bog ne posreduje, zašto ne spašava svoju čast, zašto ne očituje svoju moć?

Bog je stvorio čovjeka slobodnim i zato On prvi poštuje svoje djelo. U slobodu čovjeka Bog ne dira. On je znao što radi.

Pred svakog je čovjeka stavljen Božji poziv i svakome je dano da kuša iskaze Božje ljubavi i dobrote. A kad netko sam prezire Božju ljubav, čini se odgovornim za svoju sudbinu. Putevi su Božje dobrote neistraživi. Mi ni ne znamo, na koliko načina sve Bog privlači ljude k sebi. I zato ni nad kojim čovjekom ne ćemo lomiti štapa osude. Ali je sigurno, kad se nad jednim čovjekom utrudilo Božje milosrđe, nastupa strašna Božja pravda.

Uostalom, ima Bog svoje dane. Oni su sakriveni našim očima. Na Jeruzalem je čekao Bog tisuću godina, ali grad je samo sve dublje puštao korjenje svoje zloće i opakosti. Učvršćivao se u zemlji i sanjao o prevlasti u svijetu, kad će sa svih strana zemlje samo teći zlato i srebro u blagajne, a stanovnici će njegovi živjeti samo na ovoj zemlji i samo ovoj zemlji i samo za ovu zemlju. A ipak je bio preblizu dan Božje srdžbe.

Dragi vjernici! U svijetlu ovih misli razumijemo ozbiljno riječi svetoga Pavla u današnjoj poslanici: "Tko misli, da stoji, neka gleda, da ne padne!" U svom životu valja uvijek računati s dvije činjenice: svaki čovjek ima časova milosti i pred svakim je čovjekom postavljen Božji poziv. Opasno je igrati se s Božjom milošću. Teško je ne odazvati se Božjem pozivu.

Neprestano, nadalje, valja računati sa svojim strahovitom razaralačkom sposobnošću u sebi i ne pouzdavati se nikada u svoje kreposti, nego bdjeti i moliti, da nas đavao nađe uvijek budne i oboružane vjerom i vjernošću Bogu.

Samo oni, koji svoj život, svoju vjeru i svoju vjernost Bogu shvaćaju ozbiljno, mogu se održati usred zla i pokvarena svijeta. Amen.

o. Bonaventura dr.Duda

---

2. Kuća je moja dom molitve

Završetak nam današnjeg evanđelja pripovijeda, kako je Božji Sin očistio hram, kuću svog nebeskog Oca. Već je dan prije iza svoga svečanog ulaska u Jeruzalem mogao vidjeti, kako je sveto mjesto obeščašćeno. Pohlepa je za dobitkom posve potisnula pobožnost. Mjesto molitve odjekivali su zvuci zlatnika, što su ih mjenjači mijenjali za robu. Kad je to vidio Spasitelj, rastuži se i Njegovu dušu obuzme sveti gnjev. Ovaj puta nije spleo biš, kao pred tri godine, nego je snažnom riječi istjerao trgovce napolje govoreći: "Kuća je moja kuća molitve, a vi načiniste od nje špilju razbojničku!"

Nije nam teško razumjeti Spasiteljev gnjev radi obeščašćenja Božjega hrama. Sveto je bilo tlo, na kom je on bio sagrađen. Kralj David je po Božjem nadahnuću odredio mjesto, na kom je njegov sin Salamon sagradio veličanstven hram. Tko bi izbrojio one tisuće, koje su ovdje molile i prinosile svoje žrtve! Tisuće je časnih uspomena povezano sa svetim hramom. Zato se ne čudimo Gospodinovom gnjevu, kad je vidio trgovce, koji su kuću Božju pretvorili u špilju razbojničku.

Starozavjetni je hram uza sav svoj sja i krasotu bio samo sjena prema novozavjetnom hramu, u kom se ne žrtvuju životinje, nego sam Sin Božji u nekrvnoj žrtvi Svete Mise.

Dobro je, da barem jednom godišnje promislimo, koliko je Božjeg blagoslova izliveno na naše životne puteve na ovom svetom mjestu. Ovdje je ujutro našeg života na našu dušu pala rosa Božje milosti u svetom krštenju. Kameni su zidovi nijemi svjedoci našega zavjeta na dan prve svete Pričesti. Ovdje smo primili Duha Svetoga u sv.Potvrdi. Ovdje su toliki sklopili sakramenat svete ženidbe i povezali seu jednu nerazrješivu životnu zajednicu. Ovdje primamo u sv.Pričesti Kruh jakih, anđeoski kruh, koji nas jača na našem životnom žutu križa i tegobe. Ovdje slušamo iz ustiju Crkve Božju istinu, koju je pred dva tisućljeća sam Božji Sin ljudima propovijedao. Tu se svakog jutra obnavlja najpotresnija drama u povijesti svijeta, nekrvna žrtva svete Mise. Na našim oltarima svakog jutra podiže se nevidljivi, ali stvarni Križ, na kom se naš otkupitelj žrtvuje pod prilikama kruha i vina svom nebeskom Ocu zarad naših grijeha. Tko da izbroji tihu pobožnost i toliku utjehu, koja je na ovom svetom mjestu silazila u izmorene ljudske duše. Kad sve to promatramo, moramo reći! Ovdje je postavljen most između neba i zemlje. Ovdje susrećemo Boga i čovjeka. Ovdje je Betlehem, Nazaret i Golgota. Tu je stan velikog Boga. Tu su vratanebeska. Zaista, sveto je ovo mjesto, sveta je ovo zemlja!

"A vi ste od nje načinili špilju razbojničku!" Strašne su to riječi! Ali odgovaraju istini. Žalosna slika obeščašćenog hrama odavala je duboki ćudoredni pad izabranog

naroda. Pohlepa za novcem ugušila je sve ono, što je bilo više i plemenitije u njihovim dušama. Ugušila je i samo strahopočitanje prema svetom mjestu. Zato je sveti grad i divni Božji hram u Jeruzalemu stigla teška Božja kazna. Sedamdesete godineposlije Krista rimske su legije razorile grad i sveti hram. Ulicama je Jeruzalema potocima tekla krv. Bila je to teška kazna narodu, koji nije znao poštivati sveto mjesto, sveti Božji hram.

Velika je to i ozbiljna opomena i svakome drugome narodu, koji na sličan način uskraćuje svetom mjestu dužno poštovanje, koji zanemaruje Božji hram, koji mu ne posvećuje nikakve pažnje ili ga obeščašćije svojim vladanjem u njemu.

Koliko su truda naši vrijedni predi uložili, dok su na ovom mjestu sagradili svome Bogu dostojan stan! Koliko je žrtava podneseno, koliko je žuljevitih ruku i znojnih čela suradivalo, dok jednog dana nije dovršena crkva, koja će stoljećima sakupljati ljudsku djecu oko Gospodina, koji na tajanstven euharistijski način boravi u našim svetohraništima. Zar ne bismo i mi u svetoj ljubavi za Božji hram morali sa psalmistom govoriti:"Gospode, ja ljubim kuću tvoju, koja štiti, mjesto gdje stoluješ u sjaju"(26,8).

Tu ljubav moramo na izvanjski način pokazati i djelom potvrditi, i to tako, da se brinemo za Božju kuću. Kako je tu široko polje za našu požrtvovnost i darežljivost! Za našeg Spasitelja ne smijemo štedjeti ni ono najbolje i najvrednije! Vjerni narod rado žrtvuje nešto od svojih dohodaka, da se nabave što ljepša misna ruha i ostale potrepštine. Kako će Gospodin obilato nagraditi one, koji mu svake nedjelje donose svježe cvijeće, kojim se kite njegovi oltari! Kako istom crkva, koja je čista, uredna i nakićena cvijećem djeluje na dušu čovjeka, koji ovamo dolazi svake nedjelje, da osvježi svoju dušu! Koliko će zasluga imati oni, koji su mnogu dušu približili Bogu, jer su ljubili sveto mjesto i brinuli se za nj!

"Tvojoj kući dolikuje svetost"! - govori starozavjetni psalmista. Koliko to više vrijedi za naše crkve, u kojima boravi Bog u našim svetohraništima! Kakvo mora biti vladanje onih, koji dolaze na ovo sveto mjesto i stoje pred uzvišenim Božjim veličanstvom? Nalaze se pred kraljem sviju kraljeva! Anđeli pred Božjim veličanstvom padaju ničice i krilima zastiru svoja lica, a mi? Da li smo svjesni Božje prisutnosti? Da li svojim vladanjem potvrđujemo svoju vjeru, da je Bog među nama, u našoj neposrednoj blizini? Da li smo polazeći u crkvu ostavili sve svoje zemaljske brige i poslove i sve svjetovne misli izvan ovoga svetoga hrama? Da li u Božjem hramu i naše srce traži Boga, ili smo mislima i duhom daleko od Njega. Hvalimo ga ustima!

Zašto je starozavjetni hram postao špilja razbojnička? Zato, jer su ga ljudi takvim učinili! Oni su u nj unijeli

svjetovni duh i pohlepu za novcem, umjesto da im on pomogne, da se oslobode pretjeranih svjetovnih želja i misli. I mi smo slični njima, ako odmah, kad stupimo u crkvu, ne posvetimo svu svoju pažnju svome Bogu i posvećenju svojih duša. Kroz čitav smo tjedan brinuli se za svoje tijelo, a sada posvetimo barem jedan sat u sedmom danu svome Bogu, zapravo svojoj duši.

Iskoristimo ovo vrijeme, što se nalazimo kod Gospodina u crkvi. Upotrijebimo ga korisno za spasenje svoje duše, za popravak svoga života. Posvetimo ga vječnim interesima, da tako što više svoju dušu obogatimo zaslugama i dobrim djelima. Ako vrijeme, koje se nalazimo u crkvi, upotrijevimo dobro, tada ćemo crpsti neizrecivo mnogo snage i duševne jakosti za sve ono, što nas čeka u idućem tjednu.

Naša je crkva naše najveće blago na ovoj zemlji. Zato je moramo ljubiti i poštivati kao svoju duhovnu majku. Za nas ona mora biti izvor posebne radosti, kad idemo u dom Gospodnji. Puni poštovanja i svetog strahopočitanja stojimo na ovom svetom mjestu, jer je tu predvorje nebeskog Jeruzalema. Jedino ćemo na taj način zavrijediti, da ondje, u nebu nastavimo častiti i slaviti Boga, kome smo revno, svake nedjelje i blagdana dolazili i susretali Ga na ovom svetom mjestu, u svojoj crkvi. Amen.

LITERATURA: J. Honnef, Die Botschaft des Wortes Gottes

---

3. Ljubav i pravednost

Dok promatramo život i trpljenje našega Gospodina Isusa Krista, vrlo lako izmakne našem oku onaj veliki udio, koji su u njemu imali Kristovi duboko ljudski osjećaji. Potresno na nas djeluje tjelesno trpljenje Njegove muke. Kod toga zaboravljamo, da su Njegove duševne boli bile još teže. One nisu započele tek u noći na Veliki Petak. One su pratile Gospodina kroz sve godine Njegovog javnog djelovanja. Bilo je to trpljenje neizmjerne unutarnje osamljenosti. Bol nerazumijevanja sa strane njemu najvjernijih, koji su Ga ljubili i u Nj vjerovali. A prije svega najveću Mu je bol zadavala bezuspješnost svega Njegovog rvanja za duše svoga naroda. Ah, On je ljubio svoj narod, kako samo čovjek može ljubiti svoj narod i domovinu. Ljubio je taj narod, koji je Njegov nebeski Otac izabrao i vodio neizmjernom strpljivošću, obećanjima i prijetnjama, nagradom i kaznama najrazličitijih vrsta kroz sva stoljeća ususret Njemu, Mesiji. A sada se u svojoj

zaslijepljenosti i okorjelosti odvraća od Njega kao u ona najgora vremena, kada je ubijao proroke i gradio žrtvenike Baalu. Gospodin je bez riječi krio svoju bol u vlastitoj nutrinji. Ali je jednom provalila napolje. Kao da se u taj tren razderala koprena i razotkrilo Njegovo srce, izmučeno, prepuno tuge i žalosti. A to se dogodilo upravo u onaj čas, u koji se činilo, da je postigao najveći uspjeh, kada mu je Jeruzalemski narod priredio kraljevski doček. No Gospodin je time pokazao, da je njegov narod u nutrinji daleko od Njega, Njegove volje i Njegova poslanja.

Takvu nam sliku pokazuje današnje evanđelje, i gotovo nam se čini nevjerojatnom. Kako je to moguće? Onaj, koji je u svim životnim prilikama ostao pun uzvišenoga mira! Koji je najvećom sigurnošću stajao pred svojim neprijateljima i prijateljima! Koji je snagom svoje riječi utišao uzburkano more i oživljavao mrtvace! On sada plače, dok razigrani narod oduševljeno kliče! - To je uistinu potresno. Tko bi mogao izmjeriti dubinu duševnih boli, koje proizlaze iz Njegova božanskog sveznanja, da će Njegova tako topla i tako jaka ljubav ostati prezrena i neljubljena, bez ploda? Taj isti narod, koji mu danas iskazuje kraljevske počasti, za nekoliko će dana bjesno tražiti njegovu glavu. Upravo zato baš taj narod čeka užasna sudbina. Bio je pozvan, ali jer se nije odazvao, sada je odbačen. Za volju pravednosti Božji Sin mora potvrditi strašnu kaznu, koja će stići Jeruzalem. Ali Njegova ljubav plače.

Mi smijemo pretpostaviti, da je Spasiteljev pogled u budućnost u onaj čas obuhvatio ne samo Jeruzalem i njegovu propast, nego je dopro sve do naših dana. Krivnja i sudbina izraelskog naroda postala je poredbom za krivnju i sudbinu ljudi i naroda uopće. Povijest je kršćanstva, a napose kršćanskog zapada, slična povijesti Izraela. Povijest je to strpljive borbe Božje milosti, da s njome slobodno surađuje čovjekova slobodna volja. I tu jasno dolazi do izražaja zakon, da stalno preziranje Božje milosti malo po malo dovodi do potpune okorjelosti i zaslijepljenosti. Kako je Zapad duboko pao u tu okorjelost i zaslijepljenost i kako je zbog toga duboko nemiran! I nad našim se vremenom, u kojem nema mira, Spasitelj tuži: "O kad bi ti spoznao, što je za tvoj mir!" Hoće li čovječanstvo jednom doći do te spoznaje i ponovo se vratiti Kristovoj istini i Njegovom zakonu? Ili je već možda osuda odlučno i neizbježno izrečena, da će njihove oči ostati slijepe i da kroče neizbježno ususret strašnoj sudbini! Povijest svijeta poznaje više takovih osuda, koje su jednom bile izrečene. Pa i naše je pokoljene osjetilo, kako to može biti strašno!

I za svakoga pojedinoga čovjeka vrijedi zakon, da je njegova zaslijepljenost i duševna okorjelost to veća, što se češće svojom krivnjom oglušuje pozivu Božje milosti. Kad

jednom posve oslijepi, tad neizbježno srlja pravo ususret vječnoj propasti odbačenja. Kadikad i vjerni kršćani sumnjaju u njegovu opstojnost, jer misle , da se vječni pakao ne može spojiti s Božjom ljubavlju i milosrđem. Ali nikada ne smijemo zaboraviti, da pokraj Božje ljubavi uvijek neminovnom nužnošću stoji i Božja pravda, koja čeka svoj čas. Bog mora radi sebe samoga kazniti, ako se "vrijeme pohođenja" pokazalo beskorisnim. "Ako ne vjerujemo , On ostaje vjeran, jer se sam sebe ne može odreći", veli sv.Pavao. Vječni bi se Zakonodavac odrekao sama sebe i izvrgao ruglu gazitelja vlastitoga zakona, kad ne bi kaznio prezir svoga neizmjernog veličanstva, kako to zaslužuje. Prije no što Bog jednog čovjeka zauvijek odbaci, On je sve učinio, da ga od toga sačuva. Dao mu je obilje izvanjskih i unutarnjih milosti. Često mu je puta opraštao grijehe, nakon što je ponovo u njih padao. Dao mu je dovoljno vremena, da se ponovo obrati. Doklegod jedan čovjek živi, Bog se bori u nebrojenim poticajima za Njegovo spasenje. Bez kazne za počinjene grijehe čitavo bi vrijeme kušnje ovozemaljskog života bilo jedna komedija, čiji bismo svršetak već unaprijed znali. Ali znajmo, da se Bog ne šali s nama. To nije komedija s Njegove strane! Ljudi trebaju znati, da ljubav, koju oni preziru, konačno ustaje protiv njih i optužuje ih. Istina je, što je rekao veliki Lacordaire "Ne varajte se, ne će ostati bez kazne onaj, koga je Bog ljubio do križa! Nije pravednost bez smilovanja, nego ljubav ...Ljubav je život ili smrt. A ako se radi o Božjoj ljubavi, tada je ona ili vječni život ili vječna smrt". Dakle mi sami snosimo punu odgovornost za konačnu svoju sudbinu. Nad svim odbačenima odjekuje vječna tužaljka Otkupiteljevih riječi: "Koliko puta sam htio...ali vi nijeste htjeli..."(Mt 23,37).

Koliko ozbiljnosti i dubine krije u sebi ta istina! Preozbiljna je, da bismo je mogli i smjeli mimoići. Mi se još uvijek nalazimo u "vremenu pohođenja". Iskoristimo to vrijeme. Još se uvijek nalazimo na predjelima, gdje djeluje Božja milost. Trudimo se i danas i sutra , u sve dane svoga života, da njezinom pomoću spoznamo i činimo ono, što nam služi za pravi mir duše s Bogom!

LITERATURA: H. Fassbinder, Säman Gottes

---

4. Iskoriščavanje i zloupotreba milosti

Današnja je misna liturgija izvanredno ozbiljna. Ona nas postavlja, da tako kažemo, na rub pakla i opominje u poslanici i evanđelju, da ne zanemarujemo milosna Božja nadahnuća. Pred nama je Božje izabranje ili vječna propast. Jedna i druga mogućnost stoji pred nama otvorena. Dano nam je na volju, da biramo.

Ponajprije stupamo u Božji hram istim raspoloženjem kao i svake druge nedjelje po Duhovima. S jedne smo strane svijesni, da smo po krštenju djeca Božja. S druge strane valja nam proći kroz teške borbe, da sačuvamo svoju krsnu nevinost. Zato u ulaznoj pjesmi podižemo svoje oči prema Kristovoj slici, koja je iznad oltara, i molimo:"Gle, Bog je pomoćnik moj i Gospod daje snagu duši mojoj. Odvrati zlo na neprijatelje moje (na đavla) i istinom svojom raspši ih, zaštitniče moj, Boe!"

Poslanica donosi specifičnu osnovnu misao današnje nedjelje. Sv. Pavao opominje nas kršćane, da ne nasljedujemo Židove Staroga Zavjeta. Oni su od Boga primili milost kao ni jedan drugi narod. Za vrijeme prelaza kroz Crveno more oslobodili su se egipatskog ropstva. Živjeli su do obećane zemlje od nebeske hrane. Ipak su pali u teške grijehe neumjerenosti, bludnosti i idolopoklonstva. I to, dok je Mojsije na Gori za njih molio i od Boga primao deset zapovijedi. "Sjede narod da jede i pije i ustadoše da igraju!" Bog je dao, da je jedan dan poginulo 23 tisuće. Apostol završava ozbiljnom opomenom:"A ovo se sve u slici događalo njima, a napisano je za opomenu nama". Bog je nas kršćane još više obasuo milostima, nego čak i izabrani narod. Po krštenju nas je posinio, a po sv.Pričesti svakog se dana hranimo njegovim presv.Tijelom i pojimo Njegovom presv.Krvi. No nažalost o kršćanima također vrijede riječi:"Sjede narod da jede i pije i ustadoše da igraju!" Koliko je to podcjenjivanje Božje milosti! Oni hoće, da se pod svaku cijenu nauživaju života kao i druga djeca ovoga svijeta. Gotovo se ništa ne razlikuju od pogana. Zato za sve nas vrijedi:"Tko misli, da stoji, neka pazi, da ne padne!" No sv.Pavao odmah nadodaje:"Ali je Bog vjeran, koji vas ne će napustiti, da se iskušate većma, nego što možete". Istina, mi smo slabi. Svaki nam čas može donijeti napast i pad. Krst i Euharistija još nam uvijek ne garantiraju naše vječno spasenje. No ako se budemo vjerno služili milostima, odoljet ćemo napastima.

Pjesma na stepenicama nadovezuje na te riječi i utješne misli zahvaljujući Bogu na Njegovoj milosnoj pomoći: "Gospode Bože naš, kako je divno ime tvoje po svoj zemlji!" Odmah iza toga molimo Boga, da nam udijeli tu čudesnu pomoć svoje milosti:"Izbavi me od neprijatelja mojih", da mi ne

ponestane duboke vjere, da ne zavlada u meni svjetski duh.

Evanđelje nastavlja misao poslanice. Sva nebrojena čudesa i divna nauka utjelovljenoga Sina Božjega nije mogla održati izabrani narod, koji je u Starom Zavjetu služio krivim Bogovima. Pa i glavni grad Jeruzalem ostao je u cjelosti nevjeran. Danas Isus plače nad tolikom zaslijepljenošću i tvrdokornošću. Doskora će odbaciti svoga Mesiju i raspeti Ga na križ. Kao što su grješni Židovi Staroga Zavjeta bili kažnjeni, jednako tako Isus proriče i nevjernom Jeruzalemu strašnu kaznu:"Doći će dani na tebe, i okružit će te neprijatelji tvoji opkopom i opkolit će te i pritisnut će te odasvud i o zemlju lupit će tobom i djecom tvojom, koja su u tebi, jer nisi upoznao vremena pohođenja svoga!" I već danas inače tako blagi Spasitelj u svetom gnjevu tjera iz hrama oskvrnitelje svetoga mjesta. Mala je to predigra za onu veliku i strašnu kaznu, koja će nadoći.

No to vrijedi i nama za opomenu. Kolikim je milostima Spasitelj obasuo našu dušu, kudikamo više nego izabrani narod. Taj je narod otvrdnuo i ustrajao u svom zlu. To bi se moglo i nama dogoditi. Kad bi se sada Isus vidljivo pokazao u našoj crkvi, zar ne bi možda imao razloga, da zaplače? Da zaplače nad našom župom, nad našom dušom! Zar ne bi i te kako imao razloga da i nama proreče kaznu, tešku kaznu smrti!

Isusove prijetnje i Njegove suze duboko su potresle naše duše. Spremni smo izbaciti iz hrama svoje duše sve ono, što se protivi Bogu, da mogu doći Otac i Sin i Duh Sveti, da se ondje nastane. Vjerno ćemo održavati Božje zapovijedi. Tu ćemo odluku danas staviti na oltar.

U pretvorbi dolazi k nama isti Isus, koji je nekoć plakao nad Jeruzalemom i prijetio mu se teškim kaznama. Sada više nema u svojoj ruci bič svoje srdžbe, nego se sam prikazuje nebeskom Ocu za oproštenje naših grijeha. Neka nam udijeli milost, da ne propustimo "dane Njegova pohoda". Kad se Gospodin u svetoj pričesti s nama usko sjedini, molit ćemo Ga ovu milost:"Ne daj, Gospodine, da bih se ikada teškim grijehom odijelio od tebe!" Radije daj, da kroz svu vječnost budem s tobom jedno, prema tvome obećanju:"Tko blaguje tijelo moje i pije krv moju, u meni ostaje i ja u njemu!"(Pričesna)

M.Premm

5. On se bojao samo grijeha

Dobro Vam je poznata slika, koja prikazuje Spasitelja kako plače nad Jeruzalemom. Bog je posebno ljubio taj grad, koji je bio središte izabranog naroda. Nijedan narod nije bio tako drag Gospodinu kao baš taj narod. A on? Prezreo je Božju ljubav. Odbacio je Spasitelja, za kojim su tisućljeća čeznula. Odrekao se Njega javno pred poganskim sucem Pilatom i tražio Njegovu krv.

Koje čudo, što je toliki zločin Gospodin morao kazniti? Tek je prošlo 4o godina od onoga svečanoga časa, kad je Isus proplakao nad Jeruzalemom i narodom pozivajući ga, da se obrati. Ispunilo se ono, što je Isus prorekao tvrdokornim Židovima: rimska je vojska opkolila grad sa svih strana. Za vrijeme duhe opsade u gradu je nastao silan glad tako, da su majke jele vlastitu djecu. Izbile su razne zarazne bolesti i unutarnji nemiri i građanski rat. Mnogi su prodavali sav svoj imetak za nekoliko mjerica brašna ili komad kruha. One, koji su bježali iz grada, hvatali bi rimski vojnici i razapinjali na križeve. Više nisu mogli naći nijednog slobodnog drveta, na koji bi mogli razapinjati. Kad je planuo jeruzalemski hram, požar se raširio po cijelom gradu i proizveo strašno opustošenje. U taj jedan pobijeno preko 2oo tisuća Židova, a oko loo tisuća ih je odvedeno u ropstvo što u egipatske rudnike, što opet u Rim, da se njima zabavlja rimska svjetina u cirkusu. Zapovijednik je rimske vojske rekao: "Što li je negdje taj narod sagriješio, da ga je Bog tako kaznio?"

Strašan je to primjer teške Božje kazne, kojom je Gospodin kaznio Izrael radi njihovih grijeha. Koliko ih je puta dozivao od grijeha na pravi put, "kao što kvočka zove piliće svoje pod krila, ali on nije htio". Zato ih je već na ovom svijetu zahvatila pravedna ruka Božja.

Bog je dobar i milosrdan. On je sama ljubav. Njegov zakon ni je težak, nego drag onome, koji ga s ljubavlju prihvati i vrši. Dijete, koje ne želi da mu bude nezahvalno za tolike darove, koje svaki dan prima iz Njegove premilostive ruke, čuvat će se da svog predobrog Gospodina nikada ne uvrijedi svojevoljnim teškim grijehom. Svaki je naime grijeh najveće zlo, koje se jednom čovjeku može dogoditi. Po njemu on više nije dijete Božje, nego jadni rob đavla. Kako je nesretan čovjek, koji grijehom uvrijedi Gospodina! Više nema mira u njegovoj duši. Ne veseli ga više niti sveta Misa ni molitva. Potamnio je nebeski sjaj njegovih očiju. Nestalo je vedrog smijeha s njegovih usana. Divan Božji hram u njegovoj duši leži uruševinama. Ugaslo je vječno svijetlo Božje milosti. Isus ponovo plače nad takvom dušom.

Zato se iznad svega na svijetu najviše moramo čuvati grijeha. Tako su činili i sveci Božji.

Carigradski car Arkadije se htio pod svaku cijenu riješiti sv.Ivana Zlatoustog, jer ga je mrzio. Posavjetovao se sa svojom doglavnicima i oni rekoše: zaplijeni mu i oduzmi sva imanja i protjeraj ga u progonstvo ili baci u tamnicu. Drugi je mislio, da ga je najbolje ubiti i zauvijek ga se riješiti. No jedan se dvorjanin usprotivi:"Varate se, ako mu se mislite na taj način osvetiti. Kamo ćete ga prognati? Čitava je zemlja njegova domovina. Ako ste mu oduzeli njegova imanja, oduzeli ste ih siromasima, a ne njemu! Ako ga bacite u tamnicu, on će poljubiti svojeokove i u njima će se sretno osjećati. Ako ste ga osudili na smrt, otvorili ste mu nebo. Hoćete li mu se osvetiti, navedite ga na grijeh. Ja dobro poznajem toga čovjeka. On se od svega na svijetu najviše boji grijeha".

Da li se i vi, draga djeco, jednako tako bojite najviše grijeha? Ili se možda lakomisleno s njim igrate, dok ne upadnete u njega?

U Londonu se jedne godine dogodio ovaj slučaj: Neki je krotitelj zmija izvodio pred publikom različite pokrete s jednom velikom zmijom, koju je već 25 godina vodio sa sobom okolo. Dok je bila posve mala, on ju je pripitomio i slušala je svaki njegov mig ili pokret. Najuzbudljiviji je prizor bio, kad ga je zmija svega omotala, tako da je njezina glava nadvisivala glavu gospodara. Publika je na taj prizor oduševljeno pljeskala. Ali odjednom se dvoranom prolomio smrtonosni krik. Što se dogodilo? Zmija je odjednom stegla svoje tijelo oko gospodara i ubila ga. Čulo se iza toga samo pucanje i lomljenje njegovih kostiju. Slušala je kroz 25 godina, ali ga je ipak sada ubila...

Zar to nije slika grijaha? Netko se s njim godinama igra, dok ga ipak taj grijeh jednom ne strovali u ponor i smrt.

Što nam je činiti, ako sagriješimo? Odmah se treba savršeno pokajati i tvrdo odlučiti, da ćemo se prvom prilikom ispovijediti. Na ispovijedi će nam Bog dati i posvetnu milost i nove snage, da se ubuduće možemo čuvati grijeha.

Jedan mali crv pregrize i uništi cijelu jabuku. Jedna mala iskra, i cijela će barutana odletjeti u zrak. Tako je i sa grijehom. Zato ga se moramo čuvati, daleko bježati od njega. Često moramo primati svete sakramente.

Nasljedujmo primjer sv.Terezije:"Trudim se, da u svim svojim mislima i činima omilim Gospodinu i da ga nikada ne uvrijedim!"

Takvu djecu Isus veoma voli, čuva ih i sigurno će ih dovesti k sebi u lijepo nebo.Amen!

X. NEDJELJA PO DUHOVIMA

1. Ponizni ponos

Svoje najdublje istine i životne pouke iznosio je Učitelj iz Nazareta u lijepim prispodobama. Takav je bio orjentalni stil Njegova govora, koji je najbolje odgovarao duhu i shvaćanju njegovih suvremenika. Iz tih je prispodoba izbijala velika i važna životna pouka, koja se nije mogla lako zaboraviti.

Gospodin je govorio... I danas!

Jedne subote uspinjala su se dvojica po mramornim stubama hrama, koje su pozlaćivale jutarnje zrake sunca. Obojica su htjeli poći svome Bogu, da se mole. Za jednoga kaže Gospodin,mda je bio farizej. Budući da je inače bio poštena duša, čovjek se s pravom pita, zašto ipak za nj sama Istina kaže, da je farizej?

Savjesno je vršio svoje dužnosti prema crkvenim propisima. Nacionalno se također odlikovao kao pravi Izraelac, jer nije htio ni pod koju cijenu surađivati s okupatorima Rimljanima. On svakako nije htio biti kao onaj drugi carinik, koga bi trebalo bičem istjerati iz hrama, da ga ne obeščasti.

S takvim je pripravama ušao u hram. Pošao je posve naprijed, kako se to njemu i dolikuje. Tada je počeo moliti: "O moj Bože! Zahvaljujem Ti, što sam pošten i ugledan čovjek. Uvijek sam Ti bio vjeran! Nikada se nisam pokolebao niti posrnuo! Nikada nisam promijenio životno uvjerenje i svoj nazor. Zaista, o Bože, koliko mora da Te veseli, što i u današnje vrijeme ima takvih ljudi, koji Ti se nisu iznevjerili!!" Tako se farizej sunčao u sjaju svojih kreposti...

Međutim i onaj drugi, carinik, počeo se moliti. Ali kako da moli? On dolazi svome Bogu iz grube svakidašnjice. Kad je čovjek čitav tjedan zaokupljen kojekakvim materijalnim brigama, tada je u nedjelju dosta teško sabrati svoj duh i svoje misli. No došao je unatoč toga, jer pod svaku cijenu želi obaviti svoju dužnost. Ne pada mu na um nijedan psalam ni himan ni bilo kakva crkvena pjesma, - kako su to Izraelci običavali moliti. Pred njegovom su dušom samo grijesi, koji mu opterećuju savjest. Možda i nisu tako strašni, kako se to nađe u životu drugih ljudi...I sada stoji pred svojim Bogom, udara se u prsa i govori:"Milostiv budi, Gospodine, meni grješniku!"...

"I on je otišao kući svojoj opravdan!" - rekao je za nj sam Gospodin. Nebeskom je bila draga njegova ponizna molitva, a ništa nije držao do uobraženih farizejskih fraza. Što više! Mrzak Mu je bio njegov hvalisavi govor. I farizej se vratio svome domu s novim teretom na savjesti. Nije otišao opravdan.

Kako je jasno istaknuta krivnja onih, koji se u svome životu vladaju poput farizeja! Ima, nažalost, i kršćana, koji ne mogu nijedno dobro djelo načiniti, a da odmah s njime ne upoznaju cijelu svoju okolinu. Uvijek je njihov "ja" onaj idol, kome se traba klanjati i paliti mu tamjan hvale. Ako se to ne čini, gubi se milost u njegovim očima. Takvi su ljudi još žalosnija karikatura kršćana, ako svoje dužnosti vrše samo zato, da ih ljudi hvale i smatraju poštenima. Kod toga znaju nerijetko tako nemilosrdno žigosati druge i udarati po onima, koji nisu tako dobri, koji radi svojih grijeha i izopačenosti ne bi smjeli ni u crkvu doći, da je ne obeščaste.

Strašna je oholost, kad uhvati korjenau ljudskom srcu. Ona je od anđela svijetla načinila anđele prokletstva. Ona je zatvorila iza praroditelja raj i uvela ih u suznu dolinu. Ona je upropastila nebrojene duše, koje su bile na velikom stupnju kršćanske savršenosti. Ona je otvorila pakao tolikima, jer se "Bog oholima protivi, a poniznima daje svoju milost".

Kad vas, draga braćo, gledam ovdje sakupljene, uvjeren sam, da su među nama veoma rijetke duše, koje bi ovamo došle radi farizejskih motiva. Prošlo je ono vrijeme, kad je bila moda ići u crkvu! Kad danas netko dođe, dolazi radi toga, jer ga zove njegova duša. Ili bolje zato, jer u glasovima nedjeljnih zvona sluša glas nebeskog Oca, koji ga doziva k sebi. Kako to duša osjeća, čim stupi u Božji hram! Tu vlada poseban dah Božje prisutnosti i blizine. Tu sve odiše posebnim miomirisom Božje ljubavi. I mi često dolazimo poput carinika iz grube zbilje života, koja često prijesti uništenjem svega duhovnoga i višega u nama. I mi često ne znamo, što bismo govorili Gospodinu, kad se nađemo pred njim. Ali kad su već naše usne nijeme, kad već ne znamo niti što bi rekli, prepuštamo neka govori naše srce. Taj govor znade biti često jako rječit. To je srce čovjeka 2o.stoljeća, koje je toliko izmučeno i ojađeno, opterećeno tolikim brigama i nevoljama, kojemu je toliko potrebna ljubav i razumijevanje. Srce, koje traži blagu ruku, da ga pogladi i pomiluje...

A Gospodin? Opet govori:" I ovaj ode kući svojoj opravdan!" Vratio se svome domu, u sredinu u kojoj živi... Vraća se s Božjim blagoslovom, s velikim osjećajem, da je govorio s Bogom, da se susreo s Njime u ovome danu!...

Mi mnogo naglasujemo potrebu poniznosti i sigurno je, da to ne činimo bez razloga, jer se svaka prava duševna veličina zasniva na čvrstim temeljima kršćanske poniznosti. Nitko ne može biti pred Bogom velik, koji nije u svojoj duši duboko ponizan i čvrsto uvjeren, da je u svemu ovisan o Bogu. Da bez Njega ne može ništa učiniti! Ne može "ni ime Isus reći, da ne kaže u Duhu Svetomu!"

Današnjim kršćanima trebali bi naglasiti i jednu drugu krepost, koja je jednako potrebna, a to je kršćanski

ponos. Žalosno je promatrati, kako se mnogi stide svoje kršćanske vjere i Crkve. Poput prestrašenih miševa bježe u rupe i sakrivaju se, kad treba pokazati čiji smo i kome služimo.

Morali bismo biti ponosni, što posjedujemo vjeru u Boga, svog dobrog nebeskog Oca, koji se za nas brine, koji nas je iz prevelike ljubavi po zaslugama svoga Sina uzeo za svoju djecu. Pripravio nam je i nebesko kraljevstvo, da ondje zauvijek budemo s Njime.

Moramo biti ponosni, što smo djeca jedne svete, katoličke i apostolske Crkve, koja već dvadeset stoljeća prkosi svim nasrtajima đavla. Ona je već toliko svojih protivnika pokopala, a sama je pak iz dana u dan jednako mlada, lijepa i privlačiva za sve dobre i plemenite duše, koje nepristrano traže i prihvaćaju istinu.

Morali bismo biti ponosni, što smo djeca svetaca i mučenika, koji su najbolje dokazali moć i snagu svoga kršćanskoga uvjerenja. Morali bismo biti ponosni, što nas je Bog odredio, da živimo upravo u 2o.stoljeću, da budemo svijetlo onima, koji se nalaze u tami, da svojim životnim primjerom pokazujemo pravi put, koji vodi u nebo.

Budimo ponizni, jer smo samo tada pravi sljedbenici Učitelja blaga i ponizna srca. Samo tada možemo očekivati obilati blagoslov i zagovor Njegove ponizne Majke Bl.Djevice Marije. Ali ne zaboravimo i na svoj suvremeni životni zadatak, da budemo ponosni na svoje kršćanstvo, jer ćemo samo na taj način pokazati njegovu pravu veličinu i mnogima otvoriti oči, da vide i upoznaju, uzljube i klanjaju se jedinomu pravom Svijetlu, Istini i Dobroti, koja je Krist Gospodin, Učitelj iz Nazareta. Amen!

LITERATURA: H.S. Braun, Radiopredigten, II.

---

2. Prevelika sigurnost

Isus je češće u svom naučavanju naglašivao, da nisu toliko važni izvanjski čini, koliko unutarnja nakana, s kojom su oni učinjeni. Radi toga može isti čin dvojice ljudi imati pred Bogom različitu vrijednost. S tom se istinom zorno susrećemo u priči o cariniku i farizeju, koju donosi današnje evanđelje.

Dva su čovjeka molila u isto vrijeme i na istom mjestu. Jedan je sebe smatrao pravednikom, kreposnim i čestitim čovjekom. Mislio je, da će njegova molitva biti Gospodinu svakako draga. Drugi je bio svjestan svoje grješnosti. Znao je, da nije dostojan pojaviti se pred licem Svevišnjega. A ipak Gospodinova priča svršava ovako:"I ovaj otiđe opravdan svojoj kući, a ne onaj".

Farizej je u svojoj molitvi isticao svoje zadovoljstvo nad samim sobom, jer je vjerno obdržavao Božji zakon, postio i činio dobro. Bio je čvrsto uvjeren, da je time razveselio Gospodina i da je On s njime zadovoljan. Njemu nije bilo potrebno moliti Božje milosrđe, jer se nadao, da će Bog priznati njegova dobra djela i za njih ga obilno nagraditi.

Carinikova je naprotiv molitva vapaj iz dubine raskajane ljudske duše, koja je svjesna svoje grješnosti. Zato on ponizno moli, da mu se Bog smiluje i oprosti grijehe. Ovdje vidimo čovjeka, koji sam sebe hvali, i čovjeka, koji sam sebe optužuje. Zato je carinik otišao svojoj kući opravdan.

Ta nam Isusova priča o dvojici nejednakih molitelja u hramu razjašnjava, zašto je On općenito tako blag prema grješnicima, a tako neumoljivo tvrd prema farizejima. Ovi su posljednji podlegli napasti i opasnosti, s kojom je često povezana vjerska revnost. Budući da su revno ispunjavali sav zakon, uljuljali su se u svojim mislima u lažnu sigurnost, da je kod njih sve u redu, da su oni pravednici. To je bila sudbonosna samoobmana, kojom su podigli zid između sebe i Otkupitelja. Otkupiteljsko naime djelo propada kod čovjeka, koji misli, da mu nije potrebno otkupljenje. Radi toga Gospodin tako odlučno napada tu lažnu sigurnost u samoga sebe i naglasuje, da je svaki čovjek grješan. On živi jedino po Božjem milosrđu. Takvo je duševno raspoloženje našao Isus kod mnogih, koje je narod prezirao kao grješnike. Zato se događala prividna proturječnost: za grješnike su njihovi grijesi postajali put ka Kristu, a farizejima je upravo njihova pravednost bila zapreka njihovom otkupljenju. Tu dolazimo do spoznaje jedne veoma važne istine, da krepost bez poniznosti odvodi od Boga, dok grijeh, koji čovjeka ponizuje, može biti "sretnom krivnjom". U tom smislu govori sv.Augustin:"Bolje je ponizni grješnik, nego oholi pravednik!"

To se tiče sviju nas. Kao kršćani nastojimo osigurati svoje vječno spasenje i uvijek radimo oko toga. No uza sve to moramo uvijek biti svjesni, da svoje spasenje ne možemo nikada posve osigurati. Savjestan kršćanski život, svakodnevna molitva, redovito prisustvovanje sv.Misi, često primanje svetih sakramenata, dobivanje oprosta - sve to može stvoriti u nama osjećaj sigurnosti i pomisao, da Bog mora s nama biti zadovoljan. A Gospodin govori:"Kad sve učinite, što sam vam zapovijedio, recite: sluge smo nekorisni; učinismo, što smo bili dužni učiniti"(Lk 17,1o).A Isusov ljubljeni učenik govori:"Ako rečemo, da grijeha nemamo, sami sebe varamo i istine nema u nama" (Iv 1,8). Takvim samozavaravanjem zatvaramo sebi put do Gospodina. Zato su uvijek svi veliki sveci bili ispunjeni ozbiljnim i pokorničkim duhom.

No do prevelikog uzdizanja i precjenjivanja samoga sebe, a time i do pretjerane sigurnosti lako nad dovede i to, ako sebe uspoređujemo s drugim ljudima, kao što je činio ovaj farizej. Farizeji su to radili nekoć, a tako čine i danas. Možda se i u nama samima krije nešto farizejskoga. Nije teško naći čovjeka, čiji je život na oko gori od našega, i kraj toga misliti: hvala Bogu, da nisam takav! Lako je i glasno negodovati kod tuđih pogrešaka. Ali upravo je to mana, koju kreposni ljudi ne bi smjeli kod sebe trpjeti. Tko nam daje pravo, da lomimo štap nad drugima, koji su pogriješili? Što mi znamo o njihovom unutarnjem životu? O ćudorednim snagama, koje su im podijeljene, o baštinjenim sklonostima, o napastima, kojima je izložen? Možda Bog traži od nas mnogo više, nego od njih, jer je nama dao više svojih milosti. Možda je naša krivica pred Njim mnogo veća, nego krivnja onih, koje s visoka preziremo. Sjetimo se samo Gospodinove primjedbe s talentima: tko je primio pet talenata, mora s njima zaslužiti još pet.

Pripovijeda se o sv.Franji Asiškome: Jednom su braća s najvećim negodovanjem razgovarala o grješnom životu nekog poznatog čovjeka. Na kraju upitaju sv.Franju za mišljenje. Ovaj je neko vrijeme šutio, onda klekne i počne moliti: Oče naš...Oprosti nam duge naše...Ne uvedi nas u napast...! Tad su braća posramljena oborila oči. Ne sudite, opominje Gospodin, i ne će vam se suditi; ne osuđujte, i ne ćete biti osuđeni (Lk 6,37).

Baš bi nam ta posljednja misao morala pomagati, da u sebi pobjeđujemo svaki farizejski duh preuzetne sigurnosti i ohολog uzdizanja i precjenjivanja. Nama nikada ne smije biti mjerodavno, što drugi čine, nego volja Božja. Ono je važno, što Bog zahtijeva od mene. Tko od nas, dok ispitujemo svoju savjest, ne bi morao govoriti s carinikom:"Milostiv budi, Gospodine, meni grješniku!" Takvo duševno raspoloženje poniznosti i skrušenosti otvara očinsko srce Božje. Amen!

H.Fassbinder, SÄman Gottes

3. "Tko se uzvisi, ponizit će se"

U sjajnoj glazbenoj dvorani velegrada priredila su dva čuvena violinista koncert. U zakazani se dan skupilo mnogo svijeta, da ih sluša. Slušateljstvo je burnim pljeskom pozdravilo prvoga umjetnika, koji je u odjeći ukrašenoj zlatom i draguljima i sa skupocjenim instrumentom izišao na pozornicu. Na njemu se opažalo veliko samopouzdanje i samodopadnost, što je još povećalo oduševljeni prijem gledalaca. Kad se stišala buka, podigao je svirač svoj sjajni instrumenat. No tek što je nekoliko puta povukao gudalom, razočarana je publika vidjela, da se iza ugodne i sjajne vanjštine krije neznanje i nesposobnost. U dvorani je izbilo podrugivanje tako, da je "umjetnik" morao napustiti pozornicu.

Zatim evo drugog svirača. Bio je čedna držanja, skromne vanjštine, a u rukama je imao stare gusle. Svojim je nijemim pogledom gotovo molio oproštenje, što se pojavio na pozornici. Odmah je primijetio začudjenje publike. No kad je stao svirati, sve je veće zadovoljstvo obuzimalo srca slušatelja i na kraju nije bilo prestanka burnom oduševljenju i čestitanjima.

O dvojici svirača govori nam i današnje evanđelje. Što je prvom sviraču ukrasna vanjština, neograničeno samopouzdanje, to je kod farizeja oholost, kojom nabraja svoje kreposti. Na slabosti svoje ljudske naravi uopće ne misli. Jedina mu je želja, da se ljudima dopadne. Želi, da izađe čitav nebeski dvor i da se divi onome, što on čini. Kad je ugledao carinika, stade se hvastati, da on nije takav, a carinika svrsta odmah među kradljivce, preljubnike i razbojnike.

U polutami hramskog predvorja povučeno je klečao carinik. Nije se usudio naprijed. Zna, da je Mojsije na Gori skoro oslijepio od Božje blizine. Ako apostoli na Taboru nisu mogli podignuti svoje oči i promatrati preobraženog Gospodina, ako je Savao pao s konja, kad mu je Isus progovorio, kako bi onda jadni i prezreni carinik mogao i smio podignuti oči. Jedine su riječi njegova srca, koje mu naviru na usta: "Bože, budi milostiv meni grješniku!"

U toj prispodobi pokazuje Spasitelj, što je prava i istinita pobožnost i religioznost, a što je samo pretvaranje i oholost. Koju pobožnost Spasitelj osuđuje? Što nazivamo pravom pobožnosti?

Jedna je vrsta krive pobožnosti prividno kršćanstvo koje označujemo riječima sv. Jakoba: "Vjera bez djela je mrtva". Bit je takvog kršćanstva samo ljudski obzir i očekivanje hvale. Koliko puta vidimo ljude da dođu u crkvu, a da pošteno ne izmole ni jedan Očenaš! Njihove oči neprestano motre druge. Svaka ih sitnica zanima na drugima, a malo Isusova Žrtva.

Mnogima je dosadna nedjeljna propovijed. Ako je već moraju slušati, sve što su čuli brzo primjenjuju na druge. Ima i takvih, koji su silno pobožni u crkvi, a čim ostave sveto mjesto, bez i najmanje grižnje savjesti kaljaju tuđe poštenje i dobar glas. Pa i dobri vjernici, kako ljubezni znaju biti prema nama, kad se nadaju kakve koristi, a kako tvrdi i nemilosrdni prema onima, gdje se ne nadaju ništa ili koji im kvare njihove planove!

Nepravilna je naša pobožnost ne samo onda, kad sve radimo samo da nas ljudi vide, nego i kad si sebi samima po miloj volji probiremo od vjersnih istina ono, što nam se sviđa, a odbacujemo ono, što nam ne odgovara. Moderan je čovjek u svojoj oholosti veoma sklon tome, da govori:"Tko će meni propisivati dogme? Sam ću sebi uzeti ono, što mi odgovara!" Ali vjera nije osobna stvar čovjeka pojedinca i njegovih osobnih interesa. Vjera je istina i ona radi toga nikada ne može biti stvar subjektivne samovolje. Ona mora biti poklon čitava čovjeka, razuma i njegove volje, pred neizmjernim veličanstvom Boga.

Koliko ima vjernika, koji revno mole i dobri su, ali ih iznenada zadesi koji težak udarac. Odmah kod njih nestaje vjere u providnosnu skrb nebeskog Oca, a srca im obuzima negodovanje i na usta provaljuju mrmljanje i buna.

Pogledajmo konačno, koja je prava pobožnost. Možemo li i danas naći čovjeka, koji bi po svojoj duši i raspoloženju bio sličan cariniku?

Jednom je zgodom danski kralj sv.Kanut šetao morskom obalom. Sunce je svojim večernjim zrakama na morskoj površini načini sjajan most. Jedan od kraljeve pratnje promatrajući taj divan prizor, reče:"Veličanstvo, kad vas gledam u tom sjaju, čini mi se, da ne gledam čovjeka, nego Boga!" Kralj je bez primjedbe saslušao te riječi i pošao dalje. Uto se spuštala noć. Iznenada se podigne silan vjetar, a na moru nasta silna oluja. Kralj se sve više približavao obali. Valovi su snažnim zapljuskivanjem bacali vodu sve do kraljevih nogu. Njegova se pratnja poboja za njega. Pođu do njega, da ga uklone iz opasnosti. On ih omjeri svojim pogledom i dobaci im:"Što se bojite, zar niste čas prije rekli, da sam Bog!"

Ovaj je kralj izrekao istu istinu kao i carinik, samo na drugi način: velik je samo Bog i nitko drugi! Takvo ponizno raspoloženje mora imati svaki čovjek, kad se približava Bogu. Zar se uostalom svakog dana ne uvjeravamo ponovo i ponovo, da ništa ne otkazuje službu čovjeku, nego položaj novac i zemaljsko blago? Kako je čovjek, kolikogod napredovao u kulturi i civilizaciji, slab i nemoćan? Istina je, da današnji čovjek može najvećom brzinom preploviti široka mora, preletjeti neizmjerne oceane, prebaciti se s jedne strane zemlje na drugu; čovjekova riječ putem radiovalova povezuje čitav svijet. A ipak toga čovjeka može usmrtiti za čas samo

jedan ubod otrovne muhe! Bio najbogatiji, u jedan tren može postati siromah, koji prosjači kraj puta. Kolikogod je on velik, uvijek ostaje zrnce prašine, Božji dar u Stvoriteljskim rukama. Zato je čovjekom najljepši stav pred Bogom, da klekne na koljena, sklopi ruke, duhom se diže do Boga, da se odanle povrati svojoj braći produhovljen i da posvuda oko sebe širi taj dah Božanstva.

Pogledajmo kao primjer i Onu, koja je u tišini Nazareta i Betlehema provodila svoj život u slnžbi velikih Božjih planova. Kako mu je služila kroz čitav život kao najponiznija Božje službenica! Bila Mu je Majka, a nikada joj nije palo na pamet, da nešto od Njega zatraži ili očekuje...Nikada nije pitala, zašto je ruka Božja tako udara, kad je proživljavala svoje boli...Marija pod križem najbolje pokazuje, koliko snage daje čovječanstvu posvemašnje predanje u volju Božju i savjesno ispunjavanje svega onoga, što On od nas očekuje. Svatko je bio shrvan od boli. Naoružani su vojnici bili nemoćni. Pogani su se udarali u prsa. Zemlja se tresla, pećine su pucale, a Ona je stajala pod križem svoga Jedinca...

Obucimo se danas i mi u odjeću poniznosti zajedno sa siromašnim carinikom! Bude li naš život sličan oholom sviraču, morat ćemo nestati sa pozornice ne samo ljudske, nego i Božje, jer se Bog protivi oholima, a poniznima daje svoju milost.Amen.

LITERATURA: N. Gengler, Heilige Saat, III

\+ + + +

4. Poniznost i oholost

Prošle je nedjelje sveta Crkva skrenula našu pažnju na čas na pakao i upozorila nas:"Tko misli, da stoji, neka pazi, da ne padne!" Danas nas tješi ističući, da Bog prima i najvećeg grješnika, ako se iskreno i skrušeno k Njemu obrati kao carinik iz evanđelja. Neka stoga svaki od nas bude u tom smislu ponizni carinik. Tko bude ovoj svetoj Misi prisustvovao s najvećom poniznošću, vratit će se svojoj kući obogaćen najvećim milostima.

Moleći Confiteor svjestan sam sam sebi, da od svију prisutnih ja sam najveći grješnik: moj najveći grijeh! Da je Bog drugima dao tako mnogo milosti, oni bi došli do daleko veće savršenosti. Tako su sveci uvijek mislili o sebi. Gospodine, smiluj se mojoj velikoj duševnoj bijedi i oprosti mi moje grijehe!

Samo Božjoj dobroti moram zahvaliti, što nisam dublje pao. Gospodin mi je dao toliko milosti i čuvao me od moga neprijatelja sotone. "Kad sam zavapio ka Gospodu, uslišao je glas moj i oslobodio me od onih, koji mi se približavaju!" Zato ću i u buduće sve svoje pouzdanje staviti u Gospodina, a ne u svoju vlastitu snagu: "Gospodz prepusti brige svoje i On će te obraniti".

Poniznim duševnim raspoloženjem skrušenoga carinika izgovaramo utješne riječi današnje misne Molitve: "Bože, koji svemogućnost svoju očituješ najviše opraštajući i milujući..." Bog mora, da tako kažemo, upotrijebiti svu svoju svemogućnost i ponovo nam udijeliti svoju moćnu milost, da nas istrgne iz grijeha i sačuva od pakla.

U Poslanici pripisujemo sa sv. Pavlom svu svoju stvarnu dobrotu Bogu i Njegovoj milosti. Svojim čisto naravnim silama ne bismo mogli načiniti ni najmanje nadnaravno djelo. Ne bismo mogli ni ispovjediti, da je Isus Bog "Nitko ne može reći Gospodin Isus, nego u Duhu Svetomu!" Bog posve neovisno od moga djelovanja dijeli svoje darove svakomu pojedinomu kako hoće. "Milosni su darovi različiti...ali je jedan Bog, koji čini sve u svemu". Neka ne izmakne našem oku ta posljednja mala riječ, nego neka bude naše čvrsto uvjerenje, da Bog u svima čini svako dobro. Doklegod sami sebi pripisujemo svu dobrotu, još smo veoma daleko od prave poniznosti. Samo ono srce može porasti u svetosti, koje uviđa svoju posvemašnju nemoć i svjesno je, da svojom snagom ne može učiniti ni najmanji korak na području nadnaravnoga.

U tom osvjedočenju molimo Gospodina u Pjesmi na stepenicama za Njegovu milost: "Čuvaj me, Gospodine, kao zjenicu oka svojega, sjenom krila svojih zakloni me". I odmah pridodajemo zahvalnu pjesmu za sve primljene milosti: "Aleluja! Tebi se, Bože, dolikuje pjesma na Sionu!"

U Evanđelju Spasitelj izvanrednom plastičnošću uspoređuje oholost sa poniznošću u molitvi. Farizej zapravo uopće ne moli. Stupio je u hram pred Boga, da se hvali radi svojih dobrih djela. Što je o sebi iznosio, bila je istina. On je Bogu zahvaljivao, što je dobar, dok su drugi zli. Baš je ovim uobražavanjem prešao preko činjenice, da je sve, što je na njemu dobro, djelo Božje milosti, koja mu je dana bez njegovih zasluga. Zato je to uobražavanje razorilo svu vrijednost njegovih stvarnih dobrih djela. Sebi je pripisivao što je Božje, te od svega toga nije ostalo no naduvena posuda pjene. Time je farizej postao karikatura prave pobožnosti.

Oholost je duh svijeta. Ohol čovjek radi po svom duhu ne obazirući se na Božji zakon. U oholosti ne će čovjek da duhovna i tjelesna dobra, talente i osobine, koje mu je Bog dao, stavi u službu Božjeg zakona i Božje volje. On želi biti svoj gospodar. Svaki naš grijeh ima svoj izvor u oholosti.

Ona je kvas, koji svako dobro u čovjeku zarazi, dok ga konačno ne pokvari. Zato Gospodin opominje:"Koji se uznosi, ponizit će se, a koji se ponizuje, uzvisit će se!"

Pogledajmo carinika: on gleda stvarno na sebe i svoj položaj pred Bogom. Priznaje, da je grješnik. Zato se s pravom ne usuđuje pogledati prema nebu. On je čitavim svojim životnim djelovanjem usmjeren na zemaljska dobra. Ima bez dvojbe mnogo teškoga na duši. Zato se kaje i apelira na Božje milosrđe. Jedimo mu ovo može pomoći. U tom stavu ovaj carinik daje primjer prave religioznosti. A ova je u prvom redu djelo Božje milosti. Tko to zna i priznaje, taj se pred Bogom opravdava. Zato je carinik otišao kući svojoj opravdan. "Bog se oholima protivi, a poniznima daje svoju milost". Poniznost je temeljni zakon kršćanske ekonomije spasenja. "Što je slabo pred svijetom, izabra Bog, da posrami jako"(I.Kot 1,25). Nemojmo nikada sebe smatrati boljima od drugih. Znamo na primjer, da su sveci sebe smatrali najvećim grješnicima. Bila je tom uzrok velika poniznost.

Prispodoba o farizeju i cariniku je opomena svim pobožnim kršćanima, koji se daju uljuljati u san sigurnosti, kako će s njima biti sve dobro, jer obavljaju u redu svoje pobožnosti. Upravo se u tome može skrivati opasnost, da im pobožnost i pobožne vježbe postanu mehaničke i bez duše. S vremenom ih obavljaju bez duha istinske duboke svijeti vlastite nevrijednosti pred Bogom. Tako malo pomalo blijedi u njihovim dušama prava religiozna ovisnost o Bogu. No ova je prispodoba utjeha svima, koji su svjesni svoje slabosti, svoje grješnosti, zbog čega mnogo trpe. Priznanje svoje vlastite slabosti i grješnosti najbolji je i najsigurniji put k Bogu i opravdanju pred Bogom.

Najkrasniji primjer poniznosti daje nam sam Spasitelj u pretvorbi. Vječni je Božji Sin sa svojim proslavljenim čovještvom nazočan među nama pod čednim prilikama kruha i vina, da se žrtvuje za naše grijehe, da nas svojim Presv. Tijelom hrani. On dolazi i najbjednijem grješniku, ako je raskajan i skrušen. Kolikog li neshvatljivog poniženja iz ljubavi prema nama! Zato moramo s najvećom poniznošću pristupati sv. Pričesti.

Tako svršava sv. Misa, kojoj smo prisustvovali sa skrušenošću jednog carinika, i opravdani, ufamo se, vratit ćemo se svojim kućama. Amen.

---

5. Kralj nosi bolesnika u crkvu

Spasitelj u današnjem lijepom evanđelju govori onima, koji se pouzdavaju u svoje snage, hvale svojim krepostima i misle, da im nije potrebna milost. On nam daje vrlo važnu pouku: u nebo dolaze ponizni, ne oholi i umišljeni.

Farizej i carinik išli su u hram na molitvu. Hram se taj nalazio na brdu Moriji, gdje je nekoć Abraham trebao žrtvovati svoga sina Izaka. Farizej je bio oholica. Gradio s se svecem i pravednikom, a prezirao grješnoga carinika. Stao je u hramu sasvim naprijed, kao da je htio svima reći:"Ljudi, ako želite vidjeti poštenoga čovjeka, pogledajte onda mene!" On se ovako molio:"Bože, zahvaljujem Ti, što nisam kao drugi ljudi, kao razbojnici, nepravednici, ili kao ovaj carinik!" Ne hvali Boga, nego samoga sebe, a druge prezire. Uopće ne misli na svoje grijehe i vlada se, kao da ih uopće nema nikakvih. Gotovo se moramo čuditi, kako jedan čovjek može biti u tolikoj mjeri zaslijepljen i u tolikoj se mjeri izdizati nad druge, kao da je zbilja najveći svetac!

Dragom je Bogu veoma mrska oholost. On ljudi poniznost. Oholog je Lucifera bacio u pakao, a poniznu je Djevicu Mariju izabrao za svoju Majku. Zato ni vi, djeco, nemojte sebi ništa umišljati radi svojih kreposti, nego se poniznim srcem sjetite svojih grijeha. I kod djece se nažalost nađe taštih, oholih i gizdavih. To su mali farizeji, koji vole same sebe. Poneko dijete znade ovako moliti:"Moj Bože, hvala Ti, što nisam kao na primjer Marko ili Ana! Moja su odijela mnogo ljepša od njihovih, a moji roditelji bogatiji od njihovih! Ja tako brzo naučim napamet svaku pjesmicu, a njima ne ide nikako u glavu. I vjeronauk bolje znam, nego oni. Moj je rukopis mnogo ljepši od njihovog. Iz prošle sam zadaće dobio odličan, a oni jedva jedvice dovoljan!...

Evo vam pravih farizeja! Čuvat se treba takovih misli. Radije i spasonosnije jest usvojiti misli poniznog carinika i često misliti na svoje grijehe i slabosti. Nemojte s prezirom i s visoka gledati djecu, koja su možda siromašnija ili im pak u školi ne ide kao vama. Vama je to dao dragi Bog bez vaše ikakve zasluge.

Što koristi govoriti o pogreškama drugoga? Moramo sami mnogo više nastojati oko toga, da te pogreške što više ispravimo. Ali na koji način? - Ima jedno sredstvo, kojim se mogu poslužiti i djeca. Jednom je naime nekom svecu došao čovjek, koji se silno tužio radi zloće i pokvarenosti ljudi. Svetac mu reče:"Broj će se zlih smanjiti, ako nas dvojica uznastojimo, da se popravimo!" Tako, draga djeco i nama treba misliti. Neka svaki sebi kaže: kad bih ja bio tako pobožan, poslušan, pristojan, kako to hoće dragi Bog, tada bi već na zemlji bilo bolje!

Što će nam pomoći, da uvijek budemo ponizni? Sjetimo se, da je svaki dah našega tijela, svaki kucaj našega srca, sve što jesmo ili imamo, dar Božje dobrote...

Zbog čega bismo imali sebi umišljati? Sveti je Klement Hofbauer htio jednom gospodinu, koji je previše držao do sebe, pokazati, što je čovjek. Sagnuo se, uzeo malo prašine u ruku, podigao je do visine očiju i rekao ozbiljnim glasom:"Pogledajte, što je čovjek: šaka praha!"

Budite ponizni takodjer i onda, kad vas prati sreća. I onda na svemu zahvaljujte Bogu.

Možda su i tebe obasuli pohvalama, kad si na primjer recitirao pjesmu ili krasno pretstavljao. Hvalili su te pred roditeljima, a možda si dobio i nagradu za marljivost i dobar uspjeh. Da li si se iza toga sjetio i pošao u crkvu, da se ondje pomoliš Bogu i od srca zahvališ na udijeljenim darovima? Svega toga ne bi bilo, da ti Bog nije dao svoje darove.

Poniznost je Bogu veoma draga. Carinik, koji se u zakutku hrama nije usudio podignuti oči prema nebu, bio je Bogu draži, nego oholi farizej. On jeotišao kući s mnogim milostima. Poniznom je cariniku slično dijete, koje, kad sagriješi, prizna svoju pogrešku i žao mu je, što je zlo počinilo. Ponizno dijete svake večeri u krevetu razmišlja, kako je provelo svoj dan. Na kraju moli Gospodina, da mu oprosti grijehe i pogreške. Dijete koje uvijek misli na svoje pogreške, koje ne govori o tuđim pogreškama, ne ruga se drugoj djeci, slično je poniznom cariniku.

U životopisu svetog kralja Eduarda čitamo, kako je jednog dana neki hromi Irac, koji se teškom mukom vukao cestom, zaustavio njega i njegovu pratnju. Rekao je:"Veličanstvo, uvjeren sam, da bih se izbavio svoga zla, kad biste me vi na svojim leđima prenijeli u crkvu!" Kralj se spremno i ponizno sagnuo do siromaha i ispunio mu neobičnu njegovu želju, iako su mu se dvorjanici smijali i rugali. No Bog je nagradio pobožnost kralja i bolesnik je uistinu ozdravio. Tko će ozdraviti našu dušu? Poniznost kao i u kralja. Ponizna je duša najveća sreća za svakoga čovjeka. Budimo dakle ponizni. Amen.

LITERATURA: A. Filchner, Kommet Kinder lauschet

XI.NEDJELJA PO DUHOVIMA

1. "I on je govorio pravilno"

Žalost i iskrena sućut obuzela je Srce Učitelja iz Nazareta, kad je ugledao pred sobom gluhonijema čovjeka. Dobro je poznavao tužno stanje njegove duše, koja je bila zatvorena pomanjkanjem sluha i govora. Dok su drugi očarani slušali riječi "kakvih još nijedan čovjek nije govorio", on je nijemo gledao ne shvaćajući narodnog oduševljenja. Slijepci su barem u svojoj bijedi mogli zamoliti pomoć i On ih je ozdravljao. No on, gluhonijemi, ni toga nije mogao! Tamna je noć obuzela njegovu dušu, do koje nije moglo nikakvo svijetlo nadnaravnog života.

I tako je u svojoj bijedi dočekao pohod Božje milosti. Jedna svemoguća Isusova riječ "Epheta!" otvorila je njegove uši i razvezala njegov jezik. Tko da opiše bujicu novih osjećaja, koji su sada prostrujili njegovom dušom? Sada je i on mogao slušati blage riječi Prijatelja umornih i opterećenih, mogao Mu je reći svoj iskreni i topli hvala za učinjeno dobročinstvo.

A mi? Da li se služimo darom govora, da slavimo Boga, koristimo bližnjemu ili upravo tim darom počinjamo najveće grijehe? Nisu li naše uši gluhe za šapat Božje milosti, za bolni vapaj tužnih i ojađenih duša? Gdjekojem su otvrdnule uši za topli poziv nedjeljnih zvona, koja nas pozivaju na euharistijsku gozbu Božjeg Sina, koji se na našim oltarima žrtvuje nebeskom Ocu.

U pohvalu je gluhonijemoga napisano, da je uvijek govorio dobro. Može li se to isto reći i za nas? Kakve su naše riječi? Možda smo zaboravili, da je pisano, da ćemo i "za svaku i nepotrebnu riječ dati račun na Sudnji dan"(Mt 12,36). "Nijedan naime, koji govori nepravdu, ne može ostati sakriven. Ne će ga mimoići pravednost, koja kažnjava"(Mudr 1,8).

Svojim jezikom možemo slaviti Boga i moliti Mu se. No jednako ga tako možemo zloupotrebljavati i njime pogrđivati ime Božje. Njime može zalutale privoditi vječnoj Istini, ali ih jednako tako možemo još dublje rušiti u ponore tame. Svojim jezikom možemo ukloniti nesporazume, utvrditi mir i slogu, učvrstiti poljuljanu obiteljsku sreću, ali nažalost također sijati mržnju, razdor, neprijateljstvo i neslogu među svojom subraćom, s kojima živimo. Jezik je mali organ, ali jenjegovo djelovanje snažno poput ognja, koji također započinje iskrom, ali kad ojača, pustoši i uništava sve oko sebe.

Neka legenda pripovijeda, kako je đavolski poglavica vršio smotru svojih zlih duhova i mjerio njihove zasluge. Obećao je sjajnu krunu onome, koji mu je najvjernije

služio. I sada se pred njih redao mimohod paklenih duhova, koji su isticali svoje zasluge: prolazili su sijači nepomirljive mržnje i razdora, širitelji nečistoće, trovatelji i zavodnici nevinih duša, duhovi lakomosti i škrtosti...Nijednom od njih nije dodijeljena nagrada. Među zadnjima izađe iz tame neugledni zloduh i progovori:"Ja stanujem kod svih ljudi. Služe mi djeca, ali me se ni starci ne mogu otresti. Drski grješnici moji su prijatelji, a poznaju me i najpobožniji kršćani. Tko se god meni prepusti, padne brzo i neprimjetno u male i sitne grijehe, koji tada svi zajedno dovode do pada i onog čovjeka, koji je mislio, da i te kako čvrsto stoji. Gdjegod se ja nađem, ondje uzmiču svi dobri duhovi, a najprije naš najljući neprijatelj, toliko uzvisivana ljubav". Na licu se poglavice vidjelo, da mu je najviše omilio ovaj posljednji zloduh. Zato ga upita:"A kako se ti zoveš?" - "Imam više imena - odgovori - ali sva se svode na jedno isto. Jedni me zovu ogovor, drugi kleveta, treći nepravedno i bezrazložno suđenje..."Svoje je izlaganje završio ovim riječima: "Potraži po cijeloj zemlji čovjeka, koji bi ti od mene vjernije služio!" Đavolski poglavica okruni svog najvjernijeg slugu, a prisutni su zlodusi odobrili i potvrdili njegovu odluku...(Koch,XIV,649,1)

Koliko smo puta i sami postali žrtva toga zloduha, koji gradi svoju slavu na pogreškama i grijesima našega jezika! Sv. Pismo, istina, napominje, da je "savršen čovjek, koji ne pogriješi jezikom", no to nas još ne ispričava, da se svim silama ne borimo protiv grijeha, koje počinjamo svojim jezikom. "Ako tko misli, da je pobožan, opominje sv.Jakob, a ne zauzdava svoga jezika...njegova je pobožnost isprazna"(1,26). Tuga obuzima naše srce, kad se sjetimo, da ima kršćana, koji istim onim jezikom, na koji primaju Isusa u sv.Pričesti, kojim su izgovorene tolike molitve,- psuju, proklinju i kunu. Ako nas čeka teška odgovornost za svaku ispraznu riječ, koliko će teže pred Bogom opstati psovači i hulitelji najvećih svetinja? Već je u Starom Zavjetu Bog odredio smrtnu kaznu za onoga, koji pohuli i pogrdi ime Božje. Jednako tako ne će mimoići Božja kazne one, koji proklinju osobito djecu, na koju bi trebali paziti svom pomnjom i skrbi svoje duše. Pisano je:"Blagoslov očev podupire kuću djece, a kletva materina obara ih iz temelja"(Sir 3,9).

To su teške i grube povrede časti i Božjega dostojanstva. Osim njih toliko još ima drugih načina, na koje se griješi jezikom. Nažalost kod dobrih vjernika tako se malo pazi na čast i dobar glas bližnjega! Tako smo skloni ogovaranju i klevetanju, tako brzo nad drugim lomimo štap osude, iako je ona pogrešna i neispravna. Kadgod dođemo u napast, da nekome nešto ispripovijedamo, što smo čuli ili saznali, tad se sjetimo one zgode iz života grčkog filozofa Sokrata:

Jednog dana dođe sav izvan sebe jedan od njegovih učenika i počne govoriti:

- Slušaj, Sokrate, moram ti nešto ispripovijedati, što je moj prijatelj...

- Stani! - prekine ga Sokrat. Prije ću ja tebi nešto kazati. Jesi li ono, što mi kaniš reći, prosijao kroz trostruko sito?

- Kakvo sito? - upita ga u čudu učenik.

- Svaku vijest ili što drugo, što drugomu govoriš, treba najprije prosijati kroz sito istine, zatim kroz sito dobrote i najposlije kroz sito potrebe. Pitaj se, drugim riječima, da li je to istina, da li tvoja dobrota dozvoljava, da to ispripovijedaš. Ako jest, da li je to potrebno, da o drugome iznosiš. Možda će mu škoditi?

- Dobro! Shvatio sam, reče učenik. Onda je najbolje, da bude sve zakopano u mom srcu (Koch, XIV 649).

Mnogo je strašnije i dobrog vjernika nedostojnije, ako se služi neistinom i lažima, da iz osvete i zlobe što više ocrni dobar glas bližnjega. Taj se grijeh naziva klevetom. Psalmista ne nazva bez razloga jezik klevetnika "Zmijskim jezikom, koji je pun otrova"(139,4). Koliko zla, koliko svađe i mržnje stvara neoprani jezik klevetnika! Kamo li sreće, da su gdjekoja usta zauvijek nijema, jer bi tada mnogo srce ostalo pošteđeno od njihova otrovnog i bolnog ujeda. Neka znaju klevetnici, da se ne će spasiti oni, koji prije ne poprave štetę svojih klevetničkih riječi i povrate dobar glas, kojeg su oštetili.

Ispitajmo svoju savjest ovdje u nazočnosti Gospodina, koji je jednom riječi otvorio uši i jezik gluhonijemoga. Ako je sotona i u našem domu našao stan, ako smo dosada vrijeđali jezikom bratsku ljubav, skrajnje je vrijeme, da zamolimo Gospodina, neka nad nama izreče svoj "epheta". Molimo s prorokom: "Očisti, Gospodine, srce i usne moje, da očišćen tvojom milosrdnom dobrotom upotrebljavam veliki dar govora na čast, hvalu i slavu Tvojega imena, na korist bližnjega.

Amen.

---

2. Značenje vanjskih znakova u našoj vjeri

Dvije činjenice iz današnjeg evanđelja privlače našu pozornost: čudo ozdravljenja i način, na koji se ono zbilo.

Isus na bolesniku ne izvodi ne samo neke vanjske radnje. Cilj ozdravljenja su bolesnikova vanjska osjetila sluh i govor. Svaka od ovih činjenica ima svoje značenje i poziva nas na razmatranje, kako bismo shvatili Božje misli.

Zar je bilo potrebno, da Isus bolesniku gluhonijemomu stavi prste u uši? Da mu svojom slinom vlaži jezik?

Zar nije jednom riječi "Lazare, iziđi napolje!" izveo svoga mrtvoga prijatelja iz groba?

Isus se prilagođuje čovjeku. Ima li što shvatljivije malom čovjeku pučaninu, može li mu što uliti veću nadu, nego kad Čudotvorac na njega stavlja svoju ruku i tako kao da prenosi svoju silu i životvornu snagu na njega? Što mu je kadro više razbuditi povjerenje, nego kad Svemogući stavlja svoje prste u njegove uši, kad da ih hoće očistiti od gluhoće? Kad mu svojom slinom dotiče svezani jezik, kao da sa svog jezika na njegov prenosi pravilni dar govora?

Ta zar čovjek svuda tako isto ne postupa? Pripadnici iste ideologije i istih nazora stavljaju na sebe iste znakove, da se međusobno prepoznavaju i razlikuju od drugih!

Čovjek dakle po svojoj prirodi traži, da svoje unutarnje uvjerenje učvrsti izvanjskim izražajnim sredstvima.

Gospodin Isus se u liječenju današnjeg evanđeoskog bolesnika poslužio vanjskim znakovima, da razbudi vjeru, da izazove pozornost na ono čudesno, što će se s njim dogoditi. Gospodin Isus je kod toga postupao skladno s ljudskom naravi, koja svuda svojoj nutarnjosti traži vanjski izražaj.

Zašto je to tako? Zato, što se čovjek sastoji od tijela i duše. On nije samo duša kao anđeo, niti je samo tijelo kao životinja. Budući je duša, misli i djeluje u višem svijetu, nije ograničen na tjelesno i vidljivo. Budući je tijelo, osjeća potrebu, da svoja viša djelovanja i doživljavanja na neki način vidljivim znakovima prima i da ih tako "utjelovi".

+

Kako su zapravo nepravedni oni, koji se čude vidljivim vanjskim obredima svete Crkve, koje joj je Krist dao ili nadahnuo. Crkva novorođenče polijeva vodom, odraslo dijete maže krizmenim uljem, bolesnika bolesničkim itd...Sve su to vanjski znakovi - mi ih zovemo sakramenti. No to nisu samo vanjski znakovi, jer oni ne označuju samo, nego i proizvode po Božjoj sili unutarnju božansku snagu i jakost - milost.

Mogao je Bog svoju milost, koja u duši proizvodi život, dati i bez tih izvanjskih znakova. No Bog se prilago-

di svojem stvorenju. Budući da je stvorio čovjeka od duše i tijela, duši daje milost tako, da i tijelo na svoj način vidi i doživi. Duši daje milost preko vanjskih znakova.

Bilo bi ih zato opasno zabaviti.

Tko bi u sakramentima gledao samo prazne vanjske kretnje i radnje i prezreo ih, dušu bi svoju lišio božanske snage života i milosti.

Krivo također misle oni, koji govore, da se Bogu klanjaju u svojoj duši i da im zato ne treba ni crkva ni sveta Misa.

Čime dokazujete svojoj djeci ljubav? Vanjskim znakovima svoje ljubavi...

Čovječjoj naravi odgovara, da svoju dobrotu i poštovanje prema drugome pokazuje izvana: skidamo šešir, pravimo naklon tijela, rukujemo se...

I Bogu smo dužni iskazivati čast i poštovanje kao ljudi, t.j. kao oni, koji imaju dušu i tijelo. Izgleda dosta uvjerljivo, kad netko o sebi kaže, da se klanja Bogu u sebi, a ne u crkvi! No oni, koji Bogu uskraćuju poštovanje po vanjskim crkvenim obredima, redovito Mu uskraćuju i cjelovito unutarnje štovanje. On nije potpuno njihov Bog. Oni nisu potpuno Njegovi tijelom i dušom.

Uostalom Bog je onaj, koji sam traži ne samo unutarnje, nego i izvanjsko štovanje na način, koji je uredila sveta Crkva Božja. I samo onaj Boga potpuno i cjelovito i pravo poštuje, koji Ga na taj način poštuje.

Postoji i druga naoko privlačiva krilatica, kad kažu da vjeruju u Boga, a ne u popove.

U toj njihovoj rečenici ima prilično ludosti. Tko je i tražio od takvih ljudi, da vjeruju u popove? No baš zato, jer vjeruješ u Boga, treba prihvatiti i Njegovo uređenje, da svi oni i svaki pojedini vjernik sačinjavaju jednu vidljivu zajednicu Crkvu, kojom upravljaju vidljivi službenici biskupi i svećenici.

I to opet odgovara ljudskoj naravi. Tko se gdje od ljudi kada učlanio u nevidljivu zajednicu? A gdje je to bilo na svijetu, da su ljudi, koji imadu iste osjećaje, isto uvjerenje, iste težnje, da su duže vremena ostali nepovezani? Tri se nedjelje uzastopce nadjete na Sljemenu - slučajno -, a četvrte već zajednički po dogovoru idete gore! Preselite se u novi stan: nakon par dana već se povezujete sa svojim novim susjedima!

Nije li dakle ludo očekivati, da vjera, koja je najjača pokretna sila u čovjeku, ne će povezivati u jednu zajednicu one, koji imaju isto vjersko mišljenje? Kakva bi ta vjera bila, kad ne bi ljude vezala u jednu zajednicu?

I zato, kad Krist ne bi osnovao Crkve, ljudi bi je bili osnovali. I baš zato, jer to tako intimno odgovara ljud-

skoj naravi, Krist je sam osnovao svoju Crkvu kao vidljivu zajednicu onih, koji u Njega vjeruju tako, da Njoj na čelu stoji vidljivo crkveno poglavarstvo, koje njom upravlja kao Kristovi opunomoćenici: Papa, Kristov namjesnik i zamjenik, biskupi i svećenici. Posebno mjesto u toj vidljivoj zajednici zauzimaju vidljivi crkveni službenici, pomoćnici i suradnici biskupima. Zajedno s ovim višim crkvenim tijelom Crkvu izgrađuju i opet vjernici Kristovi. Oni kao vidljivi njezini članovi na vidljivi način očituju svoju vjeru. Na vidljiv način daju čast Bogu. Na vidljiv način primaju sredstva spasenja i posvećenja - svete sakramente. Na vidljivi se način pokoravaju i priznavaju crkveno poglavarstvo, biskupe i njihove suradnike svećenike, na čelu sa Svetim Ocem Papom.

Upravo je zato nemoguće istinito i razumno reći: Vjerujem u Boga, ali ne u popove! Ne vjeruješ pravo u Boga, ako odbacuješ Njegovu Crkvu kao vidljivu zajednicu vjernika i svećenika na čelu s biskupima i Papom. Ako u njoj nisi, nisi s Bogom. Ako s njom ne držiš, protiv Boga si. Ako njezin nisi, nisi Božji.

Evo, dovle nas je dovelo promatranje prve č njenice, koju smo uočili u današnjem evanđeoskom tekstu. Krist upotrebljava kod čudesnog ozdravljenja vanjske znakove. Čini to, jer tako odgovara čovječjoj naravi, koja je sastavljena od duše i tijela, te svoje unutarnje vrijednosti i na izvanji način izrazuje.

Upravo radi toga je Gospodin Isus i svoje vjernike povezao u jednu vidljivu zajednicu, Crkvu Katoličku. Upravo radi toga, jer je čovjek duša i tijelo, Kristovi vjernici u Crkvi Katoličkoj na vidljivi način po obredu svete Mise daju čast Bogu i od Boga opet na vidljivi način po svetim sakramentima primaju milost za svoj duhovni život.

Majka, koja ljubi svoje dijete i dijete koje ljubi svoju majku: njihova se srca slijevaju jedno u drugo vanjskim poljupcem usana.

Bog, koji ljubi čovjeka i čovjek koji ljubi Boga: i oni se susreću na vidljiv način u svetoj Crkvi kod svete Mise i u svetim sakramentima.

Molimo Gospodina, da i nama otvori uši i jezik za veličajna Božja djela. Amen.

Dr. Bonaventura o. Duda OFM

---

3. Kršćanska služba pet osjetila

Jedna činjenica, koja privlači pažnju u današnjem evanđelju jest: oko čega seokreće Isusova čudotvorna akcija? Krist daje bolesnom čovjeku sluh i pravilan govor. Isusova jedakle čudotvorna moć ovdje zaposlena oko pravilnog djelovanja čovjekovih osjetila. Ta nam činjebica nadahnjuje nekoliko važnih misli.

1. Naravna služba osjetila.- Općenito brojimo pet osjetila. Preko njih se čovjek susreće s vanjskim svijetom. Preko njih on postaje gospodar svijeta i služi se stvarima sebi na korist. Uzmite slučaj slijepa čovjeka, koji ne bi imao razvijena opipa, pa ako još ima bolestan organ za okus, njegova bi ishrana bila uopće nemoguća. Hvatao bi stvari kakvegod da utaži glas, ali ne bi ničim lučio korisno od nekorisnoga, štetno od dobroga.

Upravo zato je dobrota Božja čovjeku darovala pet osjetila. Bog je dao čovjeku oči, da preko njih posjeduje čitavu prirodu. Dao mu je ruke, da se domogne njezinih dobara. Dao mu je okus i njuh, da razabire i odabire ono, što prija njegovom organizmu ili od čega organizam zazire. Tko da izbroji sve fukcije i sve službe, što osjetila čine čovjeku!

Zamislite samo, koliko je dobro sluh i govor! Kako je sretno izumljena - izumila ju je dobrota Božja - ova stanica za primanje najintimnijih osjećaja srca, što se riječima s usta ljubljene osobe prelijeva preko sluha u srce druge! Sluhom dijete hvata prvu muziku majčina glasa koji mu tepa slatke riječi. Preko sluha dijete majci prenosi opojno ime mama, u kojem je njezino dijete blagosliva kao svoju majku i darovateljicu života, što je ženi prva nagrada za svu njezinu ljubav i porođajne i hraniteljske bolove. Tačzar nije istina, da se preko riječi sluhom spajaju srca u jednu pjesmu ljubavi i razumijevanja i ne znam, što više srca spaja: da li pogled očiju, što čita na licu šutljiv izraz srca, ili sluh ušiju, koja hvataju govorni izraz usta...

O doista, zar ne bi već samo taj poklon, što ga je Bog čovjeku dao u njegovih pet osjetila, trebao biti dovoljan razlog zahvalne pjesme Stvoritelju i Darovatelju?

No osjetila nemaju samo toga cilja, da se čovjek domogne prirode ili njezinih dobara, ili da se srce jednoga preko osjetila veže sa srcem drugoga. Bog je i zato dao čovjeku osjetila, osobito vid i sluh, da preko njih dođe u susret sa svojim Stvoriteljem. Pred očima je čovjekovim priroda kao otvorena knjiga, iz koje svatko lako može pročitati ime svoga Stvoritelja, kao što pjeva sv. Pismo: "Nebesa razglašuju slavu Božju i veličanstvenosti njegovoj pjeva svod nebeski!" (Ps 18,1) Priroda je tako ujedno i poziv čovjeku,

ujedno i poziv čovjeku, da svoj glas pridruži svemirskoj pjesmi na slavu Boga Stvoritelja i svemirskog Dobročinitelja.

O toj namjeni osjetila Duh Sveti je dao napisati u poslanici Rimljanima ove riječi:"Jer što se može znati o Bogu, očito je u njima (t.j. ljudima). Bog im je to objavio". Jer ono što je na Njemu nevidljivo od stvorenja, razmišljanjem se opaža po stvorenim djelima...

Tako ljudi nemaju izgovora. I premda upoznaše Boga, ne proslaviše Ga kao Boga, niti Mu zahvališe...

Kraj zdravih očiju ostadoše slijepi, kraj zdravih ušiju ostadoše gluhi, kraj zdrava jezika ostadoše nijemi!

Jeste li ikada kumovali novorođenčetu kod svetoga krštenja? Niste li zapazili da svećenik kod krsta ponavlja akciju Isusovu: nad krštenikom po navlja djelomično ono, što je Isus činio nad današnjih evanđeoskim bolsnikom: ovlaži svoj prst i dotiče se ušiju djetetovih riječima "epheta". Zatim dotakne djetetu usnice uz riječi:"Na ugodni miris!"

Taj nam obred pokazuje, da je Crkva zaručnica Isusova razumije Isusa svoga Zaručnika.

Ona hoće, da se mi svojim udovima služimo kao kršćani.

Vrlo je značajno, da ovaj obred Crkva u okviru obreda svetog krštenja obavlja nakon dugog istjerivanja đavla: "Iziđi, govori svećenik nad djetetom, nečisti duše...Zaklinjem te nečisti duše, da izađeš i otstupiš od službenika Božjega!"

Što to znači? Đavao je onaj, koji veže uši i jezik čovjeku: uši, da ne sluša riječ Božju; jezik, da ne daje čast Bogu. Prije svega hoće đavao, da osjetila, po kojima nas je Bog učinio gospodarima svih stvari, postanu zarobljena stvarima, da gledaju, kako Bog ne će; uši, da slušaju, što Bog ne će... Pa tako zarobljena osjetilima sam čovjek mjesto da bude gospodar stvari, počinje robovati stvarima i one postaju zapreka zaleta prema Bogu.

Zato nam Crkva otvara osjetila na krstu: sluh (i govor) i miris, a prije toga (kušanjem soli) okus, da se pravilno kao posvećeni ljudi služimo svojim osjetilima.

No nadasve Crkva tim obredom hoće, da se u nama razvije natprirodna sposobnost, da imamo okus za hranu Kristovu, za Njegovu nauku i Presv.Euharistiju. Da imamo razvijen dar govora i sluha, da slušamo Kristovu riječ i da je poput apostola prenosimo drugima. Da svojim kristolikim životom budemo miris Kristov, na slavu Krista i na ponos!

Koliko ih ima među kršćanima, koji se na taj način služe osjetilima? Da li smo mi takvi - doista kršteni kršćani?

Svakako nisu takvi kršćani mnogi naši suvremeni roditelji ni njihova djeca, na koje nas sjeća današnje evanđe-

lje. U evanđelju je danas Isus izliječio gluhonijemoga. O doista, Gospodine Isuse, trebao bi sići među gluhonijeme: nijeme roditelje i gluhu djecu.

Kolikim je roditeljima danas đavao svezao usta, da svojoj djeci ne govore ništa o Bogu, o Kristu, o Majci Božjoj, o crkvi i vječnom Spasenju! Možda nemaju vremena, možda nemaju dovoljno znanja...No da li se u tom slučaju brinu, da Crkva preko svojih svećenika njihovoj djeci pruži najnužniju pouku?

Ima ih, koji iz čiste nemarnosti, a ponekad iz kojekakvih lažnih razloga ili neumjesnoga straha propuštaju te njihova djeca kroz najodsudnije godine svoga razvoja ne čuju o Bogu, o Božjem zakonu, o grijehu, o božanskim lijekovima od grijeha, o svetim sakramentima...

Za sve se drugo često današnji roditelji brinu: i za obuku u jezicima, i za klavir, i za balet, za sve drugo više, nego kako će im djeca ostati ljudi...Za sve su nijemi...

Kako je žalosno, kad dijete ima gluhonijemu majku, koja ne čuje svoje dijete, kad traži kruha, ni kad joj tepa slatku riječ mama, niti mu sama može kazati njegovo ljupko ime! Još je teže kad dijete ima majku duhovno nijemu, oca duhovno nijema, koji mu ne govore, jer ne će, jer se ne usuđuju, jer ne mare - o Bogu! Neka se Bog smiluje takvim roditeljima.

Kraj takvih nijemih roditelja što da govorimo još i o gluhoj djeci? Đavao, koji je svezao jezik roditeljima, zar je čudo, što je svezao i uši tolikoj djeci, koja velikim dijelom krivnjom svojih roditelja ne čuju ništa o najvažnijim stvarima čovjekove egzistencije na zemlji.

Trebalo bi zajedničkim vapajima prizvati i k nama Krista, da dođe svojim suradnicima i da ozdravi mnoge nijeme roditelje i gluhu djecu svojim božanskim glasom!

Imao sam sreću, da pohodim veliki DOM BOŽJE PROVIDNOSTI, što ga je u Torinu osnovao sv.Josip Kotolengo. Pravilo je, da se u Dom primaju samo krajnje bijedni. Da se Dom izdržava samo od dnevne milostinje, bez ikakve trajne osiguranine. Tisuću sestara vrši službu među tih deset tisuća nevoljnika. Ima ih svake vrsti i svake nevolje. Dok prolazite Domom, biva vam kao da ste na izložbi ljudske bijede i žalosti.No nešto, što osobito djeluje, to je odio za gluhonijeme djevojčice. S njima su po vas dan sestre. Igraju se s njima, uče ih šivati, krpati i slične poslove. Na svoj se način sestre s njima razgovaraju pomoću znakova i neoblikovanih glasova. Neke uspiju teškom mukom i dugim nastojanjem sestara progovoriti koju riječ sličnu našoj. Tako nam sestra dovede djevojčicu, koja je davala neke glasove slične Zdravomariji, brojila sedam svetih sakramenata. Cijela je naša grupa plakala od uzbuđenja. Tamo smo doživjeli, koliko je dobro Božje sluh i govor. Koliko je ljubavi i dobre volje uložila ona

gluhonijema djevojčica, dok je naučila sricati riječi Zdravomarije i dok je uhvatila nazive sedam svetih sakramenata! Koliko s druge strane ima djece, koja kraj zdravih ušiju i zdrava jezika ne mare, da svetim riječima napune svoja usta!

Kolika će biti sreća ove gluhonijeme djevojčice, kad bude u nebu za svoju veliku ljubav čula prvi puta anđeoske himne, te kad bude s anđelima zapjevala besprekidnu pjesmu na sve vijeke!

A kako će biti mnogim kršćanskim roditeljima, kada budu nijemi stajali pred Sucem, jer ne će imati riječi za obranu:"Htio sam od tvoga djeteta čuti slatku riječ OČE NAŠ, koje bi naučila tvoja usta. No tvoje dijete tvojom krivnjom nije znalo izgovarati te riječi. Tvoje je dijete ostalo nijemo o Bogu, jer ga nisi ti naučio!"

Od takova zla oslobodi nas Gospodine! Oslobodio vas od toga, kršćanski očevi i majke!Amen.

o,.Bonaventura dr.Duda OFM

---

4. Efeta - otvori se!

U Misi današnje nedjelje živo se odraruje uskrsna misao sjećanja na nezaboravni događaj u uskrsnoj noći, na sv.krštenje. Zato nas i potiče, da obnovimo krsni zavjet i obveze, koje smo tada primili na sebe.

Ulazna pjesma doziva nam u svijest, koliko smo sretni, što smo kršćani. Kao što je nekoć Gospodin izveo svoj narod iz egipatskog sužanjstva, vodio ga pustinjom, hranio manom i konačno uveo u obećanu zemlju, isto je tako i nas u svetoj uskrsnoj noći po svetom krštenju izveo iz života daleko od Boga i Krista, proveo nas kroz Crveno more hranio sv.Pričesti i doveo nas u novu zemlju - Svetu Crkvu. Presretni što sačinjavamo svetu zajednicu djece Božje, koja se svake nedjelje skuplja oko Gospodinova oltara katoličkih crkvi na svetu žrtvu govorimo:"Bog je u svetom mjestu svojemu; Bog, koji čini, da jednodušni stanuju u domu; On će dati krepost i jakost puku svojemu". Ovdje, u svetoj crkvi i na njezinom oltaru kraljuje Gospodin među svojim krštenicima, koji su iste vjere, svi s istom nakanom, da žrtvuju radosno skupljeni oko Njega. Tu, u euharistijskoj žrtvi, koja se prikazuje na oltaru, izviru vrela snage i blagoslova za sve, koji su se po svetom krštenju predali Kristu.

Puni zahvalnosti i oduševljenja pjevamo Kristu radosnu pjesmu - Gloria. Ona se nekoć pjevala samo na Uskrs, a sada je pjevamo i u svim nedjeljama poslije Duhova, da proslavimo Gospodina i zahvalimo mu na udjeljenim darovima.

Molitva nam doziva u pamet svu veličinu krsne milosti, tog najvećeg dara predobrog nebeskog Oca, "koji obiljem svoje milostivosti nadvisuje i zasluge molbenika i želje". Po krsnoj smo milosti uzdignuti u nadnaravni red; postajemo dionici same Božje naravi. Po svetom krštenju Bog pretvara naše slabo tijelo u posudu svog božanskog života. Od tog svečanog časa mi više nismo obični ljudi, nego smo pobožanstvenjeni - kako su se izražavali Sveti Oci. Nikada se ne bismo usudili tako nešto veliko i sveto moliti Gospodina. A po svojim zaslugama mi ni izdaleka to ne zaslužujemo. Što više! Ne pada nam na um, da bi nešto slično bilo i ostvarivo! Kako bismo morali uvijek biti svjesni, kolika se veličina krije u posvetnoj milosti, a koja se gubi svakim teškim grijehom! Možda je na mjestu, da svoju molitvu i nastavimo: "Izlij na nas milost svoju, da oprostiš, od čega se savjest boji, i dodaš, što se ne usuđujemo moliti". Raskajani obraćamo se Božjoj dobroti i molimo oproštenje. Slabi i nepostojani ponovo molimo njegovu milost i snagu, iako je ne zaslužujemo, ali bez nje ne možemo kršćanski živjeti.

U Poslanici slušamo sv.Pavla, koji Korinćanima navješta velike istine naše svete vjere: Krist je umro za naše grijehe, ali On je i uskrsnuo od mrtvih. Kristovo je uskrsnuće temelj, na kom počiva naša vjera. Zato sv. Pavao navodi svjedoke, kojima se Isus ukazao poslije svog uskrsnuća: Petra, sve apostole zajedno, jednom više od pet stotina braće zajedno, a najposlije i njemu samome, izabranom apostolu naroda. Svoje izlaganje završava riječima:" Milošću Božjom jesam, što jesam, i milost njegova nije vila bez ploda u meni". I Pavao je dobio veliku milost, "život u Isusu Kristu" - kako je sam naziva - po svetom krštenju. Na njemu se dogodilo i veliko čudo, što ga spominje sveto evanđelje. Kristova je milost otvorila uši progonitelju kršćana, da čuje sveto evanđelje. Razvezala je njegov jezik i učinila ga velikim propovjednikom Kristove nauke u čitavom tada poznatom svijetu.

I nama je, ne doduše u tolikoj mjeri, udijeljena milost, koja je sv.Pavla ucijepila na božanski Trs, koji je Krist. U nama je procvao novi, božanski život, na kome puni zahvalnosti govorimo u Pjesmi na stepenicama:"UBoga se uzda srce moje i pomaže mi i procvijeta tijelo moje...Kličite Bogu, pomoćniku našemu, pjevajte Bogu Jakovljevu, podignite ugodnu pjesmu uz kitaru, aleluja!"

Na poseban nas način sveto evanđelje potsjeća na naše krštenje. Isto, što je gospodin Isus učinio nad gluhonijemim čovjekom, učinio je nad nama svećenik na svetom krštenju. Bili smo kao gluhonijemi za sve, što je božansko. Majka je crkva molila nad nama. Po svom se svećeniku dotakla naših ušiju i našeg jezika i progovorila:"Efeta - otvori se" i odmah su se duhovno otvorile naše uši i naš jezik, da

slušamo Božji glas i da možemo razumjeti i govoriti pravo. Progovorili smo i odrekli se đavla, njegovih djela i njegova sjaja. Ispovijedili smo svoju vjeru u trojedinog Boga i izrazili volju, da primimo sveti sakramenat krsta. "I procvate naše tijelo!" Napunila nas je snaga i život Uskrsloga. Zato bi od tog časa naš život trebao biti potvrda Kristova života. Morali bismo "pravo govoriti", ali ne samo ustima, nego životnim primjerima pravog kršćanskog života. Odatle proizlazi dužnost, da obnovimo svoj krsni zavjet. Obećajemo iznova, da ćemo se u svom daljnjem životu odreći svega, što je u nama, a ne pripada Kristu. Odlučimo iznova, da ćemo samo Njemu živjeti i da ćemo Njemu posvetiti i predati sve svoje vrijeme, svoje tjelesne i duševne sile, svoje misli i svoje sklonosti, Njemu pripadati i Njemu živjeti...

Zahvalno recimo s pjesmom na prikazanje:"Uzvisivat ću Te, Gospodine, jer si me izbavio i nisi dao, da se raduju neprijatelji moji nada mnom; Gospode, Tebi vapih i iscijelio si me".

Za vrijeme svete pretvorbe dolazi k nama isti Spasitelj, koji se nekoć poslije svoga uskrsnuća ukazao živ svojim apostolima i sv.Pavlu te 500 braće zajedno na jednom brdu. On dolazi k nama i ostaje među nama kao Isus-Hostija. On želi biti hrana našoj duši. Sam će se dotaći našeg jezika i na tajanstven način progovoriti riječi "Efeta". Tada će moju dušu napuniti prevelikim obiljem svojih milosti, "napunit će sve žitnice prevelikim obiljem i vinom će se točila prelijevati!" Sam će Isus biti onaj, koji će u nama podržavati život milosti.

Završavamo svoje liturgijsko promatranje misnog obrasca današnje nedjelje Gospodinovom opomenom iz Pričesne: "Časti Gospodina od imetka svojega i od prvine plodova svojih", časti Ga potpunom žrtvom, dosljednim i potpunim kršćanskim životom. Opet Mu se potpuno predaj i cijelom dušom posveti, da uzmogneš sa svetim Pavlom govoriti:"Ne živim više ja, nego živi Krist u meni!"

Neka cijeli tvoj život potvrđuje te riječi!

M. Premm

---

5. On je slušao samo Boga

Gospodin je Isus u svojoj velikoj dobroti ozdravio gluhonijemoga čovjeka. Taj bjednik nije mogao ništa čuti ni govoriti. Nikad nije čuo slatko majčino tepanje, niti joj je makar samo jednom mogao reći hvala. Koliko je negdje u duši bio sretan onoga dana, kad se susreo s Isusom, koji mu je razvezao jezik i otvorio usta! Sigurno da je njegova prva riječ Spasitelju bila riječ zahvale...

Što mislite, draga djeco, kad bih ja pitao vaše roditelje, kakva ste vi djeca, ne bi li možda oni odgovorili: "Velečasni, mnogo puta gluhonijema! Isus bi morao doći našem braci ili seki i otvoriti im uši, jer ništa ne čuju, što im govorimo. Gluhi su, kad treba nešto učiniti ili kamo ići. Naprave se, kao i da nije njima rečeno, nego nekom trećem, koga nema. Osim toga ne čuju skoro nijedne spasonosne opomene ili savjeta, što im ga mi dajemo. Uvijek ostaju isti, rade po svome, iako ih drugačije odgajamo. Oni ostaju i dalje dluhonijemo!"

Zar je zbilja tako teško slušati?

U Londonu je živio inženjer Algernon Valentine, koji je otvorio školu za vrapce. Taj je gospodin bio veliki prijatelj ptica. Mnogo je godina proveo u londonskom parku Hyde park, gdje su se oko njega skupljale ptice. On ih je hranio i toliko pripitomio, da su ljudi govorili o vrapčoj školi. Ptice su naime potpuno slušale svoga gospodara i pokoravale se svakoj njegovoj riječi.

Vrapci, koji su inače tako nemirni i nestalni, poredali su se pred njim u liniji i na njegovu zapovijed"Glavu dolje!", svi su prignuli glave. Kad je zapovijedio "Na desno!", svi su se okrenuli na desno. Isto tako i na lijevo. Ako bi kojoj ptici naredio, da sleti na njegov dlan, ona bi to odmah i učinila. Tako ih je dresirao, da ne bi bez njegovog dopuštenja dirnule ni mrvicu kruha...

Takve su bile nerazumne životinje. Kako bi one mogle postidjeti mnogo dijete, kojemu je najveća muka, kad treba slušati, zatomiti svoju volju i učiniti ono, što od njega traže njegovi roditelji ili odrasli.

Jednom je zgodom glasoviti talijanski profesor sveti Kontardo Ferrini prolazio ulicom. Kod neke je kućne veže sreo dječaka, koji se bezbrižno igrao. Profesor zastane i pogleda dječaka. Ovaj odmah osjeti na sebi njegov pogled, podigne svoje nevine oči prema profesoru. Profesor stavi svoju ruku na njegovu glavu i reče mu:"Drago dijete, moli, uči, slučaj i uvijek ćeš biti sretan!"

Kako su to velike i značajne riječi, što ih jekao zlatno pravilo života dao onom dječaku glasoviti profesor! U njima je skriven tajanstveni ključ, koji otvara sretan

život. Čovjek, koji rado moli, koji ne će da mu prođe jutro bez Božjeg blagoslova, koji ne lijegau krevet bez zahvale Bogu za sva primljena dobročinstva, koji u nevolji i sreći, u muci i radosti diže svoje ruke i srce prema Bogu, taj ne može biti nesretan, jer uvijek izgovara Kristove riječi: "Oče, ne moja, nego tvoja neka bude volja!"

Dijete kje rado uči, ponijet će u život puno korisnih stvari i postat će i koristan sebi i drugima i imat će siguran kruh u rukama. No jednako je važno naučiti to dijete slušati, ne provoditi uvijek svoje volje, a to se može samo onda postići, ako dijete već od rana nauči slušati.

Krivo ima onaj, koji poslušnost smatra sramotom ili nepravednim ograničavanjem ljudske slobode. Isus nam je dao divan primjer najdublje poslušnosti, pa već i s toga razloga to ne može biti ograničavanje te slobode. Od mladosti do muževnih godina razdoblje Sveto Pismo je okarakteriziralo je riječima Njegove bezuslovne poslušnosti. I to je bila ne mala žrtva za otkup čovjeka.

Zar je drugačije bilo i s Njegovom Majkom? Zar nije najljepša pjesma Njezina života upravo ta, što je bila ponizna Božja službenica! Uvijek i posve spremna na sve, što Bog od Nje traži.

Tako je to bilo i kod velikih ljudi. Velikima ih je učinila poslušnost, a ne buntovnost i nepokoravanje.

U blizini jedne crnačke misijske postaje živio je sedamgodišnji dječak. Htio je u svakom pogledu biti sličan Isusu. Zato je rekao svom ocu, da je on kršćanin i da mora svoj život urediti po Božjoj volji i u svemu slijediti Isusov primjer. Budući da je imao sestru, rado je pomagao svojoj majci i mjesto nje radio sve poslove, jer je tamo običaj da žene rade u kući. Jednog dana ga upita seka, tko ga je naučio da sve tako lijepo radi. On je odgovorio, da ima jedan lijepi uzor, po kome se ravna i koga nasljeduje, a taj je dječak Isus. "Njega promatram, pa kako je On rado slušao i pomagao svojim roditeljima, isto tako želim i ja činiti..."

Činite i vi, draga djeco, tako, pa ćete u svom životu biti dragi svojim roditeljima, a još mnogo draži dragom Bogu, koji će vas radi vaše poslušnosti uzeti k sebi jednom u lijepo nebo. Amen.

XII. NEDJELJA PO DUHOVIMA

1. Tko je moj bližnji?

Ima remekdjela, bez kojih se teško zamisli ljudski život. Ona prkose vremenu i prostoru. Kao da su postala sastavni dio našega duha, naotuđiva baština naše kulture.

Takvo je remekdjelo današnje evanđelje. Kad ne bismo poznavali taj odlomak Sv. Pisma, naša bi kultura bila lišena dragocjenog bisera, koji se ni čim ne bi dao nadomjestiti. Kao klasičan primjer mogu ga navoditi vjernici i nevjernici, krivovjerci i apostoli milosrđa.

Na koji ćemo način pravilno protumačiti tu poredbu? Moramo je čitati u sastavu onoga, gdje je napisana.

Često se puta taj odlomak čita istrgnut iz cjeline i onda nije čudo, što mnogima nije jasno, kome je upravljen i što se njime želi kazati. Isus, međutim, nije želio ustvrditi samo to, da moramo biti milosrdni, nego se pozabavio pitanjem, prema kome treba biti milosrdan. Svoju je prispodobu izrekao farizejima, koji su htjeli izbjeći dvostrukoj zapovijedi zakona jednostavno na taj način, što nisu znali, tko je njihov bližnji.

Ta je Gospodinova prispodoba svojim opisom tako jasna, svojim pripovijedanjem tako slikovita, a svojim završetkom tako oštra, da je nikako ne smijemo odbaciti, nego iz nje povući zaključke.

Isus danas otvorenim i teškim riječima progovara nama, koji bi željeli izbjeći Njegovim zahtjevima. Nemojmo tražiti uvijek svoga bližnjega među onima, koji su daleko od nas i ne mogu nam dosađivati. Među ljudima, kojima od vremena do vremena dobacimo koji dinar milostinje, misleći, da smo mnogo pomogli njihovoj bijedi. Bit će mnogo bolje i korisnije, da na svom životnom putu potražimo one, kojima je potrebno naše milosrđe. Nama nisu potrebni nikakvi zavodi ni ustanove, jer je naš bližnji uz nas, s njime živimo na svakom koraku.

Djeco! Vaš bližnji su vaši roditelji. Otac je možda neraspoložen i mrzovoljast, nikad nema vremena uslijed velike prezaposlenosti. Vi mislite, da je drugi tata mnogo ugodniji i veseliji. Možda njegova djeca drugačije misle! Osim toga otac je strog i ne dopušta ono, što druga djeca rade. On često govori, da on takvih stvari nije činio, kad je on bio dijete. Takve riječi i postupak vi teško podnosite.

I majka ima uvijek pune ruke posla i zaokupljena je tolikim brigama. Ponekad je nervozna i neprestano samo kori i opominje: to ne valja, tako moraš sjediti, takav biti, pazi na sebe, što će drugi reći... Uzrujava se za svaku sitnicu. Čini se, da je previše staromodna i bez razloga skučuje našu ionako usku slobodu.

Draga djeco! Ako tražite bližnjega, kome dugujete svu ljubav i poštovanje, tada su to u prvom redu roditelji. Katkada pojurite mimo njih i ne obazirući se na njih, a oni ostaju ležati i dalje izranjeni od brige i bola, a sve za vas! I vaš je otac jednom bio svjež i mlad čovjek, pun životnog veselja i odvažnosti. I vaša je majka bila nekoć mlada djevojka puna svježine i odmorenosti. Oni su nekoć sanjali o domu i obitelji, o velikoj sreći...Sada je već život prohujao nad njima! To morate i vi vidjeti. Sva briga, sav teret, sve boli, to nisu oni sami, nego upravo vi. Vi ste produženje njihova života i oni žele, da vi budete sretniji i da budete lakše živjeli nego oni. Odatle to istrošenje njihovo za vas, ali samo iz ljubavi. Koliko brige, da vam kućni dom bude drag i ugodan, koliko brige i žrtvi, da vaša mladost bude lijepa, ugodna i bezbrižna, koliko staranja, da vas zaštite od svih zlih utjecaja, od svih bolesti duše i tijela!...To je njih postaralo. To vi morate vidjeti, to vi morate priznati i biti njihovi milosrdni samaritanci, koji ćete ublažiti svojim postupkom, svojom djetinjom ljubavi i odanosti, svojom poslušnošću, i tako ćete zaliti njihove rane i opet ih osokoliti. Kroz njihovu suzu bola caklit će se radost osmjeha.

Roditelji! Pitajte se, tko su naši bližnji. To su u prvom redu vaša djeca. Često je teško biti dijete. Neprestano se mora pokoravati volji i sili starijega. Često moraju slušati bez ikakvoga obrazloženja. U najživljoj igri mora odmah prekinuti i poći ovamo ili donijeti ono. Ili djeca se vesele i smiju, a odmah moraju zašutjeti, jer otac misli na svoje ekonomske poteškoće, a majka, kako će mjesece zajedno povezati sa ono malo dinara. Često se događa, da otac kaže jedno, a majka drugo, a dijete siromašno ne zna što onda smije, a što ne smije. Zaista je teško biti dijete! Napose je teško odraslom djetetu, kad ga zlo mami i privlači, a ne može se porazgovoriti s ocem ili majkom o svojim problemima...Budite uvijek milosrdni prema svojoj djeci. Mislite na to, da ne odgajate anđele, nego male ljude s pogreškama u naravi. Imajte na umu, da povjerenje rađa povjerenjem. Vaša djeca i kad ne kažu, dobro vide vaše pogreške kao i vi njihove. Zašto bi onda samo oni morali činiti pokoru? Tražite od njih poslušnost ali tako, da budu znali, zašto dobivaju neke zapovijedi i koja im je svrha. Tako ćete ih, protumačivši im svrhu pojedinih vaših zahtjeva, olakšati to izvršavanje. To se napose tiče izvršavanja vjerskih dužnosti. Ne valja se djeci prijetiti ili ih zastrašivati vjerom: djeca su u svojoj pobožnosti izvanredno plašljiva. Imajte za svoju djecu i ponešto humora. On je isto tako potreban, kao i slatkiši.

Bračni drugovi! Pitate se, tko je vaš bližnji? Kršćanska supruga, tvoj je bližnji muž. Nije to više onaj princ iz priče, u koga si se nekoć zaljubila. No ti takodjer nisi ona djevojka, koja si nekoć bila puna svježine i ljepote. Život

je s vama učinio svoje. U svakom slučaju nije se sve ispunilo, što ste od njega očekivali i onako kako ste se nadali. Budite stoga milosrdni jedno prema drugomu. Nitko drugi osim tebe nije kriv mnogim borama na nekoć pravilnom licu. Nemoj nikada govoriti:"Takav je tok života!". Postoji naime i za bračne drugove kura pomlađivanja, a ta stoji u tome, da zapostavimo svoj dragi ja, pokopamo prošlost i započnemo iznova. Najveće milosrđe, koje možeš iskazati svom drugu jest, da priznaš kako je tvoja krivnja, što nije sve tako prošlo, kako se je nadalo.

Tvoj je bližnji onaj, koji ti je bliz, a ti si možda prema njemu neprijateljski naklonjen. Možda ga ni ne mrziš, ali nisi tako dobar, kako možeš biti. I danas te put vodio mimo njega. Nemoj prosuđivati kako se drugi drže prema svojim bližnjima, nego nemoj bez srca proći mimo njega. Ta znač, da je i njemu potrebno ulje, koje ublažuje mnogu ranu, i vino radosti, koje sve popravlja. Možda ne znaš, kako da sve to izvedeš? Posavjetuj se u toj stvari s iskusnim svećenikom! Cilj je ovih riječi, da probudi u tebi malo ispitivanje savijesti u odnosima s tvojim bližnjim. Ne radi se samo o tome, da nešto bolje s njim živiš, nego da ispunjaš zapovijed, koja nije ništa manja od prve - ljubi svoga Boga! O tome ovisi sva tvoja vjera i tvoje spasenje! Ti si onaj, kome je Isus pripovijedao tu prispodobu! "Idi, i ti čini tako!" Amen.

Literatura: P.Schindler, Ein Säman ging aus

\+ + + +

2. Zapovijed ljubavi

Posebni osjećaji obuzimaju čovjekovu dušu, kad napusti gradsku buku i vrevu i nađe se u tišini i osami kakvog gorskog predjela. Njegove oči željno upijaju prirodne ljepote, a srce mu se širi od zadovoljstva. No kad pogled baci na ostavljeni grad, pred njegovim se duhom odmah pojave oni, koji provode svoje dane u teškoj borbi za svagdanji kruh. Zašto je nestalo smiješka s usta čovjeka, zašto zadovoljstva iz srca? Zašto ima tako malo sreće među ljudima današnjeg vremena? Jednostavno zato, jer je zaboravljena zapovijed o ljubavi prema bližnjemu. Zaboravljeno je, da se po tom pozna, da smo Njegovi učenici, kad se ljubimo među sobom.

Nema više one ljubavi, o kojoj tako zanosno piše Pavao u poslanici Korinćanima:"Ljubav dugo trpi...Ljubav je dobrostiva...ne zavidi...Ljubav se ne hvasta...Ne čini što je nepristojno...Ne traži svoje...Ne razdražuje se...Ne raduje se zlu...Sve podnosi...svemu se nada..."(13,4,7).

Nekad je ljubav bila kraljica kraljevski obučena i postavljena na bogato kraljevsko prijestolje, a danas je zaboravljena i odbačena! Nekad su je izdizali, a danas je ponizuju. Siromašna i prezrena ljubav!

Kad bi bilo malo ljubavi među onima, koji je ne poznaju, koji nisu nikad čuli za Gospodinovu zapovijed ljubavi, kad bi joj se rugali samo tuđinci i neprijatelji, to još ne ne bi toliko vrijeđalo i boljelo. Ali kad po njoj gaze i svojim je životom sramote i sami sljedbenici vječne Božje Ljubavi, to je neopisivo tužno.......

Oni koji imaju ljubav, rođeni su od Boga. Ljubav prema bližnjemu posebna je karakteristika kršćanstva. Ona je poganstvu nepoznata. Tamo je bila poznata sebičnost i mržnja. Građani su se istoga grada podnosili, dok nisu jedan drugomu kakvo zlo učinili, ali za tuđince, ako nisu bili gosti, bila je samo mržnja. Radi toga su se tijekom povijesti dizali glasovi, koji su tražili malo ljubavi i za bližnjega.

Zeus doduše štiti putnike i siromahe, Grk ne će uskratiti malo kruha i mesa i čašu vina s krevetom onomu, koji pokuca na njegova vrata, siromah će dobiti sklonište, bolestan će biti podvoren, a tužan utješen lijepim riječima. No stari nisu poznavali ljubavi, koja trpi i zaboravlja sebe, ljubavi prema prostom puku, prema progonjenima i pogaženima.

Kristovim dolaskom na svijet nastalo je novo vrijeme, koje stvara Njegova ljubav. Isus je postavio djelotvornu ljubav prema bližnjemu kao središnju točku i pokretnu silu vjere. Govorio je:"Čuli ste, da je kazano starima:ljubi bližnjega svoga, a mrzi neprijatelja...A ja vam kažem: ljubite i neprijatelje svoje, blagoslivljajte one, koji vas psuju i činite dobro onima, koji vas grde i progone, da budete sljedbenici Oca svojega, koji je na nebesima. Jer On čini, da Njegovo sunce sja nad zlima i dobrima i daje kišu pravednima i nepravednima..."

Bog je po Isusu postao naš Otac, postao je Ljubav, Njegova zemlja daje ubojici kruha i cvijeća, hulitelj Njegova svetog imena gleda isto sunce, koje obasjava i sklopljene ruke. Otac ljubi i onoga, koji Ga ostavlja, kao i onoga, koji Ga traži.

Isus je vršio zapovijed ljubavi prema bližnjemu u najvišem stupnju. Ublaživao je bijedu, gdjegod ju je susretao. Za Njega je pisano:"Prošao je zemljom čineći dobro!"

Prvi su kršćani izazivali divljenje pogana radi svoje velike međusobne ljubavi. Tertulijan piše:"Gledajte, kako se ljube! Jedan je za drugoga spreman poći u smrt!" Lucijan govori:"Udivljenja je vrijedno, kad ovi ljudi jedan drugomu pritječu u pomoć, kad ih zadesi nesreća!"

Mi smo potomci ovih velikih i slavnih predа. Sretni smo, da se i sami možemo zvati kršćani. A jesu li naša djela

prožeta takvom ljubavi prvih kršćana?

Da su kršćani danas dostojni tog imena svojih slavnih preda, da li bi bilo toliko žrtava, toliko nepoznatih, koje je ubila kršćanska ljubav njihovih najbližih? Toliko onih, koji su gladni umirali na rubovima života zaboravljeni od svoje vlastite djece! Toliko majki, koje su se godinama gušile vlastitim suzama, jer su ih njihova vlastita djeca odbacila i istjerala iz vlastitih domova...

Tko bi mogao nanizati sve neprevde, zavist, zlobu, podmetanja i mučenja? Zaboravili smo, da onaj, koji u svojoj ljubavi ljubi bližnjega, ljubi Boga u čovjeku ili čovjeka u Bogu! Ljubi Boga radi njega samog, a čovjeka radi Boga.

Na molokajskim je otocima među gubavcima služio u jednoj kapelici misionar Damjan de Veuster svetu Misu. Crkva se punila nepodnosivim zadahom, jer se u nju natiskala sama krajnja ljudaka bijeda, željna duhovne utjehe. Dva puta je otac misionar htio izaći: "Samo kad bih dva puta udahnuo svježeg zraka! Samo na čas van!"- tako je mislio. No trgnuo se nadčovječanskom snagom: nikako ne smiju posumnjati u njegovu ljubav prema njima. Nije li tako isto i Isus podnio zadah smrti nad otvorenim Lazarovim grobom! - Ne, nije htio biti slabić. Tijelo je Gospodinovo ležalo prelomljeno na oltaru, a oko očiju svećenika su se kolutali crveni koluti , vrtilomse tisuću maglenih plamenova. Onda više nije vidio prilika kruha, ni patene, ni kaleža. Vidio je samo bijelo platno. Iz svih ovih magla ukazalo se na platnu izranjeno, izobličeno, puno modrica i užasnih rana lice! To je guba! Slika gube! Oči gore od patnje, Ružna natečena usta otvorila su se da progovore, da vrisnu od bola!... Rubac Veronikin! pomisli svećenik. Čuo je duboko u sebi jedan glas: "Damjane de Vesteur, poznaješ li me?...Ti me poznaš pod prilikama kruha i vina. Poznaješ li me ovako? Poznaješ li me u mojoj osakaćenosti, u gnojem i gubom udarenoj braći? Poznaješ li me na Molokajskim gubavcima?..." Izdržao je do kraja...

To je žrtva ljubavi za bližnjega. I to herojska žrtva, koja je svršila zadnjim darom, darom života za svoju braću, jer se Damjan vratio u Holandiju svojoj majci u mrtvačkom sanduku sav iznakažen od gube. Svijet ga je slavio kao heroja! No njemu je draža bila ljubav i priznanje neba!

Na tom učite, predragi. U svakoj bjedi raspoznajte Isusa. I čašu vode nagrađuje, akamoli ne bi nagradio veće žrtve, koje su učinjene Njemu iz ljubavi!

Molimo danas Gospodina: "Gospopine, za ljubav Ljubavi Tvoje, daj nam snagu, da živimo dostojno zvanju, da strpljivošću podnosimo jedan drugoga u ljubavi, povezani mirom čuvamo jedinstvo duha, jer smo jedno tijelo i jedan duh, jer imamo jednog Gospodina, jednu vjeru, jedno krštenje i jednog Boga, koji nam je Otac".Amen!

---

3. Tri paragrafa ljubavi prema bližnjemu

Naše je vrijeme uistinu siromašno ljubavlju prema bližnjemu. No unatoč toga ne smijemo biti malodušni. Iako se zakon kršćanske ljubavi omalovažava i potsjenjuje, ipak on ostaje naš ideal, prema kome težimo i kome je dosuđena konačna pobjeda.

1. Ne vraćajte zlo za zlo! - Ako nas tko uvrijedi ili nam učini nepravdu, običajemo planuti i nešto nas tjera, da mu na isti način uzvratimo. To je baš ono, što ne valja i što ne smijemo činiti. Ne smijemo popustiti srdžbi i osvet - ljivosti, nego moramo nadvladati u sebi takve osjećaje. U svakom slučaju moramo oprostiti!

Zašto? - Tako Bog hoće! "Opraštaj bližnjemu tvomu nepravdu, onda će se i tebi, kad zamoliš, oprostiti grijesi tvoji"(Sir 28,2). Tako u Starom Zavjetu govori Gospodin. U Novom pak Isus govori:"Ako brat tvoj sagriješi, pokaraj ga, pa ako se pokaje, oprosti mu"(Lk 17,3).

Jedino je opraštanje prava mudrost, jer samo ono vodi dobru. Tko zlo uzvraća zlim, nije ništa bolji od svoga protivnika. Na taj način samo dolijeva ulje na vatru i povećava zlo. Tko naprotiv od srca oprašta, iskorjenjuje svaku mržnju i postavlja najčvršće temelje pravog i trajnog mira.

"Od svih pobjeda najbožanskija je opraštanje!" (Schiller)

Lijepe su riječi sv.Franje Saleškog, koji je obratio preko sto tisuća kalvina svojom dobrotom:"Jedna kap meda uhvati više muha, nego cijelo bure octa!"

Sv. Klement Hofbauer skupljao je po Waršavi milostinju za svoju siročad. Neki ga je gospodin veoma grubo primio izgrdio ga i na kraju mu pljunuo u lice. Svetac se nije dao xsmesti niti je izgubio strpljivost. Mirno je obrisao lice i rekao:"Dragi gospodine, to je bilo za mene! Sada bih nešto molio i za svoju djecu!" Uspjeh je bio kao grom. Za nekoliko se dana taj gospodin pobožno ispovijedio, a dobio je svetac i veliku sumu novaca.

2. "Zlo uzvraćajte dobrim!" - Traži se mnogo duha opraštanja i samozataje, da čovjek ne vrati zlo zlim. No još se više traži, da zlo vrati dobrim. To već nije samo ljudski, nego je upravo nadljudski, božanski.

Opet Stari Zavjet govori:"Gladuje li tvoj neprijatelj, nahrani ga i napoj...i Gospod će ti platiti." Novi Zavjet također:"Ljubitei neprijatelje svoje, činite dobro onima koji vas mrze i molite za one, koji vas progone"

Tko zlo ne vraća zlim, nego dobrim, pobjeđuje neprijatelja i razoružava ga. To nam lijepo pokazuje primjer iz života pape Pija IX. Godine 1868 bilo je preko 2oo Garibaldijevaca zatvoreno u anđeoskoj tvrđavi na Tiberu. Jednog se

dana otvore vrata i pojavi se među njima Pijo IX. Oni su bili digli oružje protiv njega. No on je tako srdačno s njima razgovarao, podijelio im svoje darove i pustio ih sve na slobodu. Dakako da radosti i ganuću nije bilo kraja, a zahvalnost je bila velika: ljubili su mu u suzama ruke. Tako ih je on razoružao, pobjedio, iz neprijatelja učinio prijatelje i svoju djecu. - To može samo kršćanska ljubav, koja zna opraštati i neprijatelju!

3."Ako vas grde, blago vama"! - Tako glasi treći paragraf ljubavi. Može se dogoditi, da svojom dobrotom i popustljivošću ne osvojimo protivnika. To nas ne smije obeshrabriti i ispuniti malodušjem, nego naprotiv radovati.

Istina da je teško trpjeti nepravdu i teško shvaćamo, kako Bog može slične stvari dopustiti. Apostol je međutim drugog kišljenja:"Tko da vam naudi, ako revnujete za dobro!" (I.Petr 3,13). Zar je nesreća, ako nepravdu kršćanski podnosimo? Opet Petar govori:"Oči Gospodinove gledaju pravednike i uši njegove slušaju njihovu molitvu, a lice je Gospodinovo strašno za one, koji zlo čine!"(ib 3,12).

Konačno zar nije i sam Spasitelj rekao:"Blaženi, koji progonstvo trpe radi pravde, jer je njihovo kraljevstvo..." Što su Kristu naudili Pilat, Kajfa, Herod? Upravo su oni najviše pridonijeli Njegovoj slavi!

U Bologni se jedna ulica zove "Pobožna ulica". U njoj je u stara vremena živjela pobožna udovica sa sinom. Prolazio je tom ulicom neki stranac i dijete, koje se igralo na ulici, ubije, a da mu ono nije bilo ništa krivo. Kad je ubojica spoznao svoje nedjelo, pobježe u prvu kuću, da se skloni pred policijom. Bila je to upravo kuća dječaka, a udovica ipak sakrije ubojicu, jer nije pravo znala o čemu se radi. Policija koja nije mogla nakon pretrage pronaći čovjeka, rekla je udovici, kako može skrivati čovjeka, koji je ubio njezino dijete! Strašne su to bile riječi za majku: potrčala je na ulicu da se uvjeri da li je istina, što joj je rečeno. Skršena od bola vratila se u kuću, nekoliko je časaka molila da nadvlada svoju duboku bol. Konačno je uz pomoć i milost pobjedila... Kad se smrklo, donijela je ubojici jela i pila i otpustila ga iz kuće. Tek kad su se vrata za njim zatvorila, baci se na svog mrtvog jedinca i zaplače gorko...

Velika je to bila žena, ta majka, taj junak...

Ne vrati zlo zabzlo! Zlo vraćaj dobrim! Ako te grde radi pravde, radij i veseli se! Zar to nisu sve mudre riječi?

Ispitajmo danas svoju savjest...Odlučimo u buduće živjeti i raditi u duhu iznesenih ovih načela. Na taj ćemo način postati Njemu slični i u muci i u slavi!Amen.

LITERATURA: E.Keller, Sanctificate dominicas

4. Krist - naš milosrdni samaritanac

Već naslov ističe osnovnu misao današnje misne liturgije. O tom nam govori današnje evanđelje. "Neki je čovjek prolazio iz Jeruzalema u Jerihon i dođe među razbojnike" Taj čovjek smo mi, čitavo čovječanstvo, koje je preko pretstavnika i praoca sagriješilo. Đavao je onaj razbojnik, koji ga zavede na grijeh, koji mu je rastrgao haljine posvetne milosti i zadao teške rane samoj naravi, koja je od tada postala slaba i sklona na zlo. To mi svakodnevno osjećamo, jer se i sama narav, koja je u raju bila sređena i smirena, uznemirila i uzbunila.

Čitavo vrijeme prije Krista nemoćno je prolazilo kraj izranjeg čovječanstva. Ni Stari Zavjet nije mogao otkupiti čovječanstvo svojim zakonima, naukom i obredima. Istina da je izabrani narod bio od Boga posebno odlikovan i počašćen, imao je zakon od Boga dan, imali su hram i svakodnevnu žrtvu, svoje krasne pastirske pjesme, svete knjige. Bog je na poseban način vodio taj narod.

I danas nalazimo tolike, koji su slični čovjeku, koji je upao među razbojnike. Izranjeni, iznemogli i opljačkani leže kraj životnih puteva čekajući izbavitelja i milosrdnog samaritanca, koji bi ih pridigao i iscijelio im rane. Mnogo sm silazili iz Jeruzalema djetinjstva i Jerihon mladenaštva i upali među razbojnike, koji su im oteli nevinost, vjeru i nutarnju sreću. Kao prava majka Crkva živo osjeća svoju nesreću, suosjeća sa svojom izranjenom djecom te mjesto nas vapije Gospodinu:"Bože, u pomoć mi priteci, Gospodine, pohiti da mi pomogneš! Nek se smetu i postide neprijatelji moji, koji traže dušu moju"(Ulaz).

Shvaćamo osjećaje Crkve, suosjećamo s bjedom svoje braće i zato svim srcem vapijemo: Gospodine, smiluj se! Kriste, smiluj se!

Budući da i nama prijeti opasnost, da nas zavede đavao, da nam otme najljepče i najdragocjenije darove duše, molimo s molitvom današnjega dana:"Podaj nam, molimo, da k obećanjima tvojim bez spoticanja idemo ususret".

I gle, na toliki vapaj ivprošnje Staroga Zavjeta sišao je sam Sin Božji, da izranjenog čovjeka istrgne iz đavlovih ruku. Dnevno pristupa milosrdno k nama, da po svotim sakramentima iscijeli naše rane. Naše rane zalijeva (krst) uljem i vinom(euharistija) i povjerava nas majci Crkvi. Nalaže joj, da se brine tako dugo, dok se sam ne povrati (u smrti ili sudnjem danu).

Njega su željeli vidjeti proroci i kraljevi Starog Zavjeta, a jednako i običan čovjek, koji je živio bez Krista. Služba Novog Zavjeta jest "služba pravde"; samo po njoj zadobivamo spasenje. Samo u Kristu i Crkvi je spas. Mi smo sretni

jer "vidimo i čujemo milosrdnog samaritanca". U Njega stavljamo svu nadu i pouzdanje. On nas je učinio sposobnim slugama Novog Zavjeta, a on je služba Duha, koja čovjeka vodi do opravdanja i natrag mu vraća izgubljenu milost. On je posrednik i izmiritelj, On je milosrdni samaritanac.

Zato puni zahvalnosti i radosti kličemo u Pjesmi na stepenicama:"Blagoslivat ću Gospodina u svako doba, vazda je hvala na ustima mojim".

Pjesma na prikazanje nastavlja uspoređivanje između Starog i Novog Zavjeta. Mojsije je bio starozavjetni posrednik između Boga i naroda. Kad je Izrael upao u idolopoklonstvo, razgnjevi se Gospodin i odluči uništiti takav narod. Ali usta Mojsije vapajem:"Zašto izlijevaš, Gospodine, srdžbu svoju na narod svoj? Ublaži srdžbu svoju i sjeti se Abrahama, Izaka i Jakova, kojima si se zakleo, da ćeš im dati zemlju, kojom teče med i mlijeko". I Gospodin se smilovao na posredovanje Mojsija i odrvatio zlo. - U Novoj je Zavjetu Isus Krist, Bogočovjek i vječni Svećenik posrednik između opravdane Božje srdžbe i grešnog čovjeka. Moli oproštenje i smilovanje na poseban način u svakoj Misi.

Zato puni pouzdanja molimo :"Pogledaj dobrostivo žrtve, što ih na svetim žrtvenicima prinosimo, da nama podadu oproštenje, a čast imenu tvojemu".

Za vrijeme svete pretvorbe pojavljuje se među nama milosrdni samaritanac. Tu on za nas uplaćuje novac, koji će nas ozdraviti. Prikazuje ga nebeskom Domaćini, da nam udijeli sve, što nam je potrebno za vječno spasenje,

Puni strahopočitanja pozdravimo milosrdnog samaritanca, koji se s toliko ljubavi spušta do nas. Njegovo je srce prepuno ljubavi i smilovanja za našu bijedu i slabost. On ulijeva vino na naše rane - svoju predragocjenu Krv, koju za nas prolijeva na novozavjetnom Križu - sv.Misi. Tada po svetoj Pričesti ulijeva u naše duše novi život. Presretni nad tolikim darom, usrećeni samaritanskom ljubavi kličemo u Pričesnoj:"Od ploda djela tvojih, Gospodine, nasitit će se zemlja (duša moja) i vino neka veseli srce čovječje". Iza toga se vraćamo u život ojačani imajući čvrstu odluku, da ćemo po Isusovom primjeru i sami svojoj braći ljudima uvijek biti milosrdni samaritanci.Amen

---

5. S Bogom kroz život!

Draga djeco! Dragi je Bog usadio u vaša srca jedan dragocjeni dar - svetu vjeru. Po njoj ste bogati. Ona vam daje obilje nadnaravnih sredstava posvećenja: sv.Misu, sakramente i molitvu. Tim se sredstvima posvećenja moramo služiti, jer je inače sve naše djelovanje i cijeli naš život beskoristan - pljeva za nebeske žitnice.

Što nažalost vidimo oko sebe? Ljudi malo vjeruju u ono, što je nadnaravno, nevidljivo, što ne možemo zamijetiti svojim osjetilima. Sva se njihova briga kreće oko toga, da sebi urede što udobniji život na ovoj zemlji.

Nama je prije svega i iznad svega potreban Božji blagoslov. Isusove riječi: Bez mene ništa ne možete učiniti - nisu ni u koje vrijeme izgubile svoje značenje. Radi toga sveta Crkva zaziva Božji blagoslov na sve, što pomaže našem tjelesnom i duševnom razvoju. Ona blagoslivlje i djecu, da uvijek ostanu djeca u milosti ljubavi s Bogom.

Koliko ćemo se puta u svom životu prevariti, ako računamo samo na ljudske sile. Možda upravo onda, kad nam najviše bude potrebna pomoć, naša će okolina zatajiti i ostaviti nas bespomoćne. Zato pravi kršćanin i pravo dijete majke Crkve sve svoje pouzdanje stavlja jedino u Boga, koji nikada ne zataji, nikoga ne ostavlja i nikog ne napušta, koji Mu se obratio za pomoć iskrenim srcem.

Ispripovijedit ću vam sada jedan primjer iz života, kako Božja pomoć i Božja milost može sačuvati čovjeka i u najtežim životnim prilikama, da ostane dobar i Bogu vjeran.

Jednom je isusovac o. Mateo putovao brodom. Tu se nalazila grupa kazališnih glumaca, koji su svojim pretstavama zabavljali putnike i skraćivali im vrijeme putovanja. Jasno da se pater nije baš odazivao njihovim pozivima, nego ih naprotiv izbjegavao koliko je samo mogao. Jednog jutra, kad je brod pristao u luci, iskoristi svećenik zgodu, da u obližnjoj crkvi otsluži misu. Za vrijeme svete Mise pričestila se jedna od glumica s broda. O.Mateo ju je prepoznao. Kad se vratio natrag na brod, ona mu se približi i zahvali na najljepšem daru, svetoj Pričesti. "Vi ste, Oče, iznenađeni? Pa to je razumljivo! Ali ja se često pričešćujem, kadgod mi se samo pruži zgoda". - Svećenik joj odvrati:"To je neobično za čovjeka Vašega zvanja!" - "Imate pravo, odgovori djevojka - ali odmah ćete me razumjeti". Tada mu ispripovijedi, da su ona i njezina majka bile nekoć vrlo bogate. Danas je međutim njezina majka gotovo posve slijepa, pa je kćerka prisiljena da zarađuje kruh za obadvije. Imala je samo lijepi glas i ništa drugo. Njezin ispovijednik i biskup su odobrili njezin plan. Za dvije ili tri godine je smjestila majku kod časnih sestara. Djevojka je zbilja imala kod sebe pismo od svoga biskupa, kojim je preporuča svakom

svećeniku, s kojim se susretne, na duhovnu brigu. Kako je toj djevojci u takvoj sredini uspjelo ostati dobrom? Ona je to sama govorila:"Ustajem svakog dana u pet sati i idem na sv-Misu i sv.Pričest, ako samo imam ikako priliku. Preuzimam samo one uloge, koje se ne protive mojoj savjesti. Izbjegavam u tom pogledu svaku zgodu, gdje bih mogla povrijediti svoju stidljivost i svoje djevojačko poštenje. Mogu tako nastupati i radi toga, jer me stalno trebaju. Ne pjevam ništa, što bi drugima bilo na sablazan i povod grijesima. U svemu pazim na svoje vladanje, da druge ne zavodim, nego još dajem dobar primjer". Kasnije je ta djevojka postala redovnica karmelićanka. Kako se kod nje lijepo vidi, što znači Božja milost, koja čovjeka jača i u najtežim životnim prilikama, da ostane vjeran svome Bogu.

Krivo biste imali, kad bi mislili da je blagoslov potreban samo vama djeci. Upravo njima je potrebno puno snage odozgo. I odrasli su sva svoja nastojanja i sve svoje planove gradili na nadi i pouzdanju u milost od Boga. U njega su stavljali svu svoju vjera, i nisu se prevarili. Bog je uvijek pokazao na očiti način, kako mu je mila vjera i pouzdanje vjernih duša.

Dogodilo se za obrane Beča od Turaka. Sve je bio obuzeo veliki strah, jer su bili preslabi za obranu. Ipak je uprkos svega zapovijednik Beča pisao caru Leopoldu:"Čvrsto sam uvjeren, da će Svemogući blagosloviti stvar i hrabrost branitelja i da će Njegova milost nadoknaditi sve nedostatke obrane!" Narod se zajedno sa svećenstvom u Beču i po svom kršćanskom svijetu žarko molio Gospodinu za pobjedu. Sveti je Otac također preporučio molitve za mir i pobjedu. Tako je upravo na ove molitve sačuvao tisuće domova i mnoge države od propasti, i odvratio uništenje od domova i obitelji tolikih kršćana zapada. Vjera i pouzdanje u Božji blagoslov bivaju uvijek nagrađeni.

Draga djeco! Nemojmo zaboraviti, da je svakom našem poslu uvijek potreban Božji blagoslov. Morali bismo uvijek biti slični malom djetetu, koje jednom ruku čvrsto drži ruku tate ili mame, a drugom bere jagode i cvijeće. Tako bi i mi morali samo jednom ruku dirati zemaljska dobra, a drugu uvijek držati u ruci nebeskog Oca.

Završimo riječima biskupa Seilera:"Najveće, što čovjek na ovom svijetu može učiniti, jest: svoje djelo s Bogom započeti, s Bogom nastavljati i s Bogom svršavati". Činimo tako i bit ćemo sretni i u ovom životu i u vječnosti!

Amen.

„UZNESENJE BL.DJEVICE MARIJE

1. Pobjednički Marijin blagdan

"Veliki se znak pokaza na nebu: ŽENA OBUČENA U SUNCE i mjesec pod nogama njezinim, a na glavi kruna od dvanaest zvijezda!"

Tom pjesmom iz Otkrivenja sv.Ivana apostola započinje danas sv.Crkva svoje sveto bogoslužje.

Ono što je Ivan gledao u viziji, to je našem pokoljenju - da tako kažem- bilo dano gledati očima: Pred milijun učesnika marijanskog slavlja 1.studena 1950. na blagdan Svih Svetih, okružen korom od 7oo biskupa i kardinala, opkoljen falangom od 1o tisuća svećenika i redovnika, progovorio je Papa Pijo XII. neprevarljivu svoju riječ:"Na slavu Boga svemogućega, koji je Djevici Mariji iskazao svoju posebnu naklonost; na čast Njegova Sina, besmrtnog Kralja vjekova i Pobjednika grijeha i smrti; na veću slavu iste uzvišene Majke i na radost i veselje cijele Crkve: i u ime Gospodina našega Isusa Krista, blaženih apostola Petra i Pavla i svoje, proglašujemo, izjavljujemo i službeno utvrđujemo, da je od Boga objavljena istina i članak vjere, da je Bszgrješna Bogorodica, vazda Djevica Marija, po završenom toku zemaljskog života, dušom i tijelom uznesena u nebesku slavu!"

Kad je ono nepregledno mnoštvo u zagrljaju stupovlja Sv.Petra u klicanju i suzama pjevalo zahvalni himan Tebe Boga hvalimo, tada se činilo, da su anđeoski korovi sišli na zemlju i nad našim se pokoljenjem pojavila "Žena obučena u sunce". Tada je i nad nama zasjala dvanaesta zvijezda Marijine slave u mraku našega vremena...Neopisiv je to bio čas, koji je preko svojih radija slušalo stotine milijuna ljudi. Zemlja je učestvovala u nebeskim zbivanjima.

Ovo je prije svega dan Marijine pobjede.

Kroz sveto se bogoslužje ore danas pobjedničke pjesme:"Ti si, kćeri, blagoslovljena više od svih", kliče Poslanica. U evanđelju se Marija ukazuje usred svoga sjaja i blaženstva, kako pjeva svoj vječni Magnificat:"Veliča duša moja Gospodina...jer gle, blaženom me zovu svi naraštaji, jer mi velike stvari učini Svesilni!" Ovo je dan završne Marijine pobjede nad đavlom. Svojim je bezgrešnim začećem satrla prvi zakon - grijeh. Djevičanskim je bogomaterinstvom uništila drugi đavolski zakon, na kome se temelji njegova vlast u svijetu - požudu. Danas na dan Uznesenja slomila je i treći zakon njegove vlasti - okove smrti. Neprevarljiva je i sigurna vjera Crkve, da je Njezino tijelo iza smrti ponovno sjedinjeno s dušom i uzneseno na nebo. Ovo je dakle dan, kada Bl.Dj. Marija je izvojevala svoju posljednju i punu pobjedu nad đavlom i kao pobjednica ušla u nebesko slavlje.

No time nije iscrpljen razlog veselja i pobjedničkog klicanja Crkve. Ovo je također i pobjeda Crkve.

Kad je kralj David zauzeo Jeruzalem, utvrdio ga je i uljepšao tako, da se prozvao "gradom Davidovim"(2.Kralj). Da ga osigura protiv bjesa neprijatelja, podigne na vrletnom mjestu uzvisine Sionsku visoku i utvrđenu kulu, koja se prozva "toranj Davidov". Ta je kula bila simbol izraelske snage i nepobjedivosti Jeruzalema. I Krist je Crkvu opkolio zidom od 12 apostola. No htio je dati Crkvi sigurnu kulu i utočište. To je Djevica Marija, koju nazivamo u litanijama "Toranj Davidov". Ona je simbol i živa sigurnost nepobjedivosti. Iz nje je izašao Krist, da svlada neprijatelje ljudskog roda. Nju je Bog utvrdio tolikim milostima i majčinskim povlasticama, da đavao drhće i na sam spomen Njezina imena. Sazidana je na pećini svoga djevičanstva, uzvišena vjerom, utvrđena poniznošću, oboružana silom Svevišnjega Ona se bori za Crkvu. I upravo je danas Marija okrunjena za Kraljicu i Vladaricu neba i zemlje.

Zato je blagdan Uznesenja Marijina blagdan pobjede Crkve. Zato se Crkva na poseban način raduje ovom danu, jer je to blagdan "pobjednice u svim bojevima Božjim".

No blagdan Uznesenja Marijina je i blagdan naše pobjede. U velepjesni zahvalnosti pjevamo Kristu:"Ti si, svladavši oštrinu smrti, otvorio vjernima kraljevstvo nebesko". Sv. Bonaventura to prenosi na Bl.Dj.Mariju i kliče:"Po Tebi su nam, pošto si svladala staroga neprijatelja, otvorena vrata nebeskog kraljevstva".

Marija je "vrata nebeska". Njezino Uznesenje daje nadasve polet vjeri u naše uskrsnuće.

Njezino Uznesenje utvrđuje silno i naše uffanje. Ono upravlja naš pogled prema nebu, koje je naša prava domovina. Svima kojima život donosi samo suze i oskudice, bol i gorčinu, ovaj blagdan otvara nove vidike i prostore njihovoj nadi. Ona, koja je prije nas prošla svim ponorima boli ove zemljepokazuje mjesto, gdje ćemo naći potpuno smirenje našeg duha, utaženje svih žudnja, svu istinu, dobrotu, ljepotu, gdje ćemo naći Boga, beskrajnu dobrotu i počinuti na Njegovom srcu...

Ovaj blagdan rasplamsava i našu ljubav prema Bogu i bližnjemu. Sjeća nas, da je smrt jeka života. Životu iz ljubavi odgovara smrt iz ljubavi. Smrt pak iz ljubavi su zaista vrata u život beskonačne sreće i blaženstva.

Tako naš život od blagdana Uznesenja Marijina prima novo svijetlo, nove pobude. Marijino Uznesenje tijelom i dušom daje našem životu pobjednički biljeg. Njezino uskrsnuće i proslava zalog je našeg uskrsnuća i buduće slave. Blagdan Uznesenja Marijina jest blagdan i naše pobjede.

Bezgrješna Djevice, Majko Božja i majko naša!

Vjerujemo i ispovijedamo, da Ti dušom i tijelom uznesena na nebo kraljuješ s ljubljenim Sinom.

I mi s ove zemlje, kojom prolazimo kao putnici, ojačani vjerom u buduće uskrsnuće i ohrabreni pobjedonosnim Tvojim Uznesenjem na nebo, upiremo pogled prema Tebi, Živote, slasti i ufanje naše.

Privuci nas k sebi te nam poslije ovoga progona pokaži Isusa, blagoslovljeni plod utrobe Tvoje, o blaga, o mila o slatka Djevice Marijo! Amen

---

o.Bonaventura dr.Duda OFM

+ + + +

2. Nova dogma

"Radujemo se svi u Gospodinu, slaveći blagdan Uznesenja Bl.Dj.Marije, nad kojim se vesele anđeli i slave Sina Božjega". Tim riječima počinje danas sv.Crkva na tisućama oltara svoje misno bogoslužje. Najednom kao da se stišalo to veselje i more radosti i kao da se čuje šapat Djevice:"Iz mog srca izvire divna pjesma, pjesma je moja namijenjena kralju!"

Koja je to divna pjesma Marijina, ako ne ona vječna pjesma Djevičina:"Veliča duša moja Gospodina...jer mi učini velike stvari Svesilni i sveto je ime Njegovo...!"

Velike je stvari Bog učinio Mariji u Njezinu začeću i rođenju. Velike je stvari izveo preko Nje u Betlehemu i na Kalvariji. Danas pak, na dan Njezine smrti, sva su čudesa dovršena i okrunjena čitavim nizom novih i veličajnih Božjih djela na Mariji.

1. Sadržaj blagdana: Na današnji dan Crkva ponajprije slavi blaženo usnuće ili smrt Bl.Dj.Marije. Od vjerničkih je srdaca bila uvijek daleko misao o Marijinoj smrti. Smrt je uvijek za nas neko biće, koje hladnim dahom sledeni naše srce i nemilostivom rukom zaustavlja njegovo kucanje. Kod Marije je smrt lišena žalca kazne za grijeh. Zato Njezina smrt postaje samo prelaz, blaženo usnuće. Kao san, koji nas prenosi u carstvo najčišćih želja i radosti. Kad sveti oci i crkveni govornici traže razlog, od čega je konačno umrla Bl.Dj. Marija, odgovaraju, da je umrla od ljubavi. Marija je umrla od čežnje, da bude što sličnija svome Božanskom Sinu. Marija je umrla od čežnje za Bogom.

Veliki govornik biskup Bossuet kaže:"Kad bismo razumjeli, kolika je bila Marijina ljubav prema njezinu božanskom Sinu, razumjeli bismo i tajnu Njezine smrti!" Ako je starac Simeon, koji je na rukama samo na čas držao Dijete Marijino, zaželio da umre odmah, jer nije na ovom svijetu mogao više ništa ljubiti; ako je Pavao želio, da mu duša oslobođena okova tijela uzmogne što prije biti s Kristom; ako je mladi Tobija rastužio srce svojoj majci, što se nije vraćao samo

godinu dana, te je izašla na raskršće, ne bi li ga već jednom ugledala, - kolika je istom željom Marija željela biti s Isusom! Uistinu smrt je Marijina čudo, odnosno svršetak čudesa, jer je pravo čudo, kako je mogla živjeti rastavljena od Sina. Kao što najblaži lahor otkine u jesen sa stabla zreo plod, tako je i njezina duša zahvatom ove ljubavi odijeljena od tijela bila odnesena u nebo na oblaku svetih čežnja.

S koliko su svete tuge i poštovanja apostoli stavili sveto tijelo u grob! Tko bi ih otkinuo od onog svetog mjesta, da nisu znali, da treba poći osvajati svijet za Krista! I tada je došao čas ajđela: dugo su oni čezhuli da vide na nebu svoju kraljicu. Marija je umrla od želje za Sinom i sličnošću za Njegovim životom, a On, Sin njezin, dokazao je svoju još veću ljubav tako, da ju je izjednačio sa sobom u uskrsnuću od mrtvih. Ovo je uskrsnuće od mrtvih druga tajna današnjeg blagdana. Ona, iz koje je proistekao život, nije mogla ostati u vlasti smrti. "Ne ćeš ostaviti duše moje u carstvu mrtvih, niti ćeš dopustiti, da svetac tvoj vidi trulost"(Psalmista).

Ako je Marija na izvanredan način dala život svome Sinu, nije ni On iz božanski velike ljubavi prema njoj mogao čekati redovito vrijeme uskrsnuća, da vrati život tijelu, od koga je uzeto Njegovo tijelo. Zato je od prvih vremena uvjerenje Crkve, da se duša Marijina nedugo iza njezine smrti sjedinila s tijelom i da je Marija radi svoga neizrecivog dostojanstva Božje Majke uznesena na nebo odmah iza smrti.

No još nije kraj Božjim djelima: "Gdje sam ja, ondje hoću da je i moj učenik!" Koliko to više vrijedi za majku? Kad bi nam bilo sve na raspolaganju, što ne bismo sve dali svojoj majci! Onaj, koji je dao zapovijed ljubavi prema njoj, čije je nebo i zemlja i sve što je na njima, On je tražio mjesto za nju i ne našavši dostojnog mjesta u stvorenim krasotama, presadio ju je u nebeski stan. A trebalo je i biti tako. Pojavom Marije na zemlji naviješten je zmiji rat: trajno je neprijateljstvo postavljeno između zmije i Žene. No na kraju:"Ona će ti satrti glavu!"

Triumf Krista je i triumf Marije. Prema paklenoj zmiji oni nastupaju zajedno:Žena s Djetetom... Zato je i ona, pobjednica Božja, trebala odmah po smrti biti obučena u besmrtnost i proslavljena konačnom slavom, da se ne nađe na njoj ništa, što bi nosilo tragove đavolske slave. Zato je đavao morao naći prazan Marijin grob, da se i tu obistini riječ: "Gdje je smrti, pobjeda tvoja...?"I zato je u otajstvenom času njezina uskrsnuća sišla četa svetih anđela na zemlju pjevajući divne stihove iz pjesme nad pjesmama:"Ustani, prijateljice moja, ti lijepa moja, ti majka moja, i dođi! Gle, zime su već prošle i zimske kiše prestadoše! Zemljom se prosuo dah proljeća i livade su procvale cvijećem!" I taj je otajstven čas uznesena sveta Bogorodica nad korove anđela u nebeska kraljevstva.

Značenje blagdana: - Od prvih kršćanskih vremena do danas kršćani pobožno vjeruju u tjelesno Marijino uznesenje.

Na dan Sviju Svetih godine 195o sveti je Otac Papa puninom svoga apostolskoga ugleda i nezabludivom svojom presudom uz jamstvo Duha Svetoga ovu našu pobožnu vjeru uvrstio u popis onih istina, bez kojih se nitko ne može spasiti. Sveta Crkva hoće da duboko zaronimo u tajnu Marijina Uznesenja. Iz te se tajne na nas slijevaju bujice vjerskog žara i oduševljenja.

Današnji blagdan ima u sebi slatku misao. Najjači razlog uskrsnuća Marijina jest veza njezina tijela s Tijelom Isusovim. Vi već znate, što vam mislim reći. U Presv. nam se Euharistiji daje Tijelo Isusovo. Blagovanjem Tijela Isusova stvara se u nama, kao i u tijelu Djevice, novi naslov za sretno uskrsnuće. Tijelo Kristovo posvećuje naše tijelo. Krist, blagovan po sv.Pričesti, smatra odsad naše tijelo na neki način svojim, kao "meso od svoga mesa, kost od svoje kosti", a to znači, da On hoće i naše tijelo obući u besmrtnost.Zato sv. Ignacije mučenik zove Euharistiju lijekom besmrtnosti i jamstvom, da ne ćemo umrijeti.

Današnji je blagdan ujedno i blagdan kršćanskog ponosa i oduševljenja, blagdan konačne Marijine pobjede i triumfa nad sotonom, komu je satrta glava . Bog je podigao jedno neprijateljstvo, i to nepomirljivo, između zmije i Žene, između djece Marijine i sinova vražjih. Naše je sudjelovanje u toj borbi na strani Bogorodice i daje nam pravo na uskrsnuće.

Uzvišena je sveta Bogorodica nad korove anđela u nebeska kraljevstva. Kad je kovčeg zavjetni bio prenošen u Jeruzalem, svećenici su i leviti udarali u svaku vrstu glazbala a zrak je odzvanjao pjesmom i psalmima i zanos zahvatio narod. Kolikim su oduševljenjem stanovnici neba dočekali svoju Kraljicu, kad se ona, prva građanka neba, pojavila među njima? Izišli su joj ususret patrijarsi i proroci s tisućama otkupljenih iz svih jezika i plemena. Dočekali su je anđeli i arkanđeli. Tu je bio i Gabrijel sa svojim divnim pozdravom:"Zdravo,... razlivena je milost na usnama tvojim i zato te odabra Bog". Svi kleknuše pred nju i pozdraviše je kao svoju vladaricu, Gospodaricu i Kraljicu.

Jednom je čista Djevica za sebe rekla, da je najponiznija Božja službenica, a danas je njezin Sin uzdiže do prijestolja Božjeg, zaogrće kraljevskim plaštem i kruni krunom od dvanaest zvijezda. Na njoj se blistalo sedam darova Duha Svetoga, a nebeski joj Otac govori, kao nekoć egipatski faraon Josipu:"Ti ćeš biti nad domom mojim. Sav će narod slušati zapovijed usta tvojih. Samo ću prijestoljem biti viši od tebe..."

I nasta tišina na nebu: i tada najčišće stvorenje neba, najuzvišenije stvorenje Božje, najponiznije ničice prostrta pred prijestoljem Najvišega, zapjeva onu divnu, svoju veličanstvenu pjesmu :"Veliča duša moja Gospodina, jer mi učini predivne stvari..."Amen.

o.Dr. Bonaventura Duda, OFM

---

3. "Blaženom će me zvati svi naraštaji"

Danas slavimo tajnu Marijina povratka. njezina uznesenja na nebo. Dobro poznajemo posljednje putovanje djece Evine. Koliko je suza proliveno na zemlji radi smrti? Tko bi izbrojio ono more, što ga je isplakalo čovječanstvo od Adama i Eve, koji su proplakali nad prvim mrtvacem, pa do posljednje suze, kojom će ugasnuti zadnji život. Zar i mi sami nismo plakali, dok je nama drag i mio iščeznuo u tami groba!

Ova je zemlja natopljena krvlju i suzama!

Tko bi mogao ostati bez suze u kući sv.Ivana, **dok zaklapala oči Dj.Marija?** Postoji li itko, čija bi smrt bila bolnija od smrti One, koja je rodila Uskrsnuloga? Zar je moralo biti ono "blaženo tijelo koje Ga je nosilo i grudi, koje su ga dojile" biti položeno u grob? Zar je trebalo istrunuti kao i ostala tjelesa?

Tu nam dolazi u pomoć vjera sa svojom naukom o Marijinu Uznesenju. Ona nam govori, da je smrt plaša za grijeh. Marija je začeta bez istočnoga grijeha. Ona je sačuvana i od svakog drugog grijeha. Ona je posve bezgrješna i smrt na nju nema prava. Ona je posve sveta, Bog je pak obećao, da svetac njegov ne će vidjeti smrti! To je vjerovala kršćanska predaja od početka, a to je i godine 195o. proglasio za vjersku istinu nepogrješivim naukom Sveti Otac Pijo XII.

Mi znatiželjni ljudi htjeli bismo znati, kako se odigrala smrt Marijina, no to ne znamo točno. Način njenog uznesenja na nebo nam nije poznat. Sve što znamo jest, da je jednog dana zatvorila svoje drage oči, i da joj je tijelo bilo položeno u grob. No taj je grob ostao i jest prazan. Da li je njezin Sin poslao svoje anđele, da prenesu drago tijelo Njegove Majke u nebo, ili je Spasitelj na koji drugi način uskrsnuo svoju Majku i prenio njezino tijelo k sebi sjedinjeno s dušom, to nam nije poznato. Za vjeru je to od sporedne važnosti. Ako je umrla, nije preminula u smrtnoj borbi, nego je to bio blagi prelaz iz jednog stanja čežnje u blaženo gledanje ljubavi.

Predaja kaže, da je uzrok Marijine smrti velika čežnja, da konačno bude sjedinjena sa svojim Sinom, povratak nebeskom Ocu. No nije samo ona čeznula za Sinom, nego i Sin za Majkom. Htio joj je nadoknaditi onu ljubav, koju joj nije mogao iskazati one zadnje tri godine. Čeznuo je, da ju nagradi za sva trpljenja i boli. Htio ju je nagraditi konačnom i najvećom nagradom, da bude zajedno s njim u nebu.

Sada pak podignite svoje oči prema nebu i pokušajmo vidjeti onaj ganutljivi prizor svetog susreta Marijine obnovljene mladosti i proslavljene ljepote Uskrsnuloga Sina. Presveto Trojstvo stavlja njoj na glavu krunu, a čitavo se nebo klanja njoj, svojoj Kraljici.

Izvađen je mač iz srca nekrvne mučenice na Kalvariji i iscjeljene su njezine rane. Vječna Djevica i vječna Majka

sjedi sada u blizini svoga Sina i donosi Mu svojim svetim rukama naše molitve, hvalospjeve i prošnje. Daleko uzvišena Ona vlada sada zajedno s Kristom kao Kraljica i ima dio u Njegovu životu s Ocem i Duhom Svetim, dio u božanskom životu ljubaci, koji je vječno blaženstvo.

Njezina je djeca na zemlji nisu zaboravila. Sama je prorekla, da će je blaženom zvati svi naraštaji. Crkveni sabori i pape, naučitelji i umjetnici, mistici i grješnici su branili njezinu čast, kad su je neprijatelji napadali. Ljubav prema Mariji diže se iz Kristove Crkve kao divna himna sve do nebeskog prijestolja. A Marija uzima zlatnu posudu ljubavi i odanosti svoje djece i klanjajući se nebeskom Ocu pruža svome Sinu riječima:"Pogledao je poniženje službenice svoje...Velike mi je stvari učinio...!" Njezin pogled s nebeskim visina počiva na nama njezinoj djeci. Ona je najljepši i najuzvišeniji ured naše vjere. Ona našoj religiji daje ljepotu i čar.

Posvuda susrećemo njezine slike i kipove. Podignute su njoj divne veličanstvene katedrale, rasijana su po čitavoj zemlji njezina svetišta...Milijuni hrle k njoj na molitvu, zahvalu i molbu. Krunice unjihovim rukama neprestano zvone njoj anđeoski pozdrav. Ona je Zdravlje bolesnih, Utjeha bjednih, zaštitnica i utočište siromašnih grješnika. Kolike ona u svojim svetištima opet izmiri s a svojim Sinom! Gdjegod ljudi ljube i poštuju Mariju, ondje je živa vjera. Ona je svojoj nogom satrla sva krivovjerja. Gdje hladi ljubav prema njoj, hladi i vjera u Kristovo božanstvo. U njezinoj je osobi usredotočena vjera u Bogočovjeka Krista, u njoj sadržana je osnovna istina čitavog kršćanstva, utjelovljenje Kristovo.

Zato ne ćemo nikada prestati ispunjavati njezino proročanstvo:"Blaženom će me zvati svi naraštaji!"

No što je sve to što joj sada možemo pružiti, prema našoj zahvalnosti, koju ćemo joj iskazati, kad je očišćeni zemaljskim patnjama i kaznom smrti susretnemo u nebu! Za nas će biti nebeska radost, blaženstvo i ushićenje, ako zavrijedimo, da nas Ona privine na svoje majčinsko srce i uvede nas u kraljevstvo svoga Sina, da zajedno s Njome kroz sve vijeke slavimo Trojedinoga Boga i zahvaljujemo Mu, štonam je dao takvu Majku! Amen!

LITERATURA: Ein Säman ging aus

---

4. Veličanstveni znak

Kad je svete godine 195o. papa Pijo XII. proglasio vjerskom istinom, da je Marija, nakon završena tijeka zemaljskog života, dušom i tijelom uznesena na nebo, dao je sastaviti novi obrazac svete Mise današnjega blagdana. Htio je da postane jasna uloga Presvete Djevice i njezina pobjedničkog slavlja u povijesti svijeta i spasenja svakog čovjeka.

Početna pjesma današnje Mise uzeta je iz Knjige Ivanova Otkrivenja (12,1):"I znak veliki pokaza se na nebu: Žena obučena u sunce i mjesec pod njezinim nogama i na glavi njezinoj kruna od dvanaest zvijezda". Taj je veliki znak proslavljena i na nebo uznesena Majka Gospodinova i zajednička Majka svega čovječanstva.

Dan je smrti Marijine bio dan njezine posljednje i potpune pobjede nad grijehom i požudom. Sada je izvojevala konačnu pobjedu i nad smrću svojim uskrsnućem ,ak ono prije bezgrešnim začećem.

Sv. Ivan Damašćanski veli:"Njezinom se Sinu svidjelo, da djevičansko tijelo Majke uskrisi na život već prije općeg uskrsnuća ljudi...i primina nebo. Zar je mogao drugačije učiniti s onom od koje je primio ljudsku narav?" Zar je bilo moguće, da ono tijelo, koje je dalo pivot Božjem Sinu, rastaču crvi kao i tjelese ostalih robova grijeha?

Makar bez istočnoga grijeha, a zato i bez kazni, ipak je Marija primila smrt na sebe slijedeći primjer Sina. Sin pak, koji je u rođenju čudom nju očuvao Djevicom, tako je i sada očuvao čudom njezino tijelo od drugog raspada smrti.

Ona je umrla od čežnje za Sinom. Kad je On vidio njezinu ljubav, odlučio je kroz vrata smrti, koja nije bila bol, nego čežnja, uvesti je u nebo. Kao što je ona Njega primila u stan svoga djevičanstva, tako je on nju primio u stan svoga božanstva, jer je zavrijedila, da bude obučena u sunce i da sve prevarljivo stavi pod njezine noge.

U molitvi se obraćamo Gospodinu, da i mi težimo za nebeskim stvarima i tako zavrijedimo biti dionici njezine slave. Srca se naša moraju otkidati od zemlje, da mognu dočekati Očev zagrljaj.

Poslanica je današnjeg blagdana uzeta iz knjige Juditine. Kao što je ona odvažna oslobodila svoj grad Betuliju uništivši neprijatelja, tako je i Marija uništila našeg neprijatelja. Kao što su Juditu na oslobođenim zidinama dočekali pjesmom:"Ti si slava Jeruzalema, si veselje izraela, ti ponos našega naroda...!", tako je i Marija slava nebeskog jeruzalema, ponos Božjeg naroda i radost svih srdaca, jer nas je oslobodila okova grijeha i pobjedila satrvši glavu neprijatelju. Ona je novozavjetna Judita.

Pjesma na stepenicama nam dohosi zanosne riječi psalmiste:"Čuj, kćeri! Pogledaj i prigni uho svoje...Kći kraljeva koraca u punom sjaju..." Aleluja! Uznesena je Marija na nebo, raduju se anđeoske čete...

Evanđelje nam pripovijeda susret Elizabete s Marijom. Po Duhu je Svetom Elizabeta saznala nebeske tajne Marije. Zato ju u svetom zanosu pozdravlja:"Blagoslovljena ti među ženama!" Veliča Marijinu vjeru, kojom su se počeli ispunjavati Božji planovi na zemlji. Slobodnim je pristankom na grijeh uništena čovjekova sreća, a sadaje opet slobodnim pristankom na službu uspostavljena nova i veća sreća čovjeka. Zato Marija u svom zanosu pjeva:"Veliča duša moja Gospodina...!" Ona vidi povijest Crkve i proročkim riječima govori o časti, koju će joj iskazivati ljudski sinovi.

No u teškim borbama s Kristovim neprijateljima kao nebeska utjeha nam dolaze riječi pjesme na stepenicama:"Neprijateljstvo ću postaviti između tebe i Žene..." Nekoć je sotona slavio pobjedu, jer je grijeh posijao na zemlju i on se širio kao strahoviti požar bez lijeka. No dolazi Žena s Djetetom, koji satire glavu starom lašcu i zaustavlja pustošenje zla. Ona, Marija pobjeđuje u svim dušama, koje se u svim borbama s najvećim pouzdanjem obrate na nju. Pijo je XII. lijepo rekao:"Marija uznesena na nebo, pobjednica je u svim bojevima Božjim!" Ona je Božji ratnik za pobjedu Božjeg kraljevstva u svijetu i u svakoj pojedinoj duši. No ona nije samo vojskovođa, nego i prvi primjer novog stvorenja, obnovljenog čovjeka. Kao takva ona nas poziva, da pod njezinom zaštitom izvovujemo i za sebe velike pobjede i zavrijedimo s njom se zajedno pridružiti pjesmi anđeoskih korova u veličanju Boga.

U svetoj Pričesti dolazi k nama Isus, onaj isti ispod srca Marijina, gdje mu je bio prvi stan. Hranimo se njegovim presvetim tijelom i Presv.krvlju, koja je bila uzeta od Marije. To je za nas najveći zalog uskrsnuća.

Zato s najvećim pouzdanjem molimo u Popričesnoj: "Primivši, Gospodine, spasonosne sakramente, molimo, da nas po zaslugama i zagovoru blažene Djevice Marije, na nebo uzete, privedeš k slavi uskrsnuća. Amen.

---

5. Moja je majka u nebu Kraljica

Kad se je godine 1952 krunila engleska kraljica Elizabeta, trajale su pripreme čitavu godinu dana: izvukla su se najdragocjenija odijela prošlih stoljeća koja su obukli velikaši, koji su pratili mladu kraljicu na krunjenje. Ona se vozila u zlatnoj kočiji okrunjena najdragocjenijom krunom, a deseci su tisuća ljudi stajali zanosno joj kličiću. Tako je Engleska htjela počastiti svoju kraljicu.

No što je sve to prema slavlju, kojim je nebo počastilo na današnji dan svoju Kraljicu. Što su sva carstva svijeta prema tom sjaju. Njoj je izašlo ususret čitavo nebo, dočekali su je svi sveci i ugodnici Božji, sve duše pravednika, sva nevina dječica, koja su umrla od pokolja do Betlehema pa do ondašnjega dana.

Otac ju je nebeski dočekao kao svoju preodabranu Kćer, koja je tako spremno ispunila Njegove planove. Kako će je sada nagraditi? već je za života Nju ukrasio kao nijedno drugo biće posebnim iskazima svoje božanske ljubavi. Sada će ju okruniti slavom, koju nijedan od smrtnika ne će doživjeti.

S koliko je ljubavi Sin dočekao svoju Majku! Sada je došao čas, kad je On može nagraditi za svu požrtvovnu ljubav. Tako Ga je vjerno pratila od Betlehema do Kalvarije i na tom putu toliko toga prepatila, što obično ljudsko srce ne bi moglo podnijeti. Onda ju nije mogao utješiti, jer je trebalo sve to podnijeti za otkup svijeta. Sada može izvaditi mač iz njezina probodena Srca i naplatiti joj svu vjernost i majčinsku ljubav, kojom je bdjela nad njim u njegovom zemaljskom životu.

Što je negdje Duh sveti rekao svojoj Zaručnici, kad je unišla u nebesku slavu. On je bdio nad tom Božjom odabranicom i pratio svaki kret njezine duše. On ju je obasuo tolikim milostima za vrijeme njezina života. Sada je može za njezinu vjernost njegovim milosnim poticajima. Već je za života bila remekdjelo Duha Svetoga, a kakvom će istom ljepotom sada ukrasiti svoju Zaručnicu!...

Zaista je veličanstven bio dan Marijina Uznesenja na nebo. jer je to bio njezin krunidbeni lan, kad je u pravom smislu postala Kraljica neba i zemlje.

Marija jepostala i naša kraljica. Ona je Kraljica i vas, draga djeco! Vi ste njezini najmlađi podanici. Vi ste najbliže njezinom srcu, kojim vas ona ljubi kao svoju djecu. Kolika čast za nas, kolika sreća i radost, šti imamo na nebu tako moćnu Kraljicu, kojoj smijemo u svojim potrebama pristupati djetinjim osjećajima kao svojoj majci.

Za vrijeme Svjetskog rata jedan je mladi student na fronti primio vijest, tužnu vijest, da mu je umrla majka. Velika je bol i tuga obuzela njegovu duši i srce. Plakao je

i nikako se nije mogao utješiti. Jednog dana uđe u neku seosku crkvicu u Galiciji i ondje klekne pred Marijin oltar. Dugo je klečao, molio i plakao. Vječno je svijetlo osvjetljavalo blagi lik predobre majke nebeske, koja je tješila svoje dijete. Rastuženi je vojnik osjetio, da mu Marija nuđa svoju majčinsku ljubav, da njome nadomjesti ljubav svoje zemaljske majke. Uto začuje korake, koji su se u polutami približavali . Ogleda se i opazi drugog svog prijatelja, koji je jednako tako kao i on tražio lijeka svojim duševnim ranama na podnožju Marijina oltara. Dva se sina, čija je srca obavijala tuga, sretoše kod svoje nebeske majke. Kako su se divno razumjeli. Jedino su si rekli ove riječi:"Kako je dobro, što imamo Majku na nebu!" Suze su se caklile u ovim muškim očima, a u njihova je srca ulazila radost tihog smirenja, jer su bili svjesni,da ih Nebeska Majka nije ostavila.

Uzalud bi ona dvojica tražila lijeka svojoj boli gdje drugdje. Jedino Marija Majka može utješiti takvu bol.

To vrijedi za svakoga od vas. Marija zna izliječiti svaku bol. Pa i onu najveću, kao i onu najmanju. Mi ćemo od srca biti zahvalni njoj, što uz nju imamo i svoju majku. Ako je možda koji od vas nema, neka zna, da ipak nije sirota. Ona je kadra nadomjestiti svojom ljubavi sve.

Kako će nebeska Kraljica nagraditi onu djecu, koja su iz ljubavi prema Njoj poštivala i ljubila svoje majke? Kako će ih obilno nagraditi osobito onda, ako su živjela, kako to dolikuje djeci nebeske Kraljice, podanicima Kraljice neba i zemlje! Kad kucne onaj zadnji čas našeg života, doći će naša nebeska Kraljica nama ususret, da nas povede svom božanskom Sinu u lijepo nebo, da kroz sve vijeke u zajednici sa svima svetima u blizini svoje okrunjene Kraljice kod Isusa uživamo u sve vijeke. Amen.

&&&&&&&&&&&&

Umoljavamo velečasnu gospodu, da oproste na pogreškama u prepisivanju i da ih izvole sami ispraviti.-

---

Izdao: Nadb. Duh. Stol, Zagreb, Kaptol 31.- Odgovorni urednik: Dr. Dragutin Hren, Zagreb, Kaptol 31
Umnoženo u 600 primjeraka ciklostilom Nadb. Duh. Stola za isključivu uporabu svećenstvu.
Z a g r e b 1959
